

1944

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

DECLARATION OF PUBLIC LANDS
WHEREAS certain lands within the public domain of the United States are situated in the State of California and are of such a character that they should be reserved for the benefit and use of the people of the United States and for the benefit and use of the State of California and the people thereof;

IT IS HEREBY ORDERED THAT the following lands be reserved for the benefit and use of the people of the United States and for the benefit and use of the State of California and the people thereof:

TO-WIT:

Section 1

Section 2

Section 3

Section 4

Section 5

Section 6

Section 7

Section 8

Section 9

Section 10

Section 11

Section 12

Section 13

Section 14

Section 15

Section 16

Section 17

Section 18

Section 19

Section 20

Section 21

Section 22

Section 23

Section 24

Section 25

Section 26

Section 27

Section 28

Section 29

Section 30

Section 31

Section 32

Section 33

Section 34

Section 35

Section 36

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.
OFFICIAL REPORT**

Fiftieth Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 18th March 1965

The House met at Half past Eight of the Clock

(*Mr. Speaker in the Chair*)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SALES TAX

1355—

* 2775 Q—*Sri V. Visweswara Rao* [*Put by Smt. A. Kamala Devi, (Aleru)*]*—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state*

What is the amount of Sales Tax collected in the State up to 1st October, 1964 during 1964-65?

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy):—

An amount of Rs. 793-84 lakhs was collected towards Sales Tax under the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957, in the State upto the end of September, 1964.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి): సంవత్సరం మొత్తానికి ఎంత వస్తున్నది?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి అంచనా 20 కోట్లు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణ అందులో ఎరియర్స్ ఏమి వున్నాయి? లేక ఎరియర్స్ కాకనే ఇదా?

శ్రీ ఎన్, రామచంద్రారెడ్డి ఇది సంవత్సరం ఒక్కంటికి అంచనా వేసినది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) ఇచ్చిన అంచనాలో ఎరియర్స్ కూడ కలుపుకొని బడ్జటులో యిస్తుంటారు ఎరియర్స్ లేకుండా సంవత్సరానికి రావలసినది ఎంత? ధరలు పెరుగుదల కావడంవల్ల అదనంగా ఎక్స్ పెక్టు చేస్తున్నది ఎంత?

Sri N. Ramachandra Reddy: It is a detailed Statement, Sir; if the hon. Member wants I can place it on the Table of the House.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: Is it not necessary he should read it because it is such an important question?

Mr. Speaker: If he were to read it, it will take another 15 minutes.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: Then he should have placed it on the Table of the House even without asking.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల). ఎరియర్స్ చెప్పమనండి, స్టేటు మెంటు తరువాత యివ్వవచ్చు.

Sri N. Ramachandra Reddy: Old arrears as on 1-4-1964 Rs. 303,62,358, out of that we have collected Rs. 17,03,922.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ). సేల్సు టాక్సు బకాయిలు చాల పొచ్చుగా వున్నాయి. కాని, గ్రామంలో చిన్న రైతులు సొంతంగా జెల్లం అమ్ముకోడానికి మార్కెటుకు తెస్తుంటే రహదారిచిట్టిలులేవని అక్రమంగా చిన్న చిన్న కారదాలు చూపించి పెనాల్టీలు వివరీతంగా ఆన్ ది స్పాట్ వేస్తున్నారు అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. దాని మీద చర్యలు తీసుకున్నారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి. ప్రాతపూర్వకంగా రాలేదు. కాని సేసు టూర్ లో వెళ్లినప్పుడు చెప్పారు. వివరీతంగా ఎవరిపై నా జేయడంలేదు రహదారిచిట్టిలు తీసుకు వచ్చినట్లయితే అభ్యంతరంలేదు, అయినా కార్డ్ లోక్స్ లో

తెచ్చినప్పుడు ఆ విధంగా జరగడం లేదు. కొంత మంది రైతులు లారీల మీద తెచ్చినప్పుడు వే బిల్స్ పర్సన్స్ చేస్తున్నారు కొన్ని కేసులు ఆ విధంగా ఆపి ఫైనల్ చేసిన మాట నిజమే వే బిల్స్ ఎందుకు తేలేదో వారు చెప్పలేకపోయారు. అదే ప్రిచెక్ట్ లో లారీల మీద సరుకు పోతే ఎక్కడకు పోతుందో ఏమిటో తెలియకు కనుక వే బిల్స్ ఇన్ సీస్టు చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ మంత్రిగారు చెప్పిన విషయం న్యాయానికి ఎంత విరుద్ధంగా వుందో—నా దగ్గర మూడు వే బిల్స్ వున్నాయి, అందులో ఇన్ని కట్టలు అని వ్రాసి వుండగా కూడ ఇంకా వివరాలు లేవని అన్ డి స్పాట్ 20, 30 రు లు ఫైనల్ చేశారు. అవి మీ ద్వారా మంత్రిగారికి అందిస్తాను. ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుందో సెలవివ్వాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి ఆ వే బిల్స్ ఏ ప్రాంతానికి చెందినవో నాకు తెలియదు. నాకు, పంపిస్తే ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ పంపిస్తాను పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలు—తాడేపల్లి గూడెంలో పెద్ద బెల్లం ఎక్స్ పోర్టు మార్కెటు వుంది రైతులంతా అక్కడ బెల్లం అమ్ముకోవాలి సరుకు పడవల మీద, బళ్ల మీద రావాలి రైతులు వే బిల్స్ వ్రాసుకోవడం కష్టం అక్కోంట్స్ వుండవు. ఏదో రకంగా వర్తకుల దగ్గర నుంచి వే బిల్స్ తెచ్చుకు వస్తుంటే కూడ అన్ డి స్పాట్ పడవల మీద 20 రు లు ఫైనల్ చేసినవి మీకు పంపిస్తున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు మూడు కోట్ల చిల్లర ఎరియర్స్ వున్నాయన్నారు వసూలు అయినది మాత్రం 17 లక్షలు ఇంత మంది కొద్దిగా నేల్సు టాక్సు ఎరియర్స్ వసూలు చేయడం సాగడానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి. కరెంట్ డి కూడ అందులో కలిసిపోతుంది. వసూలు అవుతూనే వున్నాయి సంవత్సరాంతానికి తెలుస్తుంది. ఈ హాటికి— 81-8-84 కు మూడు కోట్ల చిల్లర బాకి వుంది. అది కలెక్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది.

SALES TAX ON READYMADE BANIAN

1356

* 2313 Q.—*Sri Varila Gopalakrishna* : Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state ;

(a) whether Government are levying sales tax on readymade banians and also on the cloth which is tax free;

(b) if so, the reasons therefor ?

Sri N. Ramachandra Reddy : (a) Sales tax is levied on readymade banians but not on cloth.

(b) Since cloth is liable to the levy of additional excise duty under the Addl. Duties of Excise (Goods of Special Importance) Act 1957 enacted by the Central Government, no sales tax is levied on cloth by the State Government. But this exemption does not extend to readymade garments as these are different from cloth as such and are different goods all together.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఆ గుడ్డతోనే కదా తయారు చేసేది. ఒకసారి గుడ్డమీద వన్ను. ఆ తరువాత గార్మెంట్స్—తయారు చేసిన దాని మీద వన్ను ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : ఆ గుడ్డతో తయారు చేసినప్పటికీ పరిస్థితి ఛేంజ్ అవుతుంది కనుక—బనియనులు హాజయిరీ గూడ్స్ క్రిందకి వస్తాయి. అందువల్ల అట్లా వేయడం జరుగుతోంది

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : హాజయిరీ గూడ్స్ మీద ప్రత్యేకంగా సేల్సుటాక్సు వేయడంవల్ల దీనికోసం సేల్సుటాక్సు అక్కౌంట్స్ పెట్టవలసి వుంటుంది ఇదివరలో సేల్సు టాక్సు అడ్వయిజరీ కమిటీలో కూడ యిది చర్చకు వచ్చింది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి దృష్టికి అనేకసార్లు తేబడింది. ఈ ఒక్క ఐటం మీద ప్రత్యేకంగా వుండడంవల్ల అక్కౌంట్సు తయారు చేయడంలో యిబ్బందిగా వున్నట్టి. ఈ సేల్సుటాక్సు పద్ధతి మార్చడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : సేల్సుటాక్సు అడ్వయిజరీ కమిటీలో వచ్చిందో లేదో నాకు తెలియదు కాని ఇంత వరకు నిర్ణయం జరగలేదు,

శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణ (పల్నాడు) : ఆంధ్రలో రెడీ మేడ్ బట్టలు తయారు చేసే వరిశ్రమలు చాలా తక్కువ. అటువంటప్పుడు దానిమీద టాక్సు వేసినట్లయితే యిబ్బంది ఎక్కువ అవుతుంది. ఒరిస్సాలో రెడీ మేడ్ డ్రెస్స్ మీద సేల్సుటాక్సు లేదు. ఆ కారణం పరియాలకు కూడ చూడాలి. బట్టలు పరిశ్రమలు తక్కువ.

18th March, 1965

Oral Answers to Questions 463

న్నారు అక్కడ చెల్లుబాడి కావడం లేదు. అందువల్ల నైనా రెడీమేడ్ బట్టల మీద టాక్సు ఎగ్జంప్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి అక్కడ యిబ్బంది వచ్చినట్లు కనుపించలేదు. ఒరిస్సా విషయంలో యిబ్బంది వస్తోంది అంటున్నారు I do not know. If the matter is taken up in the agenda of the Sales-tax Advisory Committee, it can be considered.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) జిల్లాలలోను, చిన్న చిన్న మునిసిపాలిటీలలోను కూడా ఒక నయాపైస ఖరీదు గలిగిన వస్తువులు 5 నయాపైసలకు అమ్ముతున్నారు. మూడు నయాపైసల అగ్గిపెట్టి 8 నయాపైసలకు అమ్ముతున్నారు. రాజధానిలో—చిల్లర దుకాణాల వారంతా కలిసి అణా ఖరీదుగల దానిని మూడణాలకు అమ్ముతున్నారు. దీనివల్ల చాలా మంది ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కమర్షియల్ డిపార్టుమెంటు ద్వారానో లేక జిల్లా కలెక్టరుల ద్వారానో చిల్లర వ్యాపారస్థులు క్లాక్ మార్కెటు చేయకుండా తగిన కట్టుదిట్టాలు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుందా?

Sri N. Ramachandra Reddy: It is not relevant to this question, Sir.

**SEIZURE OF ACCOUNT BOOKS BY THE
SALES TAX OFFICIALS IN BANSWADA TALUK**

1357—

* 2772 Q.—Sri V. Visweswara Rao (Put by Smt. A. Kamala Devi). Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the sale tax officials have seized any account books of business people in Banswada taluk of Nizamabad district;

(b) if so, when were the accounts seized; and

(c) what was the action taken thereon?

Sri N. Ramachandra Reddy: (a) Yes.

(b) The account books were seized on 28-11-59, 28-11-61, 27-4-62 and 28-12-1963.

(c) Action has been taken to assess the sales tax and levy penalties in the case of two dealers and in four other cases the seized books have been sent to the respective assessing authorities for finalising the assessments.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు ఆ పుస్తకాలు తీసుకొని అక్కంటు చేసి రి అనెస్ చేసిన తరువాత ఎంత డబ్బు వచ్చింది ?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి పైకోర్టు నుంచి స్టే అర్డరు వచ్చింది

AMENITIES AND OTHER ALLOWANCES TO THE STAFF WORKING AT UPPER SILERU

1358—

* 2488 Q.—*Sri Tenneti Viswanatham* : Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the workers of T. D. C. sub-division stationed at Upper Sileru project since 1960 are getting class I and class III (b) allowances if so, from what date and if not the reasons therefor ;

(b) are the non-gazetted staff and workers of the T. L. C. sub-division allowed the above allowance as in the case of other staff at Upper Sileru, if so, with effect from what date ;

(c) are the T. L. C. sub-division staff allowed other amenities like free quarters, free electricity, free water free scavenging and free conveyance of food stuffs from Narsipatnam as in the case of Upper Sileru project staff, if not, the reasons there for, and ;

(d) will the Government consider setting right the above inequalities?

The Minister for Public Works (Sri A. G. Subba Reddy) :

(a), (b) & (c) No, Sir.

(d) The State Electricity Board, under whose control the T. L. C. sub-divisions are functioning, is, actively

considering the proposals submitted by the Chief Engineers (Electricity Board) in this regard.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం మంత్రిగారు వచ్చే నెలలోనే ఆ ప్రాంతానికి వెడతాము అంటున్నారు. వెళ్ళినప్పుడు ఆ వర్క్స్ చెప్పేది విని -- ఆ నిమయానికైనా కాంక్షను చేయడానికి అలోచిస్తారా ?

Sri A. C. Subba Reddy : It is already before the Board, Sir, I hope they will do it soon.

GENERATION OF POWER AT UPPER SILERU

1359—

* 183 (3624) Q.—*Sri E. Ayyapu Reddy (Put by Sri Vavilala Gopalakrishna)* : Will the hon Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the approximate date, by which the generators at Upper Sileru (Balimela) are likely to be commissioned;

(b) the quantum of power expected to be generated in the initial stages ; and

(c) the approximate time, by which the project is likely to reach the maximum production ?

Sri A. C. Subba Reddy : (a) There is no scheme in the immediate future for generation of Power at Balimela by the Andhra Pradesh Government. The scheme on hand for the generation of Power by this Government is at Upper Sileru near Guntawada, which is under construction and consists of 2 units of 60 M. W. each. The first unit is programmed to be commissioned in the first quarter of 1966 and the second in June '66.

(b) 120 M. W. In the first stage consisting of 2 units of 60 M. W. each.

(c) The ultimate installed capacity of Upper Sileru Hydro Electric Scheme is 360 MW (5 units of 60 MW). But the second stage works consisting of 3x60 MW sets

are not contemplated in the near future as the extra power is only seasonal and can be generated only during monsoon season.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య బలిమెలకు సంబంధంలేదు అనుకోండి. 1966 జూన్ కు additional గా 190 వరకు వస్తాయి అని అంటున్నారు దాని వల్ల ఇవి మానుకోవలసిన అవసరం ఏమీ ఉన్నది? ఎందువల్ల మానుకుంటున్నారు?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి మానుకున్నామని చెప్పలేదు Ultimate stage అనుకున్నాము ప్రస్తుతం లేదు అన్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య దానికి కావలసిన arrangements ఇప్పుడు చేయడం లేదు లే తరువాత చేస్తాము అంటారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి. ఇప్పుడు మిగిలిన works ఉన్నాయి. Lower సీలేరు ఉంది. ఇది సీజనల్ పవర్ మనకు firm power కావాలి Firm power ముందు తీసుకుని తరువాత seasonal power చేసుకోవాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. Upper సీలేరు 1966 జూన్ లో వస్తుంది అంటున్నారు Lower సీలేరు ఏ స్థాయిలో ఉంది, ఎప్పుడు వస్తుంది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి కాన్క్రెట్ అయినాయి. రష్యన్ aid కు attach చేసారు. 2½ years లో రావాలని ఆశిస్తున్నాము.

BALIMELA PROJECT

1360—

1668 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana*: Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the Joint Control Board for the Balimela Project met in Hyderabad on July, 1964 and decided to recast the Project Report ;

(b) if so, the reasons therefor ; and

(c) the steps taken to expedite the project work in the light of the discussions made and conclusions arrived at the said meeting ?

Sri A. C. Subba Reddy: (a & b) The project report which was recast by the Chief Construction Engineer to suit the latest design in hand was placed before the Control Board at its meeting at Hyderabad on 18-7-1964 for its approval.

(c) The Control Board set up a Sub-Committee to scrutinise the Project report and place it before the Board at their next meeting. After it is approved by the Committee it will be sent to the Government of Orissa for submission to the Central Water & Power Commission for their approval. Pending approval, the Chief Construction Engineer Balimela Dam Project has been authorised to proceed with the works.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు బలిమెల ప్రాజెక్టు recast చేశాము అంటున్నారు Recast చేయడంవల్ల ఫలితం ఏమిటి? ఎస్టి మేట్సు పెరిగాయో? తొందరగా కట్టవచ్చునా?

శ్రీ ఎ సి. సుబ్బారెడ్డి ఇది earthen dam. దానిని mechanical చేసి నట్లయితే cost ఎంత అవుతుంది చూడాలనుకున్నాము. ఇది earthen dam; సిజన్ లో చేయాలి కాబట్టి జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేయాలన్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య Earthen dam manual labour కాకుండా technical labour కోసము అన్నారు. డబ్బులో ఎంత మార్పు వస్తుంది? ఎంత cost కలిసి వస్తుంది? Physical target ఎప్పుటికి పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి Centre of the river లో కట్టాలి. Earthen dam, సిజన్ లో చేయాలి ఏ కారణం వల్లనైనా అలస్యమయితే - the whole dam will be washed off. So, under these circumstances, we must be very careful and then use all the mechanical and physical labour also as far as possible and complete it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఇది ఎప్పుటికి పూర్తి అవుతుంది? డబ్బు ఎంత తేడా వచ్చింది?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి : డబ్బులేదా ఏమీ రాదు. Examine చేసి మా వద్ద చెట్టాలన్నాము Next month లో వస్తుంది. And my information is that it won't be more than Rs. 24 crores. Whatever it might be, we are paying only Rs. 12 crores—one half of it and not more.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ : Recasting పేరుతో కేంద్రప్రభుత్వ పర్మిషన్ కోసం wait చేయవడం వల్ల ఎక్కువ delay కి కారణమవుతున్నది. Delay కావడంవల్ల అనుకున్న target time limit కంటే అలస్యమయ్యే ప్రమాదం ఉంది. దానికి నివారణ ఏమి చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి : Answer లోనే చెప్పాను కదా—The Chief Construction Engineer Balimela Dam Project has been authorised to proceed with the works.

RALLAKAL ANICUT

1361—

* 2908 Q.—*Sri N. Mohan Rao (Ghanpur)* : Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the amount sanctioned for the construction of Rallakal Anicut in Warangal taluk ; and

(b) the extent of land to be cultivated under this Anicut together with the names of the villages which will be benefited by the said Anicut ?

Sri A. C. Subba Reddy : (a) Rs. 1,89,600/— for works of Rs. 2,15,500/— including direct and indirect charges.

(b)

	Village	Taluk	Extent of land to be cultivated	
			Acres.	Guntas.
1.	Bothur	Warangal	83	26
2.	Raveer	Warangal	385	2
3.	Kallada	Warangal	195	6
4.	Annaram	Warangal	77	1
Total :			740	35

18th March, 1965

Oral Answers to Questions 469

శ్రీ ఎమ్ రామమోహనరావు మొదట్లో పెద్ద స్కీముకు శాన్క్షన్ చేయడం జరిగింది దానివల్ల 50 వేల ఎకరాల సాగులోనికి వచ్చేది సర్వే చేయడము కూడా జరిగింది దానిని తగ్గించడానికి కారణాలు చెబుతారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి పెద్ద స్కీముఅయితే submersion జా స్కీగా ఉంది మీడియం స్కీము అవుతుంది మీడియం స్కీము మూడవ ప్రణాళికలోనే కాదు, నాలుగవ ప్రణాళికలో కూడా కొత్త స్కీములు వచ్చేటట్లు లేదు. అందువల్ల we have split up into five schemes. అయిదు స్కీములు క్రింద పూర్తి చేయాలనుకుంటున్నాము.

**AYUCUT UNDER MUSI PROJECT IN
SURYAPET TALUK**

† L. A. Q. No. 136 (* 229)

1363—

3051 Q.—Sri K. Ramachandra Reddy (Ramannapet) : Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the extent of ayacut estimated to be brought under the Musi Project in Suryapeta taluk, Nalgonda district according to Government estimates; and

(b) the extent of land brought under cultivation at present under the side project ?

Sri A. C. Subba Reddy : (a) Ac. 38,300 Abi and
Ac. 4,800 Tabi.

(b) Ac. 33057.18 Acres.

PANCHAYAT RAJ FINANCE CORPORATION SCHEME

1364—

* 2817 Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya and K. Rajamallu (Chinnur) : Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

† Not put and not answered. Hence it is included in the proceedings under written Answers to Questions.

the details of the "Panchayat Raj Finance Corporation" Scheme contemplated by the Government ?

The Minister for Panchayat Raj (Dr. M. N. Lakshminarasayya) : The Santhanam Study team appointed by the Government of India in July, 1962 to study the finance of Panchayat Raj institution has recommended *inter-alia* the establishment of Panchayati Raj Finance Corporation in the States for advancing loans to Panchayati Raj Institutions for the provision of public utility undertakings, building up of remunerative assets, providing on hire of the requirements of machinery and implements for agricultural operations and for starting certain types of industrial undertakings.

According to the Team (i) the Centre, (ii), the States (iii) the Panchayati Raj bodies, (iv) the Reserve Bank of India and the Life Insurance Corporation and (v) Cooperative banks, Scheduled banks, Insurance companies, etc, are to contribute 20% each of the Corporation's share capital, ranging between Rs. 1 to 5 crores. The team felt that the shares should be guaranteed by the State Government and the Corporation should be empowered to issue bonds and debentures

The Government of India have examined the above recommendations for setting up a separate Corporation for giving loan assistance to Panchayati Raj institutions, in consultations with all concerned including the Reserve Bank of India. They have proposed that Panchayati Raj Finance Corporations should be set up in the States according to a phased programme with share capital participation by the centre, the State Government and the Panchayat Raj Institutions.

In view of the great need to make more funds available to Panchayati Raj Institutions, the State Government have accepted in principle the proposal for setting up a Panchayati Raj Finance Corporation in this State.

Further details are under examination in consultation with the Government of India before the State Government takes a final decision, taking all aspects in consideration.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. ఇందులో రిజర్వ్ బ్యాంకు ఎంత ఇస్తామన్నారు? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఇస్తామన్నారు? మన గవర్నమెంటు ఎంత ఇవ్వదలచుకున్నది? 20% అంటే తేలదు రిజర్వ్ బ్యాంకు సగం, కేంద్ర ప్రభుత్వము నాలుగవ వంతు ఇస్తారా?

డాక్టర్ ఎమ్ ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య అయిదు institutions ను 20% share capital పెట్టాలని suggest చేశారు దానినిగురించి రిజర్వ్ బ్యాంకు ముందుకు రావడం లేదు కేంద్రం, స్టేటు, పంచాయతీరాజ్ institutions కట్టాలనే ఆలోచన ఉంది

శ్రీ ఎమ్ లక్ష్మణస్వామి (కంకిపాడు) రిజర్వ్ బ్యాంకు ముందుకు రావడము లేదు అన్నారు L. I. C. ఏమైనా సహాయం చేసే అవకాశం ఉన్నదా? గత సంవత్సరం పంచాయతీలనుంచి రెండుకోట్ల రూపాయలకు లోన్ అప్లికేషన్లు వచ్చాయి ప్రభుత్వం వద్ద నాలుగు లక్షలే ఉన్నాయి దానిని 12 లక్షలకు increase చేశారు అనుకోండి రెండుకోట్లకు డిమాండు ఉన్నప్పుడు వీటన్నింటి దృష్ట్యా ఎప్పటికీ finalise అవుతుందో చెప్పగలరా?

డాక్టర్ ఎమ్ ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య డిమాండు చాలా ఉంటుంది. Finance ను బట్టి meet చేయాలి. కాని Life Insurance Corporation వారు రిజర్వ్ బ్యాంకువారు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో share capital కట్టడానికి వీలులేదని చెప్పారు.

ALAIR AND KOLANUPAKA PANCHAYAT COMMITTEES

1365—

*3-A (856) Q.—Sri A. Ramachandra Reddy (Bhongiri) :—
Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state—

(a) whether it is a fact that the Alair and Kolanupaka Panchayat Committees have submitted a memorandum regarding the irregular and illegal acts on the

part of the President of Alair Samithi Nalgonda district to the District Collector on 23-6-1963 and to the Honourable Minister for Planning on 25-3-1963 ;

(b) whether any enquiry has been done in this matter ; and

(c) if so, the action taken thereon ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya :— (a) Yes, Sir. The petition was received from the Sarpanchas of Kacharam, Kolanupaka, Alair, Somaram and Namithpuri, but not from the Panchayat Committees of Alair and Kolanupaka.

(b) Yes.

(c) The matter has been examined thoroughly and carefully in the light of the report of the District Collector, Nalgonda, and it is found that there were certain procedural irregularities for which action is being taken against those responsible for them. Action is also being taken under Section 72(i) of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act where needed.

శ్రీ జి సి వెంకన్న (ఉరవకొండ) Illegal Acts అంటే ఏమిటి ?
రెండు examples ఇస్తారా ?

డాక్టర్ ఎమ్ ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య : Irregularities అన్నాను.
Illegal ఎక్కడ ?

శ్రీమతి ఎ కమలాదేవి అప్లికేషనులో ఉన్న ఈ items proove అయినవా ? అయితే ఏమి చెప్పగలరు ?

డాక్టర్. ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : Items చాలా ఉన్నాయి. Procedural. పంచాయతీ సమితి అతని యిష్టంవచ్చిన village representative కు works ఇచ్చినారని అతని యిష్టంవచ్చిన వారికి loans ఇచ్చినారని చాలా ఉన్నాయి. అవన్నీ examine చేసినారు అవన్నీ సరిగాలేదు, ఇది procedure ఉంది. B. D. O. responsible అనేటట్లు కలెక్టరు finding ఉంది.

శ్రీమతి ఎ కమలాదేవి. అందులో ఒక item subsidy wells B. D O. వద్దన్న వారందరికి యిచ్చినట్లుగా అది తేలికపట్టికి, నల్గిడి డబ్బు పాపసు ఇవ్వాలని నోటీసు జారీచేసినమాట వాస్తవమా ?

డాక్టర్ ఎమ్ ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య. ఆనంగతి లేదే కలెక్టరు finding ఏమిటంటే—

“That the President, Panchayat Samithi, Alair is not concerned with the irregularity and that the B. D. O. was responsible for the irregular action and necessary action is being taken against the B. D. O ”

శ్రీమతి ఎ కమలాదేవి B.D.O శాధ్యులని చెబుతున్నారు B D.O. తన వైలులో ఫలానా ఫలానావారికి శాపులున్నాయి, నల్గిడి వెల్లు యివ్వ వద్దని వ్రాసిన దానిపైన ప్రెసింటు B D O మాట చినకుండా అవి యిస్తూ B. D. O ను transfer చేయించాడు అది తిరిగి కట్టాలని నోటీసు వచ్చింది. మరి యిప్పుడు B D.O. పైన చర్య ఎట్లా తీసుకోవడం సాధ్యపడుతుంది.

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య. ఆ information ఆధున B.D.O. ను transfer చేయించినాడనే information శా దగ్గర లేదు.

UDAYAGIRI PANCHAYAT SAMITHI

1366—

* 578 (4041) Q.— *Sri T. K. R. Sarma (Karnool)* : Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether the Udayagiri Panchayat Samithi in Nellore district has not been functioning satisfactorily; and

(b) whether the Honourable Minister visited the Samithi office in February, 1964; and

(c) if so, what action is taken by the Government?

Dr. M. N. Lakshminarayana : (a) A representation dated 22-2-1964 has been received from Sri K. Venkata Reddy Es. M. L. A. of Vinjamra village making certain

allegations in regard to the sanction of loans etc., by the Panchayat Samithi, Udayagiri.

(b) Yes Sir, the then Minister for Planning and Panchayati Raj visited the Panchayat Samithi, Udayagiri on 15-2-1964.

(c) Certain procedural irregularities were noticed in regard to the sanction of loans etc., by the Panchayat Samithi and action is being taken against Block officials wherever necessary. There are also certain allegations which are still under examination.

శ్రీ సి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లి) ఇది స్వతంత్ర పార్టీకి సంబంధించిన సమితి కాబట్టి ఏ విధముగా disrepute చేయాలనుకునేది కాకుండా చర్య తీసుకునేది ఏముందని. ఎప్పుడో రద్దు చేసిపారేస్తే reorganisation వీలులేకుండా చేసిపారేసినారు

డాక్టర్ ఎమ్ ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య. Reorganisation అయితే officials ఎక్కడికి పోయారు. Service లో ఉన్నారు.

Mr. Speaker:— The allegation is that because the President happens to be a Swatantra Party man some enquiry was made.

Sri P. Rajagopal Naidu:— In the reorganisation scheme it has been wiped off completely.

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ Irregularities ఏవయితే ఉన్నాయో దానిని involve అయినవి ఉన్నాయో? మొత్తాలు ఎంత? సమితి అధ్యక్షుడు బాధ్యుడని తేలికదా? వివరాలు అందజేస్తారా?

డాక్టర్ ఎమ్ ఎస్ లక్ష్మీనరసయ్య లేదండి సమితి అధ్యక్షుడు బాధ్యుడని ఏమీ తేలలేదు Final గా ఏమీ చేశారంటే

“The allegations do not appear to have involved any financial loss to the Panchayat Samithi nor do they appear to warrant criminal action against the then President. Further action against the President, Panchayat Samithi, Udayagiri in respect of allegations has been dropped.”

*MEDICAL FACILITIES TO THE FAMILIES OF
LEGISLATORS*

1367—

*2262 Q.—*Sri N. Mohan Rao*:—Will the hon. Minister for Law & Prisons be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 'parents' have been excluded from the benefits of Medical facilities provided to the families of the legislators ; and

(b) if so, the reasons therefor ?

The Minister for Law and Prisons (Sri P. V. Narasimha Rao):— (a) Yes, Sir.

(b) According to the Rules in force, the Members of the State Legislature and their families are entitled, free of charge, to accommodation in hospitals maintained by the State Government and also to medical treatment and attendance on the same terms and conditions as are applicable to the Gazetted Officers of the State Government in Grade I. Under the Medical Attendance Rules applicable to the Grade I Officers of the State Government, 'Family' means the Government servant's wife, legitimate children (including adopted son) and step children residing with and wholly dependant on him. Consequently the parents (father and mother) of Members of the State Legislature are not eligible for the Medical facilities provided to the families of the Legislators.

I would like to add however, Sir, that the matter of amending the rules with regard to the Gazetted Officers themselves is under active consideration and meanwhile we are relaxing the G. O. which pertains to the M. L. As. ~~and giving these facilities to the parents also in all deserving cases.~~

శ్రీ ఎన్. మోహనరావు అధ్యక్షుడు, చెప్పారు, సభలోని M.L.As.కు paying rooms ఇవ్వన్నారు. Paying rooms లో చేసిన వరుసాన diet

question వస్తుంది. Diet యిచ్చేదగ్గర medical rules permit చేయవు అన్నారు. దానిని విచారిస్తారా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :— The question pertains to the parents, not regarding the other facilities; if any other further facilities are needed, hon. Members can always bring it to the notice of the Government and we can examine it.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : Parents విషయంలో మంత్రిగారు చెబుతూ deserving cases లో విచారిస్తాం అన్నారు Deserving cases కాదు.

Parents are entitled to it; if the Government intends giving any facility for the parents of the legislators also that must be done; there is no question of deserving or undeserving; a principle has to be enunciated; will the Government consider it ?

Sri P. V. Narasimha Rao :— I have already stated that according to the rules as at present in force the parents are not eligible; the Government are contemplating amending the original rules pertaining to the Government officers themselves which will automatically apply to the M. L. As when amended. Meanwhile since that is likely to take some time because it has to be sent to the Government of India and a number of formalities are to be completed and in view of the time which is involved we are relaxing these rules in deserving cases

శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి : అధ్యక్షా, తల్లిదండ్రుల విషయంలో రూల్స్ చేంజిచేసే సందర్భంలో లేడి మెంబర్స్ న్నారు పీరి తల్లి దండ్రులకు వర్తిస్తుందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : వర్తించాలి. అత్తనూమలకు అనా suggestion.

శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి : కాదు. మా తల్లిదండ్రులకు వర్తిస్తుందా అని. మేము యిక్కడికి పోతాము కదా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : ఎక్కడికి పోయినా మీ తల్లిదండ్రులకు తప్పకుండా వర్తిస్తుంది.

18th March, 1965

Oral Answers to Questions 477

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి అధ్యక్షా, శాసనసభ్యుల కుటుంబాలలో తల్లిదండ్రులు లేరని అన్నారు మంత్రులయొక్క familyలో ఎవరెవరు చేరుతారు, తల్లిదండ్రులు చేరుతారా ?

శ్రీ పి వి నరసింహారావు వారినిగురించి ఏముంది ? వారికి అత్త మామలు యిద్దరూ ఎలిజిబులే, రామచంద్రారెడ్డి గారికి, కమలాదేవి గారికి

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి మినిస్టర్సు ఉన్నారు వారి family లో ఎవరెవరు చేరిఉంటారు తల్లిదండ్రులు ఉన్నారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు లేరు ఈ జి. ఓ. లో ఆయితే లేరు. ఈ రూల్స్ ప్రకారం తల్లిదండ్రులు ఎలిజిబుల్ కారు ఎవరికైనా సరే

శ్రీ పి గున్నయ్య (కొత్తూరు): రూల్స్ ఎంతకాలంలో change చేస్తారు ?

శ్రీ పి వి నరసింహారావు వీలయినంత త్వరలో.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య Deserving అంటే ఎవరు decide చేసేది, మెడికల్ ఆఫీసరా ?

Sri P. V. Narasimha Rao:—Deserving cases mean those cases in which facilities are needed.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:— That is true, who is to decide ?

Sri P. V. Narasimha Rao:— The Medical Officer will naturally decide. మా డగ్గర్ enquiry కావు. If the medical officer decides and says "This is a case in which treatment has been given", we accept it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. అది కాదు అక్కడ ఉన్న చిక్కుకాస్త అర్థం చేసుకోవాలి. Deserving cases అంటే మందివ్వడం అవసరమనా లేక ఆయనతండ్రి అయినప్పటికీ జబ్బు నయం చేయవచ్చుననా ? ఆ తేడా వుంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు. లేదండి. Every deserving case means medically deserving.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:— That's all right.

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి మినిస్టర్స్కు పదముగ్గురున్నారు. వారి తల్లిదండ్రులు బీమారైతే ఆసుపత్రిలో చేరిస్తే వారికి రూల్స్ వర్తించడం లేదు శాసనసభ్యుల తల్లిదండ్రులకు అటువంటి అవకాశం యివ్వడం లేదు మినిస్టర్స్కు తల్లిదండ్రులు హాస్పిటలులో చేరిస్తే facilities ఇస్తున్నారు. మినిస్టర్స్కు వేరు శాసనసభ్యులు వేరు అనే పవతత ఎందుకు చూపిస్తున్నారు?

Sri P. V. Narasimha Rao :— As far as I can remember there are no special rules regarding Ministers. As far as I can see the facilities given to Ministers are on par with those given to M. L. As. but I shall however check up because I am not quite sure whether Ministers are entitled to anything more than what the M. L. As are entitled to; there need not be any distinction. We are considering the amending of the original rule.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య M. L. A ఇక్కడనుంచి patientగా వెడితే అతన్ని అవతల మంచములో పడవేసి, ముత్రులున్న room కి ముత్రులు వస్తారని చెబితే, పాపము మంత్రిగానికి జబ్బు రాలేదు అందువల్ల మాల కొండా రెడ్డిగారు ఆ room ని occupy చేశారు అది ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? "మంత్రిగారి కోసము reserve చేశాము ఇవ్వము" అని చెప్పారు చెబితే a patient ని తీసుకొనిపోయి ఇంకొక మంచములో పెట్టారు ఆ room ఖాళీగా వుండి, అక్కడున్నారేమో అని మేము పోయిచూస్తే మాల కొండా రెడ్డిగారు అక్కడున్నారు ఆయన మంత్రిగారు అయినారా? లేక మంత్రిగారి రికమెండేషను వెళ్లినదా? అసెంబ్లీ మెంబరుకు ఎందుకు ఇవ్వలేదు?

Sri P. V. Narasimha Rao :— I have no information on that particular matter and probably I am not directly concerned also; if anything is brought to my notice, we can always examine it.

COFFEE AND TEA PLANTATIONS.

1368—

* 2533 Q.—*Sri P. D. Satyavaramayana Raju (Kosgi) :—* Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the places where there are coffee and tea plantations in our State;

(b) the value of coffee and tea produced during 1963-64 ;

(c) whether the produce was exported ;

(d) if so, the amount of foreign exchange gained during 1963-64 , and

(e) to what extent does the quality of both the items compete in the world market ?

The Minister for Agriculture (Sri A. Balaram Reddy) :—

(a) Coffee plantations are raised in the following places of the State :

Agency areas of Visakhapatnam district :

Chintapalli, Vangasari, Minimalur, Anantagiri.

Agency areas of East Godavari district :

Minimalur.

There are no Tea plantations in the State.

(b) Coffee Rs. 23,101.32 nP.

Tea - nil.

(c) No, Sir.

(d) and (e) Do not arise.

EUCALYPTUS PLANTATIONS

1369—

2643 Q.— *Sri P. O. Satyanarayana Raju* :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there are any Eucalyptus plantations in our State ;

(b) if so, the places where they are located ?

(c) the amount of production during the calendar year 1963 ;

(d) whether the product is reported ; and

(e) if so, the amount of foreign exchange gained during 1963 ?.

Sri A. Balarami Reddy :— (a) Yes, Sir.

(b) Nizamabad, Hyderabad, Warangal, Khammam, Mahabubnagar, Tandur, Nalgonda, Visakhapatnam North and South, Godavari-Upper and Lower, Guntur, Nellore North and South, Kurnool, Nandyal, Cuddapah South, Anantapur, Chittoor West, Hyderabad, Medak, Karimnagar, Cuddapah North, Vikarabad, Palvancha, Eluru, Rajahmundry, Karimnagar West, Mahabubabad, Chittoor East.

(c) The plantations are young and have not matured. Hence, there has been no production.

(d) and (e) Do not arise.

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ అధ్యక్షా, యూకలిప్టస్ చెట్లు పెంచడానికి కర్నూలు జిల్లాలో పలు ఉంటుందనే అభిప్రాయం వున్నట్లయితే అక్కడ ప్రత్యేకముగా అడవులు పెంచడానికి ప్రయత్నము చేసేదానికి పథకము వుందా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి కర్నూలులో, నంద్యాలలో పెంచుతున్నారని చెప్పాను.

*EVICTON OF RYOTS BY THE SIDE OF
PALAVANCHA-KOTHAGUDEM ROAD*

1370—

* 1760 Q — *Sri P. Satyanarayana (Palvancha)* :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the land on either side of Kothagudem-Palvancha road in Kothagudem taluk, Khammam district is required for the use of the Forest Department; and

(b) if so, there is any proposal to evict the ryots who are doing wet cultivation by the side Palvancha-Kothagudem road ?

Sri A. Balarami Reddy :— (a) Yes, Sir.

(b) The matter is under consideration of the Chief Conservator of Forests.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి. అధ్యక్షా, విచారణలో వుందని చెబుతున్నారు వారిని జేదఖలు చేయాలని తీర్పు అయితే వారికి వేరే భూములు మాపిస్తారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఇంకా ఒక నిర్ణయము తీసుకోలేదు. కొంత ఫారెస్టు లాండును ఇతరులు ఆక్రమించారు దానిని తీసుకోవాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నాము ఇంతలోకి కోర్టుకు పోయి stay order తెచ్చారు. Stay Order Court vacate చేసిన తరువాత ఇవన్నీ మాట్లాడి ఒక నిర్ణయము తీసుకోంటాము.

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు : అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఇతరులు occupy చేసుకొన్నది కాదు మాగాణి సేవ్యము చేసుకొంటున్నారు ఈ సేవ్యము చేసుకొనే రైతులు సీవాయీ జమాదారులా? అసలు ఎంత area acquire చేయాలని అనుకొంటున్నారు?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : Acquire చేయాలనేది కాదు. ఒకప్పుడు ఇదంతా ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో వుంది ఇంతకు ముందు మైదరాబాదు గవర్నమెంటులో పోలీసు action కి ముందు కొంత భూమిని ఇతరులు ఆక్రమించుకొని వ్యవసాయం చేస్తున్నారు అదంతా ఫారెస్టులోకి తీసుకోవాలనే విషయము ఇంకా ఆలోచనలో వుంది ఇంతలోపల కొంతమంది ఫారెస్టులో ప్రవేశించడము, వారిని evict చేస్తే వారు కోర్టుకు పోవడం, stay order తేవడమువల్ల అట్లాగే ఆగి వుంది ఇది అంతా అయినతరువాత ఆలోచించడం జరుగుతుంది

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి : ఇది ఎన్ని ఎకరాల భూమి? ఎన్ని కుటుంబాలవారు సేవ్యము చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : చాలామందిని evict చేశారు లక్ష్మీపురం అనే గ్రామములో 17 మంది వున్నారు చాటకొండ అనే గ్రామములో 20 మంది వున్నారు 80, 60 ఎకరాలు ఇట్లా occupy చేశారు. ఏమైనా కోర్టు stay order లో వుంది. కాబట్టి వివరాలు ఎక్కువగా చెప్పడము వాగిండదు Stay Order vacate అయిన తరువాత పునః పరిశీలన చేసి నిర్ణయము తీసుకోంటాము. అది C.C.F. దగ్గర pending గా వుంది.

శ్రీ జి సి వెంకన్న అధ్యక్షా, ఫారెస్టులు లేకపోవడమువల్ల వర్షాలు లేకుండా పోయినవని మంత్రిగారు ఎన్నోసార్లు చెప్పారు ఈ drought affected areas లో ఏదో ఒక ఫారెస్టు ఆఫీసరు దయాదాక్షిణ్యాలపైన అడవులు పెంచడము జరుగుతోందా? గవర్నమెంటుకు ఏమైన phased Programme వుందా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి Phased programme కాదు ఎక్కడ చెట్లు పెంచడానికి అనువైన చోటు వుంటుందో అక్కడ, ప్రతి జిల్లాలో ఫారెస్టులు వుండాలనే ఉద్దేశ్యముతో ప్రభుత్వము ఒక ప్రోగ్రాము ప్రకారం పెంచుతున్నారు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి అధ్యక్షా, Police action కి పూర్వము కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు అన్నీ కలిసి, ప్రభుత్వ భూములను స్వాధీన పరచుకోవాలని, ప్రభుత్వానికి పన్నులు ఎగగొట్టవలసినదని పిలిపించిన ఫలితముగా రైతులు 20 సంవత్సరాలక్రిందట ఆక్రమించుకొని సేద్యము చేస్తున్నారు. అప్పటినుంచి అక్కడ చెట్లు, మొక్క పంట లేదు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు దానిని ఆక్రమించుకొని చెట్లు పెంచాలనా? 20 సంవత్సరాలనుంచి వారి స్వాధీనములో వున్న భూమికి వారిపేర వట్టా చేయడానికి ఎందుకు చర్య తీసుకోరు?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి, ఫారెస్టు మధ్య ఇటువంటిది వుంటే దానిని వుంచడం న్యాయము కాదు దూరముగా, ఫారెస్టుకు సంబంధంలేని ప్రాంతములో వుంటే అది ఇతరులకు ఇవ్వవచ్చు 10 సంవత్సరాలు కాని, 4,5 సంవత్సరాలు కాని, ఫారెస్టు మధ్య వుండి, ఫారెస్టు రక్షణకు ఇది ప్రతిబంధకము కల్గించేదిగా వుంటే దానిని తీసుకోవాలనే ఆలోచన వుంటుంది

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి, అధ్యక్షా, ఫారెస్టు మధ్యన వుండే భూములను ఇవ్వాలని కోరము. రోడ్డుకు ఇరుప్రక్కన వున్నవాటి విషయము ఇది

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి రోడ్డుకు ఇరుప్రక్కల అంటే రోడ్డు ఫారెస్టులో నుంచి పోతోంది ఇరుప్రక్కల ఈ భూమి, తరువాత ఫారెస్టు వుంది దానిని తీసుకోకపోతే ఫారెస్టును protect చేయడము కష్టము ఇంకా దాని ప్రక్క నున్న ఫారెస్టును కూడ కొట్టివేయడము జరుగుతుంది ఏమైనా దాని గురించి తుది నిర్ణయము తీసుకోతేదు కోర్టులో pending గా వుంది. Stay order vacate అయిన తరువాత అలోచించి దానిపైన ఒక నిర్ణయము తీసుకొంటాము

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెజుగోడ) రోడ్డుకోసము ప్రభుత్వము వారు కేటాయిస్తున్నారా లేక రైతులను తొలగించాలనే దృష్టితో పట్టా

యిస్తున్నారా? అడవుల మధ్యలో వుండే తొలగించాము అని అంటున్నారు. రోడ్డుకు ఇరుప్రక్కల occupy చేసినవి 20 సంవత్సరాలనుంచి వుంటున్నారనే విషయము బంకుట పడింది.

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి: ఒకప్పుడు ఇది ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుక్రింద వుంది. అప్పుడు కొట్టడము, ఆక్రమించుకొనడం జరిగింది. ఏమైనాసరే ఒకప్పుడు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుక్రింద వున్న land కాబట్టి ఇప్పుడు అది ఆలోచించేటప్పుడు stay order vacate అయిన తరువాత నిర్ణయము తీసుకోవలసి వుంటుంది. ఇప్పుడు ఏమీ చేసేవానికి వీలులేదు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: రోడ్డుప్రక్కల మొక్కల వేసే పాలసీ అక్కడే కాదు ప్రతిచోట జరుగుతోంది రోడ్డు వారు afforestation అని చెప్పి మొక్కలు ప్రతిచోట వేస్తున్నారు మా జిల్లాలో కూడ వేకారు ప్రక్కనున్న గ్రామస్థల పశువులు అందులోకి వెడతాయనే నెపముతో అనేకమందికి harassment కలుగుతోంది. అందువల్ల afforestation Public roads కి, గ్రామాలకు దూరముగా వున్న భూములలో ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా? గ్రామానికి మరీ దగ్గర అయినట్లయితే harassment, prosecutions, లంచాలు ఘోచు అవుతున్నవి. ఇది ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వేసే plantation ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని కొంచెము గ్రామానికి దూరముగా వేస్తారు. రోడ్డు ప్రక్కన వేసే మొక్కలు రోడ్డుకు సంబంధించిన డిపార్టుమెంటువారు వేస్తారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం రోడ్డు ప్రక్కన గ్రామాలు వున్నవి. రోడ్డు ప్రక్కన afforestation మొదలు పెట్టారు కొంచెము దూరముగా hills వున్నవి దానిమీద తేసుకొంటే జాగుంటుంది.

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి Hills మీద చెట్లు మొలవడానికి వీలు వుండాలి కదా అధ్యక్షా, అవన్నీ చూసుకొని గ్రామస్థల పశువుల మేతకు కావలసిన భూమిని వదిలిపెట్టవలసిన అవసరం వుంది కాదనము అవన్నీ చూసుకొని ఫారెస్టు, డిపార్టుమెంటు క్రింద వున్న భూములలోనే చెట్లు పెంపకము అవుతున్నాయి.

శ్రీ యస్. ప్రసాదరావు (బమ్మం): అధ్యక్షా, ఈ భూములను ప్రభుత్వ మేన్యుయముగా రైతులు వేవ్వము చేసుకోవడానికి ఇచ్చినది. ఎవరో ఆక్రమించుకొనడము కాదు. ఆ రోజున తెలంగాణాలో పోరాటము జరిగేటప్పుడు ఆ పోరాట

టాన్ని ఎదుర్కొనటానికి రోడ్డు ప్రక్కన వున్న భూములను clear చేశారు. ప్రభుత్వమే స్వయముగా ఇచ్చి, మరల ఆక్రమించడము న్యాయమా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి అవన్నీ ఒప్పుకొంటాము రోడ్డు ప్రక్కన వున్న అడవులు కొట్టడం జరిగింది కొంతమందికి ఇవ్వడము జరిగింది. వారు ప్రవేశించారు. సేద్యము చేస్తున్నారు ఇప్పుడు తిసుకొనడమా లేదా అనేది ఆలోచనలో వుంది అని మనవి చేశాను కొంత భూమి ఇతరులు వ్యవసాయము చేస్తున్నప్పటికీ అందరూ, ధనికులు, పేదవారు వచ్చి ఈ భూములు ఆక్రమించడం జరిగింది. వారి దగ్గరనుంచి ఆ భూమిని తీసుకోవాలని ప్రయత్నము చేస్తే వారు కోర్టుకు పోయారు అది stay order లో వుంది. అది vacate కాగానే అంతకుముందు, హైదరాబాదు ప్రభుత్వము జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను దృష్టిలో పెట్టుకొని నిర్ణయము చేస్తాము

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (ఉయ్యూరు) మధ్యకాగంలో వున్న భూములను అడవులుగా వేయమని కోరటం న్యాయం కాదు. పూర్వం ఎస్టేట్స్ లో వున్న గ్రామాలలో పట్టాలను ఆనుకొని, గట్లవెంబడికూడా ఫారెస్ట్స్ వేయటం, వారు పట్టా భూములలో సేద్యం చేస్తున్నప్పటికీ కూడా పశువులు ఫారెస్టులో పడ్డాయని బందిపోడ్లొ పెట్టటం చాలా ఇబ్బందులు పెట్టటం జరుగుతున్నది అవన్నీ రాఖలు చేసుకొన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం విచారణ జరపలేదు కనుక వాటిని వెంటనే విచారణ జరపటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి ఎస్టేటు భూములలో ఫారెస్టు వుండటానికి ప్రపోజ్ చేయటానికి ఫారెస్టు సెటిల్ మెంట్ ఆఫీసర్ ను ప్రభుత్వం వేస్తున్నది జి.వో. కూడా ఇన్స్పూర్ చేశాము, వారు కేవలం తమకిష్టం వచ్చినట్లు కాకుండా అతను వెళ్లి అక్కడి పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షునితో, పంచాయితీ అధ్యక్షునితో మాట్లాడి, వారి అభిప్రాయాలు తెలుసుకొని, ఆ గ్రామంలో పశువులకు వాటికి కావలసిన భూమిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఫైనల్ గా ఏర్పాటు చేయాలని చెప్తాము.

Mr. Speaker: It has not been done at all. The rules are not being carried out. I know that in one instance, I have written a D. O. letter with regard to Ramavaram village. The forest is very close to the village. In spite of my having written a D. O. letter they are not prepared to consider it.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఆ జి వో నెంబరు, డేట్ ఇచ్చి ప్రజలలో విరివిగా ప్రచారం చేస్తే బాగుంటుంది అటువంటిది వున్నట్లు చాలామందికి తెలియదు ఫార్మెట్ గార్డ్ కు కూడా తెలిసినట్లు కన్పించదు

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి : ఇది అందకూ తెలుసు గత సంవత్సరం కమిటీలు కాన్స్టిట్యూట్ చేశాము జిల్లాపరిషత్ చైర్మన్, ఆర్.డి.వో, పీఠం కా వెళ్లి చేయాలని చెప్పాము కాని అందువల్ల కూడా సరిగా జరగటం లేదని దానిని మార్చి పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షుడు, పంచాయితీ అధ్యక్షుడు అయితే గ్రామానికి సమీపంలో వుంటారు కనుక ఫార్మెట్ సెటిల్ మెంట్ ఆఫీసర్ వెళ్లి నవ్వుడు వీరు ముగ్గురు కలిసి గ్రామస్థులతో మాట్లాడి, వారి అవసరాలు గుర్తించి నిర్ణయం తీసుకోవచ్చునని ఆవిధంగా ఉత్తర్వులిచ్చాము ఆ నెంబర్లు మొదలైనవి వారికి అందచేస్తాము

శ్రీ పి. గున్నయ్య : రిజర్వ్ అడవులను ఫార్మెట్ డిపార్టుమెంటువారు స్వంత పనులకు ఉపయోగించుకొంటున్నారని తెలుస్తున్నది కడప, కర్నూలు జిల్లాలలోని కలప మద్రాసు నుండి జపానుకు ఎగుమతి చేస్తున్నారని తెలుస్తోంది. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలలో వున్న కలపను ఆఫీసర్లు పందిర్లు వేసుకొని తమ స్వంతానికి ఉపయోగించుకొంటున్నారు వీటివిషయంలో స్పెషల్ డిపార్టుమెంట్ వేసి అన్వయం జరుగకుండా లాభదాయకమైన వధకాలు వేయటానికి ప్రభుత్వం అలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఫార్మెట్ లో పందెల్లు వేసుకొన్నంతమాత్రాన నాశనం కావు ఇతరత్రా దుర్వినియోగం చేస్తే అరికట్టడానికి సిద్ధుంది వుంది. చట్ట రీత్యా చర్యలు తీసుకొంటాము.

శ్రీ సి. హెచ్. రామయ్యచౌదరి (నరసారావుపేట) : పంచాయితీ సమితి ప్రెసిడెంటు, పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు కలిసి ఎంక్వయిరి చేయాలన్నారు. ఆ పనులు ఎంతవరకు జరిగాయి? ఏ ఆఫీసరు అయినా వెళ్లి ఇన్స్పెక్ట్ చేశాడా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : చిత్తూరు శ్రీకాకుళం మొదలైన జిల్లాలలో ఫార్మెట్ సెటిల్ మెంట్ ఆఫీసరును వేశాము. పోయిన సంవత్సరం ఒక కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేశాము, తొందరగా ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని, పంచాయితీ సమితి ప్రెసిడెంటు, గ్రామ పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు, ఫార్మెట్ సెటిల్ మెంట్ ఆఫీసరు కలిసి ఈ నిర్ణయం చేయాలని చెప్పాము.

**COMPLAINTS FROM THE VILLAGES OF
PARIKALAPADU**

1371—

* 2015 Q.— *Sri K. Govinda Rao (Put by Sri Pillalamarri Venkateswarlu)* :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :—

(a) whether any memorandum dated 26-7-64 from the villagers of Parikalapadu of Bangarammapeta group, Anthada Mutha of Chintapalli taluk, Visakhapatnam district has been received alleging that they have been physically ejected by the Forest Officers from the village after setting fire to their houses and spoiling their crops in the above village ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

Sri A. Balarami Reddy.— (a) Yes Sir.

(b) No action was taken as the petitioners themselves have given statements before the Range Officer that the contents of the petition were incorrect.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు : విశాఖపట్నం పజన్సిలో దాదాపు 15 జరిగినట్లు మాకు ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. పిటిషన్స్ నుండి ఉపసంహరణ జరిగింది కాబట్టి పోలీసులచేదంటున్నారు. వాస్తవం ఏమిటంటే అక్కడ జరిగాయి. ఎక్కడయినా ఫోరెస్టు ఆఫీసర్ విక్ట్రాయల్ తీసుకొంటే తీసుకోవచ్చు. కాని వాస్తవంగా జరిగింది కాబట్టి పోలీసు విచారణ జరిపిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి రిజర్వ్ ఫోరెస్టులో గుడిసెలు వేయటం, 800 చెట్లు కొట్టేయటం, అక్కడ భూమిని బాగుచేయాలని ప్రయత్నం చేయటం జరిగితే డిపోజిట్ మెంటు వాకు, పోలీసువారు వెళ్లి వారిని అక్కడనుంచి పొమ్మనటం జరిగింది. అంతేకాదు గ్రామాలలోకి వెళ్లి ఇండ్లు కార్చినట్లు ప్రభుత్వదృష్టికి రాలేదు. ఏమైనా రిజర్వ్ ఫోరెస్టులోకి పోయినప్పుడు వారిని తొలగించటానికి ప్రయత్నం చేయటం జరుగుతుంది కాని గ్రామాలలోనికి నివ్వంటించటం జరగలేదని నేను రృథంగా చెప్పగలను

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు : ఈ ప్రశ్నలో ఇంట్లు తగలబెట్టినట్లు, చెట్లగొట్టినట్లు, వైరులు నవ్వం చేసినట్లు వుంది. చట్టాన్ని తిక్కరిస్తే చర్యలు తీసుకో

18th March, 1965

Oral Answers to Questions 487

టానికి ప్రభుత్వానికి చాలా అవకాశాలు వున్నాయి కాని ఇటువంటి దుర్మార్గపు పద్ధతి అవలంబించాలని ఉద్యోగులకు ఎందుకు ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి ఉద్యోగులు ఏ గ్రామంలోనూ నిప్పు పెట్టలేదని నేను దృఢంగా చెప్పగలను చెట్లు నరికి వ్యవసాయం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తే, అక్కడ గుడిసెలు వేసుకొంటే అవి తీసివేయాలని చెప్పటం జరిగి వుండవచ్చు కాని గ్రామానికి నిప్పు అంటిస్తారని నా వద్ద వున్న సమాచారం వల్ల చెప్పలేను.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు, అర్జీదారు పెట్టుకొన్న పిటిషనులో ఈ విషయాలన్నీ కనపరిచాడా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి కనపరచిన తరువాతనే ఎంక్వయిరి చేయటం జరిగింది ఎంక్వయిరిలో ఈ విషయం నిజంకాదని తెలిసింది.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు ఎంక్వయిరి జరగలేదు

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి 1963 వ సంవత్సరంలో అదే గ్రామంలో ఎవరు పిటిషన్ పెట్టారో వారు రెండు ఎకరాల రిజర్వ్ ఫారెస్టు ఆక్రమించుకొన్నారు 300 చెట్లు కొట్టారు దానికి జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరు 800 రూపాయలు కాంపాజ్ వేశారు వారు అది చెల్లించకపోతే కోర్టులో ప్రాసిక్యూషన్ వేయటం జరిగింది. అది సెటిల్ కాలేదు, కోర్టులో పెండింగ్ గావుంది. తిరిగి 1964వ సంవత్సరంలో ఇటువంటి ప్రయత్నం జరిగింది చెట్లు కొట్టకుండా పోలీసువారు ప్రయత్నము చేశారు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగస్తులు గ్రామాలకు పోయి నిప్పు అంటించినట్లు లేదు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: పిటిషనర్స్ విత్ డ్రా చేసుకొన్నారని చెప్పారు. వారు వ్రాతగాళ్ళా, వారికి దస్తూరి తెలుసునా, అక్కడ వున్న ఫారెస్టు గార్డ్స్ వారిని నిర్బంధించి విత్ డ్రా పిటిషన్ తీసుకొనే ఆలవాటు ఏదన్నీ గ్రామాంతో వుందని మంత్రిగారి దృష్టికి ఎవరైనా తీసుకువచ్చారా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి: అలా నా దృష్టికి రాలేదు. ఈ కేసులో క్రింది ఉద్యోగులు కాకుండా వై ఉద్యోగస్తులే వెళ్లి నిజమా అని అడిగితే ఆవిధంగా మేము పిటిషన్ పెట్టలేదు, 40 సంవత్సరాలకు ముందు మేము వుండేవోటికి పులి వచ్చి మరుష్యులను తింటూవుంటే మేము అక్కడకు పారిపోయాం, తిరిగి మేము అక్కడ గ్రామం వూసించుకోవాలని అర్జీ పెట్టాము కాని దేలేఉద్దేశం ఏమీలేదని వారు తెచ్చారు..

శ్రీ సి. హెచ్. రామయ్యచౌదరి : యాక్చ్యువల్ గా నిష్ప అంటించినా అంటించకపోయినా ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో హెరాస్ మెంటు, అన్యాయాలు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి అందుచేత అటువంటి పిటిషన్స్ వచ్చినప్పుడు ఆ డిపార్టుమెంటువారిచేత కాక వేరే డిపార్టుమెంటు ఉన్నతాధికారిచేత ఎంక్వయిరి చేయిస్తే జాగుంటుంది కనుక అలాంటి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : సాధారణంగా ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో అక్రమాలు చేయటానికి అవకాశంలేదు. ఫారెస్టులో చెట్లు కొట్టుతున్నప్పుడు ప్రాజెక్టు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారు కాని అన్యాయం చేయరు. అయినా క్రిందివారు ఒక వేళ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తే జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరు వున్నారు, కన్స్టేబుల్ వున్నారు. కనుక ఉద్యోగులు అంతా కలిసి అన్యాయాలు చేస్తున్నారనటం న్యాయం కాదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ముందు పిటిషన్ పెట్టారు, తరువాత ఫారెస్టు ఆఫీసరు ఎంక్వయిరికి వెళ్లినప్పుడు విత్ డ్రా చేసుకొన్నారని, నుంత్రిగారు చెప్పినదాన్నిబట్టి వారు ఒక స్టేటుమెంటుకూడ ఇచ్చినట్లుగా అర్థం అవుతున్నది. ఆ స్టేటుమెంటు కాపీ తేబుల్ మీద పెట్టిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : అది ఇక్కడ లేదు జిల్లాలో వుండవచ్చు. తెప్పించమంటే తెప్పిస్తాను. వారు చెప్పింది చెప్పాను.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు : ఇప్పుడు యీ Agency లో పాళ్ళు అని ఉన్నాయి పూర్వము అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రజలయొక్క contention ఏమిటంటే యీ గ్రామాలు తమవని, ఆ భూములు తమవని వాటిని ఆక్రమించడానికి ప్రయత్నం చేసినమాట వాస్తవమే కావచ్చు. ఆ భూములు వారివా లేక పోతే Department లోకి legalగా వచ్చినాయా అనేటటువంటిది న్యాయంగా విచారించి దీనిమీద ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకోవడం న్యాయం. కాని, ఈ లోపల ప్రభుత్వము అక్కడ Judicial గా నిర్ణయం తీసుకోడానికి ముందుగానే అక్కడ ఆక్రమించుకొన్నటువంటి వాళ్ళ claims ఉన్నటువంటివాటిని తొలగించడానికి యీ వద్దతుల్ని ఉపయోగించారని మావద్ద స్పష్టమైన ఆధారాలు ఉన్నాయి. అందువల్ల మీరు జిల్లా కలెక్టర్లను విచారించమని గాని, లేక మీరు స్వయంగాగాని విచారిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : అక్కడ గాఢంగా ఉంటే, అధ్యక్షా. ఎప్పుడో ఉండినదని వాళ్ళ contention. మరిఎన్ని సంవత్సరాలనాడో ఏమో అక్కడ వుంటు

వచ్చి మనుష్యులను తినివేస్తూ ఉంటే మేము పారిపోయినాము అని చెప్పారు. తిరిగి మేము అక్కడ గ్రామము కట్టుకొనేదానికి మాకు permission ఇవ్వవలసిందని ఆ petition యొక్క విచారణకు పోయినప్పుడు చెప్పారు

శ్రీ వి సత్యనారాయణ అధ్యక్షా, యీ అడవులలో ఉన్నటువంటి మురాలు మన గవర్నమెంటు రాకపూర్వమే వాళ్లు అక్కడ పుట్టి తిరుగుతూ ఉండిరి మీ సమాధానంలో previous గా ఉన్న వాళ్ల గ్రామాలకు వాళ్లు claim చేస్తున్నారు అక్కడ కొంచెము చెట్లు కొట్టెసినారు అందుచేత vacate చేయించినాము అని అంటున్నారు. పోనీ, అదే place లో ఆ నరికినటువంటి చెట్లను తగలబెట్టడం అక్కడ పంటలు పాడుచేయడం అనే విషయం enquiry చేశారా? అడవిలో ఉన్నటువంటి ఆ గ్రామం నుంచి, vacate చేయించినామని అంటున్నారు పోనీ ఆ గ్రామంలో నరికినటువంటి చెట్లను మళ్ళీ స్వాధీనం చేసుకొన్నారు ఆ సరుకు ఏమో మీ దగ్గరే ఉన్నదా, లేకపోతే అవి తగలబెట్టిం చారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి అక్కడ గ్రామం లేదండి. ఎప్పుడు ఉండినదో ఎవరికి తెలియదు అడవికి పోయి కొట్టినారు Petition enquiry చేయడానికిపోతే వాళ్ళు చెప్పారు ఈ మాదిరి అక్కడ గ్రామం ఉండినది ఎప్పుడోనని, కాని ప్రస్తుతం గ్రామం లేదు. ఇది పక్కా Reserve Forest, ఆ Reserve Forest లో చెట్లను కొట్టినందువలన వాళ్ళపైన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. కాని అక్కడ గ్రామం లేదు.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు అసలు విషయమే మరచిపోతున్నారు. ఇది అనేక సంవత్సరాలుగా గ్రామాలు నిర్మించుకొని అక్కడ ఉండినారని తెలుస్తున్నది. అసలు ముందే అడవి అనేది అక్కడ ఉండినది. అడవిలో మనుష్యులు అక్కడ ఉండినారు మనుష్యులు నాగరికత నిర్మాణం కోసం ప్రభుత్వాన్ని పెట్టుకొన్నారు ప్రభుత్వము అక్కడ stranger అన్నమాట. అటువంటప్పుడు, వాళ్ళను ఏదో ఉద్ధరించడానికి, సహాయం చేయడం మానివేసి అటవిక ప్రవృత్తి ప్రదర్శించడం మంచిదేనా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. జలరామిరెడ్డి : వారు చెప్పేది వేరే విషయం అడవులలో వుండేవాళ్ళను మంచి వరిస్తే తేవబెనని ప్రభుత్వము అనేకవిధాలుగా సహాయం చేస్తున్నది. అది గౌరవసభ్యులకు తెలుసును. కాని వారు ఎక్కడో చెట్లను దొంగతనంగా కొట్టితే దానిని ప్రోత్సహించాలని చెప్పడం అది వ్యాయం కాదు, అధ్యక్షా.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఈ చింతపల్లి Agency లో ఉన్నటువంటి forest లోకి వెళ్ళారో లేదో నాకు తెలియదు. ఇవి మామూలుగా చిన్న చిన్న forests. కాని నెల్లూరు జిల్లాలో ఉన్నటువంటి forests అలాంటివి కాదు. అక్కడ ఉన్నటువంటి గ్రామస్థులు ఎప్పుడైతే petition withdraw చేసుకొన్నారు అనేటువంటి మాట వచ్చిందో ఎదో ఒక suspicious circumstance అని మంత్రిగారు ఊహించాలి వాళ్ళకు అక్కడ ఏదోబాధఉండి తిరిగి తిరిగి అక్కడ నరసీపట్నం వరకు వచ్చి petition వ్రాయించుకొంటారు ఆ petition వచ్చేసరికి అక్కడ Forest Guards వాళ్ళ నెత్తి మోది వాళ్ళ దగ్గర సంతకం పుచ్చుకొని మరొక కాగితము పెట్టుకొంటాడు పెద్ద ఆఫీసరు ఎవరైనా enquiry కి పోయేసరికి లేదండి, petition లేనేలేదు, అది withdraw చేసుకొన్నారు. ఈ విధంగా అక్కడ జరుగుతున్నది గనుకనే యీ ప్రశ్న వచ్చింది మీ list లో బేబిరాక గ్రామాలని చాలా ఉంటాయి గ్రామం లేకపోవడం ఉండదు బేబిరాక గ్రామాలు plains లో కూడా ఉంటాయి ఇళ్ళు అవి ఉండకపోవడం వల్ల అవి బేబిరాక అవుతాయి అసలు మీ list లో పరిశీలపాడు అనే గ్రామం ఉన్నదా లేదా? గ్రామం లేదంటారా! ఆ మురాలో బంగారం వేట గ్రూపులో పరిశీలపాడు అనే గ్రామం ఉన్నదో లేదో చెప్పితే తెలుస్తుంది అక్కడ గ్రామమాలంటే 2, 4 ఇళ్ళకు ఒక గ్రామం అవుతుంది ఒక్కొక్కచోట 10 ఇళ్ళు ఉంటాయి.

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి : నేను ఆ ప్రాంతము చూచాను, 2, 3 మార్లు పోయి. కాని వారు చెప్పినటువంటి గ్రామం అక్కడ enclosures ఉన్నదో లేదో నేను చెప్పలేను. దాన్నిగురించి information అందజేస్తాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : అసలు ఇప్పుడు reserve forests మధ్య అక్కడ గ్రామాలు ఉండవని అంటున్నారు కాని reserve forest మధ్య అక్కడ గ్రామాలు లేకపోతే మనుష్యులు ఎక్కడ ఉంటారు, వాటిలో తిరిగే వాళ్ళు. కనుక ఆ గ్రామాలలో ఉన్నప్పుడు అక్కడ ఇళ్ళు వాళ్ళు కట్టడం, దాని మీద petition వస్తే దానిని తీసిపారేశారు. విచారణ అక్కరలేదని చెప్పడం సవ్యంగా లేదు అందువల్ల దీనిమీద మళ్ళీ తిరిగి దర్యాప్తు చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి : Reserve forest లో ఎక్కడా గ్రామాలు ఉండవని నేను చెప్పలేదండి చింతపల్లి area లో అనేక గ్రామాలు ఉన్నాయి ఉన్నప్పుడు దానికి ప్రత్యేకంగా reserve forest ఉండదు, అధ్యక్షా అక్కడ గ్రామం ఉండినా అది forest లెక్కలో లేకుండా వేరుగా ఉంటుంది. అంతే కాదు, అక్కడ వాళ్ళను దౌర్జన్యం చేసినారు అని record ఏమీలేదు.

**TRADE UNIONS IN THE ANDHRA PAPER
MILLS, RAJAHMUNDRY**

1372—

* 3121 Q.— *Sri N. Prasada Rao* :— Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) the number of Trade Unions functioning in the Andhra Paper Mills, Rajahmundry and the respective membership of these unions ;

(b) the names of the unions recognised by the management of the Andhra Paper Mills, Ltd , and the reasons therefor ; and

(c) whether there is any agreement between minority union and the management of the Mills on the working and service conditions of the workers ?

The Minister for Labour and Transport (Sri B. V. Gurumurthy) :— (a) Three trade unions are functioning namely :—

1. The Andhra Paper Mill Workers' Union, Seethampeta, with 476 members ;
2. National Workers' Union, Innispeta, with 204 members ;
3. Andhra Paper Mills Staff Association, with 29 members.

(b) The National Workers' Union, Andhra Paper Mills, Rajahmundry has been recognised under the Code of Discipline on the recommendation of the Labour Department.

(c) Yes, there is an agreement between the recognised trade union and the Management.

అంధ్ర పేపర్ మిల్స్ : మిరుచెప్పిన అక్కల ప్రకారమే National Trade Union ఈ వర్కర్లం, అక్కలగా ఉన్నట్లు కన్పడుతుంది. వర్కర్లం

తక్కువగా ఉన్నటువంటి దానిని recognise చేసి, సభ్యత్వం ఎక్కువగా ఉన్నటువంటి దానిని ఎందుకు recognise చేయలేదు ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : నేను చదివిన figur, annual returns కు ఇచ్చినటువంటి figures కాని పూర్వము verification జరిగినప్పుడు, ఒక procedure ఉన్నది, అద్యక్షా వారు more than one Union ఉంటే, మాకు recognition రావాలి, మాకు majority ఉన్నదని అన్నప్పుడు, వారు list తీసుకొని ఒకరి list ఒకరికి ఇచ్చి, verify అయిన తరువాత interrogation అనే పద్ధతి ఉన్నది అద్యక్షా, interrogation లో ఎవరికి majority వస్తుందో వారిని recognise చేయబడుతుంది కేవలం మా membership ఇంత ఉన్నదని అన్నంతమాత్రాన automatic గా recognition ఇవ్వడం జరగదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : మరి, verification లో recognise చేయబడినటువంటి కార్మిక సంఘానికి ఎంతమంది సభ్యులు ఉన్నట్లు తేలింది, recognise చేయకుండా ఉన్నటువంటి కార్మిక సంఘానికి ఎంతమంది సభ్యులు ఉన్నట్లు తేలింది ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : ఆ verification figures నా దగ్గర లేవు, మీరు అడిగిన membership నేను quote చేశాను. కాని procedure పద్ధతి Code లో ఉన్నటువంటి దానిని అనుసరించి చేయడం జరిగింది ఆ verification వచ్చిన తరువాత అమలుపరచడం సంపూర్ణంగా Department జాధ్యత. స్థానిక ప్రభుత్వం చేపరుమిల్సు జాధ్యత. గవర్నమెంటు పరమునే నడుస్తూఉంటుంది. వారు Department కు వ్రాయడం, వారు management కు వ్రాయడం, మరివారు వ్రాసిన తరువాత, ఒప్పుకొనిన తరువాత ఈ recognition ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : ఏ date లో verification జరిగిందంటే.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : మే 1961 లో జరిగింది

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు : ఇప్పుడు minority union ను అక్కడ గుర్తించారనిపిస్తోంది, minority Union కు recognition లేదనిపిస్తోంది మంత్రిగారి లెక్కల ప్రకారం తేలిపోతుంది.....

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : అది కాదంటే 1963-64 Returns బట్టి వాళ్ళు figures చెప్పినారు, కాని recognition కు ఈ membership తీసు

కొన్నారు అనే మాట లేదు. Recognition అప్పుడు ఆ procedure మాత్రం నేను చెప్పాను Interrogation బట్టి యీ recognition ఉంటుందిగాని 1963-64 కు ఇచ్చిన figures కావు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు ఇప్పుడు సమస్య చిన్నది అనుకోండి. Verification 1961 లో అయింది మరి 1963-64 లో Returns బట్టి అప్పుడు membership లెక్కలు ఇచ్చారు. అందువల్ల ఇప్పుడు మళ్ళీ verification జరిపి majority ఉన్నటువంటి Union ను గుర్తించవలసిన అవసరం ఉన్నది అనినీ, అందుకోసం verification మళ్ళీ జరిపే కార్యక్రమానికీ, ప్రభుత్వము పూనుకొంటుందా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి. Code of discipline లో మళ్ళీ two years వరకు recognition సమస్య ఉత్పన్నం కాదు. Two years అయిన తరువాత మళ్ళీ ఆ Union వారు మా membership ఇంత ఉన్నది అని అడిగితే, Labour Department వారు verification జరిపిస్తారు. దాని results బట్టి recognition అనేది వర్తింపులోకి వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు. 1961లో verification అయిందండి. ఇప్పుడు 1965 లో ఉన్నాము కనుక మళ్ళీ verification జరపవలసిన అవసరం Code of Discipline బట్టి కూడా ఉన్నది అందువల్ల, ఎందుకని జరిపించడంలేదని అడుగుతున్నాను

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి. వారు Contending Unions కోరాలి. Two years lapse కావాలి, recognition దొరికిన తేదీనుంచి అప్పుడేదానిని తీసుకోవడం జరుగుతుంది

శ్రీ యన్ ప్రసాదరావు. యూనియన్సు డిమాండు చేస్తున్నవి గాని ప్రభుత్వం పూనుకొనుట లేదు

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి. కోరినట్లు భోగట్టా లేదు. రెండేండ్ల ఫిరియడ్. పూర్తి అయితే తప్పకుండా జరిపిస్తారు.

శ్రీ వావిలూరి గోపాలకృష్ణయ్య గవర్నమెంటు వైపున వారికి అమ్మినప్పుడు అక్కడున్న వర్కర్సును తొలగించి వేరేవారిని తెచ్చుకుంటున్నారట. ఇదివరకు ఉన్న వర్కర్సును కదిలించకుండా ఉండే ప్రయత్నానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి. తొలగించారనేమాట వేరు, రికగ్నిషన్ అనే మాట వేరు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య వర్కరుకు ప్రొటెక్షన్ పోయిన తరువాత మీ రికగ్నిషన్ ఎందుకు ?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి ఏవిధంగా ప్రొటెక్షన్ చేయాలి, ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలి, ఆ అగ్రిమెంటులో వుంటుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, లేదు

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి లేకపోతే వేరే ప్రశ్న ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టు మెంటుకు వంపాలి, లేబరు డిపార్టుమెంటుది కాదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య లేబరు కాకపోతే ఎవరు? ఉద్యోగానికి ప్రొటెక్షన్ ఇచ్చేది లేబరు డిపార్టుమెంటా? ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటా?

శ్రీ బి వి. గురుమూర్తి. ప్రైవేటు కంపెనీవారికి ట్రాన్స్ఫర్ చేసినప్పుడు అందులో ప్రొవిజన్ ఉంటుంది ఇప్పుడు రికగ్నిషనుకు సంబంధించిన ఫిగర్స్, ప్రావీజు మనవిచేశాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. ఆసంస్థ ఎవరి మేనేజిమెంట్ క్రిందకు పోయినా లేబరుయొక్క సర్వీసు కంటిన్యూ కావాలనేది ట్రేడ్ యూనియన్ యొక్క ఫండమెంటల్ ఆశయం అది లేకపోతే ఎవరు యిస్తారు? రికగ్నిషన్ ఎందుకు ?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి లేబరు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి ట్రాన్స్ఫర్ జరిగే సమయంలో వారి సర్వీసు కంటిన్యూ ప్రొటెక్ట్ చేసే ఏర్పాటు అగ్రిమెంటులో ఉండాలని వ్రాయడం జరిగింది డ్యూ ఇంపౌలెన్సు యిస్తామని చెప్పారు ఇతర డిటైల్స్ నావద్ద లేవు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం. ఇది ట్రాన్స్ఫర్ చేసినప్పుడు ఆ అగ్రిమెంటు అక్కడ సభ్యులముందు పెట్టాలని లోగడ రెండుమూడు సెషన్సులలో కోరాము. ఆ అగ్రిమెంటు ఇక్కడ పెట్టినారా ?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి. అది ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటులో ఉంటుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :— The agreement is not finalised. As soon as it is finalised, it will be placed on the Table of the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇంకా ఫైనలైజ్ కానప్పుడు వర్కర్సును తొలగించకుండా ఉండే ప్రొటెక్షన్ దానిలో ఉండేట్లు చేస్తారా ?

మీరు ముందు ఒక ప్రశ్న పంపండి ఇండస్ట్రియల్ వర్కర్సును రిటైన్ చేశారా ? అని ఏదైనా అడిగితే ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పిస్తాము

శ్రీ కె. నాగయ్య (గుంటూరు) : ఇంటరాగేషన్ చేసేది ఎవరు ? ఇంటరాగేషన్ చేసేటప్పుడు యూనియన్ ప్రతినిధులరు ఉండనిస్తారా ?

Sri B V Gurumurthy: Secrecy of the ballot will not be there. వారే చెప్పి పోవాల్సిగాని మళ్ళీ ఒకరి రిప్రెజెంటేటివ్ను ఒకరి ముందు పెట్టితే వారు స్వతంత్రంగా మనస్సులో ఉన్నమాట భయంగా చెప్పక పోవచ్చును. సాధారణంగా అటువంటి పద్ధతి లేదు

BEEDI FACTORIES IN CHITTOOR TOWN

1373—

* 2403 Q.—*Sri C. D. Naidu (Put by Sri P. Rajagopal Naidu):*— Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) the names of the Beedi Factories in Chittoor Town that came under the Factories Act ; and

(b) what are the steps taken by the Government against the employers of the Beedi Factories who have not followed the Factories Act in Chittoor ?

Sri B. V. Gurumurthy:— (a) (i) Syed Ahmed & Sons, Beedi Factory, Chittoor.

(ii) Bavute Beedi Factory, Chittoor.

(b) The Inspector of Factories in Chittoor is taking all necessary steps to enforce the provisions of the Factories Act as is being taken in respect of other Factories. It is reported that so far no complaints have been received from any individual Beedi Worker or Workers' Unions. Prosecutions are being launched as and when found

necessary against Occupiers and Managers of Beedi Factories for non-compliance of the provisions of the Act and the Rules.

*HOUSING ACCOMMODATION TO THE
WORKERS*

1374—

* 1479 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu, P. Narayana Reddy (Vadamalpeta) and K. Mara Reddy (Rajampet)* :— Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state

(a) the number of factories in the State which provided housing accommodation to the workers during 1963-64; and

(b) the number of factories which provided dispensaries to the workers during 1963-64?

Sri B. V. Gurumurthy :— (a) 33 factories in the State have provided housing accommodation to workers during 1963-64.

(b) 19 factories have provided dispensaries to the workers during 1963-64.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు శాసన ప్రకారం మరి ఎన్ని చేయవలసి యున్నది?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : రెండు తరహాల హౌసింగ్ ఎక్స్‌ఛేంజ్ ఉన్నది. యజమానులవద్ద కావలసిన నిధులు ఉంటే వారే స్వయముగా వర్కర్స్‌కు ఇళ్లు కట్టి పద్దతి ఉన్నది. ఇంకొకటి సబ్సిడైజ్డ్ హౌసింగ్ స్కీము ఉన్నది. స్టేట్ గవర్నమెంటుకు హౌసింగ్ బోర్డుకు యిచ్చే పద్దతి—50 పర్సెంట్ లోన్, 50 పర్సెంట్ సబ్సిడీ, ఎంప్లాయర్స్—50 పర్సెంట్ లోన్, 25 పర్సెంట్ సబ్సిడీ; ఇండస్ట్రియల్ వర్కర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్—50 పర్సెంట్ లోన్, 25 పర్సెంట్ సబ్సిడీ—యీ పద్దతిలో ఉన్నవి. సబ్సిడైజ్డ్ హౌసింగ్ క్రింద చాలవరకు ఇంట్లకట్టె కార్యక్రమం పూర్తి అయింది.

Mr. Speaker: There are ten questions in the supplemental list. The answers will be laid on the Table of the House.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

CONSTRUCTION OF A DAM ON DEMMA

1362—

* 2290 Q.— *Sri P. Mahendra Nath* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Public Works Department has taken a decision to construct a dam on the Demma in Karavanga Village, Nagarkurnool taluk ;

(b) if so, whether the fact has been brought to the notice of the Government that the “Balotha Inam” wet land bearing the survey number 599 which is providing livelihood to local Harijans will be submerged ;

(c) if so, the particulars of the alternative Government land to be allotted for the said Harijans to make up the said loss ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

A.— (a) An Anicut Scheme (Not a Dam) ~~estimated to cost~~ Rs. 1, 2,000/- across Chinna Vagu locally known as ‘Demma’ has been sanctioned.

(b) Yes, Sir.

(c) Necessary provision towards compensation for the submerged lands is made in the estimate, duly accepted by the Revenue authorities. It is left to the ryots, to seek the allotment of alternative Government land if available, with the Revenue Department or to accept the compensation. It is however absolutely at the discretion of the Government to grant Government land in exchange of the ~~private land acquired~~ or to grant the parties compensation in cash.

(d) Does not arise.

*EXEMPTION OF THE BAKERY PRODUCTS FROM
THE SALES TAX*

1535—

* 3452 Q.— *Sri S. Vemayya* :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether there are proposals with the Government to exempt the bakery products from the sales tax; and

(b) if so, what is the expected loss of Revenue if the exemption is allowed ?

A.— (a) No, Sir.

(b) Does not arise

PENNAH IRRIGATION SYSTEM

1536—

* 3469 Q — *Sri S Vemayya* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state .—

(a) whether there are proposals with the Government to remodel all the existing sluices and channels under Pennar Irrigation system of Nellore District now, on a par with Krishna and Godavary irrigation system; and

(b) if not, the reasons therefor ?

A.— (a) Yes Sir.

(b) Does not arise.

SRISAILAM PROJECT CONTROL BOARD

1537—

* 3933 Q. — *Sri P. Rajagopal Naidu* — Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether a Control Board was set up for Srisaillam Project; and

(b) if so, who are the personnel on the Board.

A.— (a) Yes, Sir.

(b) The composition of the Board is as follows :

1. Chief Minister, Andhra Pradesh, Chairman.
2. Minister (Public Works), Member.
3. Minister (Finance), Member.
4. Additional Secretary to Govt of Andhra Pradesh, P.W.D., Projects Wing & Administrator, Projects, Member.
5. Secretary, Finance Department, Govt. of A. P., Member.
6. Additional Secretary, Finance, Projects Wing, Financial Adviser (Srisaïlam Project), Member.
7. Chief Engineer, Srisaïlam Project, Member.
8. Secretary, Ministry of Irrigation & Power, Government of India or his representative, Member.
9. Additional Secretary, Ministry of Finance, Government of India or his representative, Member.
10. Chairman, Central Water & Power Commission, New Delhi or his representative, Member.
11. The Deputy Secretary, P. W. D., Projects Wing, Govt., of A.P., Ex-Officio Secretary.

**MALARIAL ALLOWANCE TO THE PROJECT
OFFICERS IN SRISAÏLAM**

1538—

* 4079 Q.— *Sri P. Subbaiah* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the Project Officers in Srisaïlam are getting Malarial Allowance ; and

(b) if not, what are the reasons therefor ?

A.— (a) The Project Officers in Srisailem Project have been getting Malarial allowance (unhealthy localities special pay) till 31-12-64. Orders have since been issued in G.O. Ms. No. 136, P.W D Projects Wing dated 15-3-65, continuing the payment of Special Pay for a further period of six months from 1-1-1965.

(b) Does not arise.

*REGULARISATION OF SERVICES OF EMPLOYEES OF
THE NAGARJUNASAGAR PROJECT*

1539—

* 4360 Q.— *Sarvasri A. Sarveswara Rao, V Satyanarayana, K. Babu Rao, P. Shyamsundar Rao and B. Dharmabiksham* :— Will the hon Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the issue of regularisation of services of about 700 employees of the Nagarjunasagar Project has been pending with the Government since four years ;

(b) whether the A. P. N. G. O's Association represented this matter to the Government ; and

(c) how long will the Government take to settle the issue ?

A.— (a) Yes.

(b) A representation was given by the A.P.N.G.O's Association to the Joint Staff Council.

(c) It may take another six to nine months for finalising all issues.

*MISAPPROPRIATION OF GRAM PANCHAYAT FUNDS OF
PAMPAD*

1540—

*3583 Q.— *Sri Ramachandra Rao Deshpande* :— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that an amount of Rs 2,900 has been misappropriated by forgery, cheating and other penal offences committed by certain persons in respect of the Gram Panchayat funds of Pam-pad Gram Panchayat of Zahirabad taluk, Medak district; and

(b) if so, what is the action taken by the Government in this regard?

A—(a) Yes, Sir. A sum of Rs. 2,954 has been withdrawn from the Panchayat funds by some unknown persons forging the signature of the Sarpanch.

(b) A case was already registered at Hadnoor Police Station and the matter is under investigation.

ENFORCEMENT OF BUILDINGS ACT

1541—

*4364 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao, V. Satyanarayana, K. Babu Rao and P. Shyamsundar Rao*: Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether the Government have decided to entrust the enforcement of building's Act to the Civil Courts;

(b) on what date or basis the present change is made; and

(c) by what date the civil courts will take up this extra work?

A—(a) Yes, Sir.

(b) This decision has been taken having regard to the public opinion.

(c) Certain details ancillary to the scheme of transfer of jurisdiction are under correspondence with the High Court of Andhra Pradesh. The transfer will be affected as soon as the details are settled.

EXECUTIVE OFFICERS OF WADDADI GRAM PANCHAYAT

*1542—

*3580 Q —*Sri K. Appala Naidu*: Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Executive Officer of Waddadi Gram Panchayat in Visakhapatnam District is exercising the powers relating to establishment matter violating the rules under section 36(6) of the Andhra Pradesh Gram Panchayat Act 1964;

(b) whether any complaint has been received by the Collector, Visakhapatnam in this regard from the Sarpanch; of the said Panchayat; and

(c) if so, the action taken thereon?

A—(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

*DEMARICATION OF FOREST BLOCKS IN UDAYAGIRI &
KANIGIRI TALUKS*

1543—

*1938 Q.—*Sri P. Venkat Reddy*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) Whether the Government are aware of fact that while delimiting the boundaries of forests of ex-jamindari taken over villages in Udayagiri and Kanigiri taluks in Nellore District, the boundaries have been fixed by the Forest Department very near the cultivated lands thus resulting in severe hardship to the public;

(b) whether the Government are in receipt of any memorandum from Sri P. Venkata Reddy, M. L. A. Udayagiri constituency in the matter;

(c) whether it is a fact that the hon. Minister for Agriculture accompanied by the Senior Forest Officers had toured the said areas on 5th, 7th and 8th April 1963 and personally studied the difficulties of the people with regard to the boundaries of the forests; and

(d) if so, the action taken in that regard?

A—(a) At the time of demarcating the forest blocks in Udayagiri and Kanigiri taluks, complaints were made alleging proximity of the lines to the cultivated lands.

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) The representation was Forwarded to the Chief Conservator of Forests and he has reported that it is being examined.

COFFEE PLANTATIONS

1544—

*3917 Q.—*Sri P Rajagopal Naidu*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether the State Government have requested the Refinance Corporation to approve a scheme to develop 10 thousand acres of Coffee plantations in the State; and

(b) if so, the financial assistance asked for and the details of the Scheme?

131

A—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance.

re: the boat accident on the Tungabhadra river near Sunkesula

Mr. Speaker · There is a call attention Motion under rule 74, calling the attention of the Minister for Public works regarding the boat accident in the Tungabhadra river.

Sri A. C. Subba Reddy · That is not my subject. This is the subject of the Home Minister. I have sent the file to the Chief Minister to send it to the concerned Minister.

Sri K. Brahmananda Reddy : Any way, it is not that of the Home Minister I know. Either I should do it or the Minister for Public Works should do it. I have not received any notice.

Mr. Speaker : Please decide and let me know who is going to answer.

Sri A. C. Subba Reddy : Either myself or the Chief Minister is going to answer.

Mr Speaker : The Public Works Minister says, it is the Home Minister. The Chief Minister says that it is either himself or the P. W. D. Minister. The Chief Minister is not prepared to say who is responsible for the answer.

Sri K. Brahmananda Reddy . I say it is not the Home Minister. It must be myself or the P. W. D. Minister. Either of us will answer some time.

Mr. Speaker : We will call it on the 20th.

Sri A. C. Subba Reddy : Even tomorrow or the day after you can do it.

శ్రీ నావిలాలగోపాలకృష్ణయ్య—అయ్యాసంతోషం బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, సుబ్బారెడ్డిగారు అగ్రిమెంటుకు వచ్చారండి - (నవ్వు)

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—ఎప్పుడూవుంది-ఏమైనా పొరపాటు పడుతున్నారేమో వారు.

PAPERS LAID ON THE TABLE

G. O. Ms. No 55, Panchayati Raj Department, Dated 19-1-65.

Mr. Speaker : Now papers to be laid on the Table of the House

Dr. M. N. Lakshminarasiah : I beg to lay on the Table under Sub Section (5) of Section 217 of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964 a copy of the Rules relating to ear-marking of funds by Gram Panchayats issued in G. O. Ms. No. 55, Panchayati Raj Department, dated 19-1-1965 which has been published in the Rules Supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette, dated 4-2 1965.

Mr. Speaker : Papers laid on the Table.

G. O. Ms No. 165, Home (Transport-II) Department dated 29th January 1965

Sri B. V. Gurumurthy : I beg to lay on the Table under Sub-Section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Act 5 of 1963) copy of the Notification issued in G. O. Ms No. 165, Home (Transport-II) Department, Dated 29th January, 1965 under Sub-section (1) of Section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963. which has been published in Part I of the Andhra Pradesh Gazette dated 18-2-1965.

Mr. Speaker : Papers laid on the Table.

THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1965-66

Voting of Demands for Grants

Demand No XXV - Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works - Rs 6,79,59,000.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అధ్యక్షా, నేను నిన్న మాట్లాడుతూ ఆడిట్, అక్కంట్స్ ఓమీ లేకుండా వ్యవహారాలు జరుగుతున్నవని చెప్పాను. ఉదాహరణకు గుంటూరు జిల్లా పరిషత్తు బిల్డింగు కట్టడానికి 3 లక్షలతో ఎస్టి మేటు వేస్తే 3 లక్షల 20 వేలు అయినది అది ఎవరి ఎస్టిమేటు, ఎవరి శాంక్షను? అంటే ఇంతవరకు తేలలేదు

అచ్చంపేట రోడ్డు పాడైనదంటే మంత్రిగారు శ్రద్ధతీసుకొని వేస్తామని చెప్పారు కాని ప్రారంభించామని చెప్పి తరువాత ఆపేసి డబ్బు లేదని చెప్పారు. మంత్రిగారు ఇక్కడ దానికి స్పెషల్ గ్రాంటు శాంక్షన్ చేశామని చెప్పారు

కొండపి డాక్టరు సెలవు తీసుకుపోతే ఇంకొక ఆయన వచ్చి ఆఫీసు వగల కొట్టి స్వాధీనం చేసుకుంటే, అది తప్పు అని మెడికల్ డిపార్టుమెంటుకి చెబితే, అది అమలు జరుపకుండా ఎందుకు ఉంచారు? బహుశా లక్ష్మీనరసయ్యగారికి వర్సనల్ ఇంటరెస్టు ఉన్నదేమో తెలియదు లేకపోతే సంతోషమే తేదనే అనుకుంటాను. 488 బ్లాకులను తగ్గించి 321 చేశామన్నారు. కాని చాటికి రెండో పేరు పెట్టారు ఇదివరకు కన్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ బ్లాక్స్ అని ఉంటే, ఇప్పుడు నోషనల్ బ్లాక్స్ అని కొత్తవి వచ్చినవి. ఆ నోషనల్ బ్లాక్స్ అట్లాగే ఉన్నవి. 3 ఆర్గనైజ్డ్ బ్లాక్స్ మాత్రం హైవర్ కమిటీ చేసిన ప్రకారం చేశామన్నారు. అయితే ఒక సంగతి చెబుతాను. ఈనాడు సత్తెనపల్లి జనాభా 20 వేలు ఉన్నది. దానిని ఐదారు ఊళ్ళకు కలిపితే ఇబ్బంది వస్తుందని, అక్కడ ఎలక్షన్స్ లేకుండా — ఆ గ్రామాలకు కలిపి ఇంతవరకు ఎలక్షన్స్ లేకుండా ఎందుకు పెట్టవలసివచ్చింది? అది తాలుకా పాడ్ క్వార్టర్స్ గా ఉన్నప్పటికీ, అక్కడ పుస్తకాలు కొనుక్కోటానికి దిక్కు లేకుండా, 12 మైళ్ళు పోయి పుస్తకాలు కొనుక్కోమంటే ఎట్లా? ఆనాడు పుస్తకాలు ఇవ్వకపోతే బళ్ళో పిల్లల గతి ఏమి కావాలి? అంత ముఖ్యమైన తాలుకా పాడ్ క్వార్టర్స్ ను ఎందువల్ల నిలిపి, పేరూ ఊరు లేకుండా ప్రయత్నం చేయటానికి కారణం

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants*

507

ఏమిటి? ఇందులో మినిస్టర్స్ యొక్క ప్రత్యేక ఇంటరెస్ట్ ఏమైనా ఉన్నదా? లేక, అక్కడ కావలసిన ప్రెసిడెంట్ కు ఇబ్బంది అవుతుందని ఏమైనా చేశారా? సరే-అయినచో అయినది ఇప్పుడు కొత్తగా ఏర్పడబోయే రి-ఆర్గనైజేషన్ బ్లాక్ లో మళ్ళీ సత్తెనవల్లను ఒక బ్లాక్ గా ఏర్పాటు చేయటానికి ఆలోచిస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను పంచాయితీ పుస్తకాలన్నీ కొనటానికి రాజ్ కోలుకు ఆర్డర్ ఇచ్చారు. వారు ఎన్నోసార్లు పుస్తకాలకొరకు అడుగుతున్నారు. మనం వారిని ఎకౌంట్ వ్రాయమంటున్నాము పుస్తకాలు లేకపోవటం - ఎకౌంట్స్ వ్రాయకుండా ఉండేవారికి ఒక ఆధారం దొరికింది వ్రాసేవారికి లెక్కల పుస్తకాలు లేవు ప్రభుత్వం ఎందుకు వారిపైన చర్య తీసుకోదు? దానిని ఎందుకు కేన్సిల్ చేయదు? గవర్నమెంట్ ఎందుకు సహాయం చేయదు? రికార్డు లేకుండా ఏమి చేయమంటారు? పుస్తకాలు లేవు ఆడిట్ లేదు దానిమీద ఎక్స్ మినిస్ట్రీషన్ లేదు ఇది పంచాయితీ రాజ్యమా? లేక ఆరాజ్యమా? అని నేను అడుగుతున్నాను ప్రభుత్వానికి దీనిపైన ఏమీ బాధ్యత లేదా? పుస్తకాలు లేవని వారు మొత్తకొంటూంటే ఎందువల్ల ఆ ఏజెంట్స్ క్రింద ఏజెంట్స్ గా గవర్నమెంట్ ఉండవలసిన గతి ఏర్పడుతున్నది? నీవు పుస్తకాలు ఇవ్వాలి-అని ఎందుకు అడగలేదు? అంత చాతకాని ప్రభుత్వమా ఇది అని నేను అడుగుతున్నాను. పంచాయితీలకు పుస్తకాలు ఇప్పించలేని స్థితిలో పంచాయితీ రాజ్యం ఏర్పరచామంటే - ఇది పంచాయితీ రాజ్యమా? లేక పంచాయితీహరణం రాజ్యమా? అని నేను అడుగుతున్నాను. రూల్స్ అన్నీ మేము తయారుచేశాము అని అంటున్నారు. మీకు తెలుసును పాతపట్నం పంచాయితీ ఎలక్షన్ జరిగినది దానిలో, ఇదివరకు మన తోటి సభ్యుడగు ఉన్నటువంటి వారియొక్క కుమారుడు అక్కడ కంట్రీస్ చేశారు ఆయన వోడిఫోయారు అక్కడ అడమనిషి ఎలక్షన్ అయినది ఆమె వేరు లంకా సూరమ్మనాయురాలు ఆమెగారు ప్రెసిడెంట్ అయినందువల్ల, ఆమెను చాలా ఇబ్బంది పెట్టారు ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామపంచాయితీ యాక్టు సెక్షన్ 30 క్రింద సర్పంచ్ కు వారియొక్క అధికారులను నిర్ణయించుకొనే అధికారం ఉంది. ఎవరిని వేసుకోవాలి అనే అధికారం వారికి ఉంది. అలాగే ఆ అధికారం ఆమెకు ఉన్నది జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసర్స్ కు యీ క్వాలిఫికేషన్స్ ఉన్నవి, వేను వేసుకొంటున్నాను అని చెబితే - నీవు ఎవరికి చెప్పకుండా, అమాంతంగా వేసుకొంటున్నావేమని, వారిని వేసుకోనక్కరలేదని చెప్పి, అక్కడ పని జరగకుండా చేసి, "నీకు కెపాసిటీ లేదు" అని అంటాడా? ఈయనకు ఏమీ అధికారం ఉన్నది అని అడుగుతున్నాను ఆ స్టాట్యూట్ మీరు అమలు జరుపుతున్నారా? స్టాట్యూట్స్

అంటున్నారు మీరు. స్టాట్యూట్స్ అన్నట్లయితే - ఎన్నో కాగితాలు ఉన్నవి ; ఎప్పుడు వస్తున్నవో, ఎప్పుడు పోతున్నవో ఎవరికి తెలియనటువంటి అధోగతి పరిస్థితి ఉంది. ఈ కాగితాలన్నీ మాకు ఇస్తున్నారు. ఒకసారి అందులో - ఎస్ - తీసి పారేస్తారు. ఇంకోసారి - వై - చేరుస్తారు అవునంటారు, కాదంటారు ఇది ఎక్కడ ఉన్నదో తెలియదు మొన్న అధ్యక్షులవారిని అడిగాము అయ్యా - గ్రామ పంచాయితీ యాక్టుకు సంబంధించి కన్సాలిడేటెడ్ రూల్స్ ఒకసారి మాకు ఇప్పించండి అని అడిగాము అవి ఎవరిదగ్గరా లేవు ఒకసారి అనుమానం వచ్చి మళ్ళీ అక్కడకు పంపేస్తే దాని ఇంటర్ ప్రిటేషన్ ఇంకోటి సెక్రటేరియట్ ఇస్తుంది. దాని అన్వయం వచ్చేటప్పటికి మళ్ళీ ఇంటర్ ప్రిటేషన్ ఇస్తుంది. ఈ ఇచ్చేది ఎవరిది ? పంచాయితీ రాజ్యం కాదా ? రూల్స్ ? ఆఫీసులో ఉన్నవారా ? మంత్రియారా ? లేక అక్కడ ఎవరికైనా పర్సనల్ గా అప్లయ్ కావలసినటువంటి దానికి క్లెరిఫికేషన్ క్రింద మళ్ళీ అమెండ్ మెంటా ? పది జరుగుతున్నదని నేను అడుగుతున్నాను సరైన పల్లి తాలూకాలో పట్టణ పంచాయితీ మిన్ ఎప్రోప్రియేషన్ చేస్తే, అతనికి నోటీసు ఇచ్చారు. అతడు ఎప్పుడైతే కాంగ్రెస్ లో కలికాడో అప్పుడు ఆ మిన్ ఎప్రోప్రియేషన్ కాస్తా రద్దు అయినది అనిమీద కేసు ఇంతవరకు లేదు అనేక పంచాయితీలలో ఇంతవరకు కొత్త అధ్యక్షునికి రికార్డు అవుగించలేదు. ప్రభుత్వం ఏమి యాక్టు చేసింది ? ఆ రోజు హైకోర్టు ఈడ్చి డెబ్బ కొట్టబోతుంటే, అర్థరాత్రివేళ అప్పటికప్పుడు యాక్టు తీసుకురావటానికి డైర్యం కలిగిన ప్రభుత్వము పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్ ఎలక్షన్ అయిన తర్వాత; ఇంకో ప్రెసిడెంట్ వచ్చి కూర్చుంటే, ఆయనకు కాగితాలు రికార్డు ఇవ్వ వలెకుండా ఉంటే, - ఇంత అసమర్థంగా యీ ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉంది అని అడుగుతున్నాను ఇది పంచాయితీ రాజ్యమా ? మీ ఇష్టం వచ్చినవారు పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్ అయితే వారికి రికార్డు ఇప్పిస్తారా ? మీ ఇష్టం వచ్చినవారు కాకపోతే రికార్డు మీరు ఇవ్వకపోయినా ఫరవాలేదు అని కలెక్టర్ కు నోటీసు ఇస్తారా ? ఇదేమి న్యాయము ? ఇది పరిపాలనేనా ? రేపు మన ప్రధాని లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు వస్తున్నారు. వారికి గార్డు ఆఫ్ ఆనర్ అవీ, ఇష్టా ఉంటారు, రాష్ట్రపతి వస్తే, ఆయనకు గార్డు ఆఫ్ ఆనర్ ఇస్తున్నారు. అది ఘోష కోల్లి, పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్ కూడ తనకు గార్డు ఆఫ్ ఆనర్ కావాలంటున్నాడు. ఆయనకు గార్డు ఆఫ్ ఆనర్ యెవరు ఇవ్వాలి అంటే - ఒక్కో పిల్లలను తీసుకు రమ్మంటారు. టీచర్ స్కూల్స్ ఫిల్లాలను తీసుకువచ్చి గార్డు ఆఫ్ ఆనర్ ఇవ్వటంలో తప్పు అయితే, నిమ్న డిస్ మిస్ చేశానంటాడు. ఇది చేపర్ ఛోర్టు అని

***The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.***

509

వారు చెప్పారు. అది కాదండి. కేతిగాడు అని ఒక కథ ఉంది. తోలుబొమ్మ లాటలో కేతిగాడిని పెడతారు వాడు తాను రాజాధిరాజునంటాడు. ఈ పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్స్ కొత్తగా వచ్చినపుడు దానికి మంత్రిగారు వెళ్ళి ప్రారంభోత్సవం చేయటం, మంత్రిగారికి ఒక దండ, ఆయనకు ఒక దండ - ఇద్దరికి కలిసి ఏనాడు అరదండ వేస్తారో అని మేము యెదురు చూస్తున్నాము. ఈ దౌర్భాగ్య పరిస్థితి యెప్పుడు పోతుందని చూస్తున్నాము. ఇప్పుడు కొత్తగా ఒకటి వచ్చింది. ప్రతివాడికి సన్మానాలు, ప్రతివాడికి సన్మాన వ్రతాలు, ప్రతివాడికి పూలదండలు అసలు ఊళ్ళో పనులు లేవు. ఏమీ లేవు. ఒక చెరువు త్రవ్వితే దానికి ప్రారంభోత్సవం - మనిషి చస్తే దానికి ప్రారంభోత్సవం - మనిషిని పూడిస్తే దానికి ప్రారంభోత్సవం మంత్రిగారు చేస్తారు. దానికి క్రింద నుండి వైవరకు అధికారులు అంతా వస్తారు ఈ ఆడంబరం అంతా దేనికే? గాంధీగారి నాయకత్వంక్రింద నిరాడంబరం కావాలని మనం జాతీయ ఉద్యమం ప్రాథంభించాము కాని ఇప్పుడు ఆడంబరాలు యెక్కువై పోతున్నవి. ఇక, భోజనాలు పెడతారండి మహానుభావా - కరువు వచ్చి జనం చస్తుంటే, మీరు తినలేక చస్తున్నారు వండినవాడు పారేయలేక చస్తున్నాడు. ఎక్కడనుండి వస్తున్నది యీ డబ్బు అంతా? ఆ డబ్బు అంతా ఎక్కడనుండి వస్తున్నదంటే - కంట్రాక్టర్ తప్పుడు లెక్కలు వ్రాస్తే అడిగేవాడు లేడు. డబ్బు కాజేసినవాడు లెక్కలు వ్రాయకపోతే అడిగేవాడు లేడు. కాని "మాకు మాత్రం సన్మానాలు చేయండి; మీకు కావలసిన పనులు చేసుకోండి; ఎకాంట్ మాత్రం మేము అడగకుండా ఉంటాము; అందుకోరకు ఆడిట్ ఆవసరంలేకుండా చేశాము" అని చెబుతున్నారు. ఇదేమి న్యాయమని అడుగుతున్నాను. ఈ డీసెంబ్రలై జేషన్ వల్ల జరుగుతున్నది చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది. జిల్లా కలెక్టర్ స్టాండింగ్ కమిటీ ప్రెసిడెంట్. గైటాఫ్ చేయటానికి, రెవిన్యూ బోర్డుకు కొన్ని అధికారాలున్నవి. ఆ అధికారాలు డీసెంబ్రలైజ్ చేశారు ఎవరికి డీసెంబ్రలైజ్ చేశారంటే - అది కలెక్టర్ కు ఇచ్చారు. జిల్లా పరిషత్ అప్పుకేస్తే ఆ అప్పు రేటుపై చేయవలసింది, లేక గైటాఫ్ చేయవలసింది వందల కోట్ల రెవిన్యూ బోర్డు. రెవిన్యూ బోర్డు డీసెంబ్రలైజేషన్ చేసింది కనుక కలెక్టర్ కు ఇచ్చింది. స్టాండింగ్ కమిటీ ప్రెసిడెంటుగా, కలెక్టర్ గా ఉన్న అంతా ఏమి ప్రాంతంలోని కమిటీలోను, కలెక్టర్ కు గైటాఫ్ దిశింగ్ అప్పుడే కలెక్టర్ చేయవలసిందే. మన జిల్లా కలెక్టర్ ను అధికారం అమితం మీకు ఇచ్చియున్నామంటే, తనకోసం యీ తీర్మానం కలెక్టర్ గా ఉప్పుంటామనే చెప్పుకుంటున్నాడేమిట. తనకోసం కావాలని పోతుంటే, మళ్ళీ మేము ఎందరో

చేయము; ఎందుకంటే మీరు బోర్డులో యెక్స్‌అఫిషియో మెంబరు; జిల్లా పరిషత్‌లో భాగస్వామిగా ఉన్న కలెక్టర్ దగ్గరకు జిల్లా పరిషత్ పోయి మాకు రైటాఫ్ చేయమనా అడిగేది? అని అడిగాము ఎక్కడ మీరు డిసెంట్రలైజ్ చేసినది? అధికారులకు అధికారాలు ఇచ్చి, జిల్లా పరిషత్‌లను గాయవరచటానికి ఆలోచిస్తూ - ఇది డిసెంట్రలైజేషన్ అంటే యెట్లా? వాళ్ళకు కావలసిన పనులు యేమైనా కావాలంటే, యెన్ని తప్పులు చేసినా సరే అభ్యంతరం లేదు కాబట్టి నేను ప్రభుత్వానికి చెప్పేది ఒక్కటే జిల్లా కలెక్టర్‌ను యెగ్జిక్యూటివ్ పాడ్‌గా జిల్లా పరిషత్ సెక్రటరీగా చేయండి ఇది వొకటే సరైనది. బల్యంత రాయ్ కమిటీ రాకముందే సంతానంగారు వొక సూచన చేశారు, “మీరు జిల్లా పరిషత్‌లు పెట్టబోతున్నారు ఆ జిల్లా పరిషత్‌లకు సెక్రటరీగా కలెక్టర్‌ను వెయండి, ఆయన యెగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ గా ఉంటాడు, యెగ్జిక్యూటివ్ ఫంక్షనింగ్ అంతా అతనికి అప్పగించండి, ఆ పాలసీ మీరు తీసుకోండి, అప్పుడు యెడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో యేనైనా పొరపాటు వస్తే, ఎకౌంట్స్‌లో తప్పులు వస్తే, ఆ పొరపాట్లు తప్పులు ఆయన పట్టుకోవచ్చును” అని చెప్పారు అదే యిప్పుడు మహారాష్ట్రలో చేశారు. అక్కడ యెడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్స్ అని వేశారు. అయితే కలెక్టర్‌ను వేయకపోతే నష్ట మేమిటో చెబుతాను. కలెక్టర్‌కు వొక విధమైన నోవనల్ ఆఫీసు ఉన్నది వాడు యెంత కొరగానివాడైనా సరే - కలెక్టర్ గారు చెప్పారని అనుకోవటం మనకు తెలుసు. మినిస్టర్ గారికి యేమి ఉన్నది అధికారము? కాని మంత్రిగారు గొప్పవారని అనుకోవటంలేదూ, అలాగే అలాగే కలెక్టర్ కు కూడ ఉన్నది కలెక్టర్ కు ఉన్న ఆ నోషన్, ఆ అధారిటీ ఉన్నదే, దానితో తక్కినవారిని కో-ఆర్డినేట్ చేసి యెక్కడైనా కోఆర్డినేషన్ కమిటీలో నిలబడి టాగ్గెట్స్ ఇస్తే ప్రతివాడు విధిగా చింటాడు. మీ సెక్రటరీవాళ్లు అక్కడ ఉంటే వినేవారే లేరు కలెక్టర్ హోదాతో అతన్ని అలాగే ఉంచి అతడు జిల్లా పరిషత్ సెక్రటరీ-అని అన్నట్లయితే అతడు జిల్లాలో ఫంక్షనింగ్, కోఆర్డినేషన్ కలెక్టుగా చేయగలుగుతారు ఆ విధంగా చేయమని కోరుతున్నాను ఏకగ్రీవ యెన్నికలు జరిగినచోట వారికి లంచాలు ఇస్తామన్నారు. ఎల్క్షన్స్ అయిపోయిన తర్వాత, యెవరూకూడ లంచం ఇచ్చినవారు లేరు. ఎవరూకూడ ఇవ్వలేదు. అదికూడ తమకు ఇష్టమైనవారు వస్తేనే ఇచ్చారండి. తమ ఇష్టమైన మనుష్యులను యెన్నుకొంటేనే ఇచ్చారు, లేకపోతే లేదు. అది కూడ ఏమి ఇస్తున్నారు? రిపోర్టులో చెప్పారు. “మేము అది నీళ్ళుగా ఇద్దామా, పాలుగా ఇద్దామా, లేక పంచదారగా ఇద్దామా, అన్నది ఆలోచిస్తున్నాము”.

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

511

అని అన్నారు. అంటే, 8 వేల రులు వొక గ్రాంటుక్రింద ఇస్తాము; 5 వేల రు. ఇంకో గ్రాంటుక్రింద ఇస్తాము, అంటున్నారు. అది ఎప్పుడు ఇస్తారు? సంవత్సరం అయిపోయిన తర్వాత ఇప్పుడు ఇస్తారా? నేను ఆ రోజే చెప్పాను “మీరు ఇది బయటపెట్టారు, ఇది లంచం తప్ప మరేమీ కాదు, వారిని ఆవేశానికి, అవినీతికి ప్రోత్సహించారు తప్పితే, అది యాక్చ్యువల్ గా మీరు చేయలేదని” చెప్పాను. అది యాక్చ్యువల్ గా మి రిపోర్టులోనే కనుపిస్తున్నది మళ్ళీ నిన్న చెప్పినమాట చెబుతున్నాను పంచాయితీ సమితి రెండు చక్రాలమీద నడుస్తున్నది పంచాయితీ స్వరాజ్యం రెండు చక్రాలమీద నడుస్తున్నది అది ఉత్తరాయనం, దక్షిణాయనం. ఉత్తరాయనం రికమెండేషన్, దక్షిణాయనం లంచం ఒక్కొక్కసారి బండి వొక చక్రం మీదనే నడుస్తుంది ఉత్తరాయనం, దక్షిణాయనం రెండూ కలిసి, రికమెండేషన్ తీసుకువెళ్ళినాకూడ, లంచం ఇస్తే గాని వీలులేదు. కాబట్టి గవర్నమెంటుకు ఒకటి పౌచ్చరిక చేస్తున్నాను గ్లా అఖిప్రాయం నిజంగా ప్రజాస్వామ్యం కావాలనేది అయితే — ఇప్పుడు ఇక్కడ వచ్చింది మాత్రం ప్రజాస్వామ్యం కాదు ఇది ధనికస్వామ్యం, భూస్వామికం, ఊళ్ళో పెత్తందారుల స్వామికం వచ్చింది. వాడు రేపు మిమ్మల్ని అందరిని వెళ్ళగొట్టి మొత్తం స్వాధీనపరచుకొనే పూర్వపు ఫాసిస్టు పూర్వదళిజం మళ్ళీ రాబోతున్న ప్రమాదం ఉన్నది దానినుంచి దేశాన్ని రక్షించటానికి మీరు ప్రయత్నిస్తే మీరు మేము కోరినటువంటి ప్రజాస్వామ్యం అమలు జరుగుతుంది ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం అమలు జరుగుతుంది ఆధుగున ఉన్నవాడు బ్రతికి ఉన్నాను అనుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. కాని ఇవాళ అడుగున ఉన్నవాడు ఏమనుకొంటున్నాడంటే - స్వరాజ్యం రాని రోజున బానిసగా ఉండి, నేను స్వతంత్ర భావంతో అవి అనుకొన్నాడు; ఇవాళ స్వరాజ్యం వచ్చినతర్వాత దేశం స్వరాజ్యం అయింది గాని నేను మాత్రం బానిసనైనాను అని అనుకొంటున్నాడు. ఆ పరిస్థితినుండి బయట పడేదానికి మీరు ప్రయత్నం చేస్తే నె నిజమైన స్వాతంత్ర్యం, నిజమైన పంచాయితీ రాజ్యం అవుతుంది, అందుకు ప్రయత్నించమని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

శ్రీ జి వెంకటేశ్వర్లు (జగ్గయ్యపేట) : అధ్యక్షా, పంచాయితీరాజ్ మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన demand రు 8,79,59,000 వేల హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను పంచాయితీ ఎన్నికలలో ప్రభుత్వంవారు అనిపాగరం, పెనుగంచిప్రోలు గిరిజన బ్లాక్ నిర్ణయించడం చాల సంతోషం కాని గ్రామ పంచాయితీ ఎన్నికల్లో scheduled castes కు, scheduled tribes కు ముడిపెట్టి,

schedule castes వారికి scheduled tribes ఉన్నచోటనే reservation యివ్వాలని నిర్ణయం చేయడం మాకు చాల అనర్థదాయకమైన విషయం. scheduled tribes వారు పంచాయతీ గ్రామంలో 100 మంది జనాభా ఉన్నట్లయితే మాకు ఒక reservation ఇవ్వవలసిందని 1963-64 లో ప్రభుత్వాన్ని కోరి ఉన్నాను అదే విధంగా పంచాయతీ సమితులలో కూడా ఒక reservation తప్పకుండా ఉండాలి ప్రతి జిల్లా పరిషత్ లో schedule tribes కు ఒక reservation ఉండాలని కోరినాను. కాని ఇంతవరకు అది జరిగి ఉండలేదు ఇక బ్లాకు లలో హరిజనులకు 100 కి 15%, గిరిజనులకు 25% ఖర్చుపెట్టే నిర్ణయం, ప్రభుత్వం ఒక G.O కూడా చేసినది కాని ఇంతవరకు గిరిజనులకు ఏ బ్లాక్ లో అయినా సరే ఒక నయాపైస ఖర్చుపెట్టే ఏర్పాటు జరగడం లేదు అది ఎక్కడ జాప్యం జరుగుతోంటో? ప్రభుత్వంవారు దీనికి తగు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. మెట్ట ప్రాంతాలలో సబ్సిడీ బావులు ప్రభుత్వం ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేయాలి అది రైతాంగానికి చాల అవసరమైన ఏర్పాటు సబ్సిడీ బావులు, కరెంటు ఈ రెండూ అందినప్పుడు రైతులు ఎక్కువ పంట పండించడానికి వీలు ఉంటుందో Subsidy wells కు allotment 2 వేల రూపాయలు. ఇందులో 750 రూపాయలు subsidy క్రింద నిర్ణయిస్తారు మిగతా 1250 రూపాయలు దఫాలవారి తీర్పుకోవాలి ఈ system హరిజనులకు, గిరిజనులకు యిదే విధంగా నిర్ణయించాడు. 750 రూపాయలు subsidy కాకుండా హరిజనులకు, గిరిజనులకు 1000 రూపాయలు కనీసం ఎకరం, 1½ ఎకరం మెట్టభూమి ఉన్నవాళ్ళకు subsidy అందితే వాళ్లు అభివృద్ధి చెందడానికి, ఆ కుటుంబ పోషణ నిమిత్తం ఎక్కువ పంట పండించడానికి వీలు ఉంటుంది కాబట్టి యిది తప్పకుండా అమలు చేయాలని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రాకపోకల సౌకర్యార్థం, కచ్చా రోడ్స్ నిమిత్తం 1965-66 సంవత్సరాలకు రు. 399,90,000 లు కేటాయించడం చాల సంతోషం నా విమోచకవక్తలో అనిసాగకం, పెను గంవిప్రోలు-Intersaine road సుమారు 10 మైళ్ల పొడవు ఉన్నదే. దానికి రు. 1,50,000 లు కేటాయించడం సంతోషం. దానికి ఇంజనీరింగ్ ఏర్పాటు చేయడం, పోలీసు ఠాణా, ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మత రాష్ట్రంలో దాదాపుగా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయలేదు. ఇందులో ఏకగ్రీవంగా ఎక్కువో భాగం పంచాయతీలలోనే ఉన్నాయి. చూడండి ఏకగ్రీవ ప్రభుత్వంవారు ప్రజలు తులననీ, వచ్చాడో. 2,000 హరిజనులకు ఒక గ్రామం కా ఎప్పుడూ లేదు. అంతా చాలా ఇబ్బంది, ప్రజలలో ఎంతో తక్కువ తక్కువగా ఉన్నాడో చూడండి. ఏకగ్రీవంగా ఎక్కువో భాగం

**The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.**

513

పంచాయతీలకు ప్రభుత్వం బహుమతులు ఇవ్వడానికి కూడ నిర్ణయించుకున్నది. మూడు వేల జనాభా ఉన్న పంచాయతీకి రు 2,500 లు, మూడు వేల పైచిలుకు 5 వేల వరకు జనాభా ఉన్న పంచాయతీకి 5 వేల రూపాయలు, పంచాయతీ వమితులకు 25 వేల రూపాయలు ఈ విధంగా బహుమతులు ఇవ్వడానికి కూడ ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకున్నది బహుమతుల నిమిత్తం రు 2,00,85,000 లు మొత్తం ప్రజలకు ఆయా గ్రామాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు వినియోగించుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఇంత శ్రద్ధ తీసుకొని ఈ విధంగా నిర్ణయించడం చాల మంచిది. దీనిని వెంటనే అమలుజరిపే ఏర్పాటు చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను పంచాయతీ గ్రూప్ Executive Officer నియామకం తలపెట్టడం చాల మంచిది. 10 వేల రూపాయల పైచిలుకు ఆదాయం గల గ్రూపులు మన రాష్ట్రంలో - ఆంధ్రలో 755, తెలంగాణాలో 341. మొత్తం 1096 రెండవ catagery 5 వేలు - 10 వేల మధ్యరకం గ్రూపులు ఆంధ్ర 874, తెలంగాణా 819. మొత్తం 1693 మూడవ catagery 5 వేలకు తక్కువ ఆదాయం గల గ్రూపులు ఆంధ్ర 848, తెలంగాణా 469 మొత్తం 1117 వెరళి అన్ని గ్రూపులు కలిసి 3,908 ఈ పంచాయతీలలో సక్రమ ప్రవర్తన జరగడానికి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు, గుమస్తాలు తవనరం. ఒక్కొక్క వల్లెటూరు పంచాయతీలలో కోశాదు మంది అధ్యక్షులు మందకొడిగా ఆయా గ్రామాలలో చురుకుగా పనిచేసి జరిగిన పనులలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు, గుమస్తాలు తవనరం చాలా అవసరం అని మృద్ధి నిలయలలో అక్కడ చోరకత్తల దొంగదొంగలకి పలు గుంతులతో, కాళ్ళల్లో అరికి పట్టాలతో కట్టే పద్ధతిని ఏర్పాటు చేయాలని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇంకా ఇంకా ఇంకా అధ్యక్షుల జాబ్ నియమాల్నిగా నవపాత్ర ఇంకా విరచించువాళ్ళు.

[illegible]

లకు అటంకం కలగడం, తరువాత ప్రజానీకానికి స్వేచ్ఛగా చెప్పుకొనే పరిస్థితి లేనటువంటి పద్ధతి కూడ ఇందులో ప్రవేశపెట్టారు. Election పద్ధతి ఏదైతే ఉన్నదో దాని వల్ల ఆ సర్పంచ్ కి ఎవరైనా వ్యతిరేకంగా ఉన్నట్లయితే వాళ్లు ఎలాంటి ఉపయోగకరమైన పనులు చేయడానికి ఆ సర్పంచ్ ఇష్టపడకపోవడం వల్ల గ్రామంలో ఆ section అంతా పూర్తిగా నష్టపడే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. అందుకొరకే పోయిననారి election పద్ధతిని మార్చాలని ప్రతిపక్షం వైపునుంచి అనేక తీరుల ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పటికీ దానిని మార్చుకోవడం జరగలేదు. మార్చినట్లయితే దానివల్ల తమకు చాల నష్టం జరుగుతుందనే భయం చొప్పున దానిని వారు ఒప్పుకోవడం జరగలేదు ఇప్పటికైనా ఇది సక్రమ పద్ధతిలో సాగాలి అని అంటే ప్రభుత్వం వెంటనే చేయవలసిన పని ఏమిటంటే— పరోక్ష ఎన్నికలు కాకుండా ప్రజలే సర్పంచ్ లను, పంచాయతీ సమితి ప్రెసిడెంటులను, జిల్లా పరిషత్ ప్రెసిడెంటులను నేరుగా ఎన్నుకొనే పద్ధతి ప్రవేశపెట్టి నట్లయితే కొంతవరకైనా ఈ రకమైన అరాచకం జరగకుండా ప్రజాస్వామికం అనేది కొంత సాఫీగా జరగడానికి వీలు ఉంటుంది దానివల్ల కొద్దో గొప్పో అయినా చేశం ముందుకు వెళ్లడానికి వీలు ఉంటుంది కాబట్టి ఆ పద్ధతిని గురించి చాల తీవ్రంగా మంత్రిగారు ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంటుందని నేను, వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

పంచాయతీల ఆదాయం గురించి ఇప్పుడు కొత్త పద్ధతి ఏదో ప్రవేశపెట్టబోతున్నట్లుగా చెబుతున్నారు, రెవెన్యూ పంచాయతీలకు వసూలుచేసే అధికారం ఇవ్వాలని, ఆ అధికారం ఇచ్చినట్లయితే ఈ నాడు ఉండేటువంటి హతావరణంలో అది చాల అనర్థాలకు దారి తీస్తూ ఉంటుంది కాబట్టి election పద్ధతి మార్చి దానికి అనుగుణంగా ఇటువంటి విధ్యయం తీసుకుంటే చాలా బాగా ఉంటుంది గాని అది లేకుండా యిది చేయడం వల్ల చాల నష్టాలకు దారి తీస్తుంది. మనం ప్రతిసారి అసెంబ్లీలో చూస్తున్నాము సర్పంచ్ లు ఏ రకంగా డబ్బు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారో question రూపంలో మనం చూస్తున్నాము ఈ స్థితిలో దానికి కూడ భద్రత లేనటువంటి స్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి అటువంటి పరిస్థితి బాగా ఉండడం కొరకు ప్రభుత్వం చాల దీర్ఘంగా ఆలోచన చేయవలసిన పరిస్థితిలో ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. రెవెన్యూ వసూలుచేసే అధికారం వీరికి ఇవ్వడం వల్ల నష్టం వస్తుందనే భయం వేస్తూ ఉన్నది. వీటి ఆదాయాల గురించి వచ్చినప్పుడు రెవెన్యూలో నుంచి major భాగం పంచాయతీలకు ఇవ్వడం అనేది, తెలంగాణా area లో అక్కరీ చాల పెద్ద income అక్కర్లేమీడ బచ్చి income లో

దాదాపు 50% అయినా పంచాయతీలకు ఇచ్చినట్లయితే అవి స్వయంపోషకం కావడానికి వీలుగా ఉంటుంది కాబట్టి అటువంటి మార్పు తీసుకురావడం కొరకు మంత్రిగారు వీటినన్నిటిని serious గా ఆలోచన చేయవలెనని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, జిల్లా పరిషత్తులలో ద్వంద్వ పరిపాలన జరుగుతున్నది జిల్లా పరిషత్తుకు చైర్మన్ ప్రెసిడెంట్ చేస్తాడు స్టాండింగ్ కమిటీకి కలెక్టర్ ప్రెసిడెంట్ చేస్తాడు. ఇప్పుడు గౌరవనీయులైన వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లుగా ఈ పద్ధతి చాలా అనర్థాలకు దారి తీస్తుంది కాబట్టి వెంటనే Standing Committee ని కలెక్టర్ ప్రెసిడెంట్ చేసే పద్ధతిని మార్చి జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ కే నేరుగా ఆ powers ఇస్తే మరికొంత సాఫీగా జరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి ఆ విధమైన మార్పును చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఇక, సబ్సిడీస్ విషయమున్నది ఇంకా ఫార్మ్ గా తయారయినది ఈ సబ్సిడీస్ రెండు వేల రూపాయల పోషన యిస్తున్నారు కాని అక్కడ పేరు బావులు శ్రవ్యతున్నారో, లేదో మాత్రం చూడడం లేదు అక్కడ వుండే కొంతమంది పేరుమీద ఆ డబ్బును పంపకం చేసుకోవడం, బావులు త్రవ్వినట్లుగా రికార్డులో వ్రాయడం జరుగుతున్నది అందువలన ఈ సబ్సిడీల వల్ల అరగవలసిన ఉపయోగం జరుగకుండా పోతున్నది దీనికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా ఒక కమిటీని వేసి, రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఎన్నిచోట్ల సబ్సిడీ బావులకు మంజూరు చేయడం జరిగింది, ఎన్నిచోట్ల వాస్తవంగా త్రవ్వారు అనేది విచారించి సమగ్రమైన రిపోర్టు ఈ House కు అందజేస్తే బాగుంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

మైనర్ ఇన్ ఫ్రీజ్ విషయమున్నది మార్చి ఆఖరులో డబ్బు రిలీజ్ చేస్తున్నారు ఇంక వారు ఎప్పుడు పనిచేస్తారు? ఇదంతా విచిత్రంగా ఉన్నది ఇటువంటి పరిస్థితి రాకుండా చేయాలని ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు ఇవాళే నాకు ఒక నోటీసు వచ్చింది, మా నియోజకవర్గంలో, మా సమితి మీటింగు 23 వ తేదీనాడు జరుగుతుంది, వీటిని పైన లైట్ చేయాడానికి అని ఇంక మిగిలిన వారం రోజుల్లో అక్కడ పనులు ఎలా పూర్తిచేస్తారు, ఇది చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉన్నది. పనులు కాకపోవడం, డబ్బు lapse కావడం జరుగుతున్నది. ఈ పద్ధతిని మార్చడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇంక, హరిజనుల విషయమున్నది మా సమితిలో ఒక ఊళ్లో ఇళ్లు కాలక పోయినా హరిజనుల ఇళ్లు కాలినవని రిపోర్టుచేసి అక్కడ సర్పంచ్ డబ్బు తెచ్చు కున్నాడు. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ, ఇంతవరకు విచారణ జరగలేదు. ఇది చాలా ఘోరమైన విషయం మంత్రిగారిని ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

లంబాడీస్ విషయంలో, వీటిని tribes గా గుర్తించవలయునా లేదా అనేది తెలంగాణాలో ఒక చర్చనీయాంశంగా ఉన్నది Tribes గానే treat చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది కాని ఇంతవరకు జరగలేదు. వీరికి ఉండడానికి ఇళ్లులేవు, వ్యవసాయం చేసుకుందామంటే భూములు లేవు, పశువులు లేవు నానా అవస్థల పాలు అవుతున్నారు వీరి విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొని త్వరితగతినీ వీరి అభివృద్ధికి కృషి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇక, ఈ సెలెక్షన్ కమిటీస్ అని ఉన్నవి ఇప్పుడు ప్రధానంగా వీటిని పార్టీ డేసిస్ పై ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. దీనివలన చాలా నష్టాలు జరుగుతున్నవి ఒక మంచి వాతావరణంలో గనుక ఇవి పనిచేయాలంటే ప్రపోజ్ గల్ రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారంగా వీటిని ఏర్పాటు చేయాలి అప్పుడే కొంతవరకైనా న్యాయం జరగడానికి వీలుంటుంది. దీనిని గూర్చి సీరియస్ గా ఆలోచించవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

చివరిగా, కమ్యూనిటీ రేడియో సెట్సు గూర్చి చెప్పి ముగిస్తాను. వీటిని అందీయడంలో చాలా ఆలస్యం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం కొనడం ఆలస్యం అయితే పంచాయతీలను తమ డబ్బుతో నేరుగా కొనుక్కొనడానికైనా అనుమతి యిస్తే బాగుంటుందని, ఆ విధంగా అనుమతి యివ్వవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. రాములు (చొప్పదండి) అధ్యక్షా, పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును సమర్థిస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. 1961 నుండి 65 వరకు దాదాపుగా 164 కోట్ల రూపాయలు పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థపై ఖర్చుపెట్టినట్లుగా మన మంత్రిగారు తమ నివేదికలో వెల్లడి చేశారు అదే ప్రకారంగా 65-66 కు 40 కోట్ల రూపాయలు వ్యయం చేయబోతున్నట్లుగా కూడా వివరించారు అయితే, జరిగిన కార్యక్రమమునంతా సమీక్ష చేసి చూస్తే కొన్ని లోపాలు జరిగినట్లు చెప్పక తప్పడం లేదు.

ఇప్పుడు మనం ప్రావెన్ కమిటీ నొకదానిని వేసి 448 బ్లాక్సును పునర్విభజన చేసి 321 బ్లాక్సుగా మార్చుకున్నాం. బ్లాక్సులో ఒక లక్షకు మించి జనాభా, 300 చ. మై. కు మించి విస్తీర్ణం ఉండరాదని, అలాగే పంచాయతీ సమితిలో 60 పంచాయతీ కమిటీలకు మించి ఉండరాదని అఖిల భారత ప్లానింగ్ అండ్ డెవలప్ మెంటు శాఖామూత్యులు అయిన మన యస్. కె. డే గారు వివరించారు. అయితే మన బ్లాక్సులలో లక్షా 30 వేల జనాభా పెట్టుకున్నాం. కొన్ని లక్ష జనాభాతో పెట్టుకున్నాం కొన్ని సమితులలో 60 పంచాయతీ కమిటీలు పెట్టుకున్నాం దీని ప్రకారంగా చూస్తే ఈ డిలిమిటేషన్ కార్యక్రమం ఒక ప్రిన్సిపుల్ ప్రకారం, ఒక జేసిస్ పై జరిగిందా అనేది వివరించవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇక, పీటికి సంబంధించిన పాల్తు సెంటర్స్ విషయమున్నది 55 బ్లాక్సులో రెండేసి పాల్తు సెంటర్స్ ప్రారంభించారని, 209 బ్లాక్సులో ఒక సెంటర్ చొప్పున ఉన్నదని, 75 బ్లాక్సులో డాక్టర్స్ లేరని, 32 బ్లాక్సులో డాక్టర్స్ క్రింద ఉండే అసిస్టెంట్సును నియమించడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని మంత్రిగారు చెప్పారు. మూడవ ప్రణాళిక పూర్తి కాబోతున్నది. ఈ సమయంలో లక్ష జనాభాకు కూడా ఒక పాల్తు సెంటర్ లేకపోతే చాలా కష్టం అయిపోతుంది ఎక్కడెక్కడ డాక్టర్స్ లేరో అక్కడ వెంటనే డాక్టర్సును నియమించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇకముందు జనాభా డెయిక్కు అవసరాలకు అనుగుణంగా ఈ పాల్తు సెంటర్స్ సంఖ్యను పెంచుతూ వెళ్లాల్సి మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాము. అలాగే ఇప్పుడు preextension block అని, first stage block అని, second stage అని, post stage అని నిర్మాణం చేస్తున్నాం. ఈ డిలిమిటేషన్ ద్వారా ఎక్కడయితే preextension blocks post stage blocks లో కలుపబడ్డాయో అక్కడ ఫండ్స్ మాత్రం ఒకే విధంగా ఇవ్వడం జరుగుతున్నది ఇది చాలా అన్యాయం. ఒక developed భాగాన్ని మరొక non-developed భాగంలో కలిపిరప్పుడు funds మాత్రం non-developed blocks కు ఎక్కువగా allow చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాల్సి మనవి చేస్తున్నాను.

అంతేగాదు, 19 మంది ఇండస్ట్రియల్ ఆఫీసర్లకు ఉద్యోగాల విధయం పరిశీలిస్తున్నామని చెప్పారు మంత్రిగారు. 448 సమితులనుంచి 321 సమితులు చేసినప్పుడు - 127 సమితులు తగ్గిపోయాయి. ఆ 127 సమితులలో వూడే సిబ్బంది - బి. డి. ఓ., అగ్రికల్చరల్ ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్లు, కో ఆపరేటివ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు, ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ స్పెక్టర్లు - వీరికి ఉద్యోగ వసతులు ఏర్పాటు చేశారా?

ఇండస్ట్రీస్ ఎక్స్‌చేంజ్ ఆఫీసర్లకు మాత్రమే ప్రయత్నిస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. 29 మంది బిడి ఒకటి ఏలాంటి ఉద్యోగాలు కూడా చూపించలేదు. వారికందరికీ ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రెండవది, పంచాయతీ రాజ్యం ఎన్నికలు చాల సంతోషం 15,223 పంచాయతీలలో 8,310 పంచాయతీలకు ఏకగ్రీవంగా యెన్నికలు జరుపుకున్నాము. చాల మంచి పద్ధతిలో చేశాము కాని, ఇప్పుడు వోక అవస్థ ఏర్పడింది గ్రామానికి వోక సర్పంచి వున్నప్పుడు, సింగిల్ ఓట్ మెజారిటీమీద సమితి అధ్యక్షులు యెన్నిక అయినప్పుడు ఏ సమితి అధ్యక్షుని చూచినా మెజారిటీ యెక్కడ పోతుందోనని భయంతో ఆ సర్పంచి చెప్పినవారికి సబ్సిడీ బావులు, యెలక్ట్రిక్ మోటార్ వాహనం, ఆయిల్ ఇంజన్స్, సెంట్రల్ బ్యాంక్ లోన్స్, మార్కెటు కమిటీ లోన్లు కూడా యిస్తున్నారు. సమితి అధ్యక్షులకు ఆ భయం వుంది. సర్పంచుల మెజారిటీ లేకపోయినట్లయితే, ఏ నిమిషంలో తమ వదలి పోతుందోనని భయం వుంది. కాబట్టి యీ పద్ధతిని పునఃపరిశీలన చేయాలి. సర్పంచులతోపాటు గ్రామ పంచాయతీ సభ్యులకూడ సమితిలో వోటు వేసేటట్లు చేస్తే బాగుంటుందేమో పరిశీలన చేయాలి. అట్లాగే సర్పంచులందరూ సమితి అధ్యక్షులతోపాటు జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులను యెన్నుకోవడానికి - జనరల్ బాడికి అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుందేమో మంత్రిగారు పునరాలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. సర్పంచులకు, ఉపసర్పంచులకు శిక్షణ కేంద్రాలు విశాఖపట్టణం, అనంతపురం మున్నగుచోట్ల ఏర్పాట్లు చేస్తున్నట్లు సెలవిచ్చారు. ప్రతి జిల్లాలోను సర్పంచులు, ఉపసర్పంచులకు శిక్షణ కేంద్రాలు అవసరం. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, ఖమ్మం, నిజామాబాద్ మున్నగు కొన్ని జిల్లాలలో శిక్షణ కేంద్రాలు సెలకొల్పారు. ఈ పంచాయతీ కమిటీలు పౌష్ట్యంగా నడచాలంటే, పన్నులు సక్రమంగా వసూలు చేయాలన్నా సరైన శిక్షణ అవసరం. కాబట్టి ప్రతి జిల్లాలోను శిక్షణ కేంద్రాలు పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రాంతీయ సమ్మేళనములు మంత్రిగారు వరంగల్లలో జరిపినట్లు ప్రతి జిల్లాలో జిల్లా పరిషత్తు సమ్మేళనములు జరిపి పంచాయతీ రాజ్ శాఖకు చెందిన సెక్రటరీలు, ప్లానింగు ఆఫీసర్లు అంతా వెళ్ళి పంచాయతీ కమిటీలు, సమితులు, జిల్లా పరిషత్తు, ఏవిధంగా అడ్మినిస్ట్రేషను నడుపుతున్నాయో చూచి ఆ సెమినారులో - అందులో వుండే బాధలు, అవకతవకలు యెప్పుటి కప్పుడు మంత్రిగారు స్వయంగా సమీక్షించి, పర్యవేక్షించి కృషి చేయాలి. ప్రతి జిల్లాకు వోక పంచాయతీ సెమినార్ సెలకొల్పాలని మంచిస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(Sri S. Jagannadham in the Chair)

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ వ్యవహారాలను సంవత్సర సంవత్సరానికి చూచేకొద్దీ - యీ పంచాయతీ రాజ్య నిర్మాణంలో వున్న లక్ష్యాలు, ఉద్దేశాలకు భిన్నంగా, మనం ఆశించినవానికి సంపూర్ణంగా భిన్నంగా, ప్రథమ లక్ష్యం అయిన అధికార వికేంద్రీకరణకు అన్ని విధాలా భిన్నంగా కేంద్రీకృతమైన అధికారం ఏర్పడుతోందనేది మనం చూస్తున్నాము. స్వరాజ్యం వచ్చినతరువాత అది సంపూర్ణంగా ప్రతి గ్రామంలో ప్రతిబింబించే పద్ధతిలో నెలకొల్పబడినాడే అది నిజమైన స్వరాజ్యం అని మహాత్మా గాంధీగారు చెప్పారు. స్వరాజ్యం, స్వపరిపాలన గ్రామస్థాయిలో పెంపొందించాలనే వుద్దేశంతో యీ పంచాయతీరాజ్యం తెచ్చాము కాని, యీనాశు, స్వపరిపాలన, డెమోక్రసీ, డీసెంట్రలైజేషన్ ఆఫ్ పవర్ - ఇవి పై చూపులకు మాత్రమే వుంటున్నాయి కాని క్రిందినుంచి పైవరకు టోటలిటెరియన్ టెండెన్సీ దేశ వ్యాప్తంగా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఓకవత్ నియంతృత్వం ఏర్పడే ప్రమాదం వుందని, అందుకు యీ పంచాయతీరాజ్య పరిపాలనా వ్యవస్థలో ప్రభుత్వం కాంపస్ గా అదే దృష్టితో యీ ప్రభుత్వపక్షం పూనుకుంటోందనేది మనం గమనిస్తున్నాము. ఇంతకుముందు చెప్పిన మిత్రులు పంచాయతీ సమితులలో జరిగే కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులేగాక, కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు కూడ చాలమంది చెప్పారు ఒక పక్షానికి, ఆ పక్షంలోవున్న మురారు సంబంధించిన వ్యవహారాలే తప్ప పరిపాలనాధికారం మాత్రం వికేంద్రీకరింపబడలేదని పృష్టం అవుతోంది గ్రామంలో - వొక పంచాయతీలో ఏవిధమైన ఆభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరపాలన్నా, పంచాయతీ సమితినుంచి ఏమీ తెచ్చుకోవాలన్నా ఆ పంచాయతీలో అధ్యక్షుడు ఆ సమితి అధ్యక్షునికి ఓటు చేసినవాడై వుంటే ఆ పని జరుగుతుంది సమితి అధ్యక్షుడు ఈ సమితిలో యెటువంటి పనులు జరిపించుకోవాలన్నా అతను జిల్లా పరిషత్తు చైర్మనుకు తన ఓటు యిచ్చినవాడూ వుండాలి లేకపోతే ఆ పనులు జరగవు గ్రామంలో సబ్సిడీ వెల్ త్రవ్వించుకోవాలన్నా, బావి కావాలన్నా సమితి అధ్యక్షుని మెహర్బానీమీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఓటు యిచ్చివుండకపోతే గ్రామాలలో వొక్క సబ్సిడీ బావి తాగి, యెరువులు కావు, సిడ్స్ రావు ఈనాడు ప్రభుత్వపక్షానికి చెందిన ముఖ్యులు సంబంధించిన వ్యక్తి జిల్లా పరిషత్తు చైర్మనుగా వున్నట్లయితే మాత్రమే అక్కడ పనులు జరుగుతాయి, వారికింద సమితి అధ్యక్షులుగా వారి ముఖాకు సంబంధించినవాడే వుండాలి. ఆ ముఖాకు సంబంధించినవారే పంచాయతీ బోర్డు అధ్యక్షు

లుగా వుండాలి. ఆ పద్ధతిలో మాత్రమే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకని చెప్పబడే డబ్బు పంపకాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధంగా యేకపక్ష నియంతృత్వ పద్ధతికి దారితీసే పద్ధతిలో మాత్రమే పరిపాలన సాగుతోందనడంలో యేమాత్రంకూడ రెండవ అభిప్రాయం వుండవలసిన పనిలేదు. బి.డి.ఒ. అక్కడ వుండే నానఫిషియల్ సమితి ప్రతిఢెంటు చెప్పిన మాట వినకుండా పోయే పరిస్థితి వున్నదా? వారికి సెలవు మంజూరుచేయడం, కాన్ఫిడెన్షియల్ రికార్డులు వ్రాయడం వంటివి పంచాయతి సమితి అధ్యక్షులు చేస్తారు. అటువంటప్పుడు సమితి అధ్యక్షుడు ఫలానవానికి లోను, బావి యివ్వమంటే యివ్వడమేకప్పు రూలు వున్నా. వుండకపోయినా యింకొకవిధంగా చేసేందుకు వీలులేదు. పంచాయతి రాజ్య వ్యవస్థలో యెక్జిక్యూటివ్ యంత్రాంగం కంప్లీట్ గా పాలిటికల్ నైజ్ చేస్తున్నారు. మొత్తం దేశంలోనే పరిపాలనా యంత్రాంగం విశిష్టత, స్వచ్ఛత, ప్రత్యేకత నిలబడవలసిన పరిస్థితి యేర్పడడంలేదు. నిర్వాహకవర్గ యంత్రాంగంలో మన పాక్షిక రాజకీయాలను చొప్పించడంవల్ల ప్రస్తుతం దేశంలోనే ఈనాడుండే డబ్బురూపమైన కరప్షన్, రాజకీయమైన అవినీతి బ్రహ్మాండంగా పెరిగిపోయి దేశంలోని పరిపాలన తలక్రిందులయే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఈమధ్య లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు పత్రికలలో వొక ప్రకటన చేసారు. మొత్తం పరిపాలనలో కాంగ్రెసువారు బ్రహ్మాండంగా జోక్యం చేసుకొంటున్నారని, జోక్యం చేసుకోకుండా కాంగ్రెసు సంస్థ సక్రమమైన కట్టు ఢిట్టాలు చేసుకోవాలని ప్రకటన చేసారు. అధికారంలో ఉండే కాంగ్రెసు సంస్థ ప్రభుత్వ యంత్రాంగం కలుషితం చేయడానికి అవలంబించే పద్ధతులలో ఈ పంచాయతీరాజ్ సిస్టమ్ తొలగించని పక్షంలో దేశమంతటా ఏకపక్ష ప్రభుత్వం ఏర్పడే ప్రమాదం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. కర్నూలు జిల్లా పరిషత్తు మీటింగులు సరిగా ఇక్కడ శాసనసభా సమావేశం జరిగినపుడే అక్కడ మీటింగులు పెట్టుకుంటారు. పోయినసారి జనరల్ బాడీ మీటింగ్ పెట్టుకున్నారు. ఈ విషయమై specific instructions ఉన్నాయి. మంత్రులుకూడా చాలాసార్లు ఇక్కడ ప్రకటించారు. ఆ విధమైన instructions జిల్లా పరిషత్తులకు ఇచ్చారు. స్టాండింగ్ కమిటీ మీటింగులనుకూడా శాసనసభ జరిగే సమయంలోనే వేసుకుంటారు. జనరల్ బాడీ మీటింగులను కూడా శాసనసభ జరిగేటపుడు వేసుకుంటారు. అక్కడ ఉండే శాసనసభ్యులు హాజరు కాకపోతే బాగుంటుందనే ధోరణిలో కార్యకలాపాలు సాగించే పరిస్థితులున్నాయి. జిల్లా పరిషత్తుల పరిపాలనలో rule by Committees మరి ప్రమాదానికి దారి తీస్తున్నది. స్టాండింగ్ కమిటీలలో చేసే

నిర్ణయాలు జనరల్ బాడీ ముందుకు రానేరావు. వచ్చినా read అనే పరిస్థితులున్నాయి ప్లాన్ డింగ్ కమిటీలో నిర్ణయించిన వివరాలు జనరల్ బాడీలో తెలుసుకోడానికి అవకాశం లుండడంలేదు. సమితులలో జరిగే పాక్షిక వ్యవహారాలు గురించి వొకటి రెండు చిన్న ఉదాహరణలు మాత్రం మనవి చేసుకుంటున్నాను. గత సంవత్సరం ఆఖరు దినాలలో తిండిగింజలు లేక బజారులో మద్రాసు measure జొన్నలు రూపాయి, రూపాయిన్నర అమ్మే దినాలలో కర్నూలు సమితిలో వొక పంచాయితీలోద్ధ ప్రశ్నించేటట్లు అధ్యక్షునికి seed కోసం stock చేసిన 23 సంచుల cholam ను అదేపనిగా అందజేసారు అక్కడ ఉండే సమితి అధ్యక్షుడు, అదే పంచాయితీలోద్ధ అధ్యక్షునికి అదే సమితిలో వుండే subsidized endrine అన్ని డబ్బాలు స్వాధీనం చేసారు. పాక్షికంగా జరిపించే కార్యక్రమాలకు ఇది బ్రహ్మాండమైన నిదర్శనం కోడుమూరు సమితిలో క్రొత్తకొట గ్రామం best village అని డిక్లర్ చేశారు ఏడు సంవత్సరాలుగా ఆ గ్రామానికి పంచాయితీ ఆడిట్ జరుగలేదు. బ్రహ్మాండమైన irregularities జరిగాయని పంచాయితీ అధ్యక్షులు దుర్వినియోగం చేసారని, చాలా డబ్బు దుర్వ్యయం చేశారని complaints వచ్చాయి వాటి విషయమై మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాబడింది. తీసుకువచ్చిన తరువాత enquiry చేయిస్తున్నాము అంటున్నారు. ఇటువంటి గ్రామాన్ని best village గా declare చేసి వెయ్యి చూపాయలు ఇవ్వడం తటస్థించింది. కోడుమూరు క్లాకులో పూజపల్లి గ్రామం ఉంది. గ్రామ పంచాయితీ అధ్యక్షులు సమితి అధ్యక్షునికి వ్యతిరేకమైన ద్రావుకు సంబంధించిన కాంగ్రెసు వ్యక్తి 1962 సంవత్సరంలో ప్రారంభించిన వని ఉన్నది. వైమరీ హెల్తు సెంటరుకు బిల్డింగ్ కట్టాలన్నారు, బిల్డింగ్ కంప్లీట్ చేసారు. Staff కు quarters కూడా కట్టారు. వాటిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని అక్కడ డిస్పెన్సరీ పెట్టకుండా పోతున్నారు ఎందుకంటే ప్రవేటు బిల్డింగ్ పంచాయితీలోద్ధ అధ్యక్షునిది. ఆయనకు inconvenience కలుగజేయాలని 1962 లో పూర్తిఅయిన బిల్డింగ్ లో వైమరీ హెల్తు సెంటరు పెట్టకుండా, స్టాపుకు ఇంట్లు allot చేయకుండా ఉండడానికి కారణం పాక్షికమైన రాజకీయాలు మాత్రమే. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను recast చేయవలసిన అవశ్యకత ఉందని మనవిచేసుకొంటూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బి. నరసప్ప (పత్తికొండ). అధ్యక్షా, పంచాయితీ రాజ్ కాళా మాత్యులు ప్రతిపాదించిన పంచాయితీ రాజ్ డిమాండును బలపరుస్తూ పంచాయితీ రాజ్ సిస్టమ్ లో కొన్ని అవకతవకలను సూచించదలచుకున్నాను. ఇంక

వరకు ప్రసంగించిన సభ్యులు చాలామంది శర్మగారు, రాములుగారు పంచాయతీ రాజ్‌లో జరిగే దండుగలు, అవకతవకలు, irregularities, favouritism చాలా వివరంగా చెప్పారు గ్రామ పంచాయతీలలో ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత ఏర్పడిన వాతావరణమే దీనికి కారణమని నాకు తోస్తున్నది The very atmosphere in the villages after elections is horrible and terrified ప్రతి గ్రామంలో ఖలతత్వాలకు, ముఠా రాజకీయాలకు, కక్షలకు పునాదులు అయిపోతున్నాయి వాతావరణం చాలా కలుషితం అయిపోతోంది. దానికి ఎవరు బాధ్యులు? పూజ్య బాపూజీ కలలుగన్న రామరాజ్యం అంటే ఇదేనా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను ప్రజలలో ఎటువంటి చైతన్యం లేకుండా ఒక గ్రూపు లీడరు క్రింద నలిగిపోతున్నారు అంటే వారికి ఏ పనులు పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లు ద్వారానో, సమితి ప్రెసిడెంట్లు ద్వారానో పోతేనే కాని కావు. వా సీయోజకవర్గంలోని కొన్ని గ్రామాలలో పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంట్లు వోటు చేయనంత మాత్రాన ఆ గ్రామం complete గా neglect అయిపోతోంది. నా తాలూకాలో జరుగుతున్న విషయాలను బట్టి చూస్తే ఇది పంచాయతీ రాజా తేజస్వ్యాడత్ రాజా అనిపిస్తోంది. By this election the old justice party feudal lords have come into power. అది బాగా అందరికీ అనుభవం అవుతున్నది For all this the system of indirect election is responsible. కానననకకు, పార్లమెంటుకు డైరెక్టు ఎలక్షన్లు పెట్టారు సమితులకు, జిల్లా పరిషత్తులకు indirect elections పెట్టడమే దానికి ముఖ్య కారణం అనుకుంటాను ఈ గందరగోళం చెలరేగుతూంటే ఎలక్షన్లలో చిత్తుగా ఓడిపోయిన పెద్ద ఘరానా మనుష్యులు సమితి ప్రెసిడెంట్లు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లు అవుతున్నారు ప్రజల ముందు నిలబడలేక దొడ్డిదారిన పదవులు ఆక్రమించుకోడానికి ఇది వీలుగా ఉన్నది ఓడిపోయినవారు ఎంతమంది సమితి ప్రెసిడెంట్లుగాను, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లుగాను అయినారో మంత్రిగారికి తెలుసును ప్రజల చేతులలో ఓడిపోయినవారు జిల్లా అంతను control చేయడమంటే ఏమిటో మీరే ఊహించండి The M.L As and M.Ps should not the Chairman of Samithis and Zilla Parishads అన్నట్లుగానే నా సలహా ఏమిటంటే డైరెక్టు ఎలక్షన్లలో ఓడిపోయినవారు రాకుండా కట్టుదిట్టం చేయాలని నా మూలభూత సలహాలో వాతావరణం complete గా గూర్చాలంటే, సరిగ్గానే వ్యక్తులు అక్కడ అధికారంలోనికి రావాలి అని I think we have to prefer the cumulative single constituency

ferable system of voting అప్పుడే honest persons with character and integrity will be elected ముఖ్యంగా ఈ సందర్భంలో ప్రతికొండ తాలూకా ప్రతికొండ సమితి యొక్క ఎలక్షను గురించి నేను కొద్దిగా చెప్పదలచుకున్నాను ఎలక్షను గురించి పెద్ద ఎత్తున tension పెరిగింది గందరగోళం చెలరేగింది. అధ్యక్షుని ఎన్నిక ప్రశాంతంగా జరిగిపోయింది కాని నాటినుంచి ఈనాటి వరకు tension అట్లాగే రాజకీయ నాయకులు పెంచుతున్నారు విషమయ వాతావరణం అట్లాగే ఉంది. దాని ఫలితమే మొన్న నాలుగవ తేదీన ఘోర హత్య సంభవించింది పోలీసు కాల్పులు జరిగాయి ఆ సమితి ప్రెసిడెంటు రామకృష్ణారెడ్డిగారిని కంప్లీటుగా చంపాలని ప్రయత్నాలు జరిగాయి అదృష్టవశాత్తు దైవికంగా ఆయన తప్పకున్నాడు. ఆయన మిత్రుడు అడ్డువెళ్లి ఒక loan విషయం అడగడానికి వెళ్లిన మిత్రుడు అహుతి అయిపోయాడు పరిస్థితులు అట్లా జరిగాయి మర్దర్స్ పోలీయండి. తాలూకాలో కొత్త పద్ధతులు అవలంబిస్తున్నారు ఎదటి పార్టీ వారి ద్రాక్ష చెట్లు కొనివేయడం, చీనీ చెట్లు కొనివేయడం అలాంటి పద్ధతులు అవలంబిస్తున్నారు ఇంకొక విషయం అధ్యక్షా, నా తాలూకాకు సంబంధించిన మద్దికెర గ్రామం గురించి అందరికీ తెలిసే ఉంటుంది పోయిన సెప్టెంబరు 19 వ తేదీన అక్కడ జరిగిన ఘోర వివత్తు అందరికీ తెలుసుననుకుంటాను 35 మంది జాలబాలి కలు అహుతి కావడం, mid-day meals పేర నష్టం చేసే రవ్వవల్ల చని పోయినారా లేదా అని గందరగోళం చెలరేగింది. దానికంతా కారణం ఆ ఊర్లో protected water supply లేకపోవడం అని పాల్కు డిపార్టుమెంటు చాతుశల విచ్చివారు కాని ఆ గ్రామానికి సత్వరంగా protected water supply అమలు పరచాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మరియు ఈ గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచ్ లాగా నీటి సౌకర్యం ఈయకున్నా కూడా నీటిపన్ను వసూలు చేసి ఒక 25 వేలు బ్యాంక్ లో ఉంచినారు ఆ 25 వేలు ఆ పంచాయతీకి గ్రాంటుగా తీసుకొని తక్కిన డబ్బు మంజూరుచేసి సత్వరంగా ఆ గ్రామానికి నీటి సౌకర్యం కలుగజేయాలని విన్నవించుతూ విరమిస్తున్నాను

(శ్రీ పి రంగనాయకులు (అద్దంకి) అధ్యక్షా, పంచాయతీ రాజ్యం అని మనం అనుకోవడం కూడా వాస్తవమే కాదు అయితే పంచాయతీరాజ్యం అంటే ప్రజల శ్రేయస్సు కొరకు, సమాజం అభివృద్ధి కొరకు ఎంతో కృషిచేయ వలసిన బాధ్యత మనయందు ఉంది. కాని పంచాయతీ రాజ్యం అంటున్నారు. పంచాయతీ రాజ్యంలో జరగవలసిన కార్యక్రమం ఏదయినా జరుగుతోందా అంటే జరగడం లేదు. అయితే ప్రణాళికలున్నాయి. ప్రణాళికలను అమలు జరిపే

విషయంలో చాలా కుంటుపడుతున్నాయి దీనికి కారణం ఏమిటంటే బాపూజీ ఆత్మశాంతికి బాపూజీ పేరు చెబుతూనే ఏదయినా జరుగుతుందా అంటే జరగడం లేదు. జరగవలసిన కార్యక్రమాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిని గురించి నేను వివరించుతాను, ఇప్పుడు కాంగ్రెసు పక్షం నుంచే ఒక గౌరవ సభ్యుడు చెప్పడం మనం వింటూనే ఉన్నాం బాధ్యత లేకుండా వోడిపోయిన వారిని కూడా గద్దెకు ఎక్కించి ఆశయాలను చక్కగా నిర్వహించేటట్లు చేయడం లేదని చెప్పడం విన్నాం చూడండి ఇదెంత హాస్యాస్పదమైన విషయమో. అందునుంచి నేను వారికి ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను పంచాయతీ రాజ్యం అంటే సమాజం యొక్క అభివృద్ధి అదే గాంధీగారి యొక్క ఉద్దేశ్యము కూడా హరిజనవాడలున్నాయి. వాటిని గురించి ఏదయినా సరే మనం ఏమి చేస్తున్నాం? ఆయన ఆశయము ఏమిటి అనే విషయంలో మనం చాలా లోతుకు పోవలసి ఉన్నది చిన్న చిన్న గ్రామాలలో ఎంతో అవస్థ పడుతున్నారు వారిని గురించి ఏమి కార్యక్రమం తీసుకున్నారో చెప్పండి. వారు పుట్టారు గాని వారికి స్థలం లేదు. అనాదిగా దరఖాస్తు పెట్టుకుంటే వచ్చిన ఇల్లు ఉంది. ఈ రోజున పోరంబోకులు, గ్రామకంఠాలు లేవు వారు ఉండడానికి నోము నోచుకోలేదా? గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పిన విషయం మేమిటి? ఎప్పటి నుంచి మహాత్ముడు హరిజనుల కొరకు కృషి చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఆయన వెల్లడించారు. హరిజనులు ఎంతో ఆశతో ఉన్నారు. ఈ రోజున కాంగ్రెసులో ఉన్నటువంటి పెద్దలు మహాత్ముడు చెబుతున్న రోజులలో ఉన్నటువంటివారో తరువాత మనం తీసుకువచ్చినవారో అర్థం కావడం లేదు కాంగ్రెసుకి వ్యతిరేకంగా పనిచేసిన మహానీయులు, భూస్వాములు, పెట్టుబడిదారులు, రాజాధిరాజులు కూడా కాంగ్రెసులో చేరిపోయారు ఆ రోజు కాంగ్రెసులో లేరు. కాంగ్రెసు అంటే ఇష్టమే లేదు. కాని ఈ రోజున చేరారు. అట్లా అయినా ఉదార స్వభావం ఏర్పడితే సంతోషం. చాల మంది గడించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉంటున్నారు గాని వేరే కాదు. అందరూ గడించడం లేదు. మంచి స్వభావం కలిగినటువంటి వారు ఉంటే ఉండవచ్చు కాని ఆదర్శాలు రావాలికదా. అనాడే వ్యతిరేకులు ఈనాడు ఎట్లా వస్తాయి. పంచాయతీ రాజ్యంలో బాపూజీ ఆత్మశాంతికోసమైనా హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించాలి ఫలా కేటాయించారు? సోసైటీలా? బాపూజీ సొసైటీ ఉంది మైద్రాబాదులో అది ఫలా ఉంది సంతకం రెడ్డి సొసైటీ ఉంది. లక్షలాది ఖర్చు పెట్టారు. ఎవరు ఆ ఇండ్లు వేసుకుంటున్నది ఉన్నటువంటివారే వారు వేసుకోలేరా? అప్పు ఇస్తున్నాం కొన్ని సంవత్సరాలపాటు తీరుబడి క్రింద అది అభివృద్ధి చేస్తున్నాం బాపూజీ సొసైటీ ఎట్లా పురోగతి? బాపూజీ ఉన్న రోజులలో ఉండే

18th March, 1965]

The Annual Financial Statement 525
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants

కూడా సరిగా వేసుకోలేదు నా జనం, ఎవరికోసమైతే కృషి చేస్తున్నామో వారు సుఖితుంగా ఉండేంత వరకు ఈ రీతిగా ఉంటున్నానని ఆదర్శము చూపించారు. ఆ ఆశయమీద ప్రభుత్వం నడుస్తున్నది. దానిని సాధించాలనే సంకల్పం కూడా ఈ రోజున ప్రభుత్వానికి ఉండాలి నేను కూడా కాంగ్రెసులో 40 సంవత్సరాలుగా ఉన్నాను రాజకీయంగా ప్రతిపక్షాలకు చెందాను ఈ రోజున ప్రతిపక్షంలో ఉంటున్నాను కాని నాకు ఆ ఆశయం చాలా ముఖ్యం బీదలంటే నాకు ఇష్టం. ఈ రోజున కాంగ్రెసు యొక్క ఆదర్శం అదే అంటున్నారు. పంచాయతి రాజ్యంలో మనం ప్రతి గ్రామానికి రెండేకరాలు భూస్వాముల వద్ద నుంచి సేకరించి హరిజనులకు కేటాయించాలి. వారు కోరిన వెంటనే కాదు కోరడానికి కూడా అసమర్థత ఉంది సమర్థులు కారు ఎందువల్లనంటే వారికి విజ్ఞానం లేదు, ఉన్నప్పటికీ ఏదయినా apply చేసుకొనడానికి అవకాశం లేదు అక్కడ కూడా కాంగ్రెసు వారు లేరా, ఇతర పక్షాలు తదితరులు లేరా అంటే ఉన్నారు ఎవరైతే తిరగడం అలవాటు పడతారో వారి స్వార్థం కొరకు చూస్తుంటారు. కాని సమగ్రంగా అందరినీ పటిశీలించేటటువంటి ఉద్దేశ్యము వారికి కలుగదు అందునంచి నేను విజ్ఞప్తి చేయడంలో ఉద్దేశ్యము. అడగలేని హరిజనులున్నారు, గిరిజనులున్నారు. పేదలున్నారు. అలాంటివారికి ఒక అవకాశం కలగాలంటే ఊరూరా గ్రామంలో రెండు ఎకరాలు అక్కడ ఉన్న హరిజనులకు. సరిపోయేటట్లుగా ప్రతి ఊరూరా వూళ్ళ వ్యాప్తంగా కేటాయించడానికి బడ్జెటు సమకూర్చి ఆ బడ్జెటును యిచ్చి రెండు ఎకరాల్లోనా సరే ఎకరమయినా సరే ఊరూరా ఏర్పాటుచేసి తద్వారా ఆ గ్రామంలో ఉన్నటువంటి హరిజనులకు మూడు సెంట్లు గాని, 5 సెంట్లు గాని కేటాయించినాడు జాపూజీ ఆత్మకు శాంతి ఏర్పడుతుంది. ఆ పని చేయడము ఆత్మవృద్ధి అని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను

రోడ్డు పున్నది. మట్టి రోడ్డు వేస్తున్నారు ప్రతి సమితిలో జరుగుతోంది. మరల వాటిని చూడరు. రోడ్డు వేర్చడము అక్కడున్న ప్రజల క్రేయము కొరకు కాదు, ఎక్కడో పోటీ కొరకు వేస్తూవుంటారు. మట్టి తీసేస్తూ వుంటారు. ప్రక్కన వున్న పట్టణానికి రోడ్డు వేస్తే ప్రజల ఏర్పడుతుంది. వర్షాలకు గుండ్లు పడతాయి. వాటిని పోవడానికి పిలువెదు. ప్రక్కన పోవడానికి పిలువడదు. చేతిలోగుండా పోదాము అంటే రైతాంగము పోనివ్వరు. ఇది ఎంత ఘోరమో అలోచించండి Excise వల్ల ఎంత ఆదాయము వస్తోంది. పొగాకు పైన excise ఎంత వస్తోంది. వాటిన్నింటిని కేటాయింపు చేయాలి. అవసరం

మైన ఖర్చు తగ్గించుకోవాలి సంజీవరెడ్డినగర్, ఇంకొకటి సొసైటీలు పెట్టి ఇక్కడ ఇస్తున్న డబ్బు పల్లెలలో వినియోగించినట్లయితే చాలా బాగా వుంటుంది డబ్బు వున్నవారికే ఎక్కువ సౌకర్యాలు చేయడము జరుగుతోంది, సామాన్య ప్రజలు, రైతాంగము ఏమీ అవుతున్నారనేది కూడా చూడాలి. లిఖితపూర్వకముగా ప్రభుత్వానికి చెప్పకోడానికి అవకాశము లేని రైతాంగము ఎంత వుంది లేబరు ఎంత వుందో మనకు తెలుసు వారు అడిగితేనే మనము చేయాలనే ధోరణి వదలి మనమే ఒక ప్రకారము చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను

ఇక సమితులలో పలుకుబడి వున్న వారు వచ్చి ఇక్కడ ఈ టీచరు వుండడానికి వీలులేదు అంటే - భార్యా అతను టీచర్స్ గానే పనిచేస్తూ వుంటారు, భార్యను తీసుకుపోయి ఒక చోట, ఇతన్ని మరొక చోట వేయడము, ఈ రెండు స్థలాలకు 30, 40 మైళ్లు దూరము వండడము జరుగుతోంది పిల్లలు చదువు కొంటూ వుంటారు అక్కడున్న స్కూల్స్ లోనే వుంటారు ఇక్కడ వీరికి తిండి నడవదు ఈ పిల్లలకు పోషణ వుండదు, చదువులో వెనుకపడి పోతున్నారు. వారుకూడా సంసారం చేసుకొనేవారేకదా అనే విశ్వాసము అక్కడున్న సమితి ప్రెసిడెంటుకు వుంటుందా? B. D. O కి వుంటుందా? B. D. O కి పవరు వుంది సక్రమముగా వుండాలి అంటే సమితి ప్రెసిడెంటు ఒప్పుకోరు. B.D.O. చేతులలో పవరు వుంది కదా తన ఇష్టము వచ్చినట్లు చేస్తే ఆయనె ఎక్కడికో వెళ్లవలసి వస్తుంది ఇలాంటి క్లిష్ట స్థితి తొలగించాలి అంటే, సమాజము వర్ధిల్లాలి అంటే, సమన్వయముగా నడిపించాలి అంటే వికాలమైన దృక్పథము వుండాలి. సమాజము యొక్క అభివృద్ధి కొరకు సమగ్రముగా పరిశీలించి చేయాలనే దృక్పథము ఎవరికి వుండాలి అంటే ఈ రోజున రాజకీయాలలో వుండి, పెత్తనము చేస్తున్న వారికే అబ్బాలి కాని ఎవరో చేస్తారు అనుకొంటే చెయ్యరు ఏ రూపకముగా అయినా సరే అభివృద్ధికి తోడ్పడే పద్ధతిని అలవరచుకోవాలి యీ రోజున పెత్తనములో వున్నాము అని అవినీతి పాలుకావడము, దానివల్ల కాంగ్రెసు గాని, ప్రతిపక్షములో వున్నవారు కాని అవనింద పాలు అవుతోంది కాని అభివృద్ధి ఖైదదానికి అవకాశము వుండదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(Smt. Kumudini Devi in the Chair)

శ్రీ పి నరసారెడ్డి (నిర్మల్) : అధ్యక్షా, పంచాయతీ రాజ్ మినిష్టరు గారు ప్రతిపాదించిన డిమాండ్స్ ను బలపరుస్తున్నాను. ముఖ్యముగా ఈ blocks re-organisation అయిన తరువాత ప్రభుత్వము తరపునుంచి ప్రశాంతముగా

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

527

ఎన్నికలు జరపడము జరిగింది ప్రభుత్వము ఇచ్చిన అంకెల ప్రకారము కొంత savings ఉన్నమాట నిజము కొన్ని లక్షలు రూపాయలు recurring expenditure లో గాని, ప్రతి సంవత్సరము కొంత savings అయి అదనముగా backward regions లో, regional imbalance వున్నచోట ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టే అవకాశము కనిపిస్తోంది 4th plan working group papers.

శ్రీ జి రామస్వామిరెడ్డి (పెద్దకూరపాడు) పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. మీరు అధ్యక్ష స్థానములోనికి రాకముందు ఎన్ జగన్నాథంగారు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు నాకు తెలిసినంతవరకు వారు Panel of Chairmen లో లేరు, కనుక వారు అధ్యక్షస్థానంలో వున్నంతసేపూ జరిగిన కార్యక్రమం అంతా రద్దు కావలసినదనేది స్పష్టమైన విషయం దానిమీద తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎన్ జగన్నాథం (నరసన్నపేట) పానల్ లోని వారు యిక్కడ లేనప్పుడు డెప్యూటీ స్పీకరుగారు ఎవరినైనా పిలువవచ్చునని వారికి తెలియ చేమో. అప్పుడు పానల్ లోనివారు హౌస్ లో లేరు

శ్రీ జి రామస్వామిరెడ్డి దీనిని గురించి విచారించి రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

చుంపారరీ చైర్మన్ తరువాత ఇస్తాను

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి. అధ్యక్షా, Fourth Plan draft చూసినప్పటికీ, Working Group Papers చూసినప్పటికీ ప్లేటులో కొన్ని areas వెమకబడి వున్నట్లు తెలుస్తున్నది ముఖ్యంగా కోస్తాల్ ఆంధ్ర, నార్పు విశాఖపట్టణం, శ్రీకా క్షుళం, ధాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి డ్రాఫ్ట్ ప్లాన్ కార్యక్రమాలు ఎక్కువ చేయటం ఎంతైనా అవసరం అని draft plan లో మన state తరపున సప్లయచేసిన పుస్తకాలలో వుంది. రిజర్వ్ నై జేపిన్ తరువాత C.D. funds కాని, సేవనల్ ఎక్స్ టెన్స్ వ రిజర్వ్ ఫండ్స్ కాని పిటన్నింటిని వెమకబడిన ప్రాంతాలలో అదనంగా కేటాయించి ఖర్చు పెట్ట వలసిన అవసరం ఏదైనా వుందని మనవి చేస్తున్నాము. ముఖ్యంగా తెలంగాణా రోడ్ల విషయంలో కాని, హిల్స్ లోని విషయంలో కాని, నిర్మారణలలో కాని అన్ని రంగాలలో వెమకబడి వుంది. జిల్లా పరిషత్తులు ఏర్పడిన తరువాత అదనంగా కొన్ని రోడ్స్ వేసుకొన్నాము కాని పాత జిల్లాబోర్డు రోడ్లు అలాగే వున్నాయి. Savings నుండి అదనంగా కేటాయిస్తే తప్ప లేకపోతే రిజిస్టర్ ఇంజనీర్స్

పోవటం కష్టమని మనవి చేస్తున్నాను ఫ్రైమరి హెల్త్ సెంటర్స్ ప్రతి సమితి లోను పెద్ద బ్లాకు అయితే 2, చిన్న బ్లాకు అయితే ఒకటి ఫ్రైమరి హెల్త్ సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు ఇక beds విషయం చూస్తే తెలంగాణలో ఒక లక్ష జనాభాకు 8 beds వున్నాయి అవి ఏమాత్రం చాలవు కనుక యింకా ఎక్కువ beds ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను మొన్ననే పంచాయితీ, పంచాయితీ సమితి, జిల్లా పరిషత్తుల ఎన్నికలు ప్రశాంతంగా జరుపుకొన్నాము ప్రశాంతంగా జరిపినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసి వుంది. అంతేగాక యెక్కడ యునానిమిటీ వస్తుందో అక్కడ బహుమతులు ఇస్తామనే పాలసికూడా ఘనంగా జరుగడమైనది. అందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. దాదాపు 45%, 50% పంచాయితీలు యునానిమిటీగా రావటం జరిగింది. అది మంచి లక్షణమని భావిస్తున్నాను కొందరు పెద్దలు, గోపాలకృష్ణయ్యవంటివారు ప్రభుత్వం తరపు నుండి లంచాలు ఆఫర్ చేసి యునానిమిటీ తీసుకువచ్చారని చెప్పారు. మనం ఈ చట్టం తీసుకురాకముందు గ్రామాలలో మతం అని, కులం అని కమ్యూనిటీ ఫీలింగ్ ఎక్కువ అయి, ఫాక్షనిజం ఎక్కువ అవుతుందని గుర్తొచ్చి ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం మర్చిపోకూడదు. డెమోక్రటిక్ ప్రాసెస్ వాకసారి గ్రామాలలో వుంచిన తరువాత ఇటువంటి forces లేకుండా చూస్తూ ఈ పాలిసి ఎఫెక్టివ్ గా సక్సెస్ ఫుల్ అయినతరువాత ప్రభుత్వం లంచాలు offer చేసి గ్రామ పంచాయితీలలో కాని, సమితులలో కాని, కాంగ్రెసు పక్షాన వచ్చినవారికి ప్రోజెక్ట్ ఇస్తున్నారు, వేరేవారికి ఇవ్వటంలేదనేది నిజం కాదేమోనని మనవి చేస్తున్నాను ఎన్నికలలో యునానిమిటీ reach కావటానికి, కమ్యూనిజం, ఫాక్షనిజం పెరగకుండా వుండటానికి మరో మార్గం చూపిస్తే బాగుంటుంది ఈని చేసిన Policy చెడ్డగా వుందనటం సరేకాదని మనవి చేస్తున్నాను. డిహెచ్బి మెరటు ప్రతి మూడు మాసాలకు సమావేశాలు జరిపి, ప్రతి state కు వేళ్ళి అక్కడ వున్న మేరకు విషయాలను మన state లో అవలంబించటం మంచి సూచన అని మనవి చేస్తున్నాను.

There is always scope to make them better. The striving for getting perfection in these small republics is a very good gesture on behalf of the Government and it is to be commended, Sir.

ఇప్పుడు జిల్లా పరిషత్తులు కాని, పంచాయితీ సమితులు కాని ఎఫెక్టివ్ గా వుండాలంటే ఎగ్రికల్చర్ కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ ప్రోగ్రాంకు యొక్క

స్థానం ఇవ్వాలి గ్రామంలోని ప్రజలు బాగా వుండాలంటే వ్యవసాయంపై యొక్కువ శ్రద్ధ తీసికొని వారికి కావలసిన సహాయం చేయాలి దానికోసం జిల్లా పరిషత్తుల set up మారిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను డెప్యూటీ సెక్రటరీగా D.A.O. ను వేసి జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ administrative control లో వుంచితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను, మహారాష్ట్ర, రాజస్థాన్ లలో district heads ను development activities తో సంబంధించిన వారందరినీ జిల్లా పరిషత్తులో సంబంధం కల్పితే డెవలప్ మెంటు పనులు చురుగ్గా జరగటానికి వీలుంటుంది కలెక్టరు గ్రేడ్ ఆఫీసరును జిల్లా పరిషత్ సెక్రటరీగా వేస్తే బాగుంటుంది జిల్లా లెవెల్ లోవున్న heads నందరినీ co-ordinate చేసి జిల్లా పరిషత్ activities లో అవకాశం కల్పిస్తే పనులు చురుగ్గా జరగటానికి అవకాశం వుంటుంది D.A.O కాని, ఎక్స్ టెన్షన్ కాని అటు పేపర్ వర్క్, ఇటు ఎక్స్ టెన్షన్ వర్క్ చూడాలంటే సరిగా నడవదు

ఇక, వ్యవసాయం అభివృద్ధి చేయటానికి 5 ఎకరాలకంటే తక్కువ వున్న లైతులకు block తరపునుండి పెస్టి సైడ్స్, స్ప్రేయింగ్, డ్రప్టింగ్ ఉచితంగా, సబ్సిడీ బేసిన్ మీద ఇచ్చి, కేవలం ఎక్స్ టెన్షన్ స్టాఫ్ వున్నచోటనే కాక అన్ని చోట్లా సహాయపడి, నూచనలు ఇచ్చే విధంగా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను తరీ టౌను కమిటీలకు ప్రభుత్వం వాటర్ సప్లయ స్కీములను అనుకూలంగా తీసుకోవాలి రిజిస్టర్ కమిటీ చేసిన సిఫార్సును ఒప్పకొన్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని ప్రశంసించడం తప్పదు. వాటర్ సప్లయ స్కీముకు ఈ సర్టిఫికేషన్ 50 లక్షలు కేటాయింపు చేయటం జరిగింది. ఆ 50 లక్షలతో ఇంజనీర్లకు, స్టాఫ్ కు 50 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి 20 లక్షలు సరెండర్ చేసే పూచన కన్సిస్ట్రండ్రి ఒక ప్రక్క జబ్బులేదని డెవలప్ మెంట్ ఖాత్యక్రమాలు కుంటు పడుతుంటే మరో ప్రక్క డెవలప్ మెంట్ జరిగినా డిపార్టుమెంట్ ఎందుకు slow గా వ్యవహరిస్తున్నదని అడుగుతున్నాను. అందుకొరకు ముంబై టౌన్ టౌన్ కమిటీ కు 4 crores, 40 lakhs rupees కేటాయింపు షేసనప్పటికినీ, ముందుగా ఈ development activities మీద అందుకొని చేయకపోతే బాగుండదని నేను మనవి చేస్తున్నాను టౌన్ కమిటీ, ఈ specific obligation పెట్టిన schemes ఆస్తి మా డే. ప్రభుత్వాన్ని ప్రశంసించడం కల్గింది అభినందనలను తెలుపుచి గ్రామ ప్రజావీకారికి ఒక incentive షేనిదే అని ఒకరుగను అనేది ముఖ్యమంత్రికి తెలిసిన విషయమే ఆ incentive ను వారు ఏర్పాటు చేయడం commendable అని మనవి చేస్తున్నాను అందులో యీ ఖాతాన పైతీలునుంచి ఏ price కూడా పెట్టలేదు ఎందుకంటే మొన్ననే

తెలంగాణా హరిజనులు Managers అందరు సమావేశమై తమకు యీ కష్టాలు జరిగినాయని వారి అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చినారు అందుకొరకు Harijan Welfare గురించి ఒక Price Competition అక్కడపెట్టి పంచాయితీ సమితికే గాని, పంచాయితీకే గాని Harijan Hostel, Harijan Welfare గురించి ప్రత్యేకంగా వారు శ్రద్ధ చూపించేటట్లు, వారికి ఏదైనా incentive చూపించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ దశావతారం (బొద్దం) అధ్యక్షా, ఈ Demand వై చర్చ జరుగుచున్న యీ సందర్భంలో నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. ఈ larger Blocks చేసిన తరువాత 53 బ్లాకులలో రెండేసి చొప్పున Primary Health Centres న్ను, 118 Blocks లో ఒకటే Primary Health Centre చొప్పునను, 78 Blocks లో అరలే Health Centres లేవు అందు చేతను, వైద్యసహాయము గ్రామాలలో లోటు పడడానికి చాలా అవకాశము ఉన్నది. ఇంతేగాక మామూలుగా Rural dispensaries లో, యెక్కడ చూచినా మందులు లేవు నా నియోజక వర్గంలో వేసా Dispensary చూచాను, అక్కడ మందులు లేవు తరువాత ఇంకొక Dispensary చూచాను. అక్కడా మందులు లేవు మరి డాక్టరుగారు మందులు లేకుండా ఏవిధంగా మీరు యీ రోగులకు నయం చేయగలుగుతున్నారు అంటే, ఆయన చెప్పింది యేమిటంటే, ఆరు మాసాలు అయిపోతుంది, మందులు రావడానికి అనేటటువంటి ఉద్దేశ్యాన్ని వెలిబుచ్చారు ఎందువల్ల యీ చిక్కు వస్తుంది అంటే, జిల్లా పరిషత్తు అధ్వర్యాన యీ hospitals నడుస్తున్నాయి పంచాయితీ సమితి funds లో నుందులు కొనుక్కోడానికి డబ్బు యివ్వరు అయితే యంతకుముందు Madras Medical Stores కు orders place చేసేవారు గవర్నమెంటువారికి ఏదో అప్పు ఇవ్వాలి అంటే. అందుచేత place చేసిన orders కూడా అప్పు ఎగరగొట్టు కొట్టేటవ్వారని అన్నారు అయితే మొత్తంమీద అప్పు తీర్చుకోడానికి, ఆ medical stores ఉద్దేశించినట్లుగా కన్నడుతుంది. గాని ప్రజలు వారి అరోగ్యము గురించి ఏదో ఒక విధముగా adjustment తో medicines supply చేస్తాము అనేటటువంటి భావము వారికి లేకపోవడం వల్ల ఈ చిక్కు పరిస్థితి వచ్చింది. అనేక విషయము మంత్రిగారు ఆలోచించి ఏదైనా గ్రామాలలో రోగులకు కొంత వైద్య సహాయం ఉండేటట్లు చేయడం మంచిదని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ Primary Health Centres కూడా ఒక్కొక్క Block కు కనీసం రెండేసి చొప్పున ఆయన, వ్యరితగతిలో నిర్మాణం చేయాలని నేను భావిస్తున్నాను. పోగా ఇక

బ్లాకు ఎన్నికలు, జిల్లా పరిషత్తుల ఎన్నికలు మరయు విచారించేటట్లు చేశారు. Block ప్రెసిడెంట్లను గాని, గ్రామ పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లను గాని ఏదో మిషన్ తీసుకొనిపోయి దాచి ఎన్నికలు నడుపుకొంటున్నారు ఇది democratic principles కే విరుద్ధము అని నేను మనవి చేస్తున్నాను అందుచేతనే ఈ ఎన్నికలు వేరొక విధంగా నడిపించడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది Legislature కు, Parliament కు ఎన్నికలు జరిగేటప్పుడు వాటితో పాటు సమితి ప్రెసిడెంట్, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ ఎన్నికలకు కూడా ballots ఇచ్చి ప్రజలను polling కు పంపించి, ఇట్లాంటి పద్ధతీమీద ఎన్నికలు జరిపించి నట్లయితే చాలా బాగుంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను, తరువాత అధ్యక్షా, నా నియోజకవర్గంలో గోస్తనీ నది ఒకటి ప్రవహిస్తున్నది అచ్చట సీతంపేట, తామరపల్లి రోడ్డు ఒకటి జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షాన ఉన్నది ఈ గోస్తనీ నదిని cross చేసేవోట ఒక bridge construct చేసేటట్లు చేశారు చాలా బాగుంటుంది. ఈ సీతంపేట, తామరపల్లికి ఇరువైపులా ఒక 50 గ్రామాలు ఉంటాయి వర్షా కాలంలో ఈ 50 గ్రామాల ప్రజలు కూడా చాలా బాగుంది పడవలని యుంటుంది. ఆ line లో చాలా heavy traffic ఉన్నది ఒక నెల రోజులు బస్సులు గాని, బండ్లుగాని ఏ విధమైన conveyance లేదు. అందుచేత ప్రభుత్వం వారు ఒక మూడు లక్షల ఖర్చుతో ఈ bridge ని నిర్మాణం చేసినట్లయితే విజయనగరంకు పోయేటటువంటి సరుకులకు, రైతాంగానికి చాలా ఉపయోగం జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను తరువాత Group Executive Officers ను appoint చేయడానికి ప్రభుత్వం యోచన చేస్తుంది. దానికి నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే ప్రస్తుతం Village Panchayats లో, చాలా పంచాయతీలలో ప్రెసిడెంట్లు ఏదో ఒక వ్యవసాయం చేసుకొని జీవనోపాధి గడుపుకొనేటటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది అందువల్ల వారు collection work కూడా చేయాలంటే చాలా కష్టం అవుతుంది పంచాయతీలకు ఆర్థిక స్తోమత లేకపోవడంచేత function చేయడానికి కూడా అవకాశం లేకుండా పోతున్నది అందుచేత ఈ group executive officers ను appoint చేయడం, వారి ద్వారా collection చేయించడం, collection drive చేయడం, వారికి assistants ను కూడా ఇవ్వడం చాలా ఉత్తమమైన పని ఇది జరిగే వరకు ప్రస్తుతం village level workers ఆ పనికి నియమిస్తే చాలా బాగుంటుందని నేను సూచిస్తున్నాను. తరువాత minor irrigation విషయంలో సమీతులకు, జిల్లా పరిషత్తులకు breached and abandoned sources కు 25 ఎకరాలు ఆయకట్టుకు

లోబడినట్లయితే estimates తయారుచేసి worksను execute చేయమని limit చేశారు. చాలా జాగుంది. 25 ఎకరాలు పైబడిన వాటిని P W.D. Department చేయాలనేటటువంటి నిర్ణయం, దానికి జిల్లా పరిషత్తు recommendation కూడా ఆ priority బట్టి చేయాలనేటటువంటి నిర్ణయం ప్రభుత్వం చేసినందుకు నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఒక డిపార్టుమెంటు ద్వారా అయినట్లయితే ఉత్తమంగా వీటిని నిర్వహించడానికి వీలవుతుంది. లేక పోతే స్వతంత్ర పార్టీ పరిపాలిస్తున్న జ్లాక్ లో కాంగ్రెసు చేసిన వర్క్సు తీసుకొనకూడదని ఒక నిర్ణయం కాంగ్రెసువారు చేస్తున్నదానిలో స్వతంత్ర పార్టీకి చేయడానికి వీలులేదని మరియొక నిర్ణయం ఈ విధంగా పనులు కావడానికి అవకాశం లేకుండా పోతోంది. అందువలన యీ పనులు పి డబ్ల్యు డి. డిపార్టుమెంటు వారి ద్వారా నిర్వహించడం చాల ఉత్తమమని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ పి పనసరామన్న (అనపర్తి) అధ్యక్షా, మేము గొప్పగా ఎకేంద్రీకరణము చేస్తున్నాము యీ పరిపాలనా శాధ్యతలను ప్రజలకు వప్పజెప్పకున్నాము అని చెప్పేదానిలో వాస్తవము ఏమీ కనుపించుట లేదు వికేంద్రీకరణము పేరుతో కేంద్రీకరణము తప్ప మరొకటేమీ కాదు అవి అధికార పార్టీయొక్క ఏజెన్సీగా వ్యవహరించడము జరుగుతోంది. ఇది పోవాలంటే ఎన్నికల విధానములో ప్రధానమైన మార్పు రావాలి ఇండైరెక్టు ఎలక్షన్సు కాకుండా డైరెక్టు ఎలక్షన్ జరపవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. డైరెక్టు ఎలక్షన్సులో నిజమైన ప్రజా ప్రతినిధులు ఒక మోతాదులోనైనా రావటానికి అవకాశం ఉన్నది. లేనిచో అధికార ప్రాబల్యము ఉపయోగించుకొని, డబ్బు ఉపయోగించుకొని అధికార పార్టీ వచ్చే ప్రమాదం ఎక్కువగా కనబడుతోంది. అటువంటి ఇండైరెక్టు ఎలక్షన్సులో కూడా తమవారు రారు అనుకుంటే దానికి అనేకమైన అడ్డంకులు కలుగజేసి తమవారే వచ్చేటటువంటి పరిస్థితులు కల్పించుకొనుటకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి ఉదాహరణకు చెబుతాను ఈనాడు కొవ్వూరు మునిసిపాలిటీ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు నోటిఫై చేశారు. స్పెషల్ ఆఫీసరును వేశారు ఆ చుట్టుప్రక్కల 3 గ్రామాలను అందులో కలిపారు. ఈ విధంగా కొన్ని గ్రామాలు కలిపి మునిసిపాలిటీ చేయడమనేది ఆచరణలో ఉపయోగం కాదని, ఫీజిబుల్ కాదని, విఫలమైనదని కనబడుతోంది తూర్పు గోదావరి జిల్లా ద్రాక్షారామంలో రాజకీయాల దృష్టితో అధికార పార్టీ స్వలాభం కోసం ఏర్పాటు చేయబడిన మునిసిపాలిటీ ఆచరణలో నిరుపయోగం అని తేలిపోయింది ఆచరణలో అది సక్రమంగా జరుగుట లేదని, ఫీజిబుల్ కాదని ప్రభుత్వం దానిని

రద్దు చేసింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ కొవ్వారును మునిసిపాలిటీగా ప్రకటించింది. అక్కడ పంచాయతీ ఎలక్షన్లు జరగకూడదని, అధ్యక్షులు పంచాయతీ సమితిలో పాల్గొనుటకు వీలుండదు ఆ రకంగా ఉంటేనే అధికార పార్టీ ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో చేసిన రాజకీయ కుట్ర తప్ప మరొకటి కాదు అందువల్ల మళ్ళీ ఇది ఫీజి బుల్ కాదని రద్దుచేయవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది ఇప్పుడు కొవ్వారును మునిసిపాలిటీగా ఏర్పాటు చేయడం నిడదవోలు సమితిలో తమ ప్రాబల్యం సంతృప్తి పడడానికి, కొన్ని పంచాయతీలు అందులో పాల్గొనకుండా చేయడానికి రాజకీయ దృష్టితో వ్యవహరించిన విధానం తప్ప మరొకటి కాదు. ఇంకై రెట్టు ఎలక్షన్లు అయినప్పటికీ తమవారు రారనుకుంటే, కొన్ని పంచాయతీలు అసలు ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకు వీలులేకుండా చేసేందుకు యీ పద్ధతులు అవలంబిస్తున్నారు. తరువాత పీటీ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయడంలో, ఇక్కడ అసెంబ్లీ సమావేశం జరుగుచున్నప్పుడు ఆ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయకూడదని ఇక్కడ సూచిస్తే ఆమోదించారు కాని ఇక్కడ అసెంబ్లీ సమావేశం జరుగుచున్నప్పటికీ కపిలేశ్వర పురం సమితిలో ఏర్పాటు చేశారు. నా నియోజకవర్గంలో కపిలేశ్వరపురం, రాయవరం సమితులు ఉన్నవి కపిలేశ్వరపురం సమితిలో నాకు వోటింగ్ హక్కు ఉన్నది రాయవరం సమితిలో వోటింగ్ హక్కు లేకుండా పాల్గొనే సభ్యుడుగా వున్నాను. 15 వ తేదీన ఇక్కడ అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతుంటే కపిలేశ్వర పురం సమితి స్టాండింగ్ కమిటీ, జనరల్ బాడీ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఇక్కడ అసెంబ్లీ జరుగుతున్నప్పుడు అక్కడ సమితి సమావేశాలు జరగకూడదని వారికి తెలియజేయాలి. అదే విధంగా డి-లిమిటేషన్ వచ్చిన తరువాత రాయవరం సమితినుంచి నాకు ఎకైండా రావడంగాని, మీటింగు నోటీసులు రావడంగాని ఈనాటివరకు జరగలేదు అందులో పాల్గొనుటకు ఆట్టు ప్రకారం నాకు అవకాశం ఉన్నప్పటికీ మీటింగు నోటీసులు నాకు ఇంతవరకు పంపటం జరగలేదు. ఈ విషయమై కూడ ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

ప్రజారోగ్యం గురించి పంచాయతీలలో అక్కడ స్కా వెంజర్సు సక్రమంగా వ్యవహరించినప్పుడు ప్రజల ఆరోగ్యం సక్రమంగా ఉంటాయి. ప్రజారోగ్యం ఈ షాడోలుగుతాము మునిసిపాలిటీలలోని స్కా వెంజర్సును రెగ్యులర్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ గా ఈ మధ్య ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. సంతోషించవలసిన విషయం కాని ఆ ఏర్పాటులో పంచాయతీలను మినహాయించి మునిసిపాలిటీలకు మాత్రమే వర్తింపజేయటం జరిగింది పంచాయతీలకు సంబంధించిన స్కా వెంజర్సును కూడ. — పారిశుధ్య శాఖకు సంబంధించిన చారినందరిని రెగ్యులర్ సర్వీ

నుగా ఏర్పాటు చేయాలి వారికి ఫిక్స్డ్ పే రు. 40 లు ఇస్తున్నారు ఇది కూడ చాల అన్యాయమైన విషయం వారిని రెగ్యులర్ సర్వీసులోకి తీసుకొనడం, కరువు భత్యం ఏర్పాటు చేయడం ప్రధానంగా జరగాలి. వారికి జోళ్లుగాని, డ్రెస్ గాని, అధునిక పనిముట్లుగాని ఇవ్వడంలేదు దానికి అమలాపురం పరియాలలో ఉన్న పంచాయతీలు ఈ మధ్య సమ్మె నోటీసు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది ఇది మొత్తం రాష్ట్రానికంతకు సంబంధించిన సమస్య అన్ని పంచాయతీలలోని స్కావెంజర్స్ సమ్మె చేసే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి అటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడకుండా వెంటనే ప్రభుత్వం కలుగజేసుకుని వారికి సదుపాయాలు కలుగజేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను

మంచినీటి సరఫరా విషయంలో ఈ మూడవ ప్రణాళికాంతానికి అన్ని చోట్లా ఏర్పాటు చేయడానికి పూనుకుంటున్నామని గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నారు. అది సాధ్యమా అంటే ఆచరణలో మీరు చేయలేరని నా అభిప్రాయము. రాయ వరం సమితిలో ఉప్పలపాడు గ్రామం ఉన్నది. అక్కడ మైలు, మైలున్నర వెళ్లి మంచినీరు తెచ్చుకోవాలి మంచినీటికి ఏర్పాటు చేయాలని అయిదారు సంవత్సరాల నుంచి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నప్పటికీ యీనాటివరకు చేయలేదు ఆ విజ్ఞప్తులు చిత్తు కాగితాల బుట్టలో పడుతున్నవి. ద్వారపూడినర్ల వున్న ఒక చిన్న గ్రామంలోని హరిజనపేటలో నుయ్యి వున్నది గాని అక్కడ చుట్టూవున్న చప్టా పోయింది. వారు వాడుకొనే నీరు అందులోకి దిగిపోతోంది. అయిదారు సంవత్సరాల నుంచి ఆ హరిజనులు పంచాయతీ బోర్డుకు అప్లికేషన్స్ పెట్టుకుంటున్నారు. కానీ యీ నాటికి అది అక్కడ బాగుచేసిన పరిస్థితి లేదు. తమకు ఏమైనా ఉంటురెస్ట్ ఉంటే, తమ అధికార పార్టీకి చెందినవారి రికమెండేషన్స్ ఏవైనా ఉంటే పనులు జరుగు తున్నాయి కానీ ప్రజానీకానికి అవసరమైన పనులు - ఏది ముందు, దేనికి ప్రెయారిటీ ఇవ్వాలి అనే దృష్టితో వ్యవహారం జరగటం లేదు. అందుచేత అటు వంటి అక్రమాలు జరగకుండా, నిష్పక్షపాతంగా యీ పనులు జరిగేటట్లు చూడ మని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రామయ్య చౌదరి (నరసారాపుపేట) అధ్యక్షా, ఈ పంచాయతీ రాజ్యం డిమాండ్స్ పై కొన్ని సూచనలు చేయాలని అనుకుంటున్నాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైన డిమాండ్ అని నేను అనుకుంటున్నాను ముఖ్యంగా వికేంద్రీకరణ వచ్చిన తర్వాత, షెల్లెలలో డైతులకు, సర్దుకారు జనానికి చాలా ఉపయోగకరమైన పద్ధతులలో యీ క్లాకులు నడపటానికి తలిపెట్టినందుకు లక్ష్మీనరసయ్యగారిని అభినందించక తప్పదు. వారు జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గా

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

595

చాలా అనుభవం గడించి ఉన్నారు ఆ అనుభవంబట్టి వారు యీ పరిపాలనా వ్యవస్థలో కొంచెం చొరవ తీసుకొని యీ ఇబ్బందులను తొలగిస్తే చాలా సాఫీగా, ప్రజలకు ఎంతో అనుకూలంగా ఇది రూపొందించబడగలదని అనుకొంటున్నాను. చిన్నచిన్న గ్రామపంచాయితీలు, సర్పంచ్‌లు ఉన్నవి వాటి ఆదాయం పెంచే విషయంలో ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధ తీసుకోవలసివస్తుంది సంవత్సరానికి 60, 70 రు. ఆదాయం వచ్చే పంచాయితీలు మనకు ఉన్నవి ఆ పంచాయితీలు తమంత తాము మెయిన్‌టెయిన్ చేసుకోవటం చాలా కష్టం కాబట్టి, ఆర్థిక ఇబ్బందులతో కూడు కొన్న సమస్యలు తయారవుతున్నవి అందుచేత ఆ పంచాయితీ పరియాలలో ఉన్న పైవేన్ రోడ్స్ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన రోడ్స్ ప్రకృత ఉన్న ఎవిన్యూట్రీస్, పి డబ్ల్యు డి టాంక్స్ గట్లపైన ఉన్న చెట్లు తోపులు వగైరా ఫలసాయం ఆ పంచాయితీలకు పై రెక్ట్ గా చెల్లేటట్లు ప్రభుత్వం ఉత్తరువు జారీ చేయవలసిన అవసరము ఉన్నది పంచాయితీ పరియాలలోని మంచినీటి దిగుడు బావులలో చెట్లు, చేమలు, ఆకులు వడి నీరు చెడిపోవటం జరుగుతున్నది వెంటనే ఆ నీటిలో మందులు కలిపి పరిశుభ్రం చేసేదానికి శాంక్షన్ కావాలి, ఆమోదం కావాలి అంటే, దానికి సంవత్సరాలు గడచిపోతున్నాయి రెండు మూడు సంవత్సరాలైనా ఆమోదం రాదనే సంగతి మనకు తెలుసు అందువల్ల ఎస్టి మేషన్ శాంక్షన్ కాకుండానే వెంటనే - మంచినీటి పారిశుధ్యం విషయంలో ఆ నీటిని క్లీన్ చేయటానికి ఆ సర్పంచ్‌కు అన్ని విధాల అధికారాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. పంచాయితీ పరియాలలో తోపు పోరంబోకులు అనాది ఈనాములు ఇటు వంటివన్నీ పంచాయితీలకు స్వాధీనం చేసిఉన్నారు కాని ఫలసాయం లేనిచెట్లు యీ తోపు పోరంబోకులలో ఉన్నవి. ఆ పంచాయితీల సర్పంచ్ ఫలసాయం లేని ఆ చెట్లను చూస్తూ ఉండాలి కాని, వాటిని తొలగించి, వాటిస్థానే వేరే ఫల సాయం ఇచ్చే చెట్లను నాటటానికి వారికి ఎలాంటి అధికారం లేకుండా ఉండి, అందువల్ల ఆ చెట్లను తొలగించి, వెంటనే ఆ భూములను లీజ్ వద్దతికైవా ఇచ్చి, దానిలో ఆదాయం రాబట్టటానికి ఇతర మార్గాలు ఆలోచించటానికి ఆ పంచాయితీల సర్పంచ్‌కు అధికారం ఇవ్వాలని నేను అనుకొంటున్నాను. ప్రతి క్లాసుతో ప్రైవేటుమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ ఉన్నవి హెల్త్ ఇన్స్పెక్టర్స్ ఆ హెల్త్ సెంటర్స్ లోఫీ ఉంటున్నారు. హెల్త్ సెంటర్స్ మారుమూల ప్రదేశాలలో, కమ్యూనిటీ వర్క్స్ లేని ప్రదేశాలతో ఉంటున్నవి గ్రామాలలో కలరా, మశూచి వచ్చినపుడు వారికి ఇన్‌ఫర్మేషన్ పంపించాలంటే, కనీసం రెండు మూడు రోజులతోపల ఆ ఇన్‌ఫర్మేషన్ అందటం కష్టంగా ఉన్నది. కనుక యీ హెల్త్ ఇన్స్పెక్టర్స్

క్లాక్ పాడ్ క్యార్టర్స్ లో ఉండేటట్లు సూచన చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను ఓరియంటేషన్ ఆఫ్ కేంప్-ఫామిలీ ప్లానింగ్ విషయమై డబ్బు ఫిబ్రవరి నెలలో శాంక్షన్ చేస్తున్నారు దానిని మార్చిలోవల ఖర్చు పెట్టాలనేది అందరికీ తెలిసినదే. ఫిబ్రవరిలో శాంక్షన్ ఇచ్చి మార్చిలో ఖర్చు పెట్టమంటే అది ఎట్లా సాధ్యమవుతుందో అర్థం కాకుండా ఉంది ఫామిలీ ప్లానింగ్ విషయంలో ప్రజల సహకారము, నాన్ అఫీషియల్స్ సహకారము చాలా కావాలి. ఈ కేంప్ లు రన్ చేసి, ప్రజలకు నచ్చచెప్పటానికి డాక్టర్ అనేక విధాల తంటాలు పడవలసి వస్తున్నది మార్చినెలలో ఎం ఎల్.పిలు, పురప్రముఖులు సాధారణంగా మైదరాబాద్ లో ఉంటారు. ఫిబ్రవరిలో శాంక్షన్ చేసి మార్చిలో ఖర్చు పెట్టాలంటే అది జరగని విషయము ఒకవేళ ఆ డబ్బు డాక్టర్ డ్రా చేసినా అవి కాగితాలమీద వ్రాసుకోవాలి తప్ప యాక్చువల్ గా జరిగే పని ఉండదు. కాబట్టి సంవత్సరం మొదలే శాంక్షన్ చేసి ఆ పనులు చేయించటం మంచిది. అక్కడ పల్లె ప్రజలకు దానిని కన్ వెన్స్ చేయాలంటే టైమ్ కూడా తీసుకొంటుంది. క్లాకుల పునర్విభజన తర్వాత, యీ క్లాకుల విస్తీర్ణము ఎక్కువ అయినది. సమీతులలో 200 లీటర్స్ పెట్రోలు మాత్రమే వాడాలని రిస్ట్రిక్టు చేశారు. ఇది చాలా అన్యాయము కారణం ఏమిటంటే, సమీతుల ఏరియా ఎక్కువైనది. బాధ్యతలు పెరిగాయి. అటువంటి పరిస్థితిలో పెట్రోలు రిస్ట్రిక్టు చేస్తే కష్టము. ఉదాహరణకు మా ఉదయగిరినుండి 60 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న నెల్లూరుకు-శీపు ట్రబుల్ ఇచ్చి, వర్క్ షాప్ కు తీసుకుపోవాలంటే, పోయిరావటానికి 60 లీటర్ల పెట్రోలు అయి పోతుంది మిగతా 140 లీటర్స్ చాలదు కాబట్టి దానినికూడా మీరు సవరించాలని మనవి చేస్తున్నాను

(శ్రీ కె అప్పారావు (కైకలూరు) : అధ్యక్షా, ఈ పంచాయితీ రాజ్య డిమాండ్ ను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకొన్నాను. మంత్రిగారు అన్ని విషయాలు వివరించారు అందులో ఇరెగ్యులారిటీస్ ఉంటున్నవని మిత్రులు కొందరు చెప్పారు అయితే మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోట్ లో సేఫ్ గార్డుస్ ఎగెనెస్ట్ పాసిబుల్ క్లమిషన్, ఆఫ్ ఇరెగ్యులారిటీస్ కు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నామని కూడా అన్నారు. అంతేకాకుండా, యీ సేఫ్ గార్డుస్ విషయంలో యీ ఇన్ సెంటివ్స్ ఏర్పాటుచేసే విషయంలో ఇటీవల స్టేట్ మినిస్టర్స్ తో ఢిల్లీలో ఒక సమావేశం జరిగిందని, యీ యామ్యువల్ కాన్ ఫరెన్స్ ఇచ్చిన రికమెండేషన్స్ ఆలోచనలో ఉన్నవని, కొన్ని ఇదివరకే అమలులో ఉన్నవని కూడా చెప్పారు. అంతే రికమెండేషన్స్ అన్నీ వివరంగా మనముందు పెట్టలేదు, అఫ్ దయచేయించవలసిందని వ్హారివి నేను

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

537

కోరుతున్నాను. కొంతమంది మిత్రులు ఎన్నికల విషయం మాట్లాడారు ఇటీవల చాలా పెద్దఎత్తున జిల్లా పరిషత్ లకు, పంచాయితీ సమితులకు ఎన్నికలు జరిగినవి. పూర్వం లార్డుస్ కొంతమంది అందులో ప్రవేశించారని, చిత్తుచిత్తుగా వోడి పోయినవారంతా జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ అయినారని, ఎం.ఎల్ పలుగా వోడి పోయినవారంతా దొడ్డిదారిన దీంట్లో ప్రవేశించారని కొంతమంది మిత్రులు చెప్పటం జరిగింది. అయితే అది న్యాయంకాదని మనవి చేస్తున్నాను, ఎక్ సెషన్స్ ఎప్పుడూ ఉంటాయి. వీటికి డైరెక్ట్ ఎలక్షన్స్ కావాలనే విషయం ఇదివరకు అనేకసార్లు మనం చర్చించుకోవటం జరిగింది డైరెక్ట్ ఎలక్షన్స్ శాసన సభలకు, పార్లమెంటుకు జరుగుతున్నవి క్రింద అట్టడుగున ఉన్న పంచాయితీలకు డైరెక్ట్ ఎలక్షన్ విధానంలోనే వార్డులలో ఎలక్షన్స్ జరుగుతున్నవి శాసనసభ, పార్లమెంటు ఎన్నికలతోకాటు సైమల్ టేనియస్ గా యీ వ్యవస్థలకుకూడ ఎన్నికలు జరపాలి అనటంలో కొంత అర్థం ఉన్నది కాని ఇన్ డైరెక్ట్ ఎలక్షన్స్ మంచివి కావని చెప్పటం సమంజసం కాదు మనం వొక కొత్త విధానం అమలు జరుపు తున్నాము. ఇది ఐదారు సంవత్సరాలనుండి జయప్రదంగా జరుగుతున్నది అయితే కొందరు కాంగ్రెసువారుకానీండి, అపోజిషన్ మిత్రులుకానీండి నా సమితిలో ఇట్లా జరిగింది, నా పంచాయితీలో ఇట్లా జరిగింది అని చెప్పిన విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని మొత్తం విధానం సరికాదని అనటం న్యాయంకాదు. ఈనాడు వార్డులలో పార్టీలతో నిమిత్తంలేకుండా ఎలక్షన్స్ జరపటానికి ముఖం ఇవకాశాలు ఇచ్చాము కొన్ని పోరాటాలు జరుగుతున్నాయి ఆ కొత్తరకపు పోరాటాలయొక్క అనుభవాన్నిబట్టి మనం చూసినట్లయితే, నెనుకబడ్డ కులాలు, మారిజనులు కూడ అనేక గ్రామాలలో అధ్యక్షులై నారని, స్త్రీలు అధ్యక్షులై నారని, సమాజంలో అట్టడుగున ఉన్నవారు - డైరెక్ట్ ఎలక్షన్స్ లో రాలేనివారు, ఆ వ్యయప్రయాసలు భరించలేనివారు, ఆ భారమైన కార్యక్రమంలో పాల్గొన లేనివారు - అటువంటివారికి యీ ఇన్ డైరెక్ట్ ఎలక్షన్స్ వల్ల రావటానికి ఆవకాశం కలిగిందని మనకందరికీ తెలుసు. అక్కడక్కడ ఎరువులు సక్రమంగా పంచబడటం లేదని సమితులలో ఏవో జరుగుతున్నాయని చెప్పారు మా జిల్లా పరిషత్ లో ఇది చర్చకు వచ్చింది. ఆకుమళ్ళకు విత్తనాలు ఎంతఅయితే వేశారో, ఆ దామాషాలో వారికి యెంత భూవసతి ఉందో ఆ దామాషాలో అక్కడ ఉన్నటువంటి ఎ ఫిల్ డబ్ల్యూస్., బి.డి.ఐ. డిమాన్ స్ట్రీటర్స్ పంచటం జరుగుతున్నది. ఈమధ్య మా జిల్లా పరిషత్ వారు వొక సూచన చేశారు. రైతులకు నిత్యఅవసరమైన వస్తువులు ఎండ్రోడ్స్ కానీండి, ఇంకా కొన్ని కొన్ని ఎరువులు బాగా అందుబాటుగా మనం

తయారుచేసుకోవడానికి వీలైన ఎరువులు కొన్ని ఉన్నవి. అటువంటి ఎరువులు ఎండ్రీన్ మొదలైనవి రైతులకు నిత్యావసరమైనవి మేమే (జిల్లా పరిషత్ యే) టేకప్ చేస్తామనే విషయంగా ప్రభుత్వానికి వ్రాసివున్నారు. అటువంటివాటి విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించవలసిందని కోరుతున్నాను సమితి level లో గాని, పరిషత్ level లో గాని వారు maintain చేస్తున్నటువంటి కచ్చారోడ్డు 28,500 మైళ్లు roads వేసి ఉన్నాము అని మంత్రిగారు వారి నివేదికలో చెప్పారు నిజమే చక్కగా ఉత్సాహంతో గ్రామస్థులు ముందుకు వచ్చి, శ్రమ దానంచేసి రోడ్లు వేస్తున్నమాట నిజమే ఎక్కడైతే Road Transport బస్సులు తిరుగుతున్నాయో ఆ రోడ్లు కొన్ని జిల్లా పరిషత్లు maintain చేస్తున్నప్పటికీకూడ అవి చాల శోచనీయమైన, అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులలో ఉన్నాయి. అటువంటి roads ను highways తీసుకోవటానికి పంచాయితీరాజ్ వారు ప్రయత్నించేస్తే బాగా ఉంటుంది. ఇంకా చాల విషయాలు చెప్పవలసి ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా protected water supply, rural water supply విషయంలో కూడ మంత్రిగారు శ్రద్ధవహించి యీ ప్రణాళికాంతంలోనే వాటిని పూర్తి చేస్తాము అనడం ముదావహం ఇంక అవకాశం యెక్కువ లేనందువల్ల చెప్పలేక విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. రామచంద్రారెడ్డి (పర్లి) అధ్యక్షా, పంచాయితీ రాజ్ మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన demands ను బలపరుస్తున్నాను పంచాయితీ రాజ్యం సక్రమంగా ఏ ప్రోత్సాహంతో అయితే జరగవలెనో అంత ప్రోత్సాహకరంగా లేదని అనుకుంటున్నాను ఇంకా సక్రమమైన పద్ధతిలో నడిచేందుకొరకై కొన్ని సూచనలు తెలుపదలచుకొన్నాను పంచాయితీ రాజ్యం సక్రమంగా నడవడానికి schemes, plans మన ప్రభుత్వం ఏర్పరచినవన్నీ సక్రమంగా ఉన్నవి అనే విషయం నిర్వివాదమైన విషయం అని మనకు తెలుసు అయినా implementation stage వచ్చేవరకు అవి సక్రమమైన పద్ధతిలో జరగకపోవడం, ఆ తరువాత కొద్దిగా నిరుత్సాహం కలగడం జరుగుతున్నది అయితే దానికి రెండు కారణాలు మనవిచేస్తున్నాను ఒకటి official agency, యింకోకటి non-official agency రూపం రెండు సక్రమంగా పనిచేసినట్లు ఉంటే మనం అనుకొన్న కోరికలు సరిగా implement కాకపోయినా కాగలుగుతాయి. కాని అవి సక్రమంగా జరగడంలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. Non-official agency విషయాలు మనవిచేస్తాను. పిళ్లకు సత్యైశ education లేక, knowledge లేక మన స్కిమ్స్, plans, ఆ తరువాత కేటాయింపున budget వాళ్ళకు సక్రమ-

మైన పద్ధతిలో తెలవనందువలన, implementation stage కి వచ్చేవరకు అది కొనసాగకుండా పోతుంది. అయితే దానికొరకు మన ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించి రెండు training centres పెట్టారు ఒకటి గోపన్నపాలెంలో, రెండవది శివరాంపల్లిలో ఉండేవి అయితే అవి పాచ్చిస్తూ 8 centres ఏర్పరచుట కొరకు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసినది నాకు తెలిసినంతవరకు ఇదివరకు శివరాంపల్లి centre ఏదైతే ఉన్నదో సర్పంచ్ అయినా, ఉప సర్పంచ్ అయినా గాని training కొరకు depute జేయబడ్డవాళ్లు సక్రమంగా రాకుండా అక్కడ పని చేసే principal అయినా, lecturer అయినా దాదాపు 8 మాసాల వరకు ఏ training ఇవ్వకుండా ఉచితంగా వేతనాలు పొందిన విషయం ప్రభుత్వానికి గుర్తు ఉండవచ్చునని అనుకుంటున్నాను. 8 centres ఏర్పాటు చేసిన తరువాత non-officials వచ్చి తమపనులు, వ్యవసాయ పనులు అన్నీ వదులుకొని ఆ centres లో training పొంది దానితో లాభపడతారా అనే విషయం ఆలోచించాలి అదే కాకుండా ఇంకొకటి కూడ ఉన్నది. ప్రభుత్వం గ్రామ నాయకుల శిక్షణ శిబిరం ప్రతి పంచాయతీ సమితిలో నిర్వహించగా కొన్ని camps ఎర్పరుస్తున్నారు అవి కూడ సక్రమంగా నడవడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను పిటికి నేను ఒక సూచన చేస్తున్నాను యీ training centres ఏదైతే ఉన్నాయో అవి ఉప సర్పంచ్ లకైనా లేక సర్పంచ్ లకైనా ప్రతి బ్లాక్ లో District Panchayat Officer, Extension Officer అదే కాకుండా ఇంకేమీనైనా ఈ Act లోని విధానాలలో నిపుణులను కొంతమందిని ప్రతి పంచాయతీ సమితిలో ఏర్పరచినట్లు ఉంటే అది వారికి అందుబాటులో వుండి, సక్రమంగా నిర్వహించి వారికి అవసరమైన విషయాలు మనం training ఇవ్వగలుగుతాము అనుకుంటాను. అంతే కాకుండా పంచాయతీ సభ్యులకు 3, 4 గ్రామాలు ఒక group గా ఏర్పరచి extension officer, B. D. O. తప్పనిసరిగా పరిచాయతీ విధులను, యీ కార్యక్రమాలను బోధించేదానికొరకు ఒక programme ఏర్పరచినట్లు ఉంటే అది సక్రమంగా జరుగగలదని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామ నాయకుల శిక్షణ శిబిరములు ఏదైతే నడుపుతున్నారో అవి కూడ సక్రమ పద్ధతిలో నడవవు. ఎందుకొరకంటే కేవలం ఎక్స్ పేన్షన్ ఆఫీసర్లే ఆ camps నడుపుతున్నారు. ఆ subject లో నిపుణులు అందులో పాల్గొని చెప్పరో అంత వరకు ఆ కార్యక్రమం చక్కగా నిర్వహించబడదని మనవి చేస్తున్నాను. సామాన్యంగా ఈ Extension Officers V L T. Camps లో పాల్గొంటున్నారో వారికి ఆ గ్రామ భాష, తెలుగు సక్రమంగా రాక ఆ camps failure

అవుతున్నవని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లా కాకుండా District Officers ను involve చేసి లేక కొంతమంది నిపుణులు అందులో పాల్గొని ఈ camps సక్రమంగా నడిచినట్లు ఉంటే ఈ non-officials కు సక్రమంగా బోధ చేసినట్లు ఉంటే ఈ programme జయప్రదం కాగలదని నేను మనవిచేస్తున్నాను ప్రభుత్వ agency విషయం కూడ చెప్పవలసి ఉన్నది చాలమంది extension officers, B.D.Os. ఈ పంచాయతీ రాజ్, decentralization programme లో విశ్వాసం, భక్తి పడి లేనటువంటి ఉద్యోగులు ఉన్నారు. వాళ్లు పోయి గ్రామాలలో ఏ కార్యక్రమాలు జరపకుండా 30 రోజులుగడిపి, వేతనాలు తెచ్చుకొనే ప్రయత్నం తప్పితే యింకొకటి లేదు కావున ఈ పంచాయతీ రాజ్ institutions లో పనిచేసే వారు, ఉద్యోగులు గ్రామాలలో పనిచేసే ఆ inclination ఉండి sincere గా పనిచేసే వాళ్లను బాగా scrutiny చేసి ఎంతవరకైతే నియమించమో అంతవరకు అది సక్రమంగా జరగదు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రెండు సక్రమంగా జరిగినట్లు ఉంటే ఈ కార్యక్రమం జరుగుతుంది Works లో uniformity contribution ఏర్పాటు చేసినట్లు ఉంటే అది సక్రమంగా జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను కొన్ని 50%, కొన్ని $\frac{1}{4}$ కొన్ని $\frac{1}{2}$. Regional Fund ఉన్నట్లు ఉంటే 10% లేక కొన్ని contribution లేనివికూడ ఉన్నాయి. ఆ విధంగా ఉన్నట్లయితే యీ కార్యక్రమాలు సక్రమంగా జరగడం సాధ్యమయ్యేవనికాదు యీ contributionsలో uniformity ఉన్నట్లయితే యీ కార్యక్రమాలు జరుగుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. Primary Schools జిల్లా పరిషత్ schools విషయంలో చాల అపోహలు ఉన్నాయి. పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షులు అయితేనేమి, జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షులు అయితేనేమి transfers frequent గా చేస్తారని అపోహ ఉన్నది అయితే అది కొంతవరకు నిజం కాకపోవచ్చు అది అట్లా ఉండగా యీ primary schools పంచాయతీ సమితి, జిల్లా పరిషత్లకు ఉంటే చాల చికాకు, పెద్ద తలనొప్పిగా ఉన్నది. పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్ లేక జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ చాల సులభంగా approachable కాబట్టి వానారకంగా పైరవి చేసి teachers transfers చేయించుకొనడం వాళ్లకు తలనొప్పిగా ఉంటుంది. పంచాయతీ అధ్యక్షులైనా, జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ అయినా వెళ్లి వాటిని చూసి వాళ్లు అనుకొన్న report కావలసిన మార్పులు చేయించుకోగలుగుతారు కాబట్టి అది department కు ఉందితే బాగుంటుంది P.H.C. కూడ బ్లాక్ అధ్వర్యంలో ఉండకుండా కేవలం technical department అధ్వర్యంలో ఉంటేనే సక్రమంగా ఖని జరగగలదని మనవి

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

541

చేస్తూ నాకు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదములు చెబుతూ ముగిస్తున్నాను

శ్రీ పి శేషావతారం (నరసాపూర్) అధ్యక్షా, పంచాయతీ రాజ్ అనేది చాల పెద్ద విశాలమైన విషయం ఇలాంటి విషయాలు వచ్చినప్పుడు శాసనసభ్యులకు 5 నిమిషాలు అనేది న్యాయమైన విషయం కాదు అవసరం అయితే ఒక రోజు పొడిగించండి తప్ప 10 నిమిషములు తక్కువ కాకుండా సభ్యులకు సమయం ఇప్పించాలని మిమ్మల్ని, మీద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం, బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) అధ్యక్షా, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత మనదేశంలో ప్రజాప్రభుత్వం ఏర్పడింది. కేంద్రంలో పార్లమెంటు, రాష్ట్రాలలో శాసనసభలు ఏర్పడినవి. 5 సంవత్సరాలకొకసారి వోటు యిచ్చే అధికారంకూడా ప్రజలకు దొరికింది. ఐతే "Government of the people, for the people, by the people" అనే concept complete గా అమలు లోనికి రావడానికి దాని ప్రకారంగా అవకాశం దొరకలేదు. తరతరాలనుండి గ్రామప్రజల అభివృద్ధికి, గ్రామాల అభ్యున్నతికి పెద్దలు ఆలోచించారు మహాత్మా గాంధీగారు 'back to the villages' అన్నారు మన పెద్దలు నీ రాజగోపాలాచారిగారు 'పంచాయతీరాజ్ గ్రామ కల్యాణానికి ఒక మహాయజ్ఞం' అన్నారు. పెద్దలందరూ యిక్కడనే వుండడంవలన తరతరాల నుండి తెలంగాణాలో గ్రామాలు గాకుండా హైదరాబాద్ సీటీ మాత్రమే అభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చింది. పంచాయతీరాజ్ వచ్చిన తరువాతనే గ్రామీణులు వారికి కావలసిన వసతులు అడగడానికి, అది ఏర్పడడానికి అవకాశం కలిగిందని మనవి జేస్తున్నాను. ఇది కాంగ్రెసువారి అభివృద్ధికొరకు మాత్రమే ఏర్పడిందని అనడం న్యాయంకాదు. ఆ యా ప్రాంతాలలో యెవరు మెజారిటీలో వుంటే వారు వొచ్చారు. ఒక experimental stage లో యీనాడు పంచాయతీ రాజ్యం నడుస్తున్నది. ఇందులో కొన్ని యిబ్బందులు వుండవచ్చు ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తే వాటిని దూరం చేస్తుంది. ఈ సందర్భంలో నేను ఒక విషయం ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురాదలచు కున్నాను. ఈ పరిపాలన three tier system లో నడుస్తున్నది. అయితే జిల్లా పరిషత్తుకు మన State లో రావలసినంత ప్రాముఖ్యం రాలేదేమో అవిపిస్తున్నది. మహారాష్ట్రలో వలెనే యిక్కడకూడా దీనికి కొంత importance పెంచితే బాగుంటుందని మనవి జేస్తున్నాను. డిప్టీ ట్యు అగ్రికల్చర్ అఫీసర్, కో-ఆపరేషన్ అఫీసర్, వీరిద్దరూగాక, సర్వే డివిజన్, మైనర్ ఇత్రిగేషన్కు ప్రత్యేకంగా

పెట్టాలి అలాగే నానఫిషియల్స్, ఏ లెవుల్లో అయినప్పటికీ, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులు గాని, పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షులుగాని, డబ్బు డ్రా చేయడానికి, deal చేయడానికి అవకాశం, అధికారం లేవు పంచాయితీ కమిటీ లెవెల్లో కూడా అదేవిధంగా వుంటే జాగుంటుందని మనవి జేస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను నారాయణపేట పంచాయితీ సమితిలో పంపాడు సర్ పంచ్ గారు 8 వేల రూపాయలు తహసీల్లో డిపాజిట్ చేస్తే, ఆ pass book తహసీల్లోనే వుంచేశారు వారు—యింకొకవ్యక్తి, ప్రక్కగ్రామం సర్ పంచ్ గారు వేరే మార్గంద్వారా తహసీల్కు పోయి, యింకొక pass book issue చేయించుకుని అదే పేరుమీద ఆ మూడువేల రూపాయలు draw చేశారు. ఇది జూలైలో జరిగింది తెలియజేయబడింది ఇంతవరకు వారిపై చర్య తీసుకో లేదు. డిస్ట్రిక్టు పంచాయత్ ఆఫీసర్ పోయి యిన్ వెస్టిగేట్ చేసి, ఆ సర్ పంచ్ ను రిమూవ్ చేయాలి అని రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి పంపించాడు. Legal opinion తీసుకుంటే 'It is a fit case for prosecution' అన్నారు. ఎవరయితే యీవిధంగా చేశారో వారికే సబ్సిడీ వెల్కు డబ్బుకూడా దొరికిందని తెలుస్తున్నది ఇదంతా చేసిన ఆయన పంచాయితీ కమిటీ మీటింగ్ attend చేస్తున్నాడు. దీనివలన ఆ చుట్టుప్రక్కల వుండే పంచాయితీ సర్ పంచ్ లందరూ తమ డబ్బును మొత్తం draw చేసి పెట్టుకున్నారు సర్ పంచ్ డబ్బు draw చేసే విషయంలో వొక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరో, పంచాయితీ ఆఫీసరో, 3, 4 గ్రామాలకు కలిపి వొక ఆఫీసర్ ను పెట్టినట్లయితే ముందు ముందు యీవిధంగా జరుగకుండా వుంటుందని మనవి జేస్తున్నాను ప్రభుత్వం ఆవిధంగా చేస్తుందనే నమ్మకం నాకు ఉన్నది. పంచాయితీ కమిటీలకు మనం పర్సన్ల యిస్తున్నాం V Rs అక్కడ చేస్తున్నారు ప్రభుత్వంయొక్క వుద్దేశం అందులో యిన్ కంవెన్యెన్స్ అది పంచాయితీ కమిటీలకే రావాలని. కాని, ఆవిధంగా జరగడంలేదు. V R తన individual capacity తో ఆ పని చేసి లాభం వచ్చినా, నష్టంవచ్చినా తనే భరిస్తున్నాడు. ఆ విధంగా కాకుండా, ఆ లెక్కలన్నీ చూసుకుని లాభం వచ్చినా, నష్టం వచ్చినా కమిటీలు approve చేసుకుని జేస్తే సవ్యంగా ఉంటుందని మనవి జేస్తున్నాను. పోతే, యీసాడు జిల్లా పరిషత్తులో గాని, పంచాయితీ సమితులలోగాని ఎన్నో కమిటీ మీటింగులు జరుగుతున్నాయి. పోయిన నెలలో నేను లెక్కలు చూస్తే - ప్రైడరాజాడు, మెదక్ జిల్లాలకు వొక్కచే ఆయన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, ఇన్స్పెక్టర్, 16 కమిటీలు నిర్వహించ వలసివచ్చింది ఇది ఏవిధంగా వుంటుంది, కమిటీలుగాక ఆయనకు executive

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

543

work యింకా చాలా వుంటుంది అలాగే మన పంచాయితీ ఆఫీసులలో అగ్రి కల్చర్ ఆఫీసర్ కు, సూపర్ వైజర్ కు యెక్కువ ప్రాముఖ్యం యిచ్చి, కోఆపరేషన్, ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్ అని అనవసరంగా యిద్దరిద్దరిని సీనియర్ యిన్ స్పెక్టర్ అనీ ఎవరెవరినో పెట్టుకొనడం జరుగుతున్నది ఒక్క యెక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్ ను కోఆపరేషన్ కు, ఇండస్ట్రీస్ కు పెడితే సరిపోతుంది ఈనాడు మనం ప్రచారం ఎక్కువగా యిస్తున్నాం, targets achieve చేయాలని, ఇన్ని పొసైటీలు పెట్టాలని, యింత మెంబర్ షిప్ చెయ్యాలని ఆ విధంగా targets గనుక achieve గాకపోయినట్లయితే ప్రచారం మాత్రం మిగిలిపోయి, మనకు చెడ్డపేరు వస్తుంది, ఫెర్టిలైజర్ వాడండి, వాడండి అని ప్రచారం చేసిన తర్వాత చారికి మనం ఫెర్టిలైజర్ యివ్వలేకపోతే చెడ్డపేరు వస్తోంది. ఇప్పుడు ప్రచారం బాగా సాగుతున్నది ఇందులో మనకు నేర్చుకూడా వచ్చింది అందువలన ఇంతమంది యిక్కడ వుండవలసిన అవసరంలేదు

ఇక, అప్పులు యిచ్చే విషయం వుంది రైతులకు పంచాయితీ సమితుల నుండి యిస్తున్నాం తహసీలునుండి యిస్తున్నాం. కో-ఆపరేటివ్ నుండి యిస్తున్నాం, లాండ్ మార్బుగేజ్ బ్యాంక్ నుండి యిస్తున్నాం. ఇన్ని మార్గాలద్వారా యిస్తుండడంవలన ఆ details కూడా తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. రైతు ఎవరి వద్దనుండి యెంత తీసుకుంటున్నాడో తెలియదు, ఎవరెవరికి ఎంత ఇవ్వాలో తెలియదు అందువలన వాకే మార్గంద్వారా యీ అప్పులు రైతుకు అందజేస్తే ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి మేలు చేసినవారు అవుతారు ఆ విధంగా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈ రోజున పంచాయితీ కమిటీలకు ప్రాముఖ్యం ఇచ్చి పెంచుకుంటున్నాం. గ్రామంలో పురాతన కాలంనుండి వున్నవారు పశేల్ పట్వారీలు కాని, ఈ రోజున పంచాయితీలకు, పశేల్ పట్వారీలకు సమాత్రం పడడంలేదు దానివలన అనేక యిబ్బందులు వస్తున్నవి మహారాష్ట్రలో చేసిన విధంగా, యిక్కడకూడా పంచాయితీ కలెక్టర్స్ సర్వేయింగ్ చేయాలనిగాక, ఒక ఆఫీసర్ ను appoint చేసి వాడిద్వారా collect చేయించి, యీ పురాతనమైన పశేల్ పట్వారీలను అజాల్డ్ చేసినట్లయితే ప్రజా ప్రభుత్వానికి యెక్కువ దోహదం యిచ్చినట్లవుతుందని మనవి జేస్తున్నాను.

సర్వే డిపార్టుమెంటు వుంది, మైనర్ యిన్స్ట్రుమెంట్స్ విషయంలో చాలా డిలే జరుగుతున్నది. పంచాయితీరాజ్ డిపార్టుమెంటులో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకు

40, 50 లక్షలు, ఒక కోటి రూపాయలవరకు వున్నవారు అలాగే వున్న staff చేస్తూ పోవాలి. రెగ్యులర్ పి డబ్బు డి లో 30, 40 లక్షలకు వస్తే ఒక extra division ను sanction చేస్తున్నారు స్కూలు బిల్డింగ్సునుండి మైనర్ యిన్ రి గేషన్ పనులు, రోడ్లు, మొదలైన పనులు వారికి వుంటాయి. రోడ్డు రోలర్ మొదలైన మెషినరీ, తగినంత స్టాఫ్ లేక వారు యీ works చేబడితే క్వాలిటీ చెడిపోయి, జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయితీ సమితులకు చెడ్డపేరు వచ్చే ప్రమాదం వుంది. అందువలన P W D. మొరపైన డిపార్టుమెంటులో surplus గా వున్న మెషినరీ తీసుకువచ్చి, యిన్ని లక్షలు దాటితే యింతమంది అసిస్టెంటు యింజీ నీర్స్ తీసుకోవచ్చునని చెట్టి పని చేస్తే పని చురుకుగా, చక్కగా అవుతుంది, అలాగే మోలో staff ను, అవసరమైన మెషినరీని యిప్పించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని తమద్వారా కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె నరసయ్య (పొందూరు). అధ్యక్షా, పొందూరు బై ఎలక్షన్ లో నేను వచ్చిన తరువాత యీ శాసనసభలో నేను మాట్లాడడం ఇదే ప్రథమం. మాట్లాడడానికి అవకాశం యిచ్చిన తమను అభినందిస్తున్నాను సమాజాభివృద్ధి స్థానికాభివృద్ధి కార్యక్రమాల క్రింద రాష్ట్రం మొత్తంమైన ఖర్చు పెట్టుటకు రు. 8,49,50,000 లు డిమాండును గౌ. పంచాయితీ రాజ్ శాఖామంత్రిలు ప్రజాపెట్టిన డిమాండును నేను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు ప్రస్తావిస్తాను ఆంధ్రప్రదేశ్ విస్తీర్ణం చూస్తే లక్షపై చిల్లర మైళ్లు వుంది ఇం గ్లాండు తేళంకంటే పెద్దది జనాభా మూడున్నర కోట్లు వీరికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలు అభివృద్ధి చేయవలసిన ఆవశ్యకత వున్నప్పుడు ఈ డబ్బు చాల తక్కువ అనుకుంటాను దేశం స్వాతంత్ర్యం అయిన తరువాత సర్వసాధన సోప్రోత్సవం కోసం, సామ్యవాద సిద్ధాంతంతో ప్రణాళికా కార్యక్రమం నిర్ణయించుకొని ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిపై దేశ పురోభివృద్ధి సాధించడానికి నిర్ణయించుకున్నాము మన రాష్ట్ర పర్ కాపిటా ఇన్ కం చూస్తే ఏమీ పెరగలేదు. ఈ ఆధారం ఒక్క వ్యవసాయకంగా తప్ప ఇండస్ట్రియల్ గా గాని, ఇతరంగా గాని అభివృద్ధి పొందలేదని నా అభిప్రాయం సమాజాభివృద్ధి ప్రణాళికలు తయారు చేయడంలో చాల జాగ్రత్తగా చేయవలసిన ఆవశ్యకత వున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఒక ప్రక్క సముద్రం, ఇంకొక ప్రక్క కొండలు - ఈ మధ్య సారవంతమైన భూములు - మెట్టభూములు కూడ ఉన్నాయి. ఇచ్చాపురం నుంచి బందరు వరకు 800 మైళ్ళ విస్తీర్ణం గల సముద్రతీర పాంత ప్రజలు వున్నారు. వీరిని గురించి ఏమైనా సహాయం చేశామా అంటే ఎక్కడా లేదు. ఈ ప్రణాళికలన్నీ బ్రయ

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

545

బ్స్కు, పెడ్యూల్లు తరగతులవారికి, మధ్యన వున్న ప్రజలకు తప్ప - ఆరోగ్య కార్యక్రమాల కోసం కొంత సహాయం చేశాము గాని సక్రమమైన వద్దతితో లేదనే నా అభిప్రాయం పేదరికం ఉన్నదంటే - సముద్రతీర ప్రాంత ప్రజల గురించి ఆలోచిస్తే హృదయం కరిగిపోతుంది వారి స్థితిగతులు దైన్యంగా ఉన్నాయి కలరా, కరువు వుంది దేశంలో ఏమీ అభివృద్ధి కనిపించలేదని రుజువు చేయాలంటే సముద్రతీర ప్రాంత ప్రజల కష్టసుఖాలు చూస్తే నిరూపణ అవుతుంది వైద్య సహాయం లేదు ఇచ్చాపురం నుంచి బందరు వరకు వున్న కోట్లతో పిపుల్ ఎటువంటి నగ్నబ్రతుకుతో ఉన్నారో తెలియని విషయం కాదు సముద్ర తీరప్రాంత ప్రజలకు హాస్పిటల్ కనుపించడం లేదు బారువా వుంది అది ఇంతకు ముందు పోస్టు 1940 వ సంవత్సరం ఎల్.ఎఫ్ డిస్పెన్సరీ ఓపెన్ చేసి ..

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ఇచ్చాపురం, నరసన్నపేట రెండు చోట్ల గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్ వెంటనే కన్ వర్ట్ చేసినప్పటికీ పది వేల జనాభాతో కూడిన బారువాలో ముప్పది వేల ప్రజానీకం దైన్యస్థితిలో, దుర్భర స్థితిలోవుంటే ఫిషర్ మన్ కమ్యూనిటీకి మందులు సహాయం చేస్తున్న ఆస్పత్రిని ఎల్.ఎఫ్ డిస్పెన్సరీగా వుంచడం, గవర్నమెంటు డాక్టరును అపాయింట్ చేసికూడ అక్రద్ధ చేయడం విచారశరం గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్ పెట్టవలసిన అవసరం వున్నది. కళింగపట్టణం ప్రాంతంలో కూడా అక్కడి ప్రజలకు హాస్పిటల్ కు - జిల్లా పరిషత్తు ద్వారా అలాట్ చేసిన మొత్తం చాల తక్కువ. సముద్రతీర ప్రాంత ప్రజలకు తగు ప్రత్యేకావకాశాలు కల్పించవలసిన అవశ్యకత వున్నది హిల్ ట్రయిబ్స్ను, పెడ్యూల్లు వాడికి యిచ్చినప్పుడు ఫిషర్ మన్ కమ్యూనిటీకి కూడా మూడు మైళ్ల విస్తీర్ణముతో వుండే జనాభాకు ప్రత్యేకావకాశాలు కలగజేయడం చాల అవసరం దీనిని గురించి ప్రభుత్వం త్వరగా ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది గ్రామ పంచాయతీ కార్యక్రమాలు, సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, పమితి కార్యక్రమాలు వున్నాయి. వారిలో కొంత మూడి చతుష్టయ శాఖలవారు వారు ముందుకు రావడానికి అవకాశాలు చిక్కుకొన్నాయి. 20 ఫ్యామిలీ డాక్టర్లు, ఆరోగ్య కేంద్రాలు, ఇండస్ట్రిలు లేవు. సముద్రతీర ప్రజలకు - ఆ తృతికి అవకాశం - చేఫలుపట్టే వృత్తికి సహాయం చేయాలి. ఫిషర్ మన్ కమ్యూనిటీ గురించి తప్పనిసరిగా ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది ప్లానింగు సచివ్వి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మేజర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు లేవు. సంశ్కార ఒక్కటే మేజర్ ప్రాజెక్టు. దానిని గురించి పంశ్కారవద్ద

ముగా అరవడమే అనుకుంటాను ఎలుగెత్తి కేక వేయడంలోనే వున్నది. మీడియం ప్రాజెక్టులలో నారాయణపురం, వైడిగాం ప్రాజెక్టులు రెండుకూడ రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో తయారై నాయి. కాని మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రావలసిన పంశధార, పనసనందివాడ, గొట్టి ప్రాజెక్టులు నాలుగవ ప్రణాళికలో వస్తున్నాయి పనసనందివాడ ప్రాజెక్టుకు ఎస్టి మేల్స్ తయారైనవి. రిగి లక్షల పై చిల్లర డబ్బుకూడ నిర్ణయింపబడింది నారాయణపురం ప్రాజెక్టు ఫౌండేషన్ కూడ వేశారు. ఇంతవరకు ప్రారంభించలేదు. ఇది విచారకరమైన విషయం ఇచ్చాపురం పంశధార ప్రాజెక్టు అవసరం చాలకాలం నుంచి ఆడిటెషన్ జరుగుతోంది. మూడవ ప్రణాళిక ఆఖరులో అయినా ప్రారంభించేటట్టు చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను గ్రామ పంచాయతులు, సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు వున్నాయి డెమోక్రసీలో గ్రామ పంచాయతీలు ఏర్పాటు చేసుకున్నాము గ్రామ పంచాయతీలలో కొంతమంది ప్రమాదాలు తెస్తున్నారనీ, దానివల్ల డెమోక్రసీ దెబ్బతింటోందని చెప్పారు డెమోక్రసీలో ప్రజాభిప్రాయం తప్ప ఇంకేమీ లేదు. ఇందులో విద్యావిషయకంగా, ఆర్థికంగా ప్రోత్సాహం యివ్వవలసిన వర్గాలు షెడ్యూల్డ్ తరగతులవారు, ట్రయిబ్స్ - ఫిషర్ మన్ ఎలక్షన్స్ గురించి నేను ఘోషించవలసిన అవసరం లేదు డెమోక్రసీలో సమర్థత అవసరం. పార్టీ కట్టు బాటునను విద్య చదువుకున్నవాడు, చదువుకోనివాడూ అనే అభిప్రాయం ఉండదు. రాజ్యాంగంలో scheduled castes, scheduled tribes కు ప్రత్యేక అవకాశాలు ఇచ్చివున్నారు దానిపై ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించవలసి ఉంటుంది. ఆ విధంగా అయితే కొంతకాలానికి అయినా డెమోక్రసీలో అవకాశం కలుగుతుందని ఉద్దేశం దానిపై వేరువేరు అభిప్రాయాలు తెలియజేయడం మంచిది కాదు. గ్రామ పంచాయతీలు గ్రామ కార్యక్రమాలు నిర్వహించడానికి సమర్థమైన ప్రెసిడెంట్లు కావాలి. అక్కడ అనేకమైన అవకాశాలు చేస్తున్నారని చెప్పారు. మెజార్టీ voice తో అక్కడ పోతూంటుంది. అక్కడ కొన్ని లోపాలున్నాయి. ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి అక్కడ ఒక S. E. O. ఉంటూ మరి కొంతమంది డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్స్ ఉండేవారు. దేనికది సవరేట్ గా ఉండేది. ఇప్పుడు merger అయినది ఇదివరలో ఇన్ స్పెక్టర్ తన అభిప్రాయం తాను ఇవ్వడానికి వీలుగా ఉండేది. ఇప్పుడు merger అయిన తరువాత సమితి ప్రెసిడెంట్లు ఏమిచెబితే ఇన్ స్పెక్టర్ అది ప్రాయడమే కాని వ్యతిరేకంగా వ్రాస్తే ఏమి ప్రమాదాలు వస్తాయో, ఇన్ స్పెక్టర్ అసమర్థుడని ప్రాయడానికి అవకాశం ఉంటుందని భయపడుతున్నాడు. సమితి లెవెలులో ఉన్న ఇన్ స్పెక్టర్లకు సమితి క్రిందనే డెబ్బ

కుండా ఇంతకుముందు డిపార్టుమెంటు ఇన్‌స్పెక్టర్లు ఉన్నట్లే S E Os ఇన్‌స్పెక్టర్లు వేరుగా ఉండేటట్లు చూడాలి వందలకొలది ఉన్న ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ జేల సంఖ్యలోనికి వచ్చాయి పీటినన్నింటిని ఒక్క D E. O మాత్రమే చూడవలెననడం కష్టసాధ్యమైన విషయం అడ్మినిస్ట్రేషన్ సక్రమంగా ఉండదు అందుచేత ప్రత్యేకమైన D E. O. అవసరమని తలుస్తాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎమ్ లక్ష్మణస్వామి : అధ్యక్షా, పంచాయితీరాజ్ డిమాండుమీద తెండు రోజుల చర్చ జరిగింది ఇరువైపులా తమ అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చడం జరిగింది. ఈ అభిప్రాయాలన్నీ క్రోడీకరించి చూచినట్లయితే మొత్తంమీద యీ డిపార్టుమెంటు తన కార్యకలాపాలలో జయప్రదం కావడంలేదని దానికి ప్రజామోదం పొందలేదని, చెప్పినంతగా ప్రచారం ఉన్నంతగా కార్యక్రమాలు నెరవేరలేదని అర్థం అవుతుంది దీనినే కొంతమంది సభ్యులు స్పష్టంగా చెప్పారు కాంగ్రెసు benches నుంచి ఒక సభ్యుడు మాట్లాడుతూ దానిని పంచాయితీ రాజ్ అనడంకంటే వ్యూహాత్మకంగా అనడం మంచిదని అన్నారు. ఆయన చెప్పిన విషయం యథార్థమైన విషయం. ఈ కార్యక్రమాలన్నీ పోల్చిచూస్తే ఎవరికి ఉపయోగం జరుగుతున్నది అనే విషయం చాలామంది సభ్యులు చర్చించారు. ఎవరికి ఆర్థిక స్థిమత ఉన్నదో, యెవరు తాము స్వంతంగా ఆర్థికంగా ఆధారపడడానికి అవకాశం ఉన్నదో అలాంటివారికే సబ్సిడీ రూపంలోనో, లోన్స్ రూపంలోనో మరొక రకంగానో వారు ఉపయోగించుకొని తమ ఆర్థిక పరిస్థితులను చక్క చేసుకోడానికి ప్రధానంగా ఈ ఆర్థిక కార్యక్రమాలు ఉపయోగపడుతున్నాయి కాని యెక్కువ జనాభాగా ఉన్న వ్యవసాయ కూలీలకు గాని, హరిజనులకు గాని వారి ప్రయోజనాలను కాపాడడంలో దాని పాత్ర తక్కువగానే ఉందని స్పష్టం అవుతూనే ఉంది హరిజనులకు ముఖ్యంగా కావలసినది వారి ఇంట్ల సమస్య దానిని పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు చూస్తే ప్రతి సంవత్సరం కొద్ది అక్షలు మాత్రమే దానికి కేటాయించడం జరుగుతోంది. దానివల్ల సమస్య పరిష్కారం కావడంలేదు నాలుగవ ప్రణాళికలోనికి వచ్చే సంవత్సరం ప్రవేశిస్తున్నాము. ఇందులో ఇంట్ల స్థలాలకు ప్రత్యేకంగా కేటాయించులేవీ కనిపించడం లేదు. ఈ సమస్య పరిష్కారం అయిపోయిందని ప్రభుత్వ ఉద్దేశమా? ఏ రకంగా పరిష్కారం చేస్తారు? ఎక్కువమంది ప్రజలకు ఉపయోగించే సమస్యను నిర్లక్ష్యం చేయడంవల్ల ఈ డిపార్టుమెంటు చేయగలిగిన ఉపయోగం యేమిటి అనేది

ప్రధానంగా ఆలోచించవలసిన విషయం. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు దీనిని గురించి చెబుతూ ఇది నిజంగా పంచాయతీ రాజ్యం అన్నారు అంటే తగాదాల రాజ్యం అన్నమాట. సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అనేక అభిప్రాయాలు చూస్తే దానిని ఇంకొక రకంగా చెప్పడం వాస్తవానికి అనుగుణంగా ఉంటుందని నా ఉద్దేశం. ఒకే గ్రామంలో యెక్కువమందికి సబ్సిడీ బావులను ఇచ్చారని వొక వ్యక్తికి విత్తనాలకు సంబంధించినవి కట్టబెట్టడం జరిగిందని ఒక గ్రామానికి కావలసిన పద్ధతిలో చేసుకోడానికి పూనుకొంటున్నారని యెవరు అధికారంలో కూర్చుంటున్నారో వారు తమ అవసరాలకు, తమ గ్రూపు అవసరాలకు ఉపయోగించుకుంటున్నారని ఉటువంటి విమర్శలన్నీ వచ్చాయి దీనిని పంచాయతీ రాజ్యం అనడంకంటే పక్షపాత రాజ్యం అంటే మేలుగా ఉంటుందని గత ఎసిమిడి సంవత్సరముల చరిత్ర మనకు స్పష్టం చేస్తున్నదని చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. గత స్తంభశ్రవణం వచ్చిన ప్రధానమైన మార్పు రిడిలిమిటెషన్ దానివల్ల బ్లాకులు పునర్నిర్మాణం చేయడం, దానివల్ల కొన్ని ఉపయోగాలు, కొన్ని మార్పులు జరిగాయని యెన్నికలు జరిపామవి అనేక విషయాలు చెప్పారు. వివరాలలోనికి నేను పోవడంలేదు. ఇంతకుముందు లేని కొన్ని క్రొత్త సమస్యలు చొప్పించబడ్డాయని ఇక్కడ గుర్తించడం అవసరం. ఇంతకుముందు ఒక బ్లాకుకు 60 వేల జనాభా ప్రాతిపదికగా ఉన్నది పునర్విభజించిన బ్లాకులకు ప్రాతిపదిక ఏమిటి? 170 వేలు జనాభా గలిగిన గుడివాడ తాలూకా నంతను వొకే బ్లాకు ఎందుకు చేశారు? ఇందులో రాజకీయమైన ఆలోచన లేదా అని అడుగుతున్నాను. విజయవాడ తాలూకా ఇదివరకు మూడు బ్లాకులుగా ఉంటే దానిని రెండుగా విభజించేటప్పుడు తూర్పును వొక భాగంగాను, పడమరను వొక భాగంగాను చేస్తే సుమారుగా జనాభా సరిపోతుంది ఒకటి 114 వేలు, మరొకటి 117 వేలు ఉంటుంది. ఆ రకంగా చేయకుండా అందుకు భిన్నంగా ఏడు గ్రామాలను అదనంగా కలిపి బ్లాక్కుగా విభజించడం జరిగింది. రూల్స్ interpret చేయడంలోను, అమలు చేయడంలోను రాజకీయమైన ఆలోచన సహజంగానే వస్తోంది. పంచాయతీ సమితి headquarters యొక్క పెడతారనేదానిపై అక్కడ ప్రభుత్వ స్థలాలు లేకపోతే headquarters ఉన్న గ్రామాలవారు అయిదు ఎకరాల స్థలం ఇవ్వాలని రూలు చేశారు. ఒక పెద్ద సంస్థ నడిపేటప్పుడు గ్రామంలో అయిదు యెకరాల స్థలం ఇస్తేనే అక్కడ headquarters పెడతామంటే, కూడలిగా ఉన్న గ్రామాన్ని కాదని యెవరైనా మహానుభావుడు మారుమూల ఉన్న గ్రామంలో అయిదు యెకరాలు ఇస్తే అక్కడ headquarters పెట్టడానికి

సిద్ధంగా ఉన్నారా అని అడుగవలసివస్తుంది మా సమితికి సంబంధించినంతవరకు కంకిపాడును headquarters గా ఆమోదించారు ఆ గ్రామంలో అయిదెకరాలు ఇస్తారా, headquarters తరలించమంటారా అని ఆయుధం ఎక్కుపెట్టి చూపిస్తున్నారు Primary Health Centres గురించి కొంతమంది చెప్పారు సమితిలో అందరికీ ఉపయోగపడాలనే గదా ఉద్దేశం! ఒక గ్రామంకోసమే ఉద్దేశించబడలేదు కదా! వాటిని మారుమూల గ్రామాలలో పెట్టడంవల్ల, అటువంటి నిర్ణయాలు చేయడంవల్ల వొక పరిస్థితి వస్తోంది ఏవయితే రెండు ముఖ్యమైన సమితులకు ఆధికారం ఇచ్చారో ఆ రెండింటిలోకూడా పెట్టిన పద్ధతులు, పద్ధతులు ఏమిటంటే పాక్షికమైన నిర్ణయం చేయడానికి మాత్రం దారి తీస్తుంది. అందువల్ల మిగతా విషయాలు పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు మూడు విధానాలు సమితి, పంచాయత్, పరిషత్తు, యీ మూడింటిని కలిపికదా మనం పంచాయతీ రాజ్యం అని చెప్పకునేది జిల్లా పరిషత్తు యీ రోజు ఆలోచించే పద్ధతిలో చేసే పనులలో ప్రధానమైనవి రెండేకదా, రహదారులు, సెకెండరీ యెడ్యుకేషన్ మిగతా distributing agency గా మాత్రమే జిల్లా పరిషత్తు వనిజేస్తున్నది అయితే యే జిల్లా పరిషత్తుకై నా జిల్లాలో ప్రధానమైన రహదారులు పూర్తి జేయడానికి 'వొక స్కీముందా? ముఖ్యంగా మా జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు కృష్ణాజిల్లాలో అలాంటి స్కీము నేను చూడలేదు కాని యేదో అక్కడ పరిస్థితులనుబట్టి ఆ సమితిలో వచ్చే అవసరాలనుబట్టి రెండు గ్రామాలకు సంబంధించిన రోడ్డు ఒక సమితి నుంచి వొక సమితికి ముఖ్యరోడ్డు కాకుండా అవసరాలనుబట్టి దానిని ఆమోదించి నట్లు లిస్టులో చూపించడం, కృషి చేయడం అనే పద్ధతి గతంనుంచి జరుగుతూ వచ్చింది అందువల్ల అలాంటిది కాకుండా దీనిలో మార్పు తీసుకురావాలని మా జిల్లా పరిషత్తు ఆలోచిస్తున్నది. అయితే దీనిలో వచ్చిన సమస్య మాష్టరు ప్లాను తయారుచేసి పెట్టారు ఎవరు తయారుచేసినది? ఏమయినా కృషిచేసి తొందరగా చర్చించి నలుగురికి అవకాశం యిచ్చి తయారైనవా? ఆఫీసర్లు తయారుచేయడం. రోడ్డుగురించి 20 సంవత్సరాల ప్రణాళిక ఉంది. మాజిల్లాలో హాలంగడ పంచవత్స ప్రణాళికలో యేమి చేర్చాలని అభిప్రాయం చెప్పాలంటూ Chief Engineer దగ్గరనుంచి instructions కూడా వచ్చినవి. 20 సంవత్సరాల ప్రణాళిక యేదయితే ఉందో వొకటి, రెండు places గురించి లిస్టు పంపించారు. అభిప్రాయము అడిగారు. పైనూచన ఆ రకంగా ఉంది. లిస్టు పరిశీలించి చూస్తే వొకటి రెండు places లో మారుమూల గ్రామాలలో చిన్నచిన్న రోడ్లు అప్రాముఖ్యమైనవి దానిలో ఉన్నాయి. అవి పూర్తయితే జిల్లా

communications సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా? కాదే అలాంటప్పుడు మాష్టర్ ప్లానుయొక్క ఉపయోగం యేమిటి? దానిని మార్చడానికి జిల్లా పరిషత్తుకి అధికారం ఉందా లేదా అనే విషయం చర్చించి ఉండనుకుని వేరే ప్రతిపాదనలు పంపాలని తీర్మానం చేసి పంపడం జరిగింది. మీరు చేసే నిర్ణయాలు యీ హద్దులు దాటకూడదని చెప్పడంలో జిల్లాకు చేయవలసిన సర్వీసు జిల్లా పరిషత్తుకి అవకాశం లేకుండా చేయడం జరిగింది, అలాగే సమితి విషయంలో కూడా సమితి యేరియాలో కమ్యూనికేషన్సు చూడాలికదా. సమితి మొత్తం దృష్ట్యా కాకుండా ఆ ప్లాను అడ్డం వస్తుంది అలాగే ఉయ్యూరు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ యేరియాలో మాష్టరు ప్లాను యెవరు తయారు చేశారో తెలియదు. ఎక్కడో కొన్ని గ్రామాలకు సంబంధించిన చిన్న చిన్న రోడ్లు దానిలో ఉన్నాయి. ముఖ్యమైన గ్రామాలు, చాలా అవసరమైన గ్రామాలు, ఫ్యాక్టరీకి సర్వీసు చేసే గ్రామాలు sugarcane వేసే గ్రామాలు దానిలో include కాలేదు అని చేర్పించాలంటే చిక్కులు, ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. దానిని అదనంగా చేర్చాలని గవర్నమెంటు నుంచి instructions వచ్చినప్పటికీ కూడా గత సంవత్సరం effective చర్యలు తీసుకోలేదని చెప్పవలసి ఉన్నది అలాగే పంచాయతీల విషయం మనం చూసినట్లయితే క్రొత్త ప్రతిపాదన Group Executive Officers అనేది తీసుకొనిరావడం జరిగింది. అదివరకు Group Assistants ను వేళారుకదా. అది ఎంతవరకు జయప్రదమైనది, దానిని పరిశీలించాలి. Executive Officer ను వేస్తే వచ్చే సమస్య ఏమిటి? దీనిలో ఇదివరకులేని ద్వంద్వ అధికారాన్ని ప్రవేశ పెట్టారు దానిలో వచ్చిన సమస్య అదా తక్కువ staff కి ఎక్కువ ఖర్చవుతుందనే ప్రధానమైన విమర్శ వస్తుంది అన్నిచోట్ల విస్తరించేయడం జరుగుతూ ఉంది. ఎంతవరకు జయప్రదం అవుతుందో చూడాలి అతడు పాంచాలిలాగ పని చేయవలసిన పరిస్థితి ఉంది. నాలుగైదు పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లు ఇతనికి అధికార్లుగా అక్కడ ఉంటారు వారు చేసే నిర్ణయాలు అమలు జరుపవలసి వస్తుంది. అందువల్ల ఇలాంటి పరిస్థితులలో కొన్ని జిల్లాలలో అమలు జరిపి అక్కడ రిజల్టు చూసుకున్న తరువాత తక్కిన జిల్లాలలో introduce చేయడం మంచిదేమో. ఒకేసారి అమలు జరిపి ఫలితాలను గురించి పునరాలోచన చేయడం దానిని మార్పు చేసే పద్ధతికి దిగకుండా ఉండడం మంచిదని నా సలహా తరువాత రెండు ముఖ్యమైన విషయాలున్నాయి. ఇక్కడ పంచాయతీ సమితులకు, పంచాయతులకు ఫరిషత్తు చేసే సహాయం ప్రభుత్వం overall గా మానే దృష్టినిబట్టి ఉంటుంది. దిన్న మన మ్యూనిసిపాలిటీలమీద చర్చ జరిగినప్పుడు మ్యూనిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్సు

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

551

విషయంలో మ్యూనిసిపాలిటీస్ కి స్కీముల ప్రయోజనాలు వచ్చేటట్లుగా ఏర్పాట్లు చేశారని సంతృప్తి వెలిబుచ్చారు అలాగే నగరం విషయంలో అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం పూనుకున్నందుకు సంతృప్తి వెలిబుచ్చారు ఇలాంటి పెద్ద నగరాన్ని అభివృద్ధి పరచాలంటే రాష్ట్రప్రభుత్వం బడ్జెటుతో చేయడం చాలా నష్టకరమైన విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క సహాయంతో అభివృద్ధి చేయడానికి పూనుకోవడం అవసరం రాష్ట్రప్రభుత్వ బడ్జెటు ప్రధానముగా వినియోగించేటప్పుడు కొంత అంతకుముందు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వ నిర్ణయాల్లో ఆలోచనలలో కొంత rural bias తగ్గిపోతుందని చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది దీనికి headquarters hospitals విషయంలో ఇదివరకు 2 వేలకు పైగా beds ఉండాలని చేసిన నిర్ణయాలు 800 కి తగ్గించారు మూడవ ప్రణాళికలో చేయవలసిన దానికంటే Family Centres, రూరల్ పరియాస్ లో పాల్తు సర్వీసు చేసేవి యివేకదా, క్లాక్సులో యేర్పాటు చేయడంలో రెండవ ప్రణాళికలో 188 ప్రయిమరీ పాల్తు సెంటర్సు ఉంటే ఈ ప్రణాళికాంతానికి ఇప్పటికి మనకు కనిపించేవి 800 మాత్రమే అవుతున్నాయి నాలుగవ ప్రణాళికలో కాని ఈ మొత్తం ప్రయిమరీ పాల్తు సెంటర్సు యేర్పాటు చేయడం జరగదు. ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేయడంలో యేమి సబబుందని అడుగుతున్నాను. వాటిని తొందరగా విస్తృతంచేసి మొత్తం అన్ని క్లాక్సుకి మిగతా pattern of programme తోపాటు, staff pattern తో ఇదికూడా యెందుకు అమలు జరపకూడదు, ఎందుకు వాయిదా వేయిస్తున్నారనే విషయం గురించి ప్రశ్నించడం అప్రస్తుతం కాదని భావిస్తున్నాను. తరువాత రెండు ప్రధాన అంశాలకు సంబంధించినంతవరకు నాలుగవ ప్రణాళిక కేటాయింపులు కనిపించడంలేదు రూరలు వాటరు సప్లయ గురించి ఇప్పటికి మూడవ ప్రణాళికలోనే పూర్తి చేయడానికి ఒనరులు సేకరించామని చెబుతున్నారు. అయితే దీనితో పూర్తి అవుతుందా? పూర్తికాదని స్పష్టం అయినప్పుడు నాలుగవ ప్రణాళికలోకూడా రూరలు వాటరు సప్లయకి సంబంధించినవి ఒకటి, హరిజనుల houses కి యెక్కువ ఉండడానికి ప్రత్యేక కేటాయింపులు రావలసి ఉన్నది. దానిగురించి మినిష్టరుగారు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధతీసుకోవాలని నేను కొరకు కోరుకున్నాను. అలాగే మా వియోజకవర్గం కంకిపాడు సమితికి సంబంధించినంత వరకు తోన్ని విషయాలు త్వరకు మనవి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడ మాకు ఒక రక్షణ మంత్రిగారు కలుగజేయాలి శత్రువులనుంచి కాదు. మిత్రుల నుంచి రక్షణ పోలిషు బందోబస్తు అవసరంలేదు. మాకు కావలసినంత ఆర్థిక సహాయం కావాలి. బెజవాడ చుట్టూ ఉన్నాం. సమితి పోజిషన్ ప్రక్కనున్న మిగతా

ఫిర్యాలు కలిసి జెజవాడ మ్యూనిసిపల్ లిమిటెడ్ దాటి ప్రజలు వ్యాపిస్తున్నారు సంస్థలుకూడా లయోలా కాలేజీ మా సమితి పరియాలో ఉంది గవర్న మెంటు పాలిటెక్నిక్కు మా సమితి పరియాలో ఉంది. ఇండస్ట్రీ మా సమితి పరియాలో ఉంది. కమ్యూనికేషన్స్ పర్పాటు చేయాలంటే సమితి funds లో సాధ్యం కాదు. మ్యూనిసిపాలిటీ పూనుకోదు ఎవరు సహాయం చేసేది. ఇది చిక్కు సమస్యగా వేధిస్తున్నది. కాబట్టి దీని విషయంలో కొంత ఇతర సమితులకు ఇచ్చినట్లు earmarked funds కొంత ఇచ్చి కమ్యూనికేషన్స్ డెవలప్ చేయడానికి అక్కడ సమితుల అవసరాల దృష్ట్యా చేయవలసిన అవసరముంది. ప్రత్యేకంగా ఆలోచించాలి ఆ రెండు ఫిర్యాలకు ప్రత్యేకంగా ఆలోచించాలి. ఆ రెండు ఫిర్యాలకు ప్రత్యేకంగా పోరంకి, జెజవాడ ఫిర్యాల విషయంలో సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. Rural housing scheme, man-power utilization scheme వాటిని సమితికి వర్తింపజేయాలి. ఫిషరీస్ డెవలప్ మెంటు విషయంలో కేటాయింపుల మెకనైజేషన్ కి యెక్కువ కనిపిస్తున్నది. కాని సమితి యేరియా అనుభవం చూస్తే 45 గ్రామాలలో దాదాపు 25 గ్రామాలలో చెరువులున్నాయి. చెరువులు చాలవరకు పూడిపోయినవి ఉన్నాయి వాటిని అభివృద్ధి చేయడం inland fisheries కి చాలా అవసరమైన విషయం. దానికి ప్రభుత్వం మంచి గ్రాంటు వచ్చే అవకాశం యెక్కడైనా ఉందా అంటే అవకాశం కనిపించడంలేదు. వాటిని అభివృద్ధిచేయడంవల్ల మనకు అనేక purposes serve అవుతాయి. Fisheries development జరుగుతుంది. రెండవప్రక్క కట్టలు level చేయడంవల్ల elementary schools కి కావలసిన grounds, parks లభించి గ్రామాలను beautifyచేయడానికి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది దీనిలో ఒక ప్రత్యేకమైన సౌకర్యం కలుగజేయాలి అలాగే వంచాయతీలు అప్పులు కావాలని చెట్టుకున్నవి. వంచాయతీలు అప్పులు కావాలని అడిగారు దరఖాస్తులు పెట్టుకొన్నారు. ఇం దొక ప్రక్కల సందర్భంలో అడిగినపుడు అయితే demands చాల వైపులనుంచి వస్తాయి వాటన్నింటిని meet చేయగలమా అంటున్నారు. grants కాదు. అడిగేది తప్పులు. అప్పులు అడుగుతున్నారు. ఒక గ్రామానికి సంబంధించినది కాదే. అనేక గ్రామ వంచాయతీలకు సంబంధించిన సమస్య. దీన్ని గురించి ప్రభుత్వం అప్పు సేకరించి చెట్టడానికి serious consideration ఎందుకు ఉత్సాహపడుతుంది. అలా లేకపోతే కొన్ని గ్రామాలకు అభివృద్ధి అగిపోయే పరిస్థితి వుంది. వాటిని గురించి ప్రధానంగా ఆలోచించాలి. గ్రోవర్స్ ఇచ్చే విషయంలో కూడా ఇంకా liberal గా వుండే పరిస్థితి కావాలి. లేకపోతే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అభి

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

553

వృద్ధి ఆగిపోయే పరిస్థితి వుంది కాబట్టి దీనిని ప్రభుత్వం serious గా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను పంచాయతీలకు ఎక్కువ ఆదాయం రావడానికి వున్న అవకాశము గురించి పరిశీలించాలి. ముఖ్యముగా sugarcane areas లో sugarcane purchase tax నుంచి కొంత భాగం పంచాయతీలకు ఒక obligatory గా ఇచ్చే పరిస్థితి వుండాలి. 10 మైళ్లలోపు గ్రామాలు మాత్రమే master plan లో include చేస్తున్నారు అవతల జోనులో వున్న గ్రామాలున్నవి వారు చెరుకు పండిస్తున్నారు Master Plans అక్కడ వర్తించవు. ఈ పంచాయతీలకు assistance ప్రభుత్వం నుంచి ఉన్నట్లయితే తప్పకుండా local గా roads develop చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇది ఆలోచించి sugarcane purchase tax నుంచి కొంతభాగం పంచాయతీలకు వచ్చే విధంగా zone లో వున్న ఏరియాల్లో వచ్చేటట్లు చూడాలని కోరుతూ, మొత్తం మీద ఈ డిమాండు విషయంలో ప్రచారంలో చెప్పుకొన్న వద్దతులలో మాత్రం దీనిలో అభివృద్ధి లేదు దీనితోపాటు పక్షపాతమైన పరిస్థితి వుంది. దీనిని rectify చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

డాక్టర్ యమ్ యన్. లక్ష్మీనరసయ్య అధ్యక్షా, రెండు రోజులు జరిగిన డిమాండ్లకు సంబంధించిన చర్చలలో గౌరవ సభ్యులు జీరిమంది పాల్గొన్నారు. ఈ సంఖ్యనుబట్టి చూస్తే పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థపైన గౌరవ సభ్యులకు ఎంత శ్రద్ధ వున్నదనేది మనకు బోధపడుతుంది మూట్లాడిన గౌరవ సభ్యులు ఎవ్వరూ కూడా పంచాయతీ రాజ్యము వద్ద అసలేదు. దానికి సంతోషిస్తున్నాను. వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఎవైనా ఈ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థలో వున్న ఇబ్బందులు ఏమిటి, సక్రమంగా జరగడం లేదు ఈ వ్యవస్థలు అనే విషయం చెప్పారు. చాల సంతోషం. ప్రభుత్వం వైపునే కాకుండా మిగతా సభ్యులందరూ కూడా ఈ సంస్థలు బాగా నడవాలి. మనదేశంలో democracy బాగా వుండాలి. Democracy బ్రతకాలి అంటే పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ బాగా నడవాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే మనదేశంలో పరిపాలన డెమోక్రటిక్ పద్ధతుల వల్లనే సాధ్యమైంది అనుకోవచ్చు కనుక, దానికి పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ వున్నాదులు అతి సహజమైనవి కనుక democracy సక్రమంగా వుండాలి అంటే ఇవి సాక్షాత్తు ముఖ్య నడవాలి వాస్తవమే. ఒప్పుకొంటున్నాను సభ్యులు చెప్పినట్లు అంతా బాగావుందా అంటే పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థలో బాగాలేదని నేను కూడా ఒప్పుకొంటున్నాను కాని ఏమైనా లోపాలువుంటే వాటిని ఏ విధముగా సరిదిద్దుకోవాలి, ఏ విధంగా ఈ సంస్థలు సక్రమంగా పనిచేసేటట్లుగా చేయాలి అనేది

మనందము ఆలోచన చేయాలని చెబుతున్నాను నేను ముఖ్యముగా సభ్యులకు సవినయముగా చెప్పేది ఏమంటే ఎంతో కుతూహలంతో వున్న ఈ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థలో ఎంతో సక్రమంగా పనిచేయాలి.

(Mr. Speaker in the Chair)

మన గ్రామాలలో వున్న ప్రజలకు ఏవైనా సంతేమయైన పనులు చేయాలంటే ఈ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ వల్లనే జరగాలనే విశ్వాసము వున్న స్పీకర్ కిని కనుక స్వాతంత్ర్యము వచ్చి 17 సంవత్సరాలు అయినా, ఎప్పుడూ పల్లెలనుంచి complaints రావడము చూస్తూనే వున్నాము. ఏమి అభివృద్ధి చేసినా, మంచి పనులు చేసినా, పెద్ద కార్యక్రమాలు చేసినా పెద్ద పట్టణాలలో చేసుకొంటున్నారని కాని ఈ పల్లెలను మరిచిపోతున్నారు. ఏమైనా ఉపన్యాసాలు చెప్పడం వల్ల ఉపయోగం లేదు. పల్లెలు దేశానికి వెన్నెముక అని చెబుతున్నారు. కాని ఈ వెన్నెముక గట్టిపడాలంటే, దేశం బాగుపడాలి అంటే పల్లెలలో ఏమి చేస్తున్నారు అనే complaints పల్లెలనుంచి రావడం చూస్తున్నాము అందుచేత వీటిని బాగుచేయాలి. ఈ పల్లెలలో ఉన్న ప్రజలను కొంచెం మెరుగు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ పంచాయతీ రాజ్యమును introduce చేసుకొన్నాము. లోపాలు లేవు అని కాదు-కాని ఒకటి మాత్రం మరచిపోకూడదు. ఈ వికేంద్రీకరణ విధానం ముఖ్యదేశంలో నూతన విధానం మన రాష్ట్రంలో ప్రప్రథమంగా introduce చేశాము కనుక లోపాలు వున్నవని నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. కాని ఈ లోపాలను చక్క పెట్టటానికి, సరిచేయడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేస్తాను అని హామీ ఇస్తున్నాను 20 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. అన్ని పాయింట్స్ కు జవాబు చెప్పలేనేమో అని అనుకొంటున్నాను. తమిళనాడుని చెబుతున్నాను. ముఖ్యమైన points ఏవయితే raise చేశారో వాటికి సమాధానం ఇవ్వడం బాధ్యత అనుకొంటున్నాను. ప్రప్రథమముగా కోలేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ blocks అన్నీ delimit చేశారు 448 blocks ని 321 చేశారు, దాని వల్ల ఏమి లాభం కలుగుతున్నది, Savings ఏమివుంది, ఉన్న ఆఫీసర్స్ అట్లాగే వున్నారు కదా, అందరిని absorb చేశారు కదా, దీనివల్ల ఏమి savings అన్నారు. కాని ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థలో savings జరిగింది అని చెబుతున్నాను. 127 blocks ని reduce చేశాము. B.D.Os. దగ్గర దగ్గర 127 మంది, Extension Officers, Animal Husbandry, 127 మంది E Os. Cooperation 200 మంది E.Os. In-

dustries, 127 S.E.Os 127 Progressive Assistants, U. D. Cs. senior Accountants 127, వగైరా ఇవన్నీ తగ్గడం జరిగింది వీరందరిని ఇక్కడ తగ్గించారు కాని ప్రభుత్వంలో పెట్టుకొన్నారు అన్నారు ప్రభుత్వంలో వీరు లేకపోయినా ఇంకెవరినైనా పెట్టవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది ఎందుకంటే Civil Supplies department లో వీరిని పెట్టకపోతే బయటనుంచి తీసుకొని రావడానికి వీలు అవుతుంది కనుక వీరు మన డిపార్టుమెంట్ నుంచి పోవడము ఇతర డిపార్టుమెంట్స్ లో చేరడం ఈ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థకు savings అని చెబుతున్నాను కనుక savings లేదని చెప్పడం సరియైన పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. Agriculture ఇంత చేస్తున్నామే ఈ agriculture లో production satisfactory గా లేదని చెప్పారు వాస్తవమే మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము కాని ఒకటి మరచిపోకూడదు Agriculture improve కాలేదా అంటే తప్పకుండా అయినది మనకు తెలుసు ఈ పంచాయతీ రాజ్ introduce చేసిన తరువాత ఈ వ్యవసాయం బాగా అభివృద్ధి అయినది కాని ఇంత అభివృద్ధి అయినా ఇంకా ఎందుకు ఈ కొరత ఏర్పడినది అంటున్నారు Proportionateగా ఎంత జనాభా పెరిగిందనేది గుర్తించాలని చెబుతున్నాను ఎన్ని పనులకు ప్రాముఖ్యం ఇచ్చినా, రోడ్డు కావాలి, హాస్పిటల్స్ కావాలి, మంచినీటి బావులు కావాలి ఎన్ని వున్నా top priority agricultural production కి ఇస్తున్నాము ఈ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ ద్వారానే అని మనవి చేస్తున్నాను. మహిళా సంఘాలు బాగా పనిచేయడం లేదని చెప్పారు వాస్తవమే మహిళా సంఘాలను ఎత్తివేద్దామా చెప్పండి వీలుకాదు ఎందుకంటే మనదేశంలో ఉన్న జనాభాలో నూటికి 50 మంది స్త్రీలు ఉంటే, వారి సంఖ్యను గుర్తించుకొని ఏమైనా చేయవలసి వుంది ఇప్పుడు సక్రమంగా నడపకపోతే ఏవిధంగా నడపాలనే మంచి సూచనలు సభ్యులు ఇస్తే తప్పకుండా అమలుతో పెడతామని మనవిచేస్తున్నాను నేను కూడ ఒప్పుకొంటున్నాను. నేను జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ గా వున్నప్పుడు చూశాను, ఈ మహిళా సంఘాలు సరిగా పనిచేయడం లేదు ముఖ్య సేవికలుగాని, గ్రామ సేవికలుగాని పట్టెలకు పోరు అనే complaints అప్పుడు విన్నాను కాని ఒకటి గమనించాలి. ఈ స్త్రీలు గ్రామాలలో తిరగడానికి protection ఎంతవరకు మనము ఇస్తున్నాము వారు గ్రామాలకు పోవడానికి వీలు కల్గిస్తున్నాము అనేది గుర్తించుకోవాలి. ఏమైనా మహిళా సంఘాలు తప్పకుండా వుండాలి వీటిని re-organise చేసి, ఎక్కువ చురుకుగా పనిచేసేటట్లు ప్రయత్నం చేయాలని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను రాజంపేటలో ఏదో గ్రామంలో,

ఏదో జ్ఞాకులో ఎవరో ప్రివియన్ ప్రెసిడెంట్ ప్రెజెంట్ ప్రెసిడెంట్ కు తికార్డు హాండ్ సర్ చేయలేదు. వారిమీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారని అడిగారు. నేను ఇప్పుడే అఫీసు నుండి తెప్పించాను. సర్ పంచ్ మీద కలెక్టర్ ప్రాసిక్యూషన్ ఇన్ స్టిట్యూట్ చేశాడు. ఒక సర్ పంచ్ దిగిన తరువాత కొత్త సర్ పంచ్ కు తికార్డు ఇవ్వటంలో కొంత ఆలస్యం జరుగుతున్నది. సాఫ్ట్ మయినంతవరకు వాటిని ఇప్పించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. అవి హెచ్చులేవు. అక్కడక్కడ కొన్ని కేసులు ఉన్నాయి. వాటిని కూడ లేకుండా చేయటానికి తప్పకుండా ప్రయత్నిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

గంగారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ బి. డి. ఓ. లు టూర్ వెళ్ళినప్పుడు ఎం.ఎల్.ఎ లకు టూర్ ప్రోగ్రాం పంపటం లేదని చెప్పారు. ఇదివరకే జి. ఓ. ఉంది 1959 లో ఇన్స్ట్రక్షన్ చేసిన ఆర్డర్ ఉంది. ఏ గెజిటెడ్ అఫీసరు తిల్లాలో టూర్ చేసినా తెజిస్ట్రేటర్ కు టూర్ ప్రోగ్రాం పంపాలని వుంది. బి. డి. ఓ. లు గెజిటెడ్ అఫీసర్లు కాబట్టి ఒకవేళ పంపకపోతే తప్పకుండా అమలు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తామని చెబుతున్నాను కొన్ని గ్రామాలలో అప్పులు ఇవ్వటం లేదేమని అడిగారు. వాస్తవమే. పోచంపాడు పరియాలలో కొన్ని గ్రామాలు సబ్ మెర్స్ అవుతున్నాయి అటువంటి గ్రామాలలో వర్మనెంట్ లోన్స్ ఇవ్వటానికి వీలు ఉలేదు. ఊర్ట్-టరమ్ లోన్స్, మీడియం టరమ్ లోన్స్ ఇవ్వటానికి ప్రావిజన్ ఉన్నది.

“Construction of new drinking water wells, repairs to drinking water wells, repairs to tanks, and construction of approach roads”

వీటికి లోన్ ఇవ్వటానికి వీలు వుంది కాని వర్మనెంట్ లాంగ్ టరమ్ లోన్ కొత్త బావులు వగైరా వాటికి ఇవ్వటానికి సబ్ మెర్స్ పరియా కనుక, గ్రామాలు పోతాయి కనుక అటువంటి ఆర్డర్ వున్నమాట నిజమేనని చెబుతున్నాను.

తెలంగాణ గవర్నమెంట్ విషయాలు చెప్పినందుకు ధానిని అభినందిస్తున్నాను. మనకు తిన్ని చెప్పినా కొంత డెఫిసిట్ ఇంప్రూవ్ మెంట్ కనిపిస్తున్నదని తెలుసుకుంటున్నాం. పోల్డ్ థెసిటిస్, రోడ్లు వగైరా ఇంప్రూవ్ అయ్యాయి. తెలంగాణ ఇవ్వటానికి వీలులేదని చెప్పారు బెలేజెస్ లో వున్న ఫాక్స్ స్ బోగో ట్రాంక్ షేపింగ్ క్యూబిక్ అఫీసరుగా పోలీసు అఫీసరును చేయాలని చెప్పారు. ఏ అఫీసరు అయినా పోగోట్టలేడు. మునిక్స్ బోగోట్టకోవాలి, వీన్ని కలతయ్యాలి

ప్రాక్ష్న్స్ వస్తూవుంటాయి. సభ్యులందరూ సహకరిస్తే ప్రాక్ష్న్స్ తప్పకుండా పోతాయి ఎన్నికలలో కొంత కాకపోతే కొంత ఉంటాయి అధ్యక్షా, మీకు అనుభవం ఉంది జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా తాము పనిచేశారు. అప్పట్నుంచి వస్తున్నాయి. అరికట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము సకాలంలో ఫండ్స్ రిలీజ్ చేయాలని చెప్పారు స్కాలర్షిప్స్ కు కాని, రోడ్లకు కాని ఇచ్చే ఫండ్స్ సకాలంలో ఇవ్వాలని నేనూ ఒప్పుకొంటున్నాను. దానికి కారణం ఒకటి వుంది. ప్రపోజర్స్ సమయానికి వంపరు. దానివల్ల కొంత డిలే అవుతుంది ప్రపోజర్స్ సకాలంలో వస్తే తొందరగా రిలీజ్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. జిల్లా సెలక్షన్ కమిటీలో ఎమ్.ఎల్.ఏ. లను మెంబర్స్ గా పెడితే బాగుంటుందన్నారు. అది బాగుండదని అనుకొంటున్నాను వారు పెద్ద మనుష్యులుగా ఉండి ఎక్జిక్యూటివ్ ఇప్పటికీ కాని దీనిలో పెడితే బాగుండదు. వసూలు చేయకపోతే సర్వేయింగ్ సర్వేయింగ్ చేస్తున్నారని చెప్పారు. దానిని సరిగా అర్థం చేసుకోలేదనిపిస్తున్నది. టాక్స్ వసూలు నోటీసు ఇవ్వటం వగైరా ప్రొసీజర్ ఉంది. ఆ ప్రొసీజర్ ఫాలో అయితే టాక్స్ వసూలు కాకపోయినా సర్వేయింగ్ చేయటం లేదు. నోటీసు ఇవ్వకుండా, ఏ పనీ చేయకుండా కుర్చీలో కూర్చుని టాక్స్ వసూలు చేయకపోతే సర్వేయింగ్ చేస్తున్నాము. ఇది యాక్టులో పెట్టుకొన్నాము. అందరమూ ఒప్పుకొన్నాము. ఏ చర్య తీసుకోకుండా మెదలకుండా ఉన్నప్పుడు సర్వేయింగ్ చేయాలని ఉంది. కమలాదేవిశారు తెలంగాణ ప్రాంతంలో వెనుకబడిన ప్రాంతానికి చెందిన నల్గొండ జిల్లాకు చెందినవారు కనుక బాక్ వర్డ్ గా ఉన్న బాకులకు ఎక్కువ ఫండ్స్ ఇవ్వాలని చెప్పారు. బాకులను ఎ, బి అని క్లాస్సిఫై చేస్తున్నాము. అది ఇప్పుడు జరుగుతున్నది. క్లాసిఫికేషన్ అయిన తరువాత బాక్ వర్డ్ పరియోన్ కు తప్పకుండా ఎక్కువ ఫండ్స్ ఇచ్చేట్లు ప్రయత్నిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. 448 బాకులను 821 చేశారు. ప్రైమరీ పాల్ సెంటర్స్ ను తగ్గిస్తారేమోనన్నారు 448 ప్రైమరీ పాల్ సెంటర్స్ పెడతామని చెబుతున్నాను. సబ్సిడీ వెల్ఫేర్ లోన్స్ పెట్టడానికి తప్ప పేదవారికి రావటం లేదని చెప్పారు. చిన్న వారికి ఇవ్వబోయి ప్రయత్నిస్తున్నాము.

శ్రీ జావికల గోపాలకృష్ణమూర్తి: ఎక్జిక్యూటివ్ కమిటీ ఆన్ ప్లానింగ్, జన విజ్ఞాన ఫండ్ ఫాన్ డెవలప్ 10 ప్లాండ్స్ ఎకరాల లోపు ఉన్నవారికి తప్ప అంతకు పైన ఉన్నవారికి ఇవ్వకూడదని చెబితే దానికి దౌర్జన్య బోర్డు అడ్డం వచ్చింది. ఆ పరిస్థితిలో క్రిందవాడికి ఇవ్వటం ఎలా సాధ్యం అవుతుంది?

డాక్టర్ యం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : అది చూస్తాను. కమలాదేవిగారు 1,500 లోపు లోన్ ఇన్వెంటరీని encumbrance certificate insist చేస్తున్నారన్నారు. అది పొరపాటు అలా చేయకూడదు. అలా ఎక్కడయినా చేస్తే నా నోటీసుకు తీసుకువస్తే సరిచేస్తాను. ఇదివరలో ఒక కేసు నా నోటీసుకు తీసుకువస్తే సరిపెట్టానని వారికి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. రోడ్ల విషయం చెబుతూ 22 వేలమైళ్లు వేస్తామని, 20 వేలు వేస్తున్నామని చెబుతున్నారు కాని అంతా మట్టి పోస్తున్నారని చెప్పారు. అక్కడక్కడా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. మా గ్రామానికి రోడ్డు కావాలి, మా గ్రామానికి రోడ్డు కావాలి అని ప్రతివారూ కోరుతూ ఉండటం వల్ల వారు కాంక్షన్ చేస్తారు. ముఖ్యంగా మనకు రోడ్ రోల్స్ లేకపోవటం వల్ల ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. ప్రతి జిల్లా పరిషత్తుకు రెండు రోడ్ రోల్స్ ఇవ్వటానికి ఆలోచిస్తున్నాము. ఇప్పుడు జిల్లా పరిషత్తులలో రోడ్ రోల్స్ లేవు. పి. డబ్ల్యు. డి. వారిని అడిగితే మాకు చాలా పనులు ఉన్నాయి కనుక ఇవ్వటం సాధ్యం కాదంటున్నారు. మేము స్పెషల్ గా తెప్పించి ప్రతి జిల్లా పరిషత్తుకు రెండు రోడ్ రోల్స్ ఇస్తే పక్కాగా ఉండటానికి సాధ్యం అవుతుందని చెబుతున్నాను. తరువాత మహిళామండలి విషయంకూడా వారు చెప్పారు. వారు ఇంకొకటికూడా చెప్పారు. ఈ revenue collections గ్రామ పంచాయత్స్ కు ఇవ్వవద్దు అన్నారు. మేము ఇస్తామని ఎక్కడ చెప్పినాము. ఎక్కడో చూచినాము, గుజరాత్ లోనో మహారాష్ట్ర లోనో యెక్కడో, యీ చర్చ తీ ఉన్నది. మనము కూడా ఏమి చేయాలని అనుకున్నాము. కాని ఇప్పుడు వొకటి decide చేసుకొన్నామే, ఈ revenue collections అంతా Village Officers కే ఉండాలని ఈ Village Officers ను end of Fourth Plan వరకు పెట్టాలని అనుకున్నాము కాని ఇప్పుడు revenue collections లో మేము ఇంకా ఏమీ నిర్ణయము తీసుకోలేదని చెప్పతున్నాను తరువాత ఏ. సంజీవ రెడ్డిగారు మాట్లాడినారు. వారు మాట్లాడుతూ రాజ్ కోల్ లో ఉన్నటువంటి పంచాయత్స్ కు ఈ register forms వగైరా సరిగా supply చేయడంలేదు అని ఇతర సభ్యులు కూడా చెప్పినారు ఆ విషయము. వారిని cancel చేసి నెల్లూరులో printers కూడా application పెట్టుకొన్నారు. వారికి ఇవ్వవలసిందని చెప్పినారు, దానికి కొన్ని Rules ఉన్నాయి నాకుకూడా ఇది దృష్టికి వచ్చింది. ఈ సమస్యలలో పోయినప్పుడు, అక్కడకూడా సభ్యులు చెప్పినారు. ఈ forms సరిగా supply చేయడంలేదని. ఆ విషయంలో చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. కాని వీరికి ఒక period ఉంటుంది. ఆ period లో cancel చేయడానికి వీలులేదు. అది

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

559

cancel చేసినట్లయితే మరి ఎవరికి ఇవ్వాలి, దానికి quotations తెప్పించ వలెనా? Andhra Pradesh State Chamber of Panchayat Raj వాళ్లు కూడా అన్నారు మేము undertake చేసుకొంటాము, మేము చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము గనుక మాకు ఇవ్వవలసిందనికూడా అంటున్నారు కాబట్టి ఏదైనా వొక నిర్ణయం చేసుకొని సక్రమంగా ఈ forms supply కావడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి (అత్మకూరు) ఇప్పుడు East Godavari వాళ్ళకు నెల్లూరులో ఇచ్చారు. నెల్లూరులో మన గవర్నమెంటు approved printers ఉంటే, వాళ్లను East Godavari లో తీసుకొమ్మని అన్నారు. అది vice versa చేస్తే సరిపోతుంది

డా ఎం ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య అది ఆలోచిస్తాము తరువాత ఇంకొక విషయం చెప్పినారు. పంచాయత్ రాజ్ మొన్ననే ఒక G. O. issue చేసారని, ఏమని, జిల్లా పరిషత్ Chairman యేదైనా irregularities చేసినట్లయితే, పొరపాట్లు చేసినట్లయితే confidential గా గవర్నమెంటుకు తెలిపాలని ఒక G. O. issue చేశారని చెప్పినారు ఈ G. O. కొత్తదేమీ కాదు. 1959 లో మన పంచాయత్ రాజ్ వ్యవస్థను start చేసుకొన్నప్పుడే ఈ G. O. ను చేసుకొన్నాము. కనుక ఇదేమీ కొత్తది కాదు కాక పోతే ఆ G. O. కు, ఈ G. O. కు కొంత wording లో కొంత తేడా ఉన్నది. అంతేగాని మరేమీలేదు అదికూడా క్రిష్ణా జిల్లా కలెక్టరు అడిగినారు ఈ విధంగా irregularities జరిగినట్లయితే ఏమి చేయాలనేటటువంటిది దానికి జిల్లా పరిషత్తు Secretary confidential గా పంపాలని చెప్పినారు. కనుక యిదేమీ కొత్తపద్ధతి కాదు. మరి జిల్లా పరిషత్తులో ఏదైనా జరిగితే ప్రభుత్వానికి తెలియాలి కదా! అది ప్రభుత్వానికి తెలియాలని నామట్టుకు నేను చెప్పుతున్నాను. దానికి ఏదైనా వొక source ఉండాలి కదా జిల్లా పరిషత్తులోకూడా. అందుకనే, జిల్లా పరిషత్తులో ఏదైనా irregularities జరిగినట్లయితే తప్పకుండా వాటిని గవర్నమెంటుకు తెలియజేయాలని చెప్పతూ ఉన్నాము మరి వారు చెప్పినారు ఇదేమిటి Collectors కు ఇన్ని powers ఇచ్చారు. ఏదైనా construction తగ్గించాలంటే Collector కే ఇచ్చినారు, Chairman కు యెందుకు యివ్వకూడదని అన్నారు. మళ్ళీ Chairman కు ఇస్తే, వాళ్ళు తగ్గించాల్సి ఉన్నప్పుడు కొంటున్నారు, లేకపోతే సమితి వర్గంవాళ్ళకే ఇచ్చిందని అంటున్నారు మేము

Collectors కు పెట్టాము అంతేగాని, దానిద్వారా జిల్లా పరిషత్తు Chairman యొక్క powersను గుంజుకోవడంగాని కించపరచడంగాని కాదు. తరువాత వారు protected water supply గురించి చెప్పారు నిజంగా ఇది ముఖ్యమైనటువంటిది. ఇంకా వేరే సభ్యులుకూడా యీ విషయం మాట్లాడారు ఈ Third Five Year Plan లో ఆయినా అన్ని గ్రామాలకు కనీసం త్రాగడానికి మంచినీళ్ళ శావులను ప్రవ్వాలి కనీసం త్రాగడానికై నా శ్రవ్యకపోతే ఎట్లా అని అన్నారు. అందులో protected water supply చాలా అవసరం మనము ఈ Primary Health Centres ఇప్పుడు పెట్టుకొంటున్నాము అసలు ఎందుకు ఈ రోగాలు వల్ల టూళ్ళలో వస్తున్నాయంటే ఈ water వల్లనే కనుక protected water supply కలిగిస్తే సగము hospitals కు శావు ఉండదు. ప్రజల అరోగ్యం బాగుంటుందని నేను అంటున్నాను. కనుక దానికి తప్పకుండా డబ్బు provide చేస్తున్నాము ఇంకోకటికూడా వారు చెప్పినారు; దానికీకూడా contribution పెడుతున్నారని, అందులో మా నెల్లూరులో వెనుకబడిన తాలూకాలు యెన్నో ఉన్నాయి. వారు contributions ఇచ్చుకోలేరు అని చెప్పారు. మేము అది కూడా పరిశీలన చేస్తున్నాము సాధ్యమైనంతవరకు కనీసం నీళ్ళపై నా ఉచితంగా ఇస్తే బాగుంటుందని ఆలోచన చేస్తున్నాము. పెద్దలు విశ్వనాథంగారు మాడుగుల విషయం చెప్పారు; మాకు protected water కావాలని, అది తప్పకుండా 65-66 లో consider చేస్తాము. వారే వ్రాశారు 65-66 లో అసె. అది తప్పకుండా consider చేస్తాను

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : మేము మూడేళ్ళనుంచి అడుగుతున్నాము, atleast 1965-66 లో నై నా ఇవ్వవలసిందని చెప్పాము

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ముందు సంవత్సరంకూడా consider చేస్తామని అన్నారు కనుక it will be ever considered అనేనా; లేక ఈ సంవత్సరం ఏమైనా చేస్తారా ?

Mr. Speaker : Not an assurance.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : తరువాత రంగదాస్ గారు మాట్లాడుతూ మీకు రోడ్డు పై నా వేస్తున్నారు. వాటికి compensation ఇవ్వడం లేదు; ఎక్కడైనా land తీసుకొంటే, అని, అన్నారు. అయితే చొకటి ఉన్నది. ఈ compensation అనేది పెట్టుకొంటే, డబ్బు అలా compensation లేఖన అయిపోయి, అసలు రోడ్డు పట్టి డబ్బు మిగిలడనే భయము ఉన్నది.

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants*

561

అంతేగాని బీదవాళ్ళ దగ్గర మనం గుంజుకోవాలి అని కాదు. అది కొంతవరకు నిజమే. ఇటువంటి కేసులు అక్కడక్కడ వస్తున్నాయి కాని చాలావరకు compensation లేకుండానే ఈ రోడ్ల పని సక్రమంగా నడుస్తున్నది. ప్రజలందరు తలచుకోవాలి మన గ్రామాలకు రోడ్లు వస్తున్నాయ్ దీనికొరకే మనం 10 సెంటు భూమి పోతున్నదని. నాకు తెలుసు, ఆంధ్రలో చాలా ఇబ్బంది ఉన్నది. అక్కడ చాలా costly lands ఉన్నాయి. వారికి నష్టం జరుగుతుంది. అయినప్పటికీ చాలా ఉదారంగా ఇస్తున్నారు 50 per cent contribution కూడా ఇస్తున్నారు కనుక ఈ compensation పద్ధతి మంచిదికాదని చెప్పవచ్చును.

తరువాత petrol విషయం అడిగారు: ఇటీవల ఒక order issue చేశారు. 200 litres limit పెట్టారు, అందులో petrol తమకు రావడానికి, పోడానికి ఈ mileage cover అవుతుంది. దానికి ఈ limit వర్తించదు దానిని exempt చేశాము కాని ఏవైనా కొన్ని కట్టుదిట్టాలు పెట్టడం మంచిది తరువాత unanimous గా వచ్చినటువంటి పంచాయితీలకు మీరు జీపు ఇవ్వాలని అన్నారు. ఇందులోనే పెట్టినాము 70 లక్షల రూపాయలు ఈ నెల ఆఖరులోను, మిగతా డబ్బుకూడా వచ్చే సంవత్సరం ఇవ్వడానికి పెట్టుకొన్నాము. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు, ఏమిటి ఇదేదో లంచాలు ఇస్తున్నారు, ఇది మంచిపద్ధతి కాదు అని వారు చెప్పినారు దీనికి నేను వొకటే చెప్పవచ్చును. All India Panchayat పరిషత్తువారు, జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారు దీనికి ప్రసిడెంటుగా ఉన్నారు వారు open session లో చెప్పినారు, ఆంధ్రలో పెట్టినటువంటి పద్ధతి చాలా-మంచిపద్ధతి. దీనివల్ల చాలా unanimous గా, ఖోటీ లేకుండా వచ్చినారు అన్ని States లో కూడా ఆ పద్ధతే పెట్టితే బాగుంటుందని వారు చెప్పారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అధ్యక్షా, -జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారు ముందే ఇది లంచమండి అని ఆయనకు నాకు కోసమువచ్చి meeting కాక ముందే withdraw చేసుకొని వెళ్ళిపోయినారండి

అధ్యక్షా, ఎన్.ఎస్.ఐ.పీ.రహస్యం. సరే, గోపాలకృష్ణయ్యగారికి యెంత నిష్పత్తి, గోపాలకృష్ణయ్యగారికి ఉంటాయి, అది మనకు తెలిసిందే సరే, పీర్స్ డ్యూ గానీ పీర్స్ డ్యూ వేరేదిగా ఉంది చెప్పారు. వారు ప్రత్యేకంగా వెల్లూరుజిల్లా, గూడూరుకు డివిజన్ డివిజన్ వారు కాబట్టి వారికి అక్కడ విషయాలు బాగా తెలుసు. ప్రత్యేకంగా గూడూరుకు సంబంధించి. మాకు P.H.C. కావాలని అన్నారు. -ఆవిష

యాన్ని గురించి చెప్పినాను. 448 Blocks పైతే ఉన్నాయో, తప్పకుండా అన్ని P H Cs ఇస్తామని చెప్పబున్నాను. తరువాత Nutrition Programme పైతే ఉన్నదో అది మాకుకూడా extend చేయాలని అంటున్నారు. అది బహుశా III Plan లో లేదు గాని, Fourth Plan లో పైతే తప్పకుండా consider చేస్తామని, దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. తరువాత protected water supply విషయం చెప్పినారు. ఈ Street lighting కు 15 per cent పెట్టుకోవాలనేది 20 per cent కు raise చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. అది తప్పకుండా consider చేస్తామని చెప్పతూ ఉన్నాను. తరువాత రామ గోపాలరెడ్డిగారు చెప్పతూ, యేమిటి యిది, గ్రామాలలో మీరు యేమి చేస్తున్నారు. ప్రతిదానికి contribution అడుగుతారు, కాని మైదరా బాదు సికింద్రాబాదు పట్టణాలలో సిమెంటు రోడ్లు వేస్తున్నారు అది చేస్తారు యిది చేస్తారు యేమి చేసినా యిక్కడ contribution యెక్కడిది. ఇక్కడ contribution లేదుగాని పల్లెటూళ్లలో అడుగుతున్నారు అని చెప్పినారు. మేమూ పల్లెటూళ్లవారమే పల్లెటూళ్ల ప్రజలపైన వారికి ప్రేమ ఉన్నది, మంచిదే కాని మైదరాబాదు, సికిందరాబాదులలో ఎంత టాక్సు ఇస్తున్నారనేది వారు మరచిపోయినారేమో. వారికి కూడ బిల్డింగ్స్ ఉన్నవి. కనుక పల్లెటూళ్లను పట్టణాలతో పోలిస్తే బాగుండని మనవి చేస్తున్నాను. రెవెన్యూ కలెక్టర్ ను సర్పంచ్ లకు ఇవ్వకూడదని చెప్పారు అది ఏమీ మేము అనుకొనడము లేదు. గ్రామాలలో డిఫిట్ అయినవారు సమితి ప్రెసిడెంట్స్ గా రావడం మంచి పద్ధతి కాదన్నారు. ఆఫీస్ లో అట్లా వీలు ఉన్నది. అది ప్రొహిబిట్ చేయాలంటే మీరంతా అనుకుంటే అమెండ్ మెంట్ తెచ్చి చేద్దామంటే చేద్దాము. వారు ఇంకొక విషయం చెప్పారు 50 వర్సెంట్ కేటిల్-గోట్స్ అండ్ పిల్స్ కరినగర్ జిల్లాలో రోగమువచ్చి చచ్చిపోయాయని చెప్పారు. నేను ప్రాద్దన రిపోర్టు తెప్పించాను వాటికి పిప్ పాక్స్ రోగమువచ్చి చచ్చిపోయాయి కాని 50 వర్సెంట్ లేదు. సత్వర చర్యలు తీసుకున్నాము. అండర్ కంట్రోల్ అని నాకు రిపోర్టు వచ్చింది.

చిన్న ఆవులనాయుడుగారు ఏకగ్రీవంగా వచ్చిన పంచాయతీలకు ప్రైవేట్ ఇన్సూరెన్స్ వంటి వంచాయతీలకు కూడ ఇస్తున్నాము. క్లాస్ I, క్లాస్ II పంచాయతీలకు కలిపి ఇస్తున్నారని, క్లాస్ I సెవరేట్ గా, క్లాస్ II సెవరేట్ గా పెట్టితే బాగుంటుందన్నారు అది మంచి సలహా ఈ రెండు కలిపి పెట్టితే క్లాస్ I పంచాయతీకే ప్రైవేట్ పోతుంది. రిజియనల్ కమిటీలో ఇంకొక సలహా

ఇచ్చారు, బెస్టు పంచాయతీలను నిర్ణయించేటప్పుడు ఏజన్సీ బ్లాక్సులోని గ్రామాలను సెపరేట్ గా పెట్టాలన్నారు అదికూడ మంచి సలహా ఆ గ్రామాలకు. ఈ గ్రామాలకు ఎంతో భేదం ఉంటుంది ఈ సలహాలు కన్సిడర్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

సిమ్లా జగన్నాథంగారు మాట్లాడుతూ కలెక్టరును స్టాండింగ్ కమిటీస్ కు చైర్మన్ గా ఎందుకు ఉంచాలన్నారు ఆ పాలసీ ఉన్నది. స్టడీ చేస్తున్నాము. ఇవన్నీ బాగా ఆలోచించి చేయాలి అసలు ఈ పంచాయతీ రాజ్ కు గ్రంథకర్తలైన శ్రీ బల్వంతరాయ్ మెహతాగారు ఇప్పుడు గుజరాత్ కు చీఫ్ మినిష్టర్ గా ఉన్నారు. మేము స్టడీ చేయుటకు గుజరాత్ రాష్ట్రం పోయినప్పుడు వారితో మాట్లాడిన సందర్భంలో చెప్పినారు అక్కడ కలెక్టరును అవుట్ ఆఫ్ పిక్చర్ చేసి అంతా పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థకే వదలినారు అటుల చేయడం మంచిది కాదేమోనని తిరిగి ఆలోచిస్తున్నామని మళ్ళీ కలెక్టరును పిక్చర్ లోకి తీసుకు రావాలని ఆలోచిస్తున్నామని అన్నారు అటువంటి సమయంలో తొందరపడి ఏమిచేసినా బాగుండదు ఆలోచించి చేయాలని చెబుతున్నాను వరసన్న పేట బ్లాక్ లో పంచాయతీల సంఖ్య ఆ విషయాల గురించి వారు చెబితే నేను సాక్షాలు తెప్పించి ఆ ప్లాను చూశాను. అవి డి-లిమిట్ చేసిన విధానం సరైనది బాగానే చేశారు పొన్నూరు పంచాయతీ సమితి గురించి చెబుతూ అది సీటీ మునిసిపాలిటీ అయితే అక్కడవున్న సమితికి ఎలక్షను పెట్టలేదని, అయిన మెంబర్షిప్ పోలేదని అన్నారు అవన్నీ లీగల్ విషయాలు. ఎగ్జామిన్ చేయాలి తొందరపడి ఏదైనా చేస్తే కష్టము ఆయన కో ఆప్టేడ్ మెంబరు కాబట్టి మెంబర్షిప్ ఉన్నదా, పోయినదా, ఆయన అక్కడనే ఉండాలి, ఉంటేనే మెంబర్షిప్ ఉంటుందనేది ఉన్నదా లేదా ఇవన్నీ లీగల్ గా పరీక్ష చేయనున్నాము ఎవరినో కప్పి పుచ్చాలని కాదు. ఒక్క పంచాయతీ సమితి పోతే ఏమి అవుతుంది ? ఎన్నో సమితులు ఉన్నవి. అది మా ఉద్దేశము కాదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ సమితిలో, మునిసిపల్ పరియాలో ఉన్నవారిని కో-ఆప్ట్ చేయకూడదని ఉన్నది చట్టములో

డాక్టర్ యం యన్ లక్ష్మీచరణయ్య చట్టములో ఉన్నవి కూడ లీగల్ డిపార్టుమెంటుకు రిఫర్ చేస్తూంటాము దీనిని గురించి లీగల్ డిపార్టుమెంటుకు రిఫర్ చేశామని చెప్పాను.

శ్రీ పి. కాజగోపాలనాయుడు : పొన్నూరు పంచాయతీ గురించి చెప్పినప్పుడు నేను కట్-మోషన్ ఇస్తే, యాక్షన్ తీసుకొమ్మని రెండు నెలల క్రితం పేంపారు. ఇంకా దానిని గురించి ఆలోచిస్తున్నామంటే ఎట్లా ? నాలుగు నెలలు

అయినది. ఆయన ఇంకొక గ్రామములో ఓటు కావాలని, తాను ఓటరునని పెట్టుకున్నాడు చింతలపూడి, రి నెలలు అక్కడ ఉంటే ఓటు వస్తుందని. కాబట్టి ఈ ఆరు నెలల కాలమూ పూడిగిస్తూ పోతే తమవని తీరిపోతుంది గనుక అంతవరకు లిగల్ ఒపీనియన్ తీసుకుంటూనే ఉంటారా ?

డాక్టర్ యమ్.యన్. లక్ష్మీనరసయ్య: యాక్షన్ తీసుకుంటూనే ఉన్నాము. లిగల్ డిఫార్టుమెంట్ కు రిఫర్ చేశాము

వి. యల్. డబ్ల్యు. న్ కు ప్రమోషన్స్ ఉన్నవా అన్నారు. వారికి ట్రయినింగు ఇచ్చి, ప్రమోషన్స్ ఇచ్చి పైకి పోవాలనేది చేస్తున్నాము ఇప్పుడు గ్రూపు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ పోస్టులో కొంతభాగం వీరికి కూడ ఇవ్వాలని, ఇంకా ట్రయినింగు ఇచ్చి బి.డి.ఓ. గా పోయే అవకాశాలు కల్పించాలని ప్రయత్నిస్తున్నాము.

బాలకృష్ణయ్యగారు ఎడ్యుకేషన్ విషయం మాట్లాడారు. మిడ్-డే మీల్స్ ట్రైవేట్ స్కూల్స్, మిషన్ స్కూల్స్ లో కూడ ఇవ్వాలన్నారు. ఇవన్నీ ఆలోచించవలసినటువంటివి.

శ్రీ చౌదరిగారు మాట్లాడుతూ బయటి ప్లేట్స్ కు పోయి స్టడీ చేయడం ఎక్కువకు ఇవ్వారు. అయితే అట్టలో ఉన్నదానికి, స్పాట్ మీద చూసినదానికి తేడా ఉంటుంది. అక్కడకు వెళ్ళి అవి ప్రాక్టికల్ గా ఎట్లా నడుస్తున్నవి. మంత్రులతోనే కాక గ్రామాలలో ప్రజలతో కూడ విచారిస్తే సాధక బాధకాలన్నీ తెలుస్తవి. పంచాయత్ వ్యవస్థను మొట్టమొదలు మనం ప్రవేశపెట్టినప్పటికీ మన తరువాత వారు మన లోటుపాట్లను సరిదిద్దుకుని ఏ విధంగా ప్రవేశపెట్టుకొని నడుపుకుంటున్నారో, వారి కార్యక్రమాలను స్టడీచేసి వారి పద్ధతులు ఏవైనా బాగుంటే తీసుకొనవచ్చుననే ఉద్దేశంతో పోయామని మరచిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పెద్దయ్యగారు చెబుతూ రూరల్ మాన్ పవర్ స్కిమ్స్ పెడుతున్నారు. హరిజనులకు ఇవ్వాలన్నారు. సంతోషం వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఒక్క విషయంలో ఏకీభవించిరందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. I want decentralization పంచాయతీ రాజ్ కావాలన్నారు కాని ఇప్పుడున్నది బాగా నడవడం లేదని, ముఖ్యతవ్యయంతో పోతున్నదిని చెప్పారు. వాటిని అరికట్టాలన్నారు అడిట్ విషయం చెబుతూ మన వద్ద no audit till now అన్నారు. అది సరైనది కాదు. మనవద్ద అడిట్ ఉన్నది. లేదనికాదు. ఇంకా ప్రతి

జిల్లా పరిషత్తుకు అకౌంటెంటును వేయాలని ఆ విధముగా ఆలోచనలు ఉన్నవి. the Additional Examiner, Local Funds, has completed the audit of accounts of 375 Panchayat Samithies in 1961-62 and 378 panchayat samithies of 1962-63 by the end of March 1964. Audit of accounts for the year 1964-65 is yet to be taken up. విశాఖపట్టణం, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో 82-83 వరకు ఆడిట్ అయినది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఆడిట్ రిపోర్టు అసెంబ్లీ ముందు పెడతారా?

డాక్టర్ యమ్. యస్. లక్ష్మీనరసయ్య. అది ఏదో చూస్తాము. తరువాత కొండపి రూరల్ మెడికల్ ప్రాక్టీషన్ విషయం చెప్పారు లక్ష్మీనరసయ్య గారికి ఇంటరెస్ట్ ఉన్నదేమో అనికూడ అన్నారు తప్పకుండా ఉన్నది. ఇది ఒక్కటే కాదు. అన్ని డిస్పెన్సరీస్లో నాకు ఇంటరెస్టు ఉన్నది- అది ఏమంటే డిస్పెన్సరీస్ బాగా పనిచేయాలని, అక్కడ ఉన్న డాక్టర్స్ తమ డ్యూటీస్ సక్రమంగా నిర్వహించాలని అని లేకుండా విలేజ్ ఫాక్లన్సులోకి పోవడం గాని, ప్రైవేట్లకు పోవడం గాని మంచిపద్ధతి కాదు. వారి డ్యూటీ వారు సక్రమంగా చేసుకుంటే తప్పకుండా వారికి రక్షణలు ఇస్తాము. అందరినీ సమానంగా చూడడానికే ఇక్కడ ఉన్నాము. అంతవరకు మాత్రం నాకు ఇంటరెస్టు ఉన్నది. ఎవరికి ఏ డ్యూటీ ఇస్తున్నామో అది సక్రమంగా చేయాలి అదే నాకున్న ఇంటరెస్టు. అంతకన్న వేరే ఏమీ ఇంటరెస్టు లేదు. ఎవరినీ పౌరాస్ చేయాలని ముఖ్యంగా నాకు మాత్రం లేదని చెబుతున్నాను.

పంచాయితీ రాజ్యంలో ఇంటిగ్రిటీ కావాలన్నారు. తప్పకుండా ఇంటిగ్రిటీ కావాలి. నీజాయితీ కావాలి. లేకపోతే అది ఎట్లా నడుస్తుంది? సత్తెనపల్లి పిల్లన్ గురించి చెప్పినారు సత్తెనపల్లిని సీటీ మునిసిపాలిటీ చేయాలని నోటీస్ ఇచ్చినారు. అది బహుశ సీటీ మునిసిపాలిటీ కావచ్చును రాజ్ కోలు విషయం చెప్పినారు, రికార్డులు సరిగా ఇవ్వడం లేదని. ఇంకోటి చెప్పినారు స్కూలు పిల్లలు సమితి ప్రెసిడెంట్కు గార్డ్ ఆఫ్ ఆనర్ ఇస్తున్నారని, ఇదేమిటనీ చెప్పారు. అసలు మనం చిన్నప్పటినుండి పిల్లలను క్రమ శిక్షణతో పెంచాలి. డిసిప్లైన్ అంటే ఏమిటో నేర్పాలి గార్డు ఆఫ్ ఆనర్ అన్నది డిసిప్లైన్. ఏదో పెద్ద ఆనర్ ఇవ్వాలని కాదు డిసిప్లైన్ నేర్పుకోవడం చాలా మంచిది. వెంకటేశ్వర్లుగారు 15 వడ్సంట్ హరిజనులకు, 3 వర్సంట్ గిరిజనులకు ఖర్చు పెట్టాలని, అట్లా ఇవ్వడం

ఇవ్వటంలేదని చెప్పారు ఆ విధంగా తప్పకుండా ఇవ్వటానికి ప్రయత్నంచేస్తాము. మోహనరావు గారు పంచాయతీలకు డైరెక్టు ఎలక్షన్ కావాలి అన్నారు. స్టాండింగ్ కమిటీ పవర్స్ అన్నీ జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ కు ఇవ్వాలన్నారు ఈ లంబాడిలను యీ బ్రయిట్స్ లో చేర్చాలన్నారు అది ఆలోచనలో ఉన్నది. ఈ లంబాడిలను కూడ యీ బ్రయిట్స్ లో చేర్చాలనే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది బి రాములుగారు యీ జ్ఞాకులు కొన్ని చిన్నవిగాను, కొన్ని పెద్దవిగాను చేసి నారవి, అవి సరిగా లేవని అన్నారు అవి అన్నీ ఒకే మాదిరిగా తక్కువలో తూకంచేసి ఎట్లా కేయగలము? అక్కడ నమలు వచ్చినపుడు ఒక ప్రాంతాన్ని ఆ జ్ఞాకులోను ఒక ప్రాంతాన్ని యీ జ్ఞాకులోను కలవవలసి వచ్చినపుడు ఆ విధంగా కొంత చిన్నవి, పెద్దవి ఏర్పడటం జరగక తప్పదు. జ్ఞాకులు తక్కువ చేస్తే, సర్ప్లస్ ప్లాఫ్ ఏమి చేసినారు. ఎక్సార్స్ చేయలేదు, అన్నారు వారు బహుశా నేను ఇచ్చిన నోటు చదవలేదనుకొంటాను నేను రిపోర్టులో ఆ వివరాలు ఇచ్చాను. ఇంకా బి డి, ఒ లు ఉద్యోగం లేకుండా ఉన్నారన్నారు. అది సరి కాదు, అందరికీ ఉద్యోగం ఇచ్చాము. ఎవరైతే 12 నుండి ఇండస్ట్రీస్ ఎక్స్ ప్లెన్షన్ ఆఫీసర్స్ ఉన్నారో, వారిని కూడా ఎక్సార్స్ చేసుకోటానికి మేము ప్రయత్నం చేశాము వారు ఎక్సార్స్ అవుతున్నారు. శర్మగారు సమితి ప్రెసి డెంటుకు నోటు ఇచ్చిన వారికే లోన్స్ దొరుకుతున్నాయి అని చెప్పినారు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. లోన్స్ సక్రమంగా అందరికీ దొరకాలి ఈ అడ్మినిస్ట్రేషన్ పోలిటికల్ పర్పస్ తో నడుస్తున్నది అన్నారు. వారు Prime Minister గారు చెప్పింది కోప్ చేశారు ఇది పార్టీ విధానం పైన నడవవద్దు, అని చెప్పినారు. పార్టీ విధానం పైన ఇవి ఎక్కడ నడుస్తున్నవి? ప్రయిమ్ మినిస్టర్ గారు వాస్తవమే చెప్పినారు వారు చెప్పింది తుచ. తప్పకుండా మేము పాటిస్తామని చెబుతున్నాను. అసెంబ్లీ సమావేశాలు ఉన్నప్పుడు జనరల్ బాడి మీటింగులు పెడుతున్నారన్నారు అసెంబ్లీ సెషన్ ఉన్నప్పుడు జనరల్ బాడి మీటింగ్ పెట్ట కూడదని మేము ఇదివరకే instructions ఇచ్చాము

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : వారు ఇచ్చిన instructions గతి యీ విధంగా ఉంది.

డా॥ ఎం ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఆ instructions అప్పుడు ఇచ్చినవి. ఇప్పుడు మళ్ళీ కొత్త అసెంబ్లీ వచ్చాక, మళ్ళీ కొత్తగా instructions ఇస్తావేమో, కొత్తగా మళ్ళీ instructions ఇస్తాము. నరసప్పగారు మాట్లాడుతూ

యీ ఎలక్షన్ కమ్యూన్ లో జేసిస్ మీద నడుస్తున్నదని చెప్పినారు. అందరు చెప్పిన విషయాలే వారు కూడ చెప్పినారు Defeated people జేకోడోర్స్ నుండి వచ్చినారని చెప్పినారు రంగనాయకులుగారు హరిజనులకు హావుస్ పైట్సు ఇవ్వాలని చెప్పారు తప్పకుండా వారికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వటానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము హరిజనులకు గిరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇళ్లు కట్టుకోటానికి ఇచ్చే విషయమై మొన్ననే ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్యక్షతన ఒక మీటింగ్ పెట్టాము నర్సారెడ్డిగారు, బాగారెడ్డిగారు - వారు జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గా ఉన్నారు కనుక వారు అనుభవంతో బాగా చెప్పారు నర్సారెడ్డిగారు బాక్ వర్డు పరియాన్ కు ఎక్కువ డబ్బు కావాలన్నారు. బ్లాక్ ను ఏదైతే రెడ్యూస్ చేసినారో, అది బాగా ఉన్నదని వారు తమ హర్షం వెలిబుచ్చారు వారికి నేను కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను ప్రయిమరీ హెల్తు సెంటర్స్ లో బెడ్స్ సంఖ్య పెంచితే బాగుంటుందన్నారు మంచి విషయం చెప్పినారు. అయితే, బెళ్ళు సంఖ్య పెంచటంతోటి చాలదు మందులు అవన్నీ సప్లయ చేయ వలసివస్తుంది. ఏమైనా అది ఆలోచిస్తాము పెస్టెన్సైట్స్ ఫ్రీగా సప్లయ చేస్తే బాగుంటుందన్నారు పనసరామన్నగారు ద్రాక్షారామం విషయం చెప్పినారు. రూరల్ వాటర్ విషయం చెప్పినారు రామయ్య చౌదరిగారు పెట్రోలు విషయం చెప్పినారు దానిని గురించి ఇదివరకు మరచిపోయాను. అప్పారావుగారు మెమ్యూర్స్ చాలా సక్రమంగా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నారన్నారు. వారికి నా అభినందనలు తెలుపుతున్నాను రాంచేపరెడ్డిగారు ఈ ట్రెయినింగ్ సెంటర్స్ ప్రతి సమితికి ఒకటి పెడితే బాగుంటుందన్నారు. బాగారెడ్డిగారు వాస్తవమైన విషయాలు చెప్పినారు, ఈనాడు గ్రామాలన్నీ అభివృద్ధి అయినా యుంటే- ఈ పంచాయతీ రాజ్యం వచ్చిన తర్వాతనే ఈ గ్రామాలు అభివృద్ధి అయినాయని చెప్పారు వారికి నా కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను. మహారాష్ట్ర షేట్రన్ మనదగ్గర పెట్టాలన్నారు అది తొందరపడి చేస్తే మంచిదికాదని మనవి చేస్తున్నాను. నారాయణ్ ఫేడ్ తాలూకా పంపాడ్ అనే గ్రామంలో ఫోర్టరీచేసి పంచాయతీ ఫండ్స్ తీసుకుపోయినారు దానిని కలెక్టర్ క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ మొదలుపెట్టేశారు. ఫోర్టరీ చేయటం- ఇది మంచిది కాదు. ఇది ఎందుకు అలస్యం అయినదో- తొందరగా చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను. నరసయ్యగారు మ్యెయిడెన్ స్పీచ్ ఇచ్చినారు. వారు శ్రీకాకుళం విషయం చెప్పినారు ప్రాజెక్టులు గురించి చెప్పినారు అవి పెద్ద ప్రాజెక్టులు జిల్లా పరిషత్ తో అయ్యేవి కాదు. ఇరిగేషన్ డిమాండ్ వచ్చినపుడు ఆ విషయాలు చెబితే బాగుం

టుంది ఫిషర్ మెన్ వారి వెల్ ఫేర్ విషయం చెప్పినారు చాలా సంతోషం చర్చ వైండ్‌వ్ చేస్తూ లక్షణస్వామిగారు అందరు చెప్పినట్లుగా పెద్ద పెద్ద వారికి లోన్స్ ఇస్తున్నట్లుగా చెప్పారు అది మంచి సద్దశి కాదు అందరికీ ఇవ్వాలి గుడి వాడ జ్ఞాన చాలా పెద్దదిగా ఉన్నది అన్నారు కొన్ని పెప్పి ఉన్నవి, కొన్ని చిన్నవి ఉన్నవి ఇక్కడ పరిస్థితులను బట్టి చేసినారు. సమితి హెడ్ క్వార్టర్స్ పెట్టాలంటే ఐదు ఎకరాలు లాండ్ కావాలని ఇన్‌సిస్టు చేస్తున్నారని చెప్పారు. అది ఏమిటో నేను విచారణ చేస్తాను. సుగర్ ఫ్యాక్టరీ పరియాన్‌లో రోడ్స్ తీసుకోవటం లేదు. సుగర్ ఫ్యాక్టరీ పరియా కానివోట్ల తీసుకొంటున్నారని చెప్పారు. మొన్న తణుకు సుగర్ ఫ్యాక్టరీ పరియా విషయం వచ్చినపుడు చెప్పాను. సుగర్ ఫ్యాక్టరీ పరియాలో రోడ్స్- ఆ సుగర్ ఫ్యాక్టరీ వారిని కన్‌సల్ట్ చేసి, వారి సలహాతో వేయాలని చెప్పాను ఎక్కడ రోడ్స్ అవసరమో అక్కడ రోడ్స్ వేయాలని చెబుతున్నాను గ్రూప్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ ఎందుకు దండుగ అన్నారు. దండుగ కాదు మన పంచాయతీలు శాగుపడాలి. మన సర్‌పంచ్‌లు సక్రమంగా పనిచేయాలంటే, నాన్ ఆఫీషియల్స్ డబ్బుకు దూరంగా ఉండాలి. గ్రామ పంచాయతీలకు, చిన్న చిన్న గ్రామాలవారికి ఛెక్ బుక్స్ ఉన్నవి. వారే డ్రా చేస్తున్నారు, వారే ఖర్చుపెడుతున్నారు. కనుక ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్‌ను ఉంచినట్లయితే సక్రమంగా నడుస్తుంది. ఈ సర్పార్టి- ప్రాసిక్యూషన్ కేసు వచ్చినపుడు నాకు ఎంతో బాధగా ఉంటుంది. అయ్యో ఒక నాన్ ఆఫీషియల్‌ను ప్రాసిక్యూట్ చేయాలే అని. అది మన పొరపాటు, లోటు అనుకొంటున్నాను. కాబట్టి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్‌ను వేసినట్లయితే ఇటువంటి లోపాలు ఉండవని చెబుతున్నాను నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. ఈ పంచాయతీరాజ్య వ్యవస్థలు బాగా నడవాలి లోట్లు లేవని కొన్ని లోపాలు జరుగుతున్నాయి. వాటిని సరిదిద్దుకోవాలి. వాటిని సరిదిద్ది ముందుకు తీసుకుపోవటానికి వేను గట్టిగా పనిచేస్తున్నారని చెబుతూ, ఈ సమయం ఇచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞత తెలుపుకొంటూ ఈ కట్ మోషన్స్ విత్ డ్రా చేసుకొని ఈ డిమాండ్స్ పోస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.పాల్. రోమయ్యకోడరి : రూరల్ ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్స్ విషయంలో గతంలో రేరతు మూడు జిల్లాలలో ఒకటి రెండు ప్రాంతాలకు ఇచ్చారు. మా గుంటూరు జిల్లాలో వేటపాలెం జ్ఞానకు ఇచ్చారు. ఎమ్మెల్యే వచ్చినపుడు అది ఆపారు. మళ్ళీ దాని విషయం ఇందులో పరిగించుకురదా పోయారు.

డాక్టర్ యం యన్. లక్ష్మీనరసయ్య అది ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంట్ కు సంబంధించింది. ఈ రూరల్ ప్రాజెక్టు నేను ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టర్ గా ఉన్నప్పుడే అయినది మళ్ళీ సంవత్సరం మూడు ప్రాజెక్టులు ఇస్తామన్నారు కనుక, గౌరవ సభ్యులు దయచేసి ఇండస్ట్రీస్ డిమాండు వచ్చినపుడు వారిని అడిగితే బాగుంటుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇప్పుడు ఒక కట్ మోషన్ కూడ దీనిపై ఉన్నది. జిల్లా పరిషత్ లకు, సమితులకు, ఎక్స్ పెండిచర్ కు కొన్ని పర్సంటేజ్ లిమిట్సు గవర్నమెంటు ఫిక్స్ చేశారు ఆయా పర్సంటేజెస్ ప్రకారం ఆ పరిషత్ ల, సమితుల ఎక్స్ పెండిచర్ అంతా జరగాలి అంటున్నారు అట్లా కాకుండా వారికి ఏదైనా ఫ్రీడమ్ ఇవ్వదలచుకొన్నారా? లేదా? వారికి తోచిన పర్సంటేజీ- అవసరంబట్టి వారు డబ్బు ఖర్చుపెట్టుకొనే పద్ధతి చేస్తారా? ఇప్పుడు ఇంత పర్సంటేజీ దీనికి, ఇంత పర్సంటేజీ దీనికి అని ఉన్నదికదా ఆ freedom of expenditure ఆ పరిషత్ లకే మీరు ఇవ్వదలచుకొన్నారా? లేక ఇప్పుడున్న పద్ధతేనా? ఆ విషయమై కట్ మోషన్ ఉన్నది

శ్రీ జి గంగారెడ్డి (మధోల్) : అధ్యక్షా, ప్రతి M.L.A. కు, సమితి ఫెంబర్సుకు tour programme యివ్వాలని మేము B.D.O.s కు G.O. జారీ చేసినాము అని మంత్రిగారు చెప్పినారు. ఎమ్.ఎల్.ఎస్ 300 మంది ఉండవచ్చు. సమితి మెంబరు ఒకరికైనా పంపినట్లు ఉంటే నేను దానిని వాపసు తీసుకుంటాను లేనట్లువంటిది ఉంటే దానిని గట్టిగా నడిపించడానికి మరల G.O.s గ్రాఫి ఉన్నా జారీ చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎమ్ ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య నేను చెప్పాను అప్పుడే.

శ్రీ జి గంగారెడ్డి : చెప్పినారు గాని అంతా అబద్ధం మేము ఉండగానే మాకు వంపలేదు. పంచాయతీ రాజ్యంలో యింకా ఎన్ని ఇటువంటి లోపాలు నడుస్తున్నాయో? మేము గట్టిగా ఉన్నాము సజీవంగా ఉండగా కూడ మాకు యిచ్చినారు అని G.O. జారీ చేసినాము అని అంటే కాగితం వడవవలె ఉన్నది.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : హరిజనులకు 100 కి 15 రూపాయలు గిరిజనులకు 100 కి 3 రూపాయలు block level లో గ్రామ ప్రాతిపదికపై ఖర్చు పెట్టమని G.O. ఉన్నది. అది ఖర్చు పెట్టలేదని హరిజన గిరిజన సభ్యులము అందరము చాలి రోజుల నుంచి తమకు మనని చేస్తున్నాము. ఆ విషయమై శమ

యొక్క అమూల్యమైన ఉపన్యాసంతో లేదు. కాబట్టి అది తప్పకుండా తెప్పిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. జగన్నాథం : ఉపాధ్యాయుల జీతాలు ప్రతి నెలా సక్రమంగా అందడానికి సరైన మార్గం ఆలోచించారా ? దానిని గురించి ఏమీ జవాబు చెప్పలేదు. ఉపాధ్యాయుల జీతాలు మూడేసి మాసాలకు, నాలుగేసి మాసాలకు arrears ఒక్కమారు యివ్వడం జరుగుతుంది. ప్రతి నెల యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎప్పుడైనా జీతాలు సక్రమంగా యివ్వకుండా ఉంటే Please send me a question immediately, the salaries will be paid. That is the best way.

శ్రీ ఎన్. జగన్నాథం : అది ఎప్పుడూ చేస్తూనే ఉన్నాము. మూడేసి మాసాలకు ఒకమారు చేస్తూనే ఉన్నాము. అది కాదు. ప్రతి నెల ఒకటవ తారీఖుకు, కనీసం 10వ తారీఖులోపు వంపడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయరాడదు? రెండవది P. H. C staff ను గురించి కూడా చెప్పి ఉన్నాను. అది permanent basis మీద చేయడానికి ఏమైనా ఉన్నదా ? ఈ contingencies తో నడవవలసిందేనా ? సంవత్సరానికి రి మాసాలు వారు పని చేయవలసిందేనా ?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : కొన్ని పంచాయితీ సమితులకు Health Centres రెండు యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. అది ఎంతవరకు నిజం ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : కొన్ని సమితులలో ఒకటి లేవు. ఒకటి పూర్తి అయినాక కదా! రెండవది consider చేసేది. తరువాత గున్నయ్యగారు చెప్పినారు. 15%, 20% ఏదైతే fix చేసినారో దానిని యిది వరకే మనవి చేశాను దానిని తప్పకుండా అమలు పెట్టాలి. గాని దానికి ఢీనికీ పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నది. ఒక పద్ధతుంచి యింకో పద్ధతుకు మార్పుకోడానికి freedom యిస్తారా అని తెన్నేటి విశ్వనాథం గారు అన్నాడు. ఆ విధంగా కొంత అవడం వల్ల నె ఆ 15%, 20% హరిజనులకు గిరిజనులకు ఖర్చు కాకుండా ఉన్నది కనుక కొంత freedom ఉన్నది.

శ్రీ పి. రాజగోపాలసాయం : freedom లేదు. ఖర్చు పెట్టలేదు అసలు

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : కనుక ఉన్న వద్దకే మంచిదని చేస్తున్నాను. జగన్నాథంగారు staff విషయం చెప్పినారు. మీరు contingency

staff. వీరికి D. A 5 రూపాయలు, 3 రూపాయలు ఎదై తే ఉన్నదో దానిని enhance కూడ చేశామని చెబుతున్నాను Orders కూడ issue అయినాయి. Teachers salaries విషయం చెప్పినారు ఏవో stray cases వస్తున్నాయేమో! ఇది generalగా చెపితే ప్రయోజనం లేదు. అన్ని సమితులలో సక్రమంగా first నాడో, second నాడో జీతాలు యిస్తున్నారు అప్పడప్పుడు కొన్ని కొన్ని ప్రశ్నలు వచ్చినాయి. జవాబులు కూడ యిచ్చినాను. సకాలంలో funds—

Mr Speaker : In all cases where questions have been sent, immediately salaries are being paid, and then it is being answered on the floor of the House that salaries have since been paid. Instead of sending representations, the best thing is to send a question

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ ఆ వైపునుంచి గౌరవ సభ్యులు చెబుతూ ఒక సూచన చేశారు ఏ విధంగా legislators, M L A s గా ఉన్నటువంటివారు జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షులుగా, సమితి అధ్యక్షులుగా ఉండకూడదో అదే విధంగా ఓడిపోయినవాళ్ళకూడ ఉండకుండా ఉండే ప్రతిపాదనపై మేసో ఆలోచనచేసి దానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా అని ఆ వైపునుంచి సూచన వచ్చింది. అది యేమైనా ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తారా ?

డాక్టర్ ఎమ్ ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య ఇప్పుడు ఏమీ లేదు.

Mr. Speaker : Condemn them once and for all for every responsible position. Because, we know there are some very very deserving people, and if they face elections they are defeated..... We know how elections are taking place. There is no point in condemning people; simply because they are defeated in one Panchayat Board election, it does not mean that they do not deserve any higher position, because elections are not fought on fair lines. We know how money is spent like water in elections.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు ఇప్పుడు జిల్లా పరిషత్, ప్రతి సమితికి కొంతో మోటి teachers ను elementary schools కు చాటికె allot చేస్తున్నాడే.

అ allot చేసినటువంటి list లోనుంచి కాకండా బైటనుంచి వాళ్ళ యిష్టం వచ్చినవారిని temporary అని appoint చేస్తున్నారు అట్లాంటి వాళ్ళ విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకుంటారు ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య. అటువంటిది మా దృష్టికి రాలేదు. అటువంటిది చేయకూడదు

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు. అటువంటిది దృష్టికి రాలేదు అంటే ప్రతిది వ్రాసి పంపిస్తారా ? జిల్లా పరిషత్ లో ఉన్నాయి ఎవరిని వేళారు అనేది మీరు చూడరా ? జిల్లా పరిషత్ లో, సమితులలో ఏమి జరుగుతోంది చూడకపోతే department దేనికి ? ప్రతిదీ మీ దృష్టికి తీసుకువస్తారా ? కొన్నిచోట్ల list ఉండగా వాళ్ళను appoint చేయకండా వాళ్ళ యిష్టం వచ్చినవాళ్ళను list లో లేనటువంటివారిని temporary అనే పేరిట appoint చేయడం జరుగుతున్నది. నా దృష్టికి తీసుకురమ్మంటే తీసుకురావడం మిగిలినవాళ్ళు అయితే మీ department ఏమి చేస్తుంది ?

డాక్టర్ ఎమ్.ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య. List లో లేనివాళ్ళను, బైటవాళ్ళను వేసుకుంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ. Contingency వారికి enhance చేయమని orders పంపించామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. G. O. లో different explanations రావడంవల్ల యీ trouble వచ్చింది Menials అనేది పుష్టుడు పుట్టిందో గాని - menials క్రింద sweepers, తోటిన్ వస్తున్నారు. మళ్ళా menials లేదు, contingency అని గతంలోకూడ contingency వారికికూడ యివ్వవచ్చునని ఉన్నది. కాని, ఇది applicable కాదని Audit department object చేశారు. అందువల్ల కొన్ని పేలమంథి sweepers, తోటిన్ మినహాయింపబడ్డారు. అందుకోసం enhancement of scales లో menials అనేదికూడ ఉదహరించి clarification యిచ్చారా లేదా అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఇక్బుల్ హక్. Primary Health Centres నాల్గోయ్యే రి సంవత్సరాలలో పెడకాము అంటున్నారు ఇంతకంటే గొంగరగా 448 పైట్లు దానికి ఏలులేదా ? ఇప్పుడు rural medical services improve చేయడానికి అది expedite చేసే అవకాశం లేదా అనేది ఒకటి గైడవది, rural water

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants*

573

supply 4th Plan లో ఏమి provision లేదు దానిని గురించి ఆలోచించారా ?

Mr. Speaker : The best thing is to take up the Raja Saheb's stark explanation. The other day, he said : 'సభ్యులు మంచినీలవోలు కచ్చారు అవన్నీ ఆలోచిస్తాము'—అంటే అయిపోయింది. You take the cue from him, otherwise, there is no possibility of answering all these interpellations. Please hear them calmly and then whenever it is necessary to answer, you can answer; otherwise, please think over these things and consider these things.

Sri Tenneti Viswanadham . He has a ready denial

Mr. Speaker : Raja Saheb never denied anything. He says "we will certainly consider all these things".

శ్రీ ఎన్ వేమయ్య ముఖ్యమైన సమస్య ఒకటి ఉన్నది. మంత్రిగారు పదే పదే మా దృష్టికి తెండి అంటారు ప్రశ్న వేస్తే కొంత పని జరుగుతుంది అనుకోండి. ప్రశ్న వేశాము. అన్నిటికంటే low paid people attender, scavengers, watchmen, bill collector, compounders, sweepers ఈ low paid category pay scales fix చేయలేదు. నేను స్వయంగా వ్రాస్తున్నాను చెన్నారెడ్డిగారు యిదిగో అయిపోయింది, issue orders అంటారు Ministers మారిపోయారు వీరికి discuss చేసి వెంటనే అయిపోయిందని చెబుతూనే ఉన్నారు 1960 నుంచి యిప్పటివరకు జరగలేదు. "Still engaging the attention of the Government ." అని నాకు reply వస్తూనే ఉంటుంది అది చాల అవసరం అయింది ఇది pending లో ఉన్నదని చెబుతున్నారు. అది ఏదైన decide చేసి యిప్పటికైనా పంపిస్తారా ? అందరు కూడ ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : అధ్యక్షా, ఇక్కడ పూజ్యులు తమద్వారా మేము శాసనాలు చేస్తున్నాము పంచాయితీ రాజ్ శాసనాలు ఇవి సక్రమంగా అమలు జరుగుతున్నాయో లేదా అనే విషయమీద శాసనసభ అయిపోయిన తరువాత area లోకి వెళ్ళేటప్పుడు - పంచాయితీ సమితిలో ఉట్టి నే ఆ జీపులు పింపులు

పట్టిపోవడంకంటే మాకుకూడ నెలకు రి రోజులు, ఈ శాసనాలు సరిగా అమలు జరుపుతున్నాడా లేదా చూడడానికి M.L.A. లకు కూడ ఇచ్చే ఏర్పాటు ఆ rules లో include చేస్తారా అని తమద్వారా మంత్రిగారిని అడుగు పున్నాను

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : శీఘ్ర వాళ్లకుకూడ యివ్వాలంటే సాధ్యమయ్యే పనికాదు వేమయ్యగారు చెప్పినారు. ఈ ఒక్క department కు సంబంధించినటువంటివి కావు ఈ staff అన్ని departments లో ఉన్నారు. నష్టగ్రంగా అంతా ఒకేసారి cabinet లో ఉండి అన్ని departments నుండి వచ్చిన తరువాతనే ఏదైనా చర్య తీసుకోవడానికి ఫీలు అవుతుంది. గోపిగంగా రెడ్డిగారు చెప్పారు వీటిని వారు అమల్లో పెట్టడం లేదన్నారు. మళ్ళీ instructions యిస్తాము. మీ టూర్ ప్రోగ్రాం పంపించాలని తప్పకుండా instructions యిస్తామని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. గంగారెడ్డి : టూర్ ప్రోగ్రాం పంపితే, యింక రికార్డులో include చేసుకోవలసిన అవసరమే ఉండదు. టూర్ ప్రోగ్రాం యిస్తే వారితో బాటుగా మేముకూడా తిరుగుతూ వుంటాము. ప్రశ్నకంగా, మేము వేర్వేరు తిరగాలనే ఆశేమీ మాకు లేదు.

శ్రీ వై. పెద్దయ్య : దాదాపు సంవత్సరం అవుతున్నది సంచాయిటీ ఎన్ని కట్టు జరిగి కొన్ని పంచాయితీలకు Stay Orders వున్నాయి. ఇకనైనా వీటి విషయంలో త్వరగా జరిగేట్లు గవర్నమెంటు చేస్తే బాగుంటుంది.

డాక్టర్ యం. యల్. లక్ష్మీనరసయ్య : కోర్టులో వున్నవి. వాటికి మేము ఏమిచేస్తాం!

మిస్టర్ స్పీకర్ : కోర్టులో పరిష్కారం కానిదే వారేమీ చేయడానికి లేదు.

శ్రీ సి.పాచ్. మల్లిఖార్జున్ (ఎల్లవరం) : Agency ప్రాంతంలో vast area వుంటుంది. 90 మైళ్ళవరకు కొండల్లో పోవాల్సి. దానికి శీఘ్ర అవసరం ఎంతయినా వున్నది, గున్నయ్యగాలు చెప్పినట్లుగా నెల్లూ టెండు తోస్తానని యిప్పిస్తే బాగుంటుంది. కేతే కొనసవసరంలేదు పనిలో వుంటుంది. వారు ఎలాగూ వుపయోగిస్తున్నారు గదా. ఆ అవకాశం యిస్తే బాగుంటుంది. త్వర

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

575

వది — హెల్తు సెంటర్ ఏర్పాటు విషయంలో డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసర్ వచ్చి యిన్ వెస్టిగేట్ చేసి యిది సరియైన స్థలం అని నిర్ణయించిన తర్వాత సమితి జనరల్ బాడీ మీటింగులో ఒక్కొక్కచోట హెల్తు సెంటర్ ఆ ఊళ్లో వుండడం ఏమిటి, యీ ఊళ్లో వుండాలి, డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసర్ నిర్ణయించినా అది ఎలా వస్తుందో చూద్దాం' అని తిరిగి యిన్ వెస్టిగేట్ చేయడం, యిలా క్లాపెన్ వచ్చి intime లో హెల్తు సెంటర్ రావడంలేదు ఈ విషయాన్నిగూర్చి ఆలోచిస్తారా ? ఇది చాలా ముఖ్యమైనది

శ్రీ యన్ జగన్నాథం, పంచాయితీ ఎన్నికలు, జిల్లా పరిషత్తు ఎన్నికలు జరగకుండా, కొన్ని పెద్ద పంచాయితీలు జైఫర్ కేటు చేశారు ఇంచు మించు 9 మాసాలు అయింది. దీనిపై ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ?

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య : కాంపౌండర్స్, అటెండర్స్, బిల్లు కలెక్టర్స్ మొదలైన low paid people గూర్చి చెప్పారు ఇంకా అనేకమంది వున్నారు పంచాయితీ సమితులలో పనిచేసే వీరి Pay scales యింకా fix చేయలేదు. Finance వారు "it is under consideration" అని నాకు వ్రాస్తూనే వున్నారు. మంత్రిగారు Finance వారితో 5 విముపాలు కూర్చుని ఢీమీని పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ పి పనసరామన్న : రాయవరం సమితినుండి సమావేశాలకు సంబంధించిన నోటీసులు రావడంలేదని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చాము అలాగే ఈపారి శుధ్య కార్మికుల సర్వీసు రెగ్యులరైజ్ చేయడం గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారో తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి : పాంపాడు పంచాయితీలో ఫోర్మేషన్ జరిగింది. వారంటు యిస్యూ అయింది. ఆ వ్యక్తికే సబ్సిడీ వెల్ థు లోన్ శాంక్షన్ ఇయి నట్టుగా తెలుసున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులను ప్రభుత్వం ఆపుతుందా ? అతడు అదే డబ్బుతో తిరిగి గవర్న మెంటుకు వ్యతిరేకంగా contest చేయవచ్చు.

శ్రీ బి. బాబుశర్మయ్య : ఆధ్యక్షా, పంచాయితీలలో పనిచేసే సేవర్స్ వున్నారు. వారికి 30 రూపాయల మాస్ వేజ్ ఇవ్వాలని చూస్తున్నారు. వారికి ఏదైనా జీతం 30 రూపాయలు. ఈ రోజుల్లో 30 రూపాయలు చాలా తక్కువ అనుకుంటాను.

Mr. Speaker : Yesterday, he made a speech. Did he refer to this in the course of his speech?

Sri T. Balakrishnayya : No

Mr. Speaker : Why is he asking it now? If you had made a reference, the Minister is expected to explain. Now, he is putting an entirely separate question. I do not think I can allow such things. I can understand members who have participated in the discussion—if they raise some points and the Minister has not answered some of those points, if they again ask him, there is some meaning. But if one goes on putting new points, I do not think we can convert this into a question-hour. I do not know if I am following a correct procedure in allowing so many interpellations after the Minister has given his reply.

డా. యం. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య శ్రీ జగన్నాథంగారు బై ఫర్ కేటు చేసినవాటిగూర్చి వాటిలో కొంత యిబ్బంది వచ్చింది ఇన్ని లీటర్స్ వుండాలని వచ్చింది దానిపై ఎన్నో రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చాయి 'మా గ్రామాలు సరిగా కలవలేదు' అనిచెప్పారు. అయితే అప్పుడు ఎలక్షన్స్ వచ్చేశాయి, చేయడానికి వీలు లేక పోయింది, Stop చేశాము. దీనిపై యింకా ఆలోచించలేదు

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం 1969 లోనై నా పూర్తి చేయండి

Mr. Speaker : It is only with regard to the future he has raised the point.

What is the point in raising it now? Elections have been conducted.

Sri S. Jagannadham : He will be there till 1967. We do not know if he would be there thereafter.

Mr. Speaker : I am putting the cut-motions to vote now.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development works by Rs. 100/-

For not abolishing Panchayat Samithies and not holding elections to Z. P. S. on the basis of adult Franchise.

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

For not notifying the exclusion of Ponnur Municipalities from Ponnur Panchayat Samithi with a view to keep the partymen of the Government as the President of the above Panchayat Samithi.

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for Community Development Project, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

For not separatating social welfare department from the Panchayat Samithi and Z P. Authorities.

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

అదిలాబాద్ జిల్లా అసీఫాబాద్ తాలూకాలో చాలా గ్రామాల ప్రజలు మంచినీటి వసతి లేక నానా అవస్థలు పడుచున్నారు వారు వాగులలోను, వంకలలోను, పొరెలలోను నీరు తెచ్చుకొనుచున్నారు వారికి మంచినీటి బావుల వసతి కల్పించనందుకు

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి లుపుగుడు పాలేటనానికి మంచినీటిని కొళాయిల ద్వారా సప్లయ చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

To urge on Government to provide drinking water well at Panduranga Temple of Kuluvoyi village Atmakur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకా ఇనిమెర్లమజరా చెంచిరెడ్డిపల్లెలో మంచి నీటి బావిని శ్రవ్వించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకా పరువారిపల్లె గ్రామములో యున్న దిగుడు బావిని చేర బావిగా కట్టించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకా హజీస్ పురములో మంచి నీటి బావిని శ్రవ్వించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరి తాలూకా చినయర్లపాడు గ్రామములో మంచి నీటి బావిని శ్రవ్వించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

For the failure of the Government to adopt revise pay scales to the staff working in the Major and Minor

For the failure of the Government to provide pathway to the Harijans of Apparaopalem village, Atmakur Taluk, Nellore District though the Harijans prepared to meet the entire cost of the land.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to provide House sites to the Arundathi of Indukur village, Kovur Taluk, Nellore District as it is pending since 10 years.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to provide house sites to the Harijans of Pragadapalli village, Polavaram Taluk, East Godavari District.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా కవిగిరి తాలూకా నెరేడుపల్లె క్రైస్తవ పాఠశాలలో మంచి నీటి బావిని ప్రవ్వించినందుకు

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge on Government to sanction scholarships to all scheduled castes and scheduled castes and scheduled tribes studying in all schools both Elementary and Secondary and Colleges.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward Classes by Rs. 100/-

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

585

To urge on Government to provide house site to the Harijans of Papireddipalem village, Nellore Taluk and District.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to provide house sites to the Harijans (Arundhati village) Indukur pet, Nellore Taluk and District.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide drinking water well to the Harijans of Turupoondla village, Rapur Taluk, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide house sites to the Harijans of Kodur padu village, Nellore Taluk and District.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide additional extension of house sites to the Harijans of Pattipad village, Nellore Taluk, Nellore Dt.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to review the progress report on Depressed class lands in the State

To reduce the allotment of Rs 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide House sites to the Dudekula families, at Padamati palem village, Kovur Taluk Nellore District.

Mr. Speaker. Cut motions moved.

Sri S. Vemayya : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 4,39,39,100/- for Welfare of Schedule Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

Milk Powder to the Uirijans of Potharaju dibba L/o Indukur pet, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide house sites to the Harijans of Nidmusali village, Nellore Taluk and District as the additional extension of the village site as the existing village is inadequate.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide house sites to the Girijans of Potharaju dibba, Indukur pet, Nellore Taluk and District

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Schedule Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

583

Sri S. Vemayya : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 4,39,39,100 for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward
Classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to prevent the
exploitation of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes
by the landlords, and greedy business people.

To reduce the allotment of Rs 4,39,39,100 for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward
Classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to enforce the
Anti-untouchability Act honestly and sincerely in the
State.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward
Classes by Rs. 100/-

హరిజనులకు, యిండ్లవసతి యేర్పాటు చేయుటలోను స్కూల్ పిల్లలు
న కాలములో మంజూరు చేయుటలోను, మంచి నీళ్ల శావులు త్రవ్వించుటలోను,
సాంఘిక అసమానతలను మాన్పించుటలోను, ఉద్యోగ నియమాకములో
రిజర్వేషన్ అమలు పర్చుటలోను ప్రభుత్వం జరుపుచున్న జాప్యమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward
Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to review the progress of the
houses that have been constructed to the Scheduled Tribes
and Castes.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward
Classes by Rs. 100/-.

For unjust, unfair, reactionary and inhuman act of the Government in changing the criteria of other backward classes from 'Social' and 'educational' backwardness provided in the constitution to one of 'economic' backwardness alone and thereby denying all longstanding major facilities of reservation of seats in educational institutions, posts in services and scholarships, Building grants etc. to the poor candidates of other backward classes.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

Regret the failure of the Government to provide even the minimum basic necessity of life namely the drinking water to the Scheduled Castes and other Backward Classes in more than 25 villages of Kangri and Yelgiri Revenue Circles of Narayanakhed of Medak District, although it is more than 13 years that the welfare of the Scheduled Castes and other Backward Classes is being planned after attaining the independence.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs 100/-

For not completing the houses for Harijans for not taken up under Centrally sponsored Schemes in Mattepalli Harijanawada in B. Palem sub-Taluk Chittoor District since 5 years.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

For not allotting any sum for the housing of Harijans in this Budget.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

**Demand No. XXVII - Other Miscellaneous Social and
Developmental Organisations Rs. 55,31,900**

**Demand No. XXVIII - Welfare of Scheduled Tribes, Castes
and other Backward Classes Rs. 4,39,39,100**

† The Minister for Social Welfare (Smt. T. N. Sadalakshmi):
Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs 55,31,900 under Demand No. XXVII, Other Miscellaneous Social and Developmental Organisations”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 4,39,39,100 under Demand No. XXVIII, Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes”.

Mr. Speaker : cut motions moved.

Sri C. D. Naidu : I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 55,31,900 for Other Miscellaneous Social and Developmental Organisations by Rs. 100/-

In entrusting the sanction of oldage pension to the factious and party ridden panchayat samithis.

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri P. V. Ramana : I beg to move.

To reduce the allotment of Rs 55,31,900 for Other Miscellaneous Social and Developmental Organisations by Rs. 100/-

To urge on Government to sanction an Hostel at Munagapeta Zilla Parishad High School, Visakhapatam.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri P. Rajagopala Naidu : I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

† Note on Demands Nos. XXVII and XXVIII is printed as Appendix.

proviso of 22(2) of Andhra Pradesh Panchayat Samithi and Zilla Parishad Act, 1959.

The cutmotion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs 100/-

To discuss the failure of the Government to give scope for Zilla Parishads and Panchayat Samithis to make allotments to various items of plan programmes according to local needs.

The cut motion was declared negatived

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: I press for a division.
The House then divide thus

Ayes ... 22 Noes .. 80

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

To disapprove the policies of the Government for entrusting to Zilla Parishads and Panchayat Samithis, the allotments made for Social Welfare Department.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,79,59,000 under Demand No XXV—Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works.”

The motion was adopted and the grant made.

18th March, 1965]

The Annual Financial Statement 579
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.

Panchayats, such as Scavengers, Toties, Sweepers, Compounders, Bill-collectors, Bill Collector-cum-clerks, Watchmen, Attenders, Midwives etc.

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs 100/-

Of Government failure to give the promised prizes for those Panchayat Boards and Panchayat Samithies where elections took place unanimously in Anantapur district.

To reduce the allotment of Rs. 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

For not sanctioning water scheme of Gooty Panchayat Board and granting of loan to extend the work.

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

Of not metalling and completing Famine Road from Pamidi to Nallagonda via Nagasamundram of Gooty taluk Anantapur district.

The cut-motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs 6,79,59,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

To criticise the Government for not implementing the G. O. Ms. No 651 (Panchayat Raj (Estn) Department dated 30th September 1964 and issue a stay order by wire retaining to irregular transfer of Rural Medical Officer, Uppalapadu to Tangella in Nellore district as against to

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66.
Voting of Demands for Grants.*

587

To express dis-satisfaction for the abnormal delays in providing house sites to the Harijans years together.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge on Government to post District Social Welfare Officers exclusively to expedite all pending cases of Land Acquisition cases in the State now.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge Government to sanction drinking water wells to the villages where there are no wells at all instead of sanctioning additional wells to those villages where there are already wells.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

To express disagreement for the failure of the Government to sanction scholarships early in the months of July of August.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

దీనిని తగ్గించుటకు కమిషనరీ తాము కాడిగొడ్డపాడు క్రైస్తవ పాఠశాల
మంజూరిని తీసివేసి ప్రతిష్ఠించినందుకు

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge on Government to recognise Harijan Hostels with 20 permanent grants to start with, which have been already started this year.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to provide house sites to the Harijans of Kudithipalam village, Nellore Taluk and Dist., for the last 10 years.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to provide additional house sites to the Harijans of Allur village, Kovur Taluk, Nellore Dist.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to provide house sites to the Arundathiyas of Chundugunta h/o Kovur village, Kovur Taluk, Nellore Dist., though it is pending for the part 10 years.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide house sites to the Scheduled Tribes at Indukurpet Bit II, Nellore Taluk and Dist., as their existing sites is at the disposal of a private person who is harrasing the Banda community people to vacate the site, though they are in occupation of the site for the last 60 years.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government to provide burial ground to the Harijans of Allur village, Kovur Taluk, Nellore Dist., as it has been delayed for 20 years

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri P. V. Ramana : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide path way to burial ground to the Harijans of Allur village, Kovur Taluk, Nellore Dist.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to sanction house sites at an early time to the Harijans of Sakipalli and Ravikamatham villages of Visakhapatnam Dist., Chodavaram Taluk.

Mr. Speaker : Cut motions moved

Sri D. Seetharamaiah : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100/- for Welfare of Scheduled Tribes, Castes, and other Backward classes by Rs. 100/-

To urge the Government to give free supply of Bamboos at the rate of 100 per family to the Erukula - Basket-Makers in the famine affected taluk viz., Madanapalli.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge the Government to sanction subsidy of Rs. 50 each family of Scheduled Tribes and Scheduled Castes for repair of dilapidated huts belonging to them in the chronically drought affected Madanapalli Taluk.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri G. C. Venkanna : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge the Government to sink a drinking water well in Malapalli, near Gollapalli of Penchupadu Village, Madanapalli Taluk under Rural Water Supply Scheme.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri K. Ramachandra Reddy : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

- (1) For not providing funds for the allotment of house sites for Harijans.
- (2) For not providing sufficient funds for the scholarships to economically backward classes.

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

For the failure of the Government in providing house sites for the following villages of Vijayawada Taluk for the last one decade.

18th March, 1965

*The Annual Financial Statement
(Budget) for the Year 1965-66
Voting of Demands for Grants.*

591

(1) Penamkurn, (2) Chagantipadu, (3) Garikaparru, (4) Vallurupalem, (5) Gollagudem, (6) Edupugallu, (7) Madduru, (8) Komatigunta, (9) Kanuru, (10) Velpuru, (11) Yenikepadu, (12) Prasadampadu and Prodduturu.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri G. C. Venkanna : I beg to move .

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge the Government to give monetary assistance to the poor and sick, infirm or physically disabled women at least in the chronically drought affected taluks.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri P. Subbaiah : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

రాష్ట్రములోని జిల్లా పరిషత్తులకు వెంటవెంటనే స్కాలర్ షిప్లను, డబ్బును కేటాయించకుండా ఆలస్యము చేస్తున్నందుకుగాను

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri S. Vemayya : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 4,39,39,100 for Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes by Rs. 100/-

To urge on Government to provide Extension of village sites to the Harijans of Lebur Village, Nellore Taluk and District.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 4,39,39,100 for
Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward
Classes by Rs. 100/-

To discuss the failure of the Government to take
effective steps for the distribution of banjar and other
waste lands to the landless poor.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

The House then adjourned till Half Past Eight of the
Clock on Friday, the 19th March, 1965.

APPENDIX

Note on Demand XXVII — Other Miscellaneous Social and Developmental Organisations 1965—66.

Smt. T. N. Sadalakshmi, Minister for Social Welfare

Mr. Speaker, Sir,

It is my privilege to move the Budget Demand (Composite Demand) of Rs. 55,31,900—Other Miscellaneous Social and Developmental Organisations.

The Demand XXVII is a Composite Demand. The major head is “39 Miscellaneous Social and Developmental Organisations”. This major head records expenditure for the following items :—

				Budget Estimates for 1965-66 Rs.
(1)	Statistics	...	...	22,77,500.00
(2)	Preservation and translation ancient manuscripts	...	...	4,28,100.00
(3)	Miscellaneous	...	...	28 26,300.00
Total				55,31,900.00

The following are the details of the important Schemes:

Statistics :

The provision of Rs. 22,77 500 under minor head ‘Statistics’ covers the Statistical schemes of the Director of Public Health and those under the control of the Director, Bureau of Economics and Statistics. The following are some of the important schemes implemented :—

- (1) Scheme of State's participation in third sub-sample of National Sample Survey.
- (2) Training programme of officers and staff.
- (3) Scheme of strengthening of Official Statistics Wing.
- (4) Integrated scheme for improvement of agricultural statistics.
- (5) Scheme for the study of impact of Plan Programme.
- (6) Scheme for sample survey for crop estimation of area and yield of coconut and arecanut crops.
- (7) Socio-Economic Survey.
- (8) District Statistical Agencies.
- (9) Scheme for Pilot Survey for Block-level estimates of agricultural production.

Preservation and translation of ancient manuscripts :

(a) *Survey of records :* The Regional Historical Records Committee for Andhra Pradesh, which was constituted in October, 1962, recommended among other things, the employment of full time field staff consisting of one Assistant, Archivist and two Research Assistants for the collection of material for the compilation of National Register of Records. The Government of India have sanctioned a grant-in-aid of Rs. 3,000 for the work of compilation of National Registrar of Records

(b) *Compilation of History of Freedom Movement in India :* With a view to writing an authoritative history of the Freedom Movement in India, the erstwhile Government of Hyderabad and the former Government of Andhra, had, at the instance of the Government of India constituted committees in 1953 and 1956 respectively for the compilation of History of Freedom Movement in the respective States. A reconstituted committee was

formed in October, 1957 after the formation of Andhra Pradesh. It was again reconstituted in June, 1964. The source material for the History of the Freedom Movement in Andhra Pradesh from 1800 A. D., upto the achievement of Indian Independence in 1947 has to be collected in four volumes.

History of Freedom Struggle in Hyderabad: Volumes I, II and III of the book have already been published. Volume IV is in progress. The supplementary volume for the period from 15th August 1947 to September 1948 is under compilation

History of Freedom Struggle in Andhra Pradesh: Volumes I and III are in different stages of printing in the Government Press, Hyderabad. Volume II is being re-edited by Prof M. Venkatarangayya. The collection of material for the Volume IV is in progress.

History of Andhras: There is a proposal to write the History of Andhras also at an estimated cost of Rs. 1,05,600. The whole project is spread over a period of 3 years. A Committee consisting of 13 persons is proposed to be constituted for supervising the work. An amount of Rs 15,000 is proposed to be spent during the current year.

Miscellaneous :

Women's Welfare: Under Demand XXVII a sum of Rs. 27,54,200 is provided during 1965-66 as against Rs. 18,37,800 provided for the year 1964-65. The important schemes implemented by this department have been mentioned in Demand No. XXVIII.

Beggar Homes: There are two Beggar Homes with a strength of 80 each and one Boys Club in Hyderabad city under the control of the Social Welfare Department and Prisons Department respectively. The two Beggar Homes

were started in 1955. There are training sections for weaving, carpentry and tailoring in these Homes. They have since been transferred to the Hyderabad Municipal Corporation with the budgetary provision. During 1964-65 an amount of Rs. 69,200 was provided and for the year 1965-66 an amount of Rs. 72,100 has been proposed.

Note on Demand XXVIII Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes—1965-66.

Smt. T. N. Sadalakihmi, Minister for Social Welfare:—

Mr. Speaker, Sir,

It is my privilege to move the Budget Demand of Rs 4,39,39,100 for the welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes, etc., as against Rs. 4,19,50,800 provided for the year 1964-1965.

I am happy to say that the Social Welfare Department budget which was only Rs 1,78,48,800 in 1957-'58 has today reached a figure of Rs. 4,39,39,100.

The following are the schemes undertaken by the Social Welfare Department for the welfare and to improve the social and economic conditions of the Scheduled Tribes, Castes and economically Backward Classes.

SCHEDULED TRIBES

With a view to improve the economic condition of the Scheduled Tribes and to develop the tribal areas, a sum of Rs. 97.80 lakhs (Plan 54.41+43.39 Normal) was allotted during 1964-65 and the provision for 1965-66 is Rs. 110.75 lakhs (Rs. 65.86 lakhs Plan+Rs. 44.89 Normal) This is in addition to the amounts from the general funds of the several departments concerned which are spent in tribal areas.

The following special schemes are being implemented for the welfare of the Scheduled Tribes during the Third Five-Year Plan.

Education :

1. With a view to continue the following educational facilities to the children of Tribals, a sum of Rs. 3.85 lakhs is provided for 1965-66,

(a) Establishment of 3 Ashram Schools with a strength of 25 students in each, at Krishnadevipeta (Visakhapatnam district), Kothaguda (Srikakulam district) and Karakagudem (Khammam district), and opening of 2 schools at Mandharam and Bornapally, in Kareemnagar district.

(b) Supply of free books, slates and clothing to the Tribal children studying in primary schools at the rate of Rs. 20 per head per annum.

(c) Opening four boarding homes and 28 midday meal centres in Andhra. Raising the strength in the existing 5 boarding homes in Telangana by 25 boarders in each home in addition to opening of 6 hostels (new) continuance of 16 midday meals centres and opening of 11 new centres.

(d) Grant of Pre-Matric Residential Scholarships.

Cottage Industries :

2. A sum of Rs. 1.30 lakhs for 1965-66 is provided for running the following schemes. Training-cum-production centres in carpentry at Seethampeta and Bhadravaram Blocks of Srikakulam district, Polavaram and Buttayagudem Blocks in West Godavari district, and Aswaraopet and Nugur Blocks of Khammam district; development of "Sericulture" at Chintapalli in Visakhapatnam district, one Mat Weaving Centre and one Training-cum-production Centre in Fibre Industry in Kurnool and Anantapur districts respectively.

Colonisation :

3. The main profession of the Tribals is "Agriculture". They are used to "Podu" or shifting cultivation

with primitive methods. To prevent the Tribals from "Podu" cultivation and to induce them to take to settled cultivation, agricultural colonies were provided and a sum of Rs. 0 60 lakh was provided for 1964-65 on colonisation schemes. For the colonisation schemes started during the Second Plan period at Palla and Bhamini in Srikakulam district of Andhra area and Tunikicheruvu and Murumuru in Khammam district of Telangana area a sum of Rs. 0 60 lakh has been provided during 1965-66.

Communications :

4. One of the important problems of the hillmen is lack of proper communications for marketing their produce to the shandies or weekly markets or to the plains with comfort and ease. An amount of Rs. 30.00 lakhs was provided for 1964-65 for the maintenance and the completion of roads started during the Second Plan period and for the new roads started in Telangana. It has been proposed to spend a sum of Rs. 34.05 lakhs during 1965-66.

Coffee Plantation :

5 This scheme was started in Visakhapatnam Agency under the Centrally sponsored programme on full grant basis during the Second Plan period and an amount of Rs. 3.55 lakhs was spent. This scheme is being continued as a State Scheme during the Third Plan period. A sum of Rs. 3 02 lakhs was provided in 1964-65 and plantation is raised over an area of 400 acres in East Godavari and Visakhapatnam districts. It has been proposed to spend a sum of Rs. 3.02 lakhs during 1965-'66 for the maintenance of the plantation already raised. In the Fourth Plan the amounts required for the Coffee Plantation Scheme will be met by the Forest Department from its regular budget.

Medical :

6 During 1964-'65 an amount of Rs. 0.70 lakh was provided for the continuance of 7 Mobile Medical Units. For 1965-66 an amount of Rs. 1.65 lakhs has been provided for the continuance of these units and for the improvements of the Government dispensaries and Hospitals at Thonam of Srikakulam district, Bhadrachalam and Venkatapuram of Khammam district and for the construction of Alluru Sitaramaraju Memorial Hospital at Krishnadevipet of Visakhapatnam district.

Housing :

7. Yerukulas, Yanadis and Sugalis in Andhra area, have been declared as Scheduled Tribes. The question of inclusion of these communities in the Telangana region also in the Scheduled Tribes list is under the consideration of Government of India. During 1964-65 an amount of Rs. 1.00 lakh was provided for construction of 100 houses and 25 wells for Yerukulas, Yenadis and Sugalis of Andhra region. A similar provision is made for the year 1965-66.

Aid to Voluntary Agencies :

8. For 1964-65 a sum of Rs. 0.30 lakh was provided as aid to the voluntary agencies. For 1965-66 an amount of Rs. 0.30 lakh has been provided.

The Andhra Scheduled Tribes Co-operative Finance and Development Corporation, Ltd., Visakhapatnam :

9. This was started in 1956-57 with its headquarters at Visakhapatnam. The activities of this Corporation now extend to 8,888 sq miles of the Scheduled areas in Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, and Khammam districts with a tribal population of about 7,22,000.

The Corporation has 11 Official Directors and 5 non-Official Directors. Sri Syed Ali, Fourth Member, Board

of Revenue is the ex-Officio Chairman of the Corporation and an I.A.S. Officer is working as the General Manager of the Corporation.

Briefly, the objects of the Corporation are to bring about an economic evolution in the Agency areas, to improve the economic standards of the Tribals and to relieve them from the exploitation of the Plains merchants.

At present, there are nearly 10 Primary Marketing Societies, at different centres affiliated to the Corporation in Andhra and 2 Primary Marketing Societies are being started in Telangana. The functions of these societies are as follows :—

- (a) Purchase of minor forest produce collected by the tribals at fair prices.
- (b) Purchase of agriculture produce of the tribals at fair prices
- (c) Supply of domestic requirements to the tribals at reasonable rates.

Besides these, three kinds of loans namely (a) Share Capital loans (b) Emergency loans and (c) Surety loans are also being granted by the Corporation to the tribals.

During 1962-63 a sum of Rs. 4.13 lakhs was sanctioned by the Government as grant in aid to the Corporation for the development of its activities and for construction of godowns.

During 1964-'65 an amount of Rs. 5.00 lakhs for the development of the Corporation was provided and an amount of Rs. 5.00 lakhs is provided for 1965-'66 for the Corporation including an amount of Rs. 1.00 lakh for Telangana.

Minor Irrigation :

10. This scheme is intended to provide irrigation facilities for the benefit of tribals. During 1964-'65 and

1965-'66 an amount of Rs 0.20 lakh for each year is provided.

Fisheries :

11. There are immense possibilities for forming small tanks close to the springs for the development of inland fisheries. This scheme was started during 1964-'65 and an amount of Rs 0.03 lakh was provided. For 1965-'66 an amount of Rs 0.03 lakh has been proposed.

Tribal Cultural Research and Training Institute :

12. A Tribal Cultural Research and Training Institute at Hyderabad has been started during 1962-'63. The entire expenditure for this scheme is being borne by the Government of India. An amount of Rs 3.00 lakhs has been provided for 1964-'65 for its continuance. The Institute has already imparted training in 2 short term courses and 3 long term courses. The fourth batch of long term course is undergoing training now. An amount of Rs. 4.10 lakhs has been provided during 1965-'66.

SCHEDULED CASTES AND ECONOMICALLY BACKWARD CLASSES

1. The total budget provision made under Plan and Normal for the above categories for the year 1964-'65 and 1965-'66 are as follows :—

	1964-65	1965-66
	<i>Rupees in Lakhs</i>	
Plan (including Centrally Sponsored Schemes)	59.68	68.45
Normal ..	192.32	205.74
Total .	<u>252.00</u>	<u>274.19</u>

The following schemes are being implemented for the amelioration of Scheduled Castes and Economically Backward Classes.

Scholarships and Educational Facilities :

2. Under this scheme financial assistance is given to students to meet hostel charges, tuition fees, special fees, purchase of books, slates, clothes, etc. In 1964-'65 an amount of Rs. 76.69 lakhs (Plans 17.42 + Normal 49.27 lakhs) was provided and for 1965-'66 an amount of Rs. 113.47 lakhs (Plan 20.44 + Rs. 93.03 Normal) has been proposed towards educational facilities and scholarships for Scheduled Castes, economically Backward Classes and Harijan Christians. During 1964-'65 Government have authorised the Zilla Parishads to sanction all scholarships and the funds required for the purpose have been released to districts except in respect of the students studying in twin cities which are being sanctioned by the Director of Social Welfare. The scholarships in respect of students studying in the institutions located outside the State are being sanctioned by the Zilla Parishads of the district to which the students in question belong. In addition to the above allotments, the Government of India have provided the following amounts towards post-Matric Scholarships and the expenditure shown against each was spent.

	<i>Rupees in lakhs</i>		
	1964-65	1965-66	
	<i>Alloiment</i>	<i>Expenditure so far incurred</i>	<i>Allotment</i>
Scheduled Castes	7.147	16.119	7.147
Scheduled Tribes	0.492	1.041	0.492
Economically Backward Classes	13.298	13.298	13.298
Total	20.937	30.458	20.937

In regard to sanction of Government of India's scholarships all the eligible Scheduled Caste and Scheduled Tribe students who apply for scholarships will be granted scholarships irrespective of allotment. The expenditure incurred over and above the provision will be born by the Government of India, Ministry of Home Affairs.

Government Hostels :

3 During 1964-'65 an amount of Rs. 24.53 lakhs (Rs. 12.40 lakhs Plan+Rs. 12.13 lakhs Normal) has been provided and for 1965-'66 Rs. 31.21 lakhs (Rs. 17.40 lakhs Plan+13.81 lakhs Normal) has been proposed. At present there are 173 Government Hostels (Boys Hostels 145+Girls Hostels 28) with a strength of 9,376 (Boys 8,096+1280 Girls). It is proposed to open 15 new hostels during 1965-'66 in addition to the maintenance of existing hostels. The rate of food charges has been raised from Rs. 15 to Rs. 17 in all Government hostels with effect from 1st January 1965 which resulted in an additional expenditure of Rs. 0.80 lakh during 1964-'65.

Subsidised Hostels :

4. These hostels are run by private individuals and agencies. Subsidy at the rate of Rs. 17 per boarder per month is granted for 10 months for these hostels. The rate of subsidy has been increased from Rs. 15 to Rs. 17 with effect from 1st January 1965 which resulted in an additional expenditure of Rs. 2.40 lakhs during 1964-'65. There are 974 subsidised hostels which maintain 30,264 boarders. Of these 302 are girls hostels with 6,589 inmates.

During 1964-'65 an amount of Rs. 44.86 lakhs (Rs. 7.50 lakhs Plan+Rs. 37.36 lakhs Normal) has been provided and for 1965-'66 an amount of Rs. 57.20 lakhs (Rs. 7.50 lakhs Plan+Rs. 49.70 lakhs Normal) has been proposed for sanctioning Boarding Grants for Scheduled Castes and economically Backward Classes.

Social Welfare Schools :

5. There are 536 Social Welfare Schools in Andhra region exclusively for Scheduled Castes which includes one middle school at Ananthavaram in East Godavari district, 3 high schools one in Korimera of Nellore district and 2 in Krishna district. During 1964-'65 an amount of Rs. 14.31 lakhs was spent on the maintenance of these schools and Rs. 18.299 lakhs has been provided for 1965-'66. All Social Welfare Schools were transferred to the control of the Zilla Parishads and Panchayat Samithis.

Economic Uplift :

6 In order to create technical skill in the Scheduled Castes and to make them fit to eke out their livelihood, training-cum-production centres have been set up to impart training in trades like carpentry, dress making, basket making, training and preparing leather goods, etc. There are now 23 such training centres. During 1964-'65 an amount of Rs. 4.10 lakhs was provided and for the year 1965-'66 an amount of Rs. 4.13 lakhs has been provided for the continuance of these centres.

Drinking Water Wells :

7. During the year 1964-'65 an amount of Rs. 7.97 lakhs (4.00 lakhs Plan—Rs. 3.97 lakhs Normal) has been provided, and for 1965-'66 also an amount of Rs. 7.97 lakhs (Rs. 4.00 lakhs Plan—Rs. 3.97 lakhs Normal) has been proposed for providing drinking water facilities for Scheduled Castes.

8. Under the Centrally sponsored schemes, which are entirely financed by the Government of India, it is proposed to construct houses only for sweepers and scavengers, during the Third Five-Year Plan at an estimated expenditure of Rs. 19.36 lakhs.

18th March, 1965

605

From 1963-'64 onwards this is being attended to by the Director of Municipal Administration.

House Sites :

9. Under this scheme house sites at the rate of 5 cents per family are allotted to the poor and needy Harijans free of cost 12% of the house sites are reserved for economically backward classes.

During 1964-65 an amount of Rs. 27.31 lakhs (Rs. 20.00 lakhs Normal + Rs. 7.31 lakhs Centrally sponsored schemes) has been provided and for 1965-66 an amount of Rs. 34.22 lakhs (Rs. 30.00 lakhs Normal + Rs. 4.22 lakhs Centrally sponsored schemes) has been proposed towards house sites for Scheduled Castes and for persons engaged in unclean occupations and landless labourers.

Improvement of Working Conditions :

10. In order to improve the working conditions of sweepers and scavengers, who are mostly Harijans, the Government of India have made a provision of Rs. 22.64 lakhs in the Third Plan to assist the Municipalities in the elimination of carrying night soil as head loads and for implementation of Malkani Committee Report in which the improvement of the working conditions of scavengers has been exhaustively dealt with. This is being attended to by the Director of Municipal Administration. An amount of Rs. 3.55 lakhs was provided during 1964-65 and for the year 1965-66 an amount of Rs. 9.75 lakhs has been proposed.

Mid-Day Meals:

11. Under this Scheme, the Scheduled Castes and economically backward students studying in primary

schools are supplied mid-day meals at the rate of 16 pies per head by the Social Welfare Department.

During 1964-65 mid-day meals were provided to 26,432 Scheduled Castes and economically backward boys at an estimated expenditure of Rs. 9.30 lakhs under normal budget. For the year 1965-66 also an amount of Rs. 9.30 lakhs has been provided.

Denotified Tribes :

During the year 1964-65 an amount of Rs. 9.08 lakhs (Rs. 6.43 lakhs Centrally sponsored schemes and Rs. 2.65 lakhs Normal) has been provided and for 1965-66 an amount of Rs. 12.02 lakhs (Rs. 9.12 lakhs Plan and Rs. 2.90 lakhs Normal) has been proposed. This amount is meant for opening special schools, housing, provision of drinking water wells, supply of milk, animals and he-buffaloes, sanction of boarding grants, scholarships, maintenance of women welfare centres and supply of mid-day meals.

Social and Moral Hygiene Schemes :

There are five State After Care Homes for Men at Hyderabad, Guntur, Rajahmundry, Khammam and Anantapur. The State After Care Homes at Hyderabad and Rajahmundry are correctional and the rest are non-correctional. The two beggar homes at Hyderabad under the non-Plan have been handed over to the Municipal Corporation, Hyderabad from 1st October 1963 and 1st June 1964 respectively, with budgetary provision consequent on the enforcement of Beggary Act in Twin cities. There is also one Boys' Club in Hyderabad City under the control of the Police Department which is financed by this Department. The amount for these two Beggar Homes and Boys' Clubs has been moved under Demand No. XXVII.

The expenditure on the State After Care Homes for Men at Hyderabad; Guntur, Khammam and Anantapur, the Boys' Club in the Hyderabad City and on the Beggar Homes at Hyderabad is being met from the Normal Budget while the expenditure for the State After Care Home, Rajahmundry, was met from Plan Budget. For the year 1964-65 an amount of Rs. 2.52 lakhs (Plan Rs 1.00 lakh+Rs. 1 52 lakhs non-Plan) has been provided and for 1965-66 an amount of Rs. 3.46 lakhs (Rs. 1.58 lakhs Plan+Rs. 1. 88 lakhs non-Plan) has been proposed.

There are also two homes for the aged, blind and disabled at Hyderabad and Vijayawada with a provision of Rs 1.04 lakhs for 1964-65. For 1965-66 an amount of Rs. 1.40 lakhs has been proposed

Statistics showing the expenditure incurred on important schemes is appended.

**Statement Showing the Number of Government Hostels,
Subsidised Hostels. Amounts Spent and the Number of Boarders
Benefited From 1960-61**

GOVERNMENT HOSTELS

			No. of Govt. hostels.	Amount spent on provision	No. of board- ers bene- fited.
1960-61					
Andhra	...	...	50	6,91,000	2,801
Telangana	...	...	28	3,07,000	1,876
			<u>78</u>	<u>9,98,000</u>	<u>4,677</u>
1961-62					
Andhra	...	...	62	8,21,006	2,946
Telangana	..	...	34	4,92,019	2,085
			<u>96</u>	<u>13,13,025</u>	<u>5,031</u>
1962-63					
Andhra			65	8,52,843	3,136
Telangana	...	...	38	5,56,599	2,205
			<u>103</u>	<u>14,09,442</u>	<u>5,341</u>
1963-64					
Andhra	...	..	75	9,00,769	4,290
Telangana	..	...	50	6,54,112	2,934
			<u>125</u>	<u>15,54,881</u>	<u>7,224</u>
1964-65					
Andhra	...	...	90	13,51,600	5,291
Telangana	...	...	83	11,80,100	4,085
			<u>173</u>	<u>25,31,700</u>	<u>9,376</u>

18th March, 1965

609

SUBSIDISED HOSTELS

			<i>No. of subsidised hostels</i>	<i>Amount spent on provision</i>	<i>No. of boarders benefited</i>
1960-61					
Andhra	...	...	416	16,79,400	11,196
Telangana	...	..	78	3,88,900	2,593
			<u>494</u>	<u>20,68,300</u>	<u>13,789</u>
1961-62					
Andhra	...	...	575	23,20,000	15,407
Telangana	..	...	101	5,07,500	3,383
			<u>676</u>	<u>28,27,500</u>	<u>18,790</u>
1962-63					
Andhra	...	...	646	37,01,650	24,877
Telangana	...	...	136	6,82,950	4,553
			<u>782</u>	<u>43,84,600</u>	<u>29,430</u>
1963-64					
Andhra	...	...	816	40,16,550	26,777
Telangana	...	...	162	8,06,400	5,378
			<u>978</u>	<u>48,22,950</u>	<u>32,155</u>
1964-65					
Andhra	...	...	818	38,48,600	24,358
Telangana	...	..	156	9,33,200	5,996
			<u>974</u>	<u>47,81,800</u>	<u>30,354</u>

**Statement Showing the Particulars of Government of India
Scholarships Sanctioned From 1959-1960 onwards**

Community			No. of applications sanctioned	Expenditure
1959-60				
Scheduled Castes	...	...	1,815	8,73,143
Scheduled Tribes	...	...	93	44,812
Other Backward Classes	...	...	1,955	12,86,989
			<u>3,863</u>	<u>22,04,644</u>
1960-61				
Scheduled Castes	...	...	2,209	10,97,977
Scheduled Tribes	...	...	122	56,652
Other Backward Classes	...	..	1,793	13,30,866
			<u>4,124</u>	<u>24,85,495</u>
1961-62				
Scheduled Castes	..	...	2,614	13,12,120
Scheduled Tribes	.	.	148	79,613
Other Backward Classes	...	...	1,772	13,24,532
			<u>4,490</u>	<u>27,16,265</u>
1962-63				
Scheduled Castes	...	...	3,474	17,10,913
Scheduled Tribes	...	...	185	1,09,826
Other Backward Classes	...	...	1,727	13,70,296
			<u>5,386</u>	<u>31,91,035</u>
1963-64				
Scheduled Castes	..	...	3,441	17,60,947
Scheduled Tribes	..	...	187	1,10,204
Other Backward Classes	...	..	1,810	13,30,057
			<u>5,438</u>	<u>32,01,208</u>
1964-65				
			So far sanctioned.	
Scheduled Castes	...	...	3,152	16,11,924
Scheduled Tribes	..	...	183	1,04,149
Other Economically Backward Classes	...	...	1,778	13,29,800
			<u>5,113</u>	<u>30,45,873</u>

18th March 1965

PARTICULARS OF STATE SCHOLARSHIPS

CASTE	1960-61		1961-62		1962-63		
	No. of applications sanctioned	Amount sanctioned	No. of applications sanctioned	Amount sanctioned	No. of applications sanctioned	Amount Sanctioned	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	
Scheduled Castes ...	...	56,225	21,34,268	39,281	23,57,250	50,447	25,13,600
Scheduled Tribes .	..	...	...	2,928	56,870	1,374	31,510
Denotified Tribes ...	...	...	...	1,525	46,744	2,412	52,925
Harijan Converts .	...	9,909	11,28,620	10,652	11,95,087	10,537	12,03,929
Other Backward Classes	...	16,300	17,68,725	15,934	17,88,871	17,727	19,25,797
Total	...	82,434	50,31,613	70,320	54,44,822	82,497	57,27,811

611

WOMEN'S WELFARE DEPARTMENT

The work of the Women's Welfare Department comprises educative, preventive, protective and rehabilitative, aspects of Social Welfare Service to the Women-folk and children.

The schemes relating to the Women's Welfare Department are included in Demands XXVII and XXVIII.

Under Demand No. XXVII a sum of Rs 27,54,200 and under Demand No. XXVIII a sum of Rs. 6,26,700 have been provided during 1965-66 as against Rs. 18,37,800 and 6,83,200 provided for the year 1964-65 respectively.

The following are some of the important schemes implemented by the Women's Welfare Department.

Service Homes :

1. These homes render service to deititutes, needy widows, deserted wives and women without any means of livelihood. There are three such homes in the State at Hyderabad and Anantapur with a sanctioned strength of 150 adults and 60 children each and the third one at Kannapuram with a strength of 50 inmates.

Training-cum-Production centres and Children's sections were also opened in the Service Homes at Hyderabad and Anantapur. A sum of Rs 1,76,600 has been proposed for these homes during 1965-66 as against a sum of Rs. 1,58,000 provided for 1964-65.

Vocational Training Centres : Hostel Facilities :

2. There are seven Vocational Training Centres with hostels attached for imparting training to girls in typewriting and shorthand. A provision of Rs. 1,26,100 has been proposed for these centres during 1965-66 as against Rs. 1,26,300 provided for 1964-65.

Children's Homes, Creches & Training Centres :

3. Children's homes are residential institutions intended for orphans and destitute children. Such children are maintained in the homes and education facilities are provided in local schools. Sixteen homes already opened are being continued and 11 new homes are proposed to be opened during 1965-66.

Four creches are functioning for the infants of the working women. They are looked after while the mothers are away at work. Pre-basic children are also looked after. It is proposed to open 17 Creches during 1965-66.

Two training centres for women in tailoring and dress making and embroidery are functioning to provide facilities to supplement the family income.

A provision of Rs. 10.26 lakhs is proposed for 1965-66 as against a sum of Rs. 3.89 lakhs provided for 1964-65 for these schemes.

Social Assistance to Sick and Infirm :

4. A lumpsum provision of Rs. 11,000 is proposed under this scheme during 1965-66 as in last year. The scheme is intended to give assistance to destitute tribal women during and immediately after confinement. The sick and the infirm are also benefitted from this scheme.

Balavihars :

5. These institutions are intended to provide recreational facilities for needy children. Twentyeight balavihars are now functioning and they will be continued during 1965-66. A sum of Rs. 84,000 is proposed during 1965-66 as against a sum of Rs. 94,000 provided for 1964-65.

Grant-in-aid to Social Welfare Institutions :

6. This scheme provides for grant-in-aid to non-official organisations devoted to the welfare of women and

children. Assistance in kind and cash are also given to deserving individuals. A sum of Rs. 3.41 lakhs has been proposed for 1965-66, as against a sum of Rs. 12,000 provided for 1964-65.

State Homes :

7. There are four State Homes at Hyderabad, Kurnool, Rajahmundry and Mahboobnagar. At the homes at Hyderabad and Rajahmundry there are training-cum-production units for manufacture of glass ampules, envelopes, ready made garments, paper bags, etc. The total number of women rehabilitated so far through these homes is 676. The State Home at Mahaboobnagar has been established as a Centrally sponsored scheme under the Third Plan programme. It is proposed to construct a building for this State Home during year 1965-66 at an estimated cost of Rs. 1.70 lakhs and to set up a training-cum-production unit for which a provision of Rs. 0.50 lakh has been proposed during 1965-66. The total allotment for the State Homes proposed is Rs. 3,66,800 under the non-Plan budget and Rs. 1,04,000 under Plan.

అనుబంధము

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ డిమాండు నెం. 28

1965 - 66

శ్రీమతి బి. ఎన్. సదాలక్ష్మి

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా చుంతిణి

అధ్యక్ష మహాశయా, పెడ్యూల్లు కులాలు, పెడ్యూల్లు తెగలు మొదలైనవారి సంక్షేమం కోసం రూ. 4,39,39,100 ల బడ్జెటు డిమాండుకు సభవారి ఆమోదం కోరుతున్నాను 1964-65 లో ఈ డిమాండు క్రింద కేటాయించిన మొత్తం రూ. 4,19,50,800

సాంఘిక సంక్షేమశాఖ బడ్జెటు 1957-53 లో రూ. 1,78,48,800 లు మాత్రమే కాగా ఈనాడది రూ. 4,39,39,100 లకు పెరిగిందని చెప్పడానికి సంతసిస్తున్నాను.

పెడ్యూల్లు తెగలు, కులాలు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులవారి సంక్షేమం కోసము, వారి సాంఘిక, ఆర్థిక పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి గాను సాంఘిక సంక్షేమశాఖ ఈ క్రింది పథకాలను చేపట్టింది.

పెడ్యూల్లు తెగలు

పెడ్యూల్లు తెగల ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచి అభివృద్ధి చేసే నిమిత్తం 1964-65 లో రూ. 97 60 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో 54.41 లక్షలు ప్రణాళికా వ్యయం మిగతా రూ. 43 39 లక్షలు మామూలు వ్యయం. కాగా 1965-66 కు చేసిన కేటాయింపు రూ. 110.75 లక్షలు (ప్రణాళిక క్రింద రూ. 64 80 లక్షలు + మామూలు కేటాయింపు రూ. 45.95 లక్షలు) ఇది వివిధ శాఖల సాధారణ నిధుల నుంచి అదివాసీ ప్రాంతాలలో ఖర్చుపెట్టే మొత్తాలకు అదనంగా ఉంటుంది.

మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో పెడ్యూల్లు తెగల సంక్షేమం కోసం ఈ క్రింది ప్రత్యేక పథకాలు అమలుపరచబడుతున్నాయి.

1 విద్య - ఆదివాసుల పిల్లలకు ఈ క్రింది విద్యా సౌకర్యాలను కొనసాగించడం కోసం 1965-66 కు రూ. 3.85 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

(ఎ) కృష్ణదేవిపేట (విశాఖపట్నం జిల్లా), కొత్తగూడ (శ్రీకాకుళం జిల్లా), కరకగూడెం (ఖమ్మం జిల్లా) లలో మూడు ఆశ్రమ పాఠశాలల స్థాపన - ఒక్కొక్క పాఠశాలలో 25 మంది విద్యార్థులు వుంటారు, కరీంనగరు జిల్లా మాధారం, చోర్నవల్లిలలో రెండు పాఠశాలల ఏర్పాటు

(బి) ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో చదివే ఆదివాసి పిల్లలకు ఒక్కొక్కరికి ఏటా 20 రూపాయల చొప్పున బట్టలు, పుస్తకాలు, వలకలు ఉచితంగా ఇవ్వడం.

(సి) ఆంధ్రలో నాలుగు బోర్డింగు గృహాలను 28 మధ్యాహ్న భోజన కేంద్రాలను ప్రారంభించడం, తెలంగాణాలో ఇప్పుడున్న 5 బోర్డింగు గృహాలలో ఒక్కొక్క దానిలో బోర్డర్ల సంఖ్యను 25 చొప్పున పెంచడం, క్రొత్తగా 5 హాస్టళ్ళను ఏర్పాటు చేయడం; 18 మధ్యాహ్న భోజన కేంద్రాలను కొనసాగించడం, 11 క్రొత్త కేంద్రాలను ప్రారంభించడం

(డి) ప్రి-మెట్రికు నివాస స్కూలరు పిల్లలను మంజూరు చేయడం.

2. కుటీర పరిశ్రమలు :- ఈ క్రింది పథకాల నిర్వహణకై 1965-66 సం. వత్సరానికి రూ. 1.30 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. శ్రీకాకుళం జిల్లా సీతంపేట, భద్రగిరి క్లాకులలోను, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోలవరం, బుట్టాయ గూడెం క్లాకులలోను, ఖమ్మం జిల్లా అక్వారావుపేట, నూగూరు క్లాకులలోను శివణ-ఉత్పత్తి కేంద్రాలు; విశాఖపట్నం జిల్లా చింతపల్లిలో 'పట్టు పరిశ్రమ' అభివృద్ధి; కర్నూలు జిల్లాలో చాపలల్లే కేంద్రం ఒకటి; అనంతపురం జిల్లాలో పీచు పరిశ్రమ శివణ-ఉత్పత్తి కేంద్రం ఒకటి.

3. కాలనై శేషను :- ఆదివాసుల ప్రధాన వృత్తి వ్యవసాయం. అతిపురాతన పద్ధతులలో 'పోడు' అంటే మార్పిడి వ్యవసాయం సాగిస్తుంటారు వారు. ఈ 'పోడు' సాగును విరమింపజేసి స్థిర సేద్యం ఏర్పాటుచేసే నిమిత్తం వ్యవసాయ కాలనీలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. ఈ కాలనై శేషను పథకాలకై 1964-65 లో రూ. 0.60 లక్షలు కేటాయించబడినది. రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో ఆంధ్ర ప్రాంతాలందు శ్రీకాకుళం జిల్లా పల్ల, భామినులలోను తెలంగాణా ప్రాంతా

లందు ఖమ్మం జిల్లా తునికిచెరువు, మురుమూరులలోను ప్రారంభించిన కాలనైజేషను పథకాలకోసం 1965-66 లో రూ. 0.60 లక్షలు కేటాయించబడింది.

4. రాకపోకల సౌకర్యాలు :- కొండ ప్రజల ప్రధాన సమస్యలలో రహదార్ల లేమి ఒకటి ఈ కారణంగా తమ ఉత్పత్తులను వారం వారం జరిగే సంతలలో గాని, మైదానాలలో గాని విక్రయించుకోవడం వారికి కష్టతరమవుతున్నది. రెండవ ప్రణాళికలో ప్రారంభించిన రోడ్లు పూర్తిచేయడానికి, నిర్వహణకు, తెలంగాణాలో ప్రారంభించిన క్రొత్త రోడ్లను 1964-65 లో రూ. 30 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది 1965-66 లో రూ. 34.05 లక్షలు వెచ్చించాలని సంకల్పించబడింది.

5. కాఫీ తోటలు :- రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో, పూర్తి గ్రాంటు ఇచ్చే పద్ధతిపై కేంద్ర ప్రతిపాదిత కార్యక్రమం క్రింద ఈ పథకం విశాఖపట్నం ఏజెన్సీలో ప్రారంభించబడింది. ఇందుకై రూ. 3.65 లక్షలు వెచ్చించబడింది. మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో, రాష్ట్ర పథకంగా ఇది కొనసాగించబడుతున్నది. 1964-65 లో రూ. 3.02 లక్షలు వెచ్చించి, తూర్పు గోదావరి, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో 400 ఎకరాలలో కాఫీ తోటలు పెంచడం జరిగింది. లోగడ వేసిన తోటల నిర్వహణ కోసం 1965-66 లో రూ. 3.02 లక్షలు వెచ్చించాలని ప్రతిపాదించబడింది. నాలుగవ ప్రణాళికలో కాఫీ తోటల పథకానికి కావలసిన ధనాన్ని అటవీ శాఖ తన మూలాలు బడ్జెటు నిధులనుంచి సమకూరుస్తుంది

6. వైద్యం :- 1964-65 లో సంచార వైద్య దళాలను నిర్వహించడం కోసం రూ. 0.70 లక్షలు కేటాయించబడింది 1965-66 ్ల దళాలను కొనసాగించడానికే, శ్రీకాకుళం జిల్లా తోనం, ఖమ్మం జిల్లా భద్రాచలం వెంకటాపురంలో గల ప్రభుత్వ వైద్యశాలలను, ఆసుపత్రులను అభివృద్ధి చేయడానికి, విశాఖపట్నం జిల్లా కృష్ణదేవిపేటలో అల్లూరి సీతారామరాజు స్మారక ఆసుపత్రిని నిర్మించడానికి రూ. 1.65 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది

7. గృహ వసతి :- ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఎరుకలను, యానాదీలను, సుగాలీలను, షెడ్యూలు తెగలుగా ప్రకటించడం జరిగింది తెలంగాణా ప్రాంతంలో కూడా ఈ జాతులను షెడ్యూలు తెగల జాబితాలో చేర్చే విషయం భారత ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఎరుకలు, యానాదీలు, సుగాలీలకు 100 ఇళ్లు 25 జాతీయ నిర్మించే నిమిత్తం 1964-65 లో ఒక లక్ష రూపాల మొత్తం కేటాయించబడింది. 1965-66 సంవత్సరానికి కూడా అదే విధమైన కేటాయింపు చేయబడింది.

8 స్వచ్ఛంద సంస్థలకు సహాయం :- 1964-65 లో రూ. 0 30 లక్షలు స్వచ్ఛంద సంస్థలకు సహాయంగా కేటాయించబడింది 1965-66 లో కూడా అంతే మొత్తం కేటాయించబడింది.

9 ఆంధ్ర షెడ్యూలు తెగల సహకార ఆర్థిక అభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడ్, విశాఖపట్నం :- ఇది 1956-57 లో విశాఖపట్నం ప్రధాన కార్యస్థానంగా నెలకొల్పబడింది. ఈ సంస్థ కార్యకలాపాలు శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, సూర్యగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలో 8888 చదరపు మైళ్ళ విస్తీర్ణం గల షెడ్యూలు ప్రాంతాలలో కొనసాగుతున్నాయి. ఈ ప్రాంతాలలోని ఆదివాసుల సంఖ్య సుమారు 7,22,000

ఈ సంస్థకు 11 మంది అధికారులూ 5 మంది అనధికారులూ డైరెక్టర్లుగా వున్నారు రెవిన్యూ బోర్డు నాలుగవ సభ్యుడైన శ్రీ సయ్యద్ అలీ దీవికి పదవీ రీత్యా అధ్యక్షులు. ఐ. ఎ ఎస్. అధికారి ఒకరు జనరల్ మేనేజర్ గా పని చేస్తున్నారు.

ఏకైక ప్రాంతాలలో ఆర్థిక పరిస్థితిని అభివృద్ధి చేయడం, ఆదివాసుల ఆర్థిక ప్రమాణాలను పెంపొందించడం, వారిని మైదానాలలోని వ్యాపారుల దోపిడీ నుంచి కాపాడటం ఈ సంస్థ ప్రధానాశయాలు.

ప్రస్తుతం ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని వివిధ కేంద్రాలలో ఈ సంస్థకు అనుబంధంగా పది ప్రాథమిక మార్కెటింగు సంఘాలు వున్నాయి. తెలంగాణాలో రెండు ప్రారంభించబడుతున్నాయి ఈ సంఘాల కర్తవ్యాలు :-

(ఎ) ఆదివాసులు సేకరించిన చిన్న చిన్న అటవీ ఉత్పత్తులను సరస ధరలకు కొనడం.

(బి) ఆదివాసుల వ్యవసాయోత్పత్తులను సరస ధరలకు కొనడం.

(సి) ఆదివాసులకు సమంజసమైన ధరలకు గృహవసరాలను అందజేయడం.

ఇవికాక ఈ సంస్థ ఆదివాసులకు మూడు రకాల రుణాలను మంజూరు చేస్తున్నాయి-అవి-(ఏ) వాటా మూలధనం రుణాలు, (బి) అత్యవసర రుణాలు, (సి) పూచీ రుణాలు.

1962-63 లో తన కార్యకలాపాలను అభివృద్ధి చేసుకొని గిడ్డంగులను నిర్మించుకొనే విమిత్తం ఈ సంస్థకు సహాయక గ్రాంటుగా రూ. 4 15 లక్షలను ప్రభుత్వం మంజూరుచేసింది.

ఈ సంస్థ అభివృద్ధికై 1964-65 లో రూ. 5 లక్షలు, 1965-66 కు రూ. 5 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ మొత్తంలో ఒక లక్ష తెలంగాణా ప్రాంతానికి వుద్దేశించబడింది.

10. చిన్నతరహా నీటి పారుదల :- ఆదివాసుల ప్రయోజనార్థం నీటిపారుదల వసతులు కల్పించడానికి ఈ పథకం వుద్దేశించబడింది 1964-65లో రూ. 0.20 లక్షలు, 1965-66 లో 0.20 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది.

11. మత్స్య పరిశ్రమ :- ఊటలకు సమీపంలో చిన్న చిన్న చెరువులను ఏర్పాటుచేసి మత్స్య వనరులను పెంపొందించడానికి అపారమైన అవకాశాలు స్నాయి 1964-65 లో ప్రారంభించిన యీ పథకానికి రూ. 0.03 లక్షలు కేటాయించబడింది. 1965-66 కు కూడా అంతే మొత్తం ఏర్పాటు చేయబడింది.

12. ఆదివాసీ సాంస్కృతిక పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ :- ఆదివాసీ సాంస్కృతిక పరిశోధన, శిక్షణ సంస్థ ఒకటి మైదరాబాదులో 1962-63 లో ఏర్పాటు చేయబడింది. దీనికయ్యే ఖర్చుతా భారత ప్రభుత్వమే భరిస్తున్నది. యీ పథకాన్ని కొనసాగించడంకొసం 1964-65 కు రూ. 3.00 లక్షల మొత్తం సమకూర్చబడింది. యీ సంస్థ ఇదివరకే 2 స్వల్పకాలిక కోర్సులలోను, 3 దీర్ఘకాలిక కోర్సులలోను శిక్షణ గరఫింది. దీర్ఘకాలిక కోర్సుకు సంబంధించిన నాల్గవ జట్టుకు ఇప్పుడు శిక్షణ ఇస్తున్నారు. 1965-66 కు కేటాయించిన మొత్తం రూ. 4.10 లక్షలు.

షెడ్యూల్లు కులాలు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులు

ఈ వర్గాలవారి సంక్షేమంకోసం 1964-65, 1965-66 సంవత్సరాలకు ప్రణాళికా బడ్జెటులోను, మామూలు బడ్జెటులోను జరిగిన కేటాయింపు వివరాలు దిగువ చూపబడినాయి :

	1964-65	1965-66
	(లక్షల రూపాయలలో)	
ప్రణాళికా బడ్జెటు (కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాలతో సహా)	59.88	68.45
మామూలు బడ్జెటు	192.82	205.74
మొత్తం	252.00	274.19

పెడ్యూల్డు కులాలు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులవారి అభివృద్ధి కోసం ఈ క్రింది పథకాలు అమలు జరుపబడుతున్నాయి :

1. స్కాలరుషిప్పులు, విద్యా సౌకర్యాలు .- పోస్టులు ఖర్చులు, ట్యూషన్ ఫీజు, స్టైపెండ్ ఫీజు, పుస్తకాలు, పరికరాలు, బట్టలు వగైరా కొనుగోలుకు గాను ఈ పథకం క్రింద విద్యార్థులకు ఆర్థిక సహాయం ఇవ్వబడుతున్నది. పెడ్యూల్డు కులాలు, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులు, హరిజన క్రైస్తవులకు విద్యా సౌకర్యాలు కల్పించటానికి, స్కాలరుషిప్పు లివ్వటానికి 1964-65 లో రూ. 78.89 లక్షలు మొత్తం (ప్రణాళిక రూ. 17.42 + మామూలు బడ్జెటు రూ. 59.27 లక్షలు కేటాయించబడింది 1965-66 కు గాను రూ. 118.47 లక్షల మొత్తం ప్రణాళిక రూ. 20.44 + మామూలు బడ్జెటు రూ. 98.03 లక్షలు కేటాయించాలని ప్రకటించబడింది. 1964-65 లో అన్ని స్కాలరుషిప్పులు మంజూరుచేసే అధికారాన్ని ప్రభుత్వం జిల్లా పరిషత్తులకు ఇచ్చింది అందుకవసరమయ్యే నిధులను కూడా ఆయా జిల్లాలకు విడుదల చెయ్యడం జరిగింది జంటరగరాల్లో చదివే విద్యార్థుల విషయం మాత్రం స్కాలరుషిప్పులను సాంఘిక సంక్షేమశాఖ ద్వారా మంజూరుచేస్తున్నారు రాష్ట్రం వెలుపల ఉన్న విద్యా సంస్థలలో చదువుచున్న విద్యార్థుల విషయంలో జిల్లా పరిషత్తులు తమతమ జిల్లాలకు చెందిన విద్యార్థులకు స్కాలరుషిప్పులు మంజూరు చేస్తున్నాయి. పై కేటాయింపులే గాక కేంద్ర ప్రభుత్వం పోస్టుమెట్రీక్ స్కాలర్ షిప్పులకై ఈ దిగువ తెలిపిన మొత్తాన్ని సమకూర్చింది. ఇందులో ఖర్చయిన మొత్తం ఆయా అంశాల కేదురుగా చూపబడింది.

	కేటాయింపు	(రూపాయలు లక్షలలో)	
		1964-65	1965-66
		ఇంతవరకు	కేటాయింపు
		అయిన వ్యయం	
పెడ్యూల్డు కులాలు	7.147	18.119	7.147
పెడ్యూల్డు తెగలు	0.492	1.041	0.492
ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులు	18.298	18.298	18.298
మొత్తం	20.937	30.458	20.937

కేంద్ర ప్రభుత్వపు స్కాలరుషిప్పుల విషయంలో కేటాయింపు వున్నా లేక పోయినా అవి అర్హులైన పెడ్యూల్డు కులాలు, పెడ్యూల్డు తెగల విద్యార్థులలో

18th March, 1965

627

స్కాలరుషిష్టల కోసం దరఖాస్తు చేసిన వారందరికి మంజూరు చేయబడలేదు. కేటాయింపుకు అదనంగా అయ్యే ఖర్చును కేంద్ర చేతనే వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ భరిస్తుంది.

2. ప్రభుత్వ హాస్టళ్లు :- 1964-65 లో రూ. 24.58 లక్షల మొత్తం (ప్రణాళిక రూ. 12.40 + 12.18 లక్షలు మామూలు బడ్జెటు) వీటి కోసం కేటాయించబడింది 1965-66 కు రూ. 31.21 లక్షల మొత్తం ప్రణాళిక రూ. 17.40 లక్షలు + మామూలు బడ్జెటు రూ. 13.81 కేటాయించడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు 178 ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళున్నాయి. అందులో 146 బాలుర, 28 బాలికలవి. వీటిలో మొత్తం 9,876 మంది ఉన్నారు. బాలుర సంఖ్య 8,093. బాలికల సంఖ్య 1,280. ఇప్పుడున్న హాస్టళ్ళను నిర్వహిస్తూ అదనంగా, 1965-66 లో 15 కొత్త హాస్టళ్ళను ప్రారంభించాలని పుణ్యక్షేత్రం వారికి. 1-1-1965 నుంచి ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళన్నింటిలోనూ భోజనం ఖర్చు రూ. 18 నుంచి రూ. 17 లకు పెంచడం వల్ల 1964-65 లో రూ. 0.80 లక్షలు అధిక వ్యయ మయింది.

3. సబ్సిడీ హాస్టళ్ళు - ఇవి వ్యక్తి యాజమాన్యం క్రిందను, ప్రైవేటు పేరు సంస్థల యాజమాన్యం క్రిందను నడపబడుతున్నాయి. నెలకు బోర్డరు రూ. 17 ల ప్రకారం పది మాసాలపాటు వీటికి సబ్సిడీ ఇవ్వబడుతుంది. 1-1-1965 నుంచి ఈ సహాయం రూ. 15 నుంచి రూ. 17 లకు పెంచటం మూలంగా 1964-65 లో రూ. 2.40 లక్షల మొత్తం అధిక వ్యయమయింది. సబ్సిడీ హాస్టళ్ళు ఉన్న హాస్టళ్ళు 974 ఉన్నాయి. అందులో 30,234 మంది బోర్డరు ఉన్నారు. వీటిలో 302 బాలికల హాస్టళ్ళు. అందులోని బాలికల సంఖ్య 5,500.

పెద్దూలు కులాలు, ఆర్థికంగా వెనుక బడిన తరగతుల విద్యార్థులకు బోర్డింగు గ్రాంటును మంజూరు చేసే నిమిత్తం 1964-65 లో రూ. 44.86 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో ప్రణాళిక కేటాయింపు రూ. 7.50 లక్షలు మామూలు కేటాయింపు రూ. 37.36 లక్షలు. 1965-66 కు గాను రూ. 50.25 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. (ఇందులో రూ. 7.50 లక్షలు ప్రణాళిక కేటాయింపు, రూ. 42.75 లక్షలు మామూలు కేటాయింపు).

4. సాంఘిక సంక్షేమ పాఠశాలలు : అంద్ర ప్రదేశ్ లో కేవలం పెద్దూలు కులాలో హాస్టళ్ళ కోసం మాత్రమే నడుపుతున్న సాంఘిక సంక్షేమ పాఠశాలలు 5లో ఉన్నాయి. మార్పు గోదావరి జిల్లాలోని అశ్వత్థామలో ఒక పాఠశాల, నెల్లూరు జిల్లాలోని మెర్లలో ఒకటి, కృష్ణా జిల్లాలో రెండు.

మొత్తం మూడు ఉన్నత పాఠశాలలు కూడ పీటి క్రిందికి వస్తాయి. వీటి నిర్వహణకు 1964-65 లో రూ. 14.31 లక్షల మొత్తం ఖర్చయింది. 1965-66 కు గాను రూ. 18.299 లక్షల మొత్తం కేటాయించాలని వుద్దేశించింది. ఈ పాఠశాలన్నీ జిల్లా పరిషత్తుల, పంచాయతీ సమితుల నియంత్రణ క్రిందికి బదిలీ అయ్యాయి.

6. ఆర్థిక అభ్యున్నతి. షెడ్యూలు కులాలలో సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని పెంపొందింప జేసి, జీవనోపాధి కల్పించుకోగలిగేటట్లు చేసే ఉద్దేశంతో వడ్డంగం, దుస్తుల తయారీ, బుట్టల అల్లకం, చర్మ పరిశ్రమ, తోలు వస్తువుల తయారీ వంటి వృత్తులలో శిక్షణ ఈయడం కోసం ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అట్టి శిక్షణ కేంద్రాలు ప్రస్తుతం 23 ఉన్నాయి. 1964-65 లో రూ. 4.10 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. 1965-66 లో ఈ కేంద్రాలను కొనసాగించడం కోసం రూ. 4.18 లక్షల మొత్తం సమకూర్చబడింది.

6. మంచినీటి బావులు షెడ్యూలు కులాలవారికి మంచినీటి వసతుల కల్పించడం కోసం 1964-65లో రూ. 7.97 లక్షల మొత్తం (రూ. 4.00 లక్షలు ప్రణాళికా పథకాలకు మిగతా రూ. 3.97 లక్షలు మామూలు పథకాలకు) కేటాయించబడింది. 1965-66లో కూడా రూ. 7.97 లక్షల మొత్తమే (రూ. 4.00 లక్షలు ప్రణాళికా పథకాలకు మిగతా రూ. 3.97 లక్షలు మామూలు పథకాలకు) కేటాయించాలని ప్రతిపాదించబడింది.

7. గృహ నిర్మాణం కేంద్ర ప్రభుత్వమే మొత్తం ఖర్చును భరించే కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాల క్రింద మూడవ ప్రణాళికలో రూ. 19.88 లక్షల అంచనా ఖర్చుతో పాకీవారికి, ఊళ్ళు పనివారికి గృహాలను నిర్మించడానికి సంకల్పించబడింది.

1965-66 లగాయతు ఈ పని మునిసిపల్ పరిపాలన నై రెక్కరు అజ్ఞాయీక్రింద జరుగుతున్నది.

8. ఇళ్ళ స్థలాలు : ఈ పథకం క్రింద అవసరమున్న పేద వారిజనులకు, కుటుంబానికి 5 సెంటు చొప్పున ఇళ్ళ స్థలాలు ఉచితంగా కేటాయించబడతాయి. ఆర్థికంగా వెనుక బడ్డ తరగతుల వారికి 12 శాతం ఇళ్ళ స్థలాలు ప్రత్యేకించబడ్డాయి. షెడ్యూలు తరగతుల వారికి, పాకీ పనివారికి, భూమిలేని కార్మికులకు ఇళ్ళ స్థలాలను కేటాయించడం కోసం 1964-65లో రూ. 27.81 లక్షల మొత్తం (రూ. 20.00 లక్షలు మామూలు పథకాలకు, మిగతా రూ. 7.81

లక్షలు కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాలకు) కేటాయించబడింది. 1965-66 లో ఇందుకుగాను రూ 34.22 లక్షల మొత్తం (రూ 30.00 లక్షలు మామూలు పథకాలకు, మిగతా రూ 4.22 లక్షలు కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాలకు) ప్రతిపాదించబడింది.

9. పని పరిస్థితులను మెరుగు పరచడం. ఊర్ధ్వ పనివారు, పాకీ వారు చాలా మట్టుకు అందరూ హరిజనులే వీరి పని పరిస్థితులను మెరుగు పరిచే ఉద్దేశంతో, మలము తల మీద పెట్టుకొని వెళ్లే వద్దతిని నిర్మూలించడంలో మునిసిపాలిటీలకు తోడ్పడటానికి, మల్కానీ కమిటీ నివేదికను అమలు పరచటానికిగాను కేంద్ర ప్రభుత్వం, నూడవ ప్రణాళికలో రూ. 22.64 లక్షల మొత్తాన్ని కేటాయించింది మల్కానీ కమిటీ నివేదికలో పాకీవారి పని పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి తగు సూచనలున్నాయి. మునిసిపలు పరిపాలన డైరెక్టరు ఈ పనిని చూస్తున్నారు 1964-65 లో రూ 3.55 లక్షలు కేటాయించబడగా 1965-66 లో రూ 9.75 లక్షలు కేటాయించాలని ప్రతిపాదించబడింది.

10. మధ్యాహ్న భోజనాలు. ఈ పథకం క్రింద సాంఘిక, సంక్షేమ శాఖచే ప్రాథమిక పాఠశాలలలో చదివే షెడ్యూలు కులాల విద్యార్థులకు, ఆర్థిక స్తోమతలేని విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి 18 పైసల చొప్పున మధ్యాహ్న భోజనం పెట్టబడుతున్నది.

1964-65 లో షెడ్యూలు కులాల, ఆర్థిక స్తోమతలేని 23,432 మంది విద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇందుకుగాను సాధారణ బడ్జెటులో రూ. 9.30 లక్షల మొత్తం ఖర్చయింది 1965-66 లో కూడ రూ. 9.30 లక్షలు సమకూర్చబడినాయి.

విముక్త జాతులు :

1964-65 లో రూ. 9.08 లక్షల మొత్తం (రూ. 6.48 లక్షలు కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాలకు, మిగతా రూ. 2.60 లక్షలు మామూలు పథకాలకు) కేటాయించబడింది. 1965-66లో రూ. 12.02 లక్షల మొత్తాన్ని (రూ. 9.12 లక్షలు ప్రణాళికా పథకాలకు, మిగతా రూ. 2.90 లక్షలు సాధారణ పథకాలకు) సమకూర్చుకోవడానికి సంకల్పించబడింది. ప్రత్యేక పాఠశాలలను ప్రారంభించడానికి గృహ నిర్మాణానికి, మంచి నీటి కావులను ఏర్పాటు చేయడానికి, పాడి పకువులను, దున్నపోతులను సరఫరా చేయడానికి, బోర్డింగు గ్రాంట్లు, స్కాలరు

పిన్నలు మంజూరు చేయడానికి, స్త్రీ సంఘము కేంద్రాలను నిర్వహించడానికి, మధ్యాహ్న భోజనాలు సమకూర్చడానికిగాను ఈ మొత్తం ఉద్దేశించబడింది.

సాంఘిక, నైతిక పథకాలు

హైదరాబాదు, గుంటూరు, రాజమండ్రి, ఖమ్మం, అనంతపురంలో పురుషులకోసం ఐదు ప్రభుత్వ అనంతర రక్షణ గృహాలు ఉన్నాయి. హైదరాబాదు, రాజమండ్రిలోని రక్షణ గృహాలు సంస్కరణల కోసం ఉద్దేశించబడినాయి. మిగతావి సంస్కరణకేతర గృహాలు జంట నగరాలలో విజాటన చట్టాన్ని అమలుపరచిన కారణంగా ప్రణాళికేతర పథకాలుగా వున్న హైదరాబాదులోని రెండు విశుక గృహాలను 1-10-63, 1-6-64 తేదీలలో హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు అప్పగించడం జరిగింది. వీటికి బడ్జెటులో కేటాయింపు చేయబడింది హైదరాబాదు నగరంలో ఒక బాలుర క్లబ్బు కూడా వుంది. ఇది పోలీసు శాఖ నియంత్రణలో ఉంది. దీనికి ఈ శాఖే ఆర్థిక సహాయం చేస్తుంది. ఈ రెండు విశుక గృహాలకు, బాలుర క్లబ్బుకు అవసరమైన మొత్తం డిమాండు నెం. XXVII లో ప్రతిపాదించబడింది.

హైదరాబాదు, గుంటూరు, ఖమ్మం, అనంతపురంలోని ప్రభుత్వ అనంతర రక్షణ గృహాలను, హైదరాబాదు నగరంలోని బాలుర క్లబ్బుకు, హైదరాబాదులోని విశుక గృహాలను అద్యే ఖర్చు సాధారణ బడ్జెటు నుండి భరించడం జరుగుతున్నది పోతే, రాజమండ్రిలోని అనంతర రక్షణ గృహానికి అద్యే ఖర్చును ప్రణాళికా బడ్జెటు నుండి భరించడం జరిగింది. 1964-65 లో రూ. 2-52½ లక్షల మొత్తం (రూ. 1.00 లక్ష ప్రణాళికా పథకాలకు, మిగతా రూ. 1-52½ లక్షలు ప్రణాళికేతర పథకాలకు) కేటాయించబడింది. 1965-66 లో రూ. 8.46 లక్షల మొత్తం (రూ. 1-58 లక్షలు ప్రణాళికా పథకాలకు, మిగతా రూ. 1.88 లక్షలు ప్రణాళికేతర పథకాలకు) సమకూర్చాలని సంకల్పించబడింది.

హైదరాబాదు, విజయవాడలలో వృద్ధులు, అంధులు, వికలాంగులకు రేషన్ గృహాలు కూడా ఉన్నాయి. 1964-65 లో వీటికోసం రూ. 1.04 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. 1965-66 లో రూ. 1.40 లక్షలను సమకూర్చాలని సంకల్పించబడింది.

ముఖ్య పథకాలకు అయిన ఖర్చును తెలిపే పట్టికలు దీనికి జతపడచబడినాయి.

1960-61 నుండి ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళు, సహాయం పొందిన హాస్టళ్ళు చాటి కైన ఖర్చు ప్రయోజనం పొందిన బోర్డర్ల సంఖ్య వివరాలు :

ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళు

సంవత్సరము ప్రాంతము	ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళ సంఖ్య	ఖర్చుచేసిన మొత్తం	ప్రయోజనం పొందిన బోర్డర్ల సంఖ్య
	(1)	(2)	(3)
1960-61			
ఆంధ్ర	50	6,91,000	2,801
తెలంగాణ	28	3,07,000	1,876
	<u>78</u>	<u>9,98,000</u>	<u>4,678</u>
1961-62			
ఆంధ్ర	62	8,21,006	2,946
తెలంగాణ	34	4,92,019	2,085
	<u>96</u>	<u>13,13,025</u>	<u>5,031</u>
1962-63			
ఆంధ్ర	65	8,52,848	3,136
తెలంగాణ	88	5,56,599	2,205
	<u>108</u>	<u>14,09,442</u>	<u>5,341</u>
1963-64			
ఆంధ్ర	75	9,90,769	4,290
తెలంగాణ	50	6,54,112	2,984
	<u>125</u>	<u>15,54,811</u>	<u>7,224</u>
1964-65			
ఆంధ్ర	90	13,51,600	5,291
తెలంగాణ	88	11,80,400	4,085
	<u>178</u>	<u>25,31,700</u>	<u>9,376</u>

సహాయం పొందిన హాస్టళ్లు

సంవత్సరము ప్రాంతము	సహాయంపొందిన హాస్టళ్ల సంఖ్య	ఖర్చు చేసిన మొత్తం	ప్రయోజనంపొందిన బోర్డర్ల సంఖ్య
	(1)	(2)	(3)
1960-61		రూ.	
ఆంధ్ర . .	418	18,79,400	11,198
తెలంగాణ	78	9,88,900	2,598
	<u>494</u>	<u>20,68,300</u>	<u>13,796</u>
1961-62			
ఆంధ్ర	575	23,20,000	15,407
తెలంగాణ	101	5,07,500	8,858
	<u>676</u>	<u>28,27,500</u>	<u>18,700</u>
1962-63			
ఆంధ్ర	648	37,01,650	24,877
తెలంగాణ	138	6,82,950	4,558
	<u>782</u>	<u>43,84,600</u>	<u>29,280</u>
1963-64			
ఆంధ్ర	818	40,16,550	28,777
తెలంగాణ	162	8,06,400	5,878
	<u>978</u>	<u>48,22,950</u>	<u>32,155</u>
1964-65			
ఆంధ్ర	818	38,48,800	24,858
తెలంగాణ	156	9,88,200	5,908
	<u>974</u>	<u>47,81,800</u>	<u>30,284</u>

1959-1960 నుండి భారత ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిన స్కొలరు
షిప్పల వివరాలు తెలిపే పట్టిక

వర్గం	మంజూరైన దరఖాస్తుల సంఖ్య	ఖర్చు
1959-60		రూ
షెడ్యూలు కులాలు	1,815	8,73,143
షెడ్యూలు తెగలు	93	44,812
ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు	1,955	12,86,989
	<u>3,863</u>	<u>22,04,944</u>
1960-61		
షెడ్యూలు కులాలు	2,209	10,97,977
షెడ్యూలు తెగలు	122	56,652
ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు	1,793	18,20,868
	<u>4,124</u>	<u>24,85,495</u>
1961-62		
షెడ్యూలు కులాలు	2,614	13,12,120
షెడ్యూలు తెగలు	148	79,613
ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు	1,772	18,24,532
	<u>4,490</u>	<u>27,16,265</u>
1962-63		
షెడ్యూలు కులాలు	3,474	17,10,913
షెడ్యూలు తెగలు	185	1,09,828
ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు	1,727	19,70,296
	<u>5,386</u>	<u>32,10,453</u>

వర్గం	మంజూరైన దరఖాస్తుల సంఖ్య	ఖర్చు
1963-64		
పేద్యాల కులాలు	8,441	17,80,947
పేద్యాల తెగలు	187	1,10,204
ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు	1,810	13,30,057
	<u>5,438</u>	<u>32,01,208</u>
1964-65		
పేద్యాల కులాలు	3,152	16,11,924
పేద్యాల తెగలు	193	1,01,149
ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు	1,778	13,29,600
	<u>5,113</u>	<u>30,45,873</u>

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్కూలరు షిప్పుల వివరాలు

(1)	1960-61		1961-62		1962-63	
	మంజూరయిన దరఖాస్తుల సంఖ్య	మంజూరయిన మొత్తం రూ.	మంజూరయిన దరఖాస్తుల సంఖ్య	మంజూరయిన మొత్తం రూ.	మంజూరయిన దరఖాస్తుల సంఖ్య	మంజూరయిన మొత్తం రూ.
పెట్రోలులు కుతాబు	56,225	21,94,268	39,261	23,57,250	50,447	25,13,650
పెట్రోలులు తెళ్లలు			2,925	56,870	1,874	31,510
విముక్త ఖాతులు			1,525	46,744	2,412	52,825
హరిజన ప్రాస్థానాలు	9,900	11,26,620	10,652	12,95,087	10,537	12,03,929
ఇతర వెనుకబడిన శరగతులు	16,300	17,68,725	15,924	17,88,871	17,727	19,25,797
	82,484	50,91,613	70,320	54,44,822	62,497	57,27,811

శ్రీ సంతేమ శాఖ

శ్రీలకు, పిల్లలకు విద్యాబోధన సౌకర్యాలు కల్పించడం, వారి నైతిక స్థాయి దిగజారిపోకుండా నివారించడం, వారికి రక్షణ కల్పించడం, పునరావాస సదుపాయాలు సమకూర్చడం లాంటి పనులను శ్రీ సంతేమ శాఖ నిర్వహిస్తున్నది.

శ్రీ సంతేమ శాఖకు సంబంధించిన పథకంలు XXVII, XXVIII నెంబరు డిమాండులలో చేర్చబడ్డాయి.

1964-65 లో XXVII నెంబరు డిమాండు క్రింద రూ. 18,87,800 లు, XXVIII నెంబరులో డిమాండు క్రింద రూ. 6,88,200 లు కేటాయించబడగా 1965-66 లో XXVII వ నెంబరులో డిమాండు క్రింద రూ. 27,54,200, లో XXVIII నెంబరు డిమాండు క్రింద రూ. 6,25,700 లు కేటాయించబడినాయి.

శ్రీ సంతేమ శాఖ అమలు జరుపుతున్న కొన్ని ముఖ్యమైన పథకాలు ఈ క్రింద తెలుపబడ్డాయి

1. సర్వీసు హోములు:— జీవనోపాధి లేని అనాథలకు, రక్షణ అవసరమైన వితంతువులకు, భర్త పరిత్యక్తలకు సహాయపడేటందుకు యీ కేంద్రాలు ఉద్దేశించబడ్డాయి. రాష్ట్రంలోని ప్రాదరాజాదు, అనంతపురం, కన్నాపురంలో మూడు సర్వీసు హోములున్నాయి. ప్రాదరాజాదు, అనంతపురంలో గల సర్వీసు హోములలో ఒక్కొక్క దానిలో 150 మంది పెద్దవారు, 60 మంది పిల్లలు ఉండడానికి వీలవుతుంది. కన్నాపురంలోగల సర్వీసు హోములో 50 మంది వుండడానికి వీలవుతుంది.

ప్రాదరాజాదు, అనంతపురంలో వున్న సర్వీసు హోములలో శిక్షణ ఉత్పత్తి కేంద్రాలు, పిల్లల విభాగాలు కూడా ప్రారంభించబడ్డాయి. ఈ హోములకు 1964-65 లో రూ. 1,58,000 ల మొత్తం కేటాయించబడగా 1965-66 లో రూ. 1,76,600 ల మొత్తం ప్రతిపాదించబడింది.

2. వృత్తి విద్యా శిక్షణ కేంద్రాలు, వసతి గృహ సదుపాయాలు:— బాలికలకు టైప్ వ్రైటింగు, షార్టుహ్యాండులలో శిక్షణ నిచ్చే నిమిత్తం ఏడు వృత్తి విద్యా శిక్షణ కేంద్రాలు పని చేస్తున్నాయి. వీటికి వసతి గృహాలు కూడా అనుబంధించబడి వున్నాయి. ఈ కేంద్రాలకు 1964-65 లో రూ. 1,28,800 లు కేటాయించబడగా 1965-66 లో రూ. 1,28,100 లు కేటాయించబడడానికి ప్రతిపాదించబడింది.

3. జాల గృహాలు, క్రేషీలు, శిక్షణ కేంద్రాలు — అనాథలకు, దిక్కులేని జాలలకు నివాసం కల్పించే నిమిత్తం జాల గృహాలు ఉద్దేశించబడ్డాయి. అట్టి పిల్లలకు యీ గృహాల్లో పోషణ జరుగుతుంది స్థానిక పాఠశాలలో వారికి విద్యాసౌకర్యాలు కల్పించబడుతాయి. శోగడ ప్రారంభించిన 16 గృహాలు కొనసాగించబడుతున్నాయి. 1965-66 లో మరో 11 గృహాలను ప్రారంభించాలని ప్రతిపాదించబడింది.

పనులకు తేల్చే స్త్రీల పనిపిల్లలను చూడడానికిగాను నాలుగు క్రేషీలు పని చేస్తున్నాయి. తల్లులు పనికి వెళ్ళినప్పుడు ఈ కేంద్రాల్లో పిల్లలను కనిపెట్టి వుండడం జరుగుతుంది. వీటిలో ప్రీ-జేనిక్ పిల్లలకు కూడా అవకాశం వుంటుంది. 1965-66 లో 17 క్రేషీలను ప్రారంభించడానికి ప్రతిపాదించబడింది.

కుటుంబాదాయానికి తోడ్పడ్డానికిగాను స్త్రీలకు కుట్టుపని, దుస్తులతయారీ, ఎంబ్రాయిడరీలలో శిక్షణ నివ్వడానికి రెండు శిక్షణ కేంద్రాలు పని చేస్తున్నాయి.

ఈ పథకాలకు 1964-65 లో రూ. 3.89 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడగా 1965-66 లో రూ. 10.28 లక్షల మొత్తాన్ని కేటాయించాలని ప్రతిపాదించబడింది.

4. రోగులకు, అవిటివారికి సాంఘిక సహాయం — ఈ పథకం క్రింది, పోయిన సంవత్సరంలాగానే 1965-66 లో కూడా రూ. 11,000 ల మొత్తాన్ని కేటాయించడానికి ప్రతిపాదించబడింది. దిక్కులేని ఆదివాసి స్త్రీలకు ప్రసూతి కాలంలోను, ఆ తర్వాతను సహాయం చేయడానికి ఈ పథకం ఉద్దేశించబడింది. రోగులు, అవిటివారు కూడా యీ పథకంవల్ల లాభం పొందుతున్నారు.

5. బాలవిహారాలు — వినోద సౌకర్యాలు అందుబాటులో లేని పిల్లలకు వాటిని కల్పించడంకోసం యీ సంస్థలు ఉద్దేశించబడ్డాయి. ప్రస్తుతం 28 బాలవిహారాలు పని చేస్తున్నాయి. అవి 1965-66 లో కూడా పని చేస్తాయి. 1964-65 లో రూ. 94,000 ల మొత్తం కేటాయించబడగా 1965-66 లో రూ. 84,000 ల మొత్తం ప్రతిపాదించబడింది.

6. సాంఘిక సంక్షేమ సంస్థలకు సహాయక గ్రాంట్లు :— స్త్రీ శిశు సంక్షేమానికి పాటుబడుతున్న అనధికార సంస్థలకు యీ పథకంవల్ల సహాయక గ్రాంట్లు లభిస్తాయి. అవసరమున్న వ్యక్తులకు కూడా వస్తురూపేణా, ధనరూపేణా సహాయం చేయబడుతున్నది. 1964-65 లో రూ. 12,000 ల మొత్తం కేటాయించబడగా 1965-66 లో రూ. 8.41 లక్షల మొత్తం ప్రతిపాదించబడింది.

రాష్ట్ర గృహాలు. — పైదరాబాదు, పర్నూలు, రాజమండ్రి, మును బూత్ నగర్ లలో - నాలుగు రాష్ట్ర గృహాల పని కేస్తున్నాయి. పైదరాబాదు, రాజమండ్రి గృహాలలో శిక్షణ ఉత్పత్తి యూనిట్లు ప్రారంభించబడ్డాయి. వీటిలో గాజు యాంపాలు, కవర్లు, రెడీమేడ్ దుస్తులు, కాగితపు సంచులు మొదలైన వాటిని తయారుచేస్తారు ఈ గృహాలద్వారా ఇంతవరకు మొత్తం 878 మంది స్త్రీలకు పునరావాసం కల్పించబడింది. కూడవ ప్రణాళికా కార్యక్రమం క్రింద కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకంగా మహబూబనగరులోని రాష్ట్ర గృహం నెలకొల్ప బడింది. రూ. 1.70 లక్షల అంచనావ్యయంతో 1985-86లో యీ రాష్ట్ర గృహానికి ఒక భవనం నిర్మించడానికి ప్రతిపాదించబడింది. శిక్షణ ఉత్పత్తి యూనిట్లు నెల కొల్పడానికి కూడ ఉద్దేశించబడింది. ఇందుకుగాను 1985-86 లో రూ. 0.50 లక్షలు కేటాయించడానికి ప్రతిపాదించబడింది. రాష్ట్ర గృహాలకు ప్రణాళికేతర బడ్జెటు క్రింద రూ. 8,88,800 లు, ప్రణాళిక బడ్జెటు క్రింద రూ. 1,04,000 ల మొత్తాలను కేటాయించాలని ప్రతిపాదించబడింది.